

ความตกลงเพื่อจัดตั้งเขตการค้าเสรี
อาเซียน-ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์

สารบัญ

อารัมภบท

- บทที่ 1 การจัดตั้งเขตการค้าเสรี วัตถุประสงค์ และค่านิยมทั่วไป
- บทที่ 2 การค้าสินค้า
- บทที่ 3 กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า
ภาคผนวกว่าด้วยระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า
- เอกสารแนบท้ายว่าด้วยข้อมูลขั้นต่ำในการยื่นขอหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า
  - เอกสารแนบท้ายว่าด้วยข้อมูลขั้นต่ำในหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า
- บทที่ 4 พิธีการศุลกากร
- บทที่ 5 มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช
- บทที่ 6 มาตรฐาน กฎระเบียบทางเทคนิค และกระบวนการตรวจสอบและรับรอง
- บทที่ 7 มาตรการปกป้อง
- บทที่ 8 การค้าบริการ
ภาคผนวกว่าด้วยบริการทางการเงิน
ภาคผนวกว่าด้วยการโทรคมนาคม
- เอกสารแนบท้ายว่าด้วยข้อตกลงการปรับตัว
- บทที่ 9 การเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดา
- บทที่ 10 พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์
- บทที่ 11 การลงทุน
ภาคผนวกว่าด้วยการเวนคืนและการชดเชย
- บทที่ 12 ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ
- บทที่ 13 ทรัพย์สินทางปัญญา
- บทที่ 14 การแข่งขันทางการค้า
- บทที่ 15 บทบัญญัติทั่วไปและข้อยกเว้น
- บทที่ 16 บทบัญญัติเกี่ยวกับสถาบัน
- บทที่ 17 การปรึกษาหารือและการระงับข้อพิพาท
ภาคผนวกว่าด้วยกฎแห่งวิธีพิจารณาสำหรับกระบวนการอนุญาโตตุลาการ
ภาคผนวกว่าด้วยกระบวนการทางเลือกสำหรับการจัดองค์ประกอบของคณะอนุญาโตตุลาการ

บทที่ 18

บทบัญญัติสุดท้าย

ภาคผนวก:

ภาคผนวก 1 ตารางข้อมูลพื้นที่ป่าสงวน

ภาคผนวก 2 กฎเฉพาะรายสินค้า

เอกสารแนบท้ายว่าด้วยรายการซึ่งบ่งบอกถึงขั้นตอนการตบแต่งสิ่งทอ

ภาคผนวก 3 ตารางข้อมูลพื้นที่เฉพาะว่าด้วยการบริการ

ภาคผนวก 4 ตารางข้อมูลพื้นที่ว่าด้วยการเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดา

อารัมภบท

รัฐบาลแห่งกรุงในคารุสชาลาม ราชอาณาจักรกัมพูชา (กัมพูชา) สาธารณรัฐอินโดนีเซีย (อินโดนีเซีย) สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (ลาว พี ดี อาร์) มาเลเซีย สหภาพพม่า (พม่า) สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ (ฟิลิปปินส์) สาธารณรัฐสิงคโปร์ (สิงคโปร์) ราชอาณาจักรไทย (ไทย) และ สาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม (เวียดนาม) เรียกรวมกันว่า กลุ่มประเทศสมาชิกสมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ และออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์

เสริมสร้างความแข็งแกร่ง ของความสัมพันธ์ฉันมิตรและความร่วมมือระหว่างกันที่มีมายาวนาน

ระลึกถึง กรอบสำหรับความเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจที่ใกล้ชิดยิ่งขึ้นอาฟตา-ซี อี อาร์ ซึ่งได้รับการรับรองโดยรัฐมนตรี ณ กรุงฮานอย เวียดนาม เมื่อวันที่ 16 กันยายน ค.ศ. 2001

ปรารถนา ที่จะลดอุปสรรคให้เหลือน้อยที่สุดและทำให้เครือข่ายทางเศรษฐกิจระหว่างกลุ่มประเทศภาคีลึกซึ้งและกว้างขวางยิ่งขึ้น ลดค่าใช้จ่ายทางธุรกิจ เพิ่มการค้าและการลงทุน เสริมสร้างประสิทธิภาพทางเศรษฐกิจ สร้างตลาดที่ใหญ่ขึ้นซึ่งมีโอกาและการประหยัดจากขนาดมากขึ้น

มั่นใจว่า ความตกลงเพื่อจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน-ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์นี้ จะเสริมสร้างความแข็งแกร่งของความเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจ เป็นรากฐานสำคัญเพื่อการรวมตัวทางเศรษฐกิจของภูมิภาค และสนับสนุนการพัฒนาทางเศรษฐกิจที่ยั่งยืน

ยอมรับ บทบาทสำคัญและการสนับสนุนของธุรกิจในการเสริมสร้างการค้าและการลงทุนระหว่างกลุ่มประเทศภาคี และความจำเป็นในการส่งเสริมและอำนวยความสะดวกให้เกิดความร่วมมือและการใช้ประโยชน์จากโอกาสทางธุรกิจที่เพิ่มขึ้นจากความตกลงฉบับนี้ต่อไป

พิจารณาถึง ระดับการพัฒนาที่แตกต่างระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียน และระหว่างกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ และความจำเป็นสำหรับความยืดหยุ่น ซึ่งรวมถึงการประดิษฐ์ที่เป็นพิเศษและแตกต่าง โดยเฉพาะสำหรับกลุ่มประเทศสมาชิกใหม่ของอาเซียน และความจำเป็นในการส่งเสริมการมีส่วนร่วมที่เพิ่มขึ้นของกลุ่มประเทศสมาชิกใหม่ของอาเซียนในความตกลงฉบับนี้ และการขยายตัวของการส่งออก รวมถึง ผ่านการเสริมสร้างความแข็งแกร่งของศักยภาพภายในประเทศ ประสิทธิภาพ และการแข่งขันของประเทศเหล่านั้น

ยืนยันอีกครั้ง ถึงสิทธิและพันธกรณีและข้อผูกพันของแต่ละประเทศในกลุ่มประเทศภาคี ภายใต้ความตกลงว่าด้วยองค์การการค้าโลกและความตกลงและข้อตกลงระหว่างประเทศอื่นๆ ที่มีอยู่

ยอมรับต่อไปถึง แรงผลักดันทางบวกที่ความตกลงและข้อตกลงทางการค้าระดับภูมิภาคอาจมี ในการเร่งการเปิดเสรีทางการค้าในระดับภูมิภาคและระดับโลก และบทบาทของความตกลงและข้อตกลงเหล่านั้นในการเป็นรากฐานสำหรับระบบการค้าพหุภาคี

ได้ตกลงกันดังต่อไปนี้

บทที่ 1

การจัดตั้งเขตการค้าเสรี วัตถุประสงค์ และค่านิยมทั่วไป

ข้อ 1

วัตถุประสงค์

ความตกลงฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

- (เอ) เปิดเสรีและอำนวยความสะดวกต่อการค้าสินค้าระหว่างกลุ่มประเทศภาคีอย่าง ก้าวหน้าเป็นลำดับ อาทิ ผ่านการยกเลิกอุปสรรคทางภาษีศุลกากรและอุปสรรคที่ ไม่ใช่ภาษีศุลกากรในการค้าสินค้าส่วนใหญ่ระหว่างกลุ่มประเทศภาคี
- (บี) เปิดเสรีการค้าบริการระหว่างกลุ่มประเทศภาคีอย่างก้าวหน้าเป็นลำดับ โดย ครอบคลุมสาขาส่วนใหญ่
- (ซี) อำนวยความสะดวก ส่งเสริม และเสริมสร้างโอกาสการลงทุนระหว่างกลุ่มประเทศ ภาคี ผ่านการพัฒนาที่ยั่งยืนของสภาพแวดล้อมทางการลงทุนที่อำนวยความสะดวก
- (ดี) จัดตั้งกรอบความร่วมมือสำหรับการเสริมสร้างความแข็งแกร่ง สร้างความ หลากหลาย และเสริมสร้างการค้า การลงทุน และเครือข่ายทางเศรษฐกิจระหว่าง กลุ่มประเทศภาคี และ
- (อี) จัดให้มีการประติบัติที่เป็นพิเศษและแตกต่างต่อกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มประเทศสมาชิกใหม่ของอาเซียน เพื่ออำนวยความสะดวกให้ เกิดการรวมตัวทางเศรษฐกิจที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น

ข้อ 2

การจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน-ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์

โดยการนี้ กลุ่มประเทศภาคีจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน-ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์ โดยสอดคล้องกับ ข้อ 24 ของแอกดต์ 1994 และข้อ 5 ของแอกดต์

ข้อ 3
คำนิยามทั่วไป

เพื่อความมุ่งประสงค์ของความตกลงฉบับนี้ เว้นแต่บริบทจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

- (เอ) **เอ เอ เอ็น แซด เอฟ ที เอ** หมายถึง เขตการค้าเสรีอาเซียน-ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์
- (บี) **ความตกลง** หมายถึง ความตกลงเพื่อจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน-ออสเตรเลีย-นิวซีแลนด์
- (ซี) **ความตกลงว่าด้วยการประเมินราคาสกุลการ** หมายถึง ความตกลงว่าด้วยการปฏิบัติตามข้อ 7 ของความตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า ค.ศ. 1994 ในภาคผนวก 1 เอ ของความตกลงดับบลิว ที โอ
- (ดี) **อาเซียน** หมายถึง สมาคมประชาชาติแห่งเอเชียตะวันออกเฉียงใต้ ซึ่งประกอบด้วย บรูไนดารุสซาลาม ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐอินโดนีเซีย สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มาเลเซีย สหภาพพม่า สาธารณรัฐฟิลิปปินส์ สาธารณรัฐสิงคโปร์ ราชอาณาจักรไทย และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม และสมาชิกดังกล่าวเรียกรวมกันในความตกลงฉบับนี้ว่า กลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน และเรียกแต่ละประเทศว่า ประเทศสมาชิกอาเซียน
- (อี) **อากรศุลกากร** หมายถึง อากรศุลกากรหรืออากรขาเข้าใดๆ และค่าภาระชนิดใดๆ ซึ่งรวมถึงภาษีหรือการเก็บเงินเพิ่ม ที่เรียกเก็บโดยเกี่ยวเนื่องกับการนำเข้าสินค้า แต่ไม่รวมถึง
  - (หนึ่ง) ค่าภาระที่เทียบเท่ากับภาษีภายในประเทศ ซึ่งเรียกเก็บโดยสอดคล้องกับบทบัญญัติของวรรค 2 ของข้อ 3 ของภาคตัด 1994 ที่เกี่ยวกับสินค้าภายในประเทศที่เหมือนกัน หรือที่เกี่ยวกับสิ่งของที่ใช้ผลิตหรือทำสินค้านำเข้าไม่ว่าทั้งหมดหรือบางส่วน
  - (สอง) อากรตอบโต้การทุ่มตลาดหรืออากรตอบโต้การอุดหนุน ที่ใช้โดยสอดคล้องกับบทบัญญัติของข้อ 6 ของภาคตัด 1994 ความตกลงว่าด้วยการปฏิบัติตามข้อ 6 ของความตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า ค.ศ. 1994 และความตกลงว่าด้วยการอุดหนุนและมาตรการตอบโต้ ในภาคผนวก 1 เอ ของความตกลงดับบลิว ที โอ ตามที่อาจมีการแก้ไข หรือ
  - (สาม) ค่าธรรมเนียมหรือค่าภาระใด ซึ่งได้สัดส่วนกับต้นทุนของการให้บริการ

- (เอฟ) วัน หมายถึง วันตามปฏิทิน ซึ่งรวมถึงวันหยุดสุดสัปดาห์และวันหยุดนักขัตฤกษ์
- (จี) คณะกรรมการร่วมเอฟ ที เอ หมายถึง คณะกรรมการร่วมอาเซียน ออสเตรเลีย และ นิวซีแลนด์ เอฟ ที เอ ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามข้อ 1 (คณะกรรมการร่วมเอฟ ที เอ) ของบทที่ 16 (บทบัญญัติว่าด้วยสถาบัน)
- (เอช) แกตส์ หมายถึง ความตกลงทั่วไปว่าด้วยการค้าบริการ ในภาคผนวก 1 บี ของความตกลงดับบลิว ที โอ
- (ไอ) แกตต์ 1994 หมายถึง ความตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า ค.ศ. 1994 ในภาคผนวก 1 เอ ของความตกลง ดับบลิว ที โอ
- (เจ) เอช เอส ไลด์ หมายถึง ระบบฮาร์โมนไนซ์ของคำอธิบายและการจำแนกพิกัดอัตราศุลกากรของสินค้า ที่จัดทำขึ้นโดยอนุสัญญาระหว่างประเทศว่าด้วยระบบฮาร์โมนไนซ์ของคำอธิบายและการจำแนกพิกัดอัตราศุลกากรของสินค้า ซึ่งลงนามที่กรุงบรัสเซลส์ เมื่อวันที่ 14 มิถุนายน ค.ศ. 1983 ตามที่ได้มีการแก้ไข
- (เค) ข้อบทของความตกลงไอ เอ็ม เอฟ หมายถึง ข้อบทของความตกลงของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ
- (แอล) กลุ่มประเทศสมาชิกใหม่ของอาเซียน หมายถึง ราชอาณาจักรกัมพูชา สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว สหภาพพม่า และสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม
- (เอ็ม) สินค้าที่ได้ถิ่นกำเนิด หมายถึง สินค้าที่มีคุณสมบัติในการได้ถิ่นกำเนิดภายใต้บทที่ 3 (กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า)
- (เอ็น) กลุ่มประเทศภาคี หมายถึง กลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ รวมกัน
- (โอ) ประเทศภาคี หมายถึง ประเทศสมาชิกอาเซียน หรือออสเตรเลีย หรือนิวซีแลนด์
- (พี) ความตกลงทริปส์ หมายถึง ความตกลงว่าด้วยสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่เกี่ยวกับการค้า ในภาคผนวก 1 ซี ของความตกลงดับบลิว ที โอ
- (คิว) ดับบลิว ที โอ หมายถึง องค์การการค้าโลก และ
- (อาร์) ความตกลงดับบลิว ที โอ หมายถึง ความตกลงมารีราเกชจัดตั้งองค์การการค้าโลก ทำขึ้นเมื่อวันที่ 15 เมษายน ค.ศ.1994

บทที่ 2 การค้าสินค้า

ข้อ 1

การลด และ/หรือ การยกเลิกอากรศุลกากร

เว้นแต่จะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่นในความตกลงฉบับนี้ ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องลด และ/หรือ ยกเลิกอากรศุลกากรอย่างก้าวหน้าเป็นลำดับ ให้แก่สินค้าที่ได้ถิ่นกำเนิดของประเทศภาคีอื่นๆ ตามตารางข้อผูกพันภาษีศุลกากรของตนในภาคผนวก 1 (ตารางข้อผูกพันภาษีศุลกากร)

ข้อ 2

การเร่งข้อผูกพันภาษีศุลกากร

1. ไม่มีควมใดในความตกลงฉบับนี้ที่จะขัดขวางประเทศภาคีทั้งหมดจากการเจรจาหรือการเข้าสู่ข้อตกลงเพื่อเร่ง และ/หรือ ปรับปรุงข้อผูกพันภาษีศุลกากรภายใต้ความตกลงฉบับนี้ ข้อตกลงระหว่างประเทศภาคีทั้งหมดในการเร่ง และ/หรือ ปรับปรุงข้อผูกพันภาษีศุลกากรจะต้องรวมเข้าไว้ในความตกลงฉบับนี้ ตามข้อ 6 (การแก้ไขเพิ่มเติม) ของบทที่ 18 (บทบัญญัติสุดท้าย) ประเทศภาคีทั้งหมดจะต้องปฏิบัติตามการเร่ง และ/หรือ การปรับปรุงข้อผูกพันภาษีศุลกากรดังกล่าว
2. กลุ่มประเทศภาคีสองฝ่ายหรือมากกว่านั้น อาจปรึกษาหารือเพื่อพิจารณาเร่ง และ/หรือ ปรับปรุงข้อผูกพันภาษีศุลกากรที่กำหนดไว้ในตารางข้อผูกพันภาษีศุลกากรของตนในภาคผนวก 1 (ตารางข้อผูกพันภาษีศุลกากร) ข้อตกลงระหว่างกลุ่มประเทศภาคีเหล่านี้ในการเร่ง และ/หรือ ปรับปรุงข้อผูกพันภาษีศุลกากรของตนภายใต้ความตกลงฉบับนี้ จะต้องรวมเข้าไว้ในความตกลงฉบับนี้ ตามข้อ 6 (การแก้ไขเพิ่มเติม) ของบทที่ 18 (บทบัญญัติสุดท้าย) ข้อลดหย่อนทางภาษีศุลกากรที่เกิดขึ้นจากการเร่ง และ/หรือ การปรับปรุงข้อผูกพันภาษีศุลกากรจะต้องให้แก่ประเทศภาคีทั้งหมดด้วย
3. ประเทศภาคีอาจเร่งการลด และ/หรือ การยกเลิกอากรศุลกากรฝ่ายเดียวเมื่อใดก็ได้ ให้แก่สินค้าที่ได้ถิ่นกำเนิดของประเทศภาคีอื่นๆ ที่กำหนดไว้ในตารางข้อผูกพันภาษีศุลกากรของตนในภาคผนวก 1 (ตารางข้อผูกพันภาษีศุลกากร) ประเทศภาคีที่เจตนาจะกระทำเช่นนี้จะต้องแจ้งให้ประเทศภาคีอื่นๆ ทราบก่อนที่อัตราอากรศุลกากรใหม่จะมีผลบังคับใช้ หรือในกรณีใดก็ตามจะต้องแจ้งโดยเร็วเท่าที่จะสามารถปฏิบัติได้

ข้อ 3

การยกเลิกการอุดหนุนการส่งออกสินค้าเกษตร

ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายตกลงที่จะยกเลิกและไม่นำการอุดหนุนการส่งออกสินค้าเกษตรที่จะส่งไปยังประเทศภาคีอื่นๆ ในทุกรูปแบบกลับมาใช้ โดยสอดคล้องกับสิทธิและพันธกรณีภายใต้ความตกลงฉบับลิว ที โอ

ข้อ 4

การปฏิบัติเยี่ยงคนชาติในการเก็บภาษีอากรและระเบียบข้อบังคับภายใน

ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องให้การปฏิบัติเยี่ยงคนชาติแก่สินค้าของประเทศภาคีอื่นๆ ตามข้อ 3 ของเกณฑ์ 1994 ซึ่งเพื่อการนี้ ให้รวมเข้าไว้และถือเป็นส่วนหนึ่งของความตกลงฉบับนี้โดยอนุโลม

ข้อ 5

ค่าธรรมเนียมและค่าภาระที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าและการส่งออก

1. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องทำให้มั่นใจว่าค่าธรรมเนียมและค่าภาระที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าและการส่งออกจะสอดคล้องกับสิทธิและพันธกรณีของตนภายใต้เกณฑ์ 1994
2. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องจัดให้มีข้อมูลเกี่ยวกับค่าธรรมเนียมและค่าภาระที่ตนเรียกเก็บที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าและการส่งออก และหากสามารถกระทำได้โดยสอดคล้องกับกฎหมายและระเบียบข้อบังคับภายในของตน จัดให้มีข้อมูลดังกล่าวทางอินเทอร์เน็ต
3. ประเทศภาคีไม่อาจกำหนดให้มีการทำธุรกรรมทางด้านกงสุลที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้าสินค้าของประเทศภาคีอื่นใด ซึ่งรวมถึงค่าธรรมเนียมและค่าภาระที่เกี่ยวข้อง

ข้อ 6

การเผยแพร่และการบริหารจัดการระเบียบข้อบังคับทางการค้า

1. ให้รวมข้อ 10 ของเกณฑ์ 1994 เข้าไว้และถือเป็นส่วนหนึ่งของความตกลงฉบับนี้โดยอนุโลม

2. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องจัดให้มีกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ คำตัดสิน และคำวินิจฉัย ที่กล่าวถึงในวรรค 1 ทางอินเทอร์เน็ต เท่าที่จะสามารถกระทำได้ โดยสอดคล้องกับกฎหมายและ ระเบียบข้อบังคับภายใน

ข้อ 7

มาตรการจำกัดปริมาณและมาตรการที่ไม่ใช่ภาษีศุลกากร

1. ประเทศภาคีจะต้องไม่นำมาใช้หรือคงไว้ซึ่งข้อห้ามหรือการจำกัดปริมาณใดๆ ต่อการนำเข้า สินค้าของประเทศภาคีอื่นใด หรือต่อการส่งออกสินค้าไปยังอาณาเขตของประเทศภาคีอื่นใด เว้นแต่จะสอดคล้องกับสิทธิและพันธกรณีของตนภายใต้ดับบลิว ที โอ หรือความตกลงฉบับนี้ เพื่อการ นี้ ให้รวมข้อ 11 ของแกตต์ 1994 เข้าไว้และถือเป็นส่วนหนึ่งของความตกลงฉบับนี้โดยอนุโลม
2. เว้นแต่จะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่นในความตกลงฉบับนี้ ประเทศภาคีจะต้องไม่นำมาใช้หรือ คงไว้ซึ่งมาตรการที่ไม่ใช่ภาษีศุลกากรใดๆ ต่อการนำเข้าสินค้าของประเทศภาคีอื่นใด หรือต่อการ ส่งออกสินค้าไปยังอาณาเขตของประเทศภาคีอื่นใด เว้นแต่จะสอดคล้องกับสิทธิและพันธกรณีของ ตนภายใต้ดับบลิว ที โอ หรือความตกลงฉบับนี้
3. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องทำให้มั่นใจถึงความโปร่งใสของมาตรการที่ไม่ใช่ภาษีศุลกากร ของตนที่ใช้ได้ตามวรรค 2 และจะต้องทำให้มั่นใจว่ามาตรการดังกล่าวไม่ได้เตรียมการ นำมาใช้ หรือใช้บังคับ เพื่อมุ่งประสงค์หรือเพื่อให้เกิดผลในการก่อให้เกิดอุปสรรคทางการค้าที่ไม่จำเป็น ระหว่างกลุ่มประเทศภาคี
4. คณะกรรมการสินค้าที่จัดตั้งขึ้นตามข้อ 11 (คณะกรรมการว่าด้วยการค้าสินค้า) จะต้อง ทบทวนมาตรการที่ไม่ใช่ภาษีศุลกากรที่ครอบคลุม โดยบทนี้ เพื่อที่จะพิจารณาขอบเขตสำหรับ วิธีการเพิ่มเติมในการเสริมสร้างการอำนวยความสะดวกต่อการค้าสินค้านี้ระหว่างกลุ่มประเทศภาคี คณะกรรมการสินค้าจะต้องเสนอรายงานเบื้องต้นเกี่ยวกับความก้าวหน้าในการปฏิบัติงานของตน ซึ่งรวมถึงข้อเสนอแนะใดๆ ต่อคณะกรรมการร่วมเอฟ ที เอ ภายใน 2 ปีที่ความตกลงมีผลใช้บังคับ ประเทศภาคีใดๆ อาจเสนอมาตรการเพื่อให้คณะกรรมการสินค้าพิจารณา

ข้อ 8

การอนุญาตการนำเข้า

1. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องทำให้มั่นใจว่ามีการบังคับใช้มาตรการอนุญาตการนำเข้าแบบอัตโนมัติและไม่อัตโนมัติทั้งหมดอย่างโปร่งใสและคาดการณ์ได้ และโดยสอดคล้องกับความตกลงว่าด้วยกระบวนการอนุญาตการนำเข้า ในภาคผนวก 1 เอ ของความตกลงฉบับลิว ที โอ
2. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องแจ้งให้ประเทศภาคีอื่นๆ ทราบถึงกระบวนการอนุญาตการนำเข้าที่มีอยู่ในทันที หลังจากนั้น ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องแจ้งให้ประเทศภาคีอื่นๆ ทราบถึงกระบวนการอนุญาตการนำเข้าใหม่ๆ และการเปลี่ยนแปลงของกระบวนการอนุญาตการนำเข้าที่มีอยู่เท่าที่จะสามารถกระทำได้ในเวลา 60 วันก่อนที่กระบวนการนั้นจะมีผลใช้บังคับ แต่จะต้องไม่ช้ากว่าภายใน 60 วันจากการเผยแพร่กระบวนการนั้น ข้อมูลในการแจ้งภายใต้ข้อนี้จะต้องสอดคล้องตามข้อ 5.2 และ 5.3 ของความตกลงว่าด้วยกระบวนการอนุญาตการนำเข้า ในภาคผนวก 1 เอ ของความตกลงฉบับลิว ที โอ
3. เมื่อมีการร้องขอจากประเทศภาคีอีกฝ่าย ประเทศภาคีจะต้องแจ้งตอบคำร้องขอข้อมูลเกี่ยวกับข้อกำหนดการอนุญาตการนำเข้าที่ใช้บังคับในลักษณะทั่วไปของประเทศภาคีนั้น โดยทันทีเท่าที่จะสามารถกระทำได้

ข้อ 9

การแก้ไขการให้ข้อลดหย่อน

ในสถานการณ์พิเศษเมื่อประเทศภาคีเผชิญกับความยากลำบากที่ไม่สามารถคาดการณ์ได้ในการปฏิบัติตามข้อผูกพันภาษีศุลกากร ประเทศภาคีนั้นอาจแก้ไขหรือถอนข้อลดหย่อนที่ระบุไว้ในตารางข้อผูกพันภาษีศุลกากรของตนในภาคผนวก 1 (ตารางข้อผูกพันภาษีศุลกากร) ด้วยการตกลงกับประเทศภาคีอื่นทั้งหมดที่มีส่วนได้เสีย ในการที่จะพยายามบรรลุข้อตกลงดังกล่าว ประเทศภาคีที่เกี่ยวข้องจะต้องเข้าร่วมในการเจรจากับกลุ่มประเทศภาคีที่มีส่วนได้เสีย ในการเจรจาดังกล่าว ประเทศภาคีที่เสนอให้มีการแก้ไขหรือถอนข้อลดหย่อนของตนจะต้องคงไว้ซึ่งระดับของข้อลดหย่อนที่มีลักษณะต่างตอบแทนและเป็นประโยชน์ร่วมกัน ซึ่งจะเอื้อประโยชน์ต่อการค้าของประเทศภาคีอื่นทั้งหมดที่มีส่วนได้เสียไม่น้อยไปกว่าที่ให้ไว้ในความตกลงฉบับนี้ก่อนที่จะมีการเจรจาดังกล่าว ซึ่งอาจรวมถึงการปรับค่าชดเชยในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสินค้าอื่น ผลการเจรจาที่เห็นชอบร่วมกัน ซึ่งรวมถึงการปรับค่าชดเชยใดๆ จะต้องใช้บังคับกับประเทศภาคีทั้งหมด และ

จะต้องรวมเข้าไว้ในความตกลงฉบับนี้ ตามข้อ 6 (การแก้ไขเพิ่มเติม) ของบทที่ 18 (บทบัญญัติสุดท้าย)

ข้อ 10

จุดติดต่อและการปรึกษาหารือ

1. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องกำหนดจุดติดต่อเพื่ออำนวยความสะดวกในการติดต่อสื่อสารระหว่างกลุ่มประเทศภาคีในเรื่องใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับบทนี้
2. เมื่อประเทศภาคีพิจารณาแล้วเห็นว่ามาตรการใดที่ประเทศภาคีอีกฝ่ายเสนอหรือมีอยู่ อาจมีผลกระทบต่อการค้าสินค้าระหว่างกลุ่มประเทศภาคี ประเทศภาคีนั้นอาจร้องขอข้อมูลในรายละเอียดที่เกี่ยวกับมาตรการนั้นผ่านจุดติดต่อ และหากจำเป็น อาจร้องขอการปรึกษาหารือเพื่อที่จะแก้ไขข้อห่วงกังวลใดๆ ที่เกี่ยวกับมาตรการดังกล่าว ประเทศภาคีอื่นจะต้องแจ้งตอบคำร้องขอข้อมูลและการปรึกษาหารือดังกล่าวโดยทันที

ข้อ 11

คณะกรรมการว่าด้วยการค้าสินค้า

1. โดยการนี้ กลุ่มประเทศภาคีจัดตั้งคณะกรรมการว่าด้วยการค้าสินค้า (คณะกรรมการสินค้า) ประกอบด้วยผู้แทนจากกลุ่มประเทศภาคี คณะกรรมการสินค้าอาจพบกันตามที่ประเทศภาคีใดหรือคณะกรรมการร่วมเอฟ ที เอ ร้องขอ เพื่อพิจารณาเรื่องใดๆ ที่เกิดขึ้นภายใต้บทนี้ หรือภายใต้
  - (เอ) บทที่ 3 (กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า)
  - (บี) บทที่ 4 (พิธีการศุลกากร)
  - (ซี) บทที่ 5 (มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช)
  - (ดี) บทที่ 6 (มาตรฐาน กฎระเบียบทางเทคนิค และกระบวนการตรวจสอบและรับรอง) และ
  - (อี) บทที่ 7 (มาตรการปกป้อง)
2. หน้าที่ของคณะกรรมการสินค้าจะต้องรวมถึง
  - (เอ) การทบทวนการปฏิบัติตาม และมาตรการที่ใช้ตามบทที่กล่าวถึงในวรรค 1

- (บี) การรับรายงาน และทบทวนการปฏิบัติงานของ
- (หนึ่ง) คณะอนุกรรมการอาร์ โอ โอ ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามข้อ 18 (คณะอนุกรรมการว่าด้วยกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า) ของบทที่ 3 (กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า)
  - (สอง) คณะอนุกรรมการเอส พี เอส ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามข้อ 10 (การประชุมระหว่างกลุ่มประเทศภาคีเกี่ยวกับเรื่องสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช) ของบทที่ 5 (มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช) และ
  - (สาม) คณะอนุกรรมการสตราแคป ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามข้อ 13 (คณะอนุกรรมการว่าด้วยมาตรฐาน กฎระเบียบทางเทคนิค และกระบวนการตรวจสอบและรับรอง) ของบทที่ 6 (มาตรฐาน กฎระเบียบทางเทคนิค และกระบวนการตรวจสอบและรับรอง)
- (ซี) การปฏิบัติตามแผนงานในข้อ 7.4 (มาตรการจำกัดปริมาณและมาตรการที่ไม่ใช่ภาษีศุลกากร)
- (ดี) การระบุและเสนอแนะมาตรการที่จะส่งเสริมและอำนวยความสะดวกการเข้าสู่ตลาดที่ดียิ่งขึ้น ซึ่งรวมถึงการเร่งข้อผูกพันภาษีศุลกากรใดๆ ภายใต้ข้อ 2.1 (การเร่งข้อผูกพันภาษีศุลกากร) และ
- (อี) การรายงานต่อคณะกรรมการร่วมเอฟ ที เอ ตามที่กำหนด
3. คณะกรรมการสินค้าอาจตกลงให้จัดตั้งคณะทำงานย่อย หรือส่งเรื่องเพื่อการพิจารณาไปยังคณะอนุกรรมการอาร์ โอ โอ ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามข้อ 18 (คณะอนุกรรมการว่าด้วยกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า) ของบทที่ 3 (กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า)
4. การประชุมของคณะกรรมการสินค้าอาจกระทำโดยการพบปะระหว่างบุคคล หรือโดยวิธีการอื่นใดตามที่กลุ่มประเทศภาคีกำหนดร่วมกัน

ข้อ 12

การใช้บังคับ

ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องดำเนินมาตรการอันสมควรตามที่อาจมีอยู่ เพื่อให้มั่นใจว่ารัฐบาลส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นและเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจภายในอาณาเขตของตนจะปฏิบัติตามบทบัญญัติของบทนี้

บทที่ 3
กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า

ข้อ 1
คำนิยาม

เพื่อความมุ่งประสงค์ของบทนี้

- (เอ) การเพาะเลี้ยงสิ่งมีชีวิตทางน้ำ หมายถึง การทำฟาร์มของสิ่งมีชีวิตทางน้ำ ซึ่งรวมถึง ปลา หอยและปลาหมึก สัตว์ที่มีเปลือกแข็ง สัตว์น้ำที่ไม่มีกระดูกสันหลังอื่นๆ และ พืชน้ำ เริ่มตั้งแต่การเพาะพันธุ์ เช่น ไข่ ลูกสัตว์ ลูกปลา และตัวอ่อน โดยการเข้าไป เกี่ยวข้องในขั้นตอนการเลี้ยงดู หรือขั้นตอนการเจริญเติบโต เพื่อเพิ่มผลผลิต เช่น การเพาะเลี้ยง การให้อาหาร หรือการปกป้องจากการถูกล่า
- (บี) หนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าชนิดเบ็ค-ทู-เบ็ค หมายถึง หนังสือรับรองถิ่นกำเนิด สินค้าที่ออกโดยหน่วยงานผู้มีอำนาจหรือหน่วยงานที่ได้รับแต่งตั้งจากหน่วยงานผู้มี อำนาจของประเทศภาคีส่งออกคนกลาง โดยออกตามหนังสือรับรองถิ่นกำเนิด สินค้าที่ออกโดยประเทศภาคีส่งออกประเทศแรก
- (ซี) ซี ไอ เอฟ หมายถึง มูลค่าสินค้านำเข้า ซึ่งรวมถึงค่าระวางบรรทุกและค่าประกันภัย จนถึงท่าหรือสถานที่นำเข้าในประเทศผู้นำเข้า การประเมินราคาจะต้องกระทำโดย สอดคล้องกับข้อ 7 ของภาคตัด 1994 และความตกลงว่าด้วยการประเมินราคาศุลกากร
- (ดี) เอฟ โอ บี หมายถึง มูลค่าสินค้า ณ ท่าต้นทาง ซึ่งรวมถึงค่าขนส่งไปยังท่าหรือ สถานที่ที่สุดท้ายสำหรับส่งออกสินค้าไปต่างประเทศ การประเมินราคาจะต้องกระทำ โดยสอดคล้องกับข้อ 7 ของภาคตัด 1994 และความตกลงว่าด้วยการประเมินราคา ศุลกากร
- (อี) หลักการทางบัญชีอันเป็นที่ยอมรับทั่วไป หมายถึง ฉันทามติที่ได้รับการยอมรับหรือ การสนับสนุนในสาระสำคัญจากผู้ที่เกี่ยวข้องได้ในประเทศภาคี เกี่ยวกับการบันทึก รายรับ รายจ่าย ต้นทุน สินทรัพย์และหนี้สิน การเปิดเผยข้อมูล และการเตรียมงบ การเงิน มาตรฐานเหล่านี้อาจรวมถึงแนวทางกว้างๆ ซึ่งใช้บังคับเป็นการทั่วไป และ มาตรฐาน การปฏิบัติและขั้นตอนที่มีรายละเอียด
- (เอฟ) สินค้า หมายถึง สิ่งที่ซื้อขายกัน ผลิตภัณฑ์ สิ่งของหรือวัสดุ

- (จ) วัสดุที่เหมือนกันและใช้ทดแทนกันได้ หมายถึง วัสดุที่ทดแทนกันได้ มีผลมาจากการเป็นวัสดุชนิดเดียวกันและมีคุณภาพในเชิงพาณิชย์เหมือนกัน มีลักษณะทางเทคนิคและทางกายภาพเหมือนกัน และเมื่อวัสดุเหล่านั้นรวมอยู่ในตัวสินค้าแล้ว จะไม่สามารถแยกแยะความแตกต่างกันได้จากเครื่องหมายใดๆ หรือจากการตรวจสอบด้วยสายตา เพื่อวัตถุประสงค์ที่เกี่ยวกับถิ่นกำเนิดสินค้า
- (เอช) วัสดุทางอ้อม หมายถึง สินค้าที่ใช้ในการผลิต การทดสอบ หรือการตรวจสอบสินค้าอื่น แต่ไม่รวมอยู่ในตัวสินค้านั้น หรือสินค้าที่ใช้ในการบำรุงรักษาอาคารหรือการใช้อุปกรณ์ที่เกี่ยวข้องกับการผลิตสินค้าอื่น ซึ่งรวมถึง
- (หนึ่ง) เชื้อเพลิงและพลังงาน
  - (สอง) เครื่องมือ แม่พิมพ์ และแบบหล่อ
  - (สาม) ชิ้นส่วนสำรองและวัสดุที่ใช้ในการบำรุงรักษาอุปกรณ์และอาคาร
  - (สี่) สารหล่อลื่น ไข สารประกอบ และวัสดุอื่นที่ใช้ในการผลิตหรือในการใช้อุปกรณ์และอาคาร
  - (ห้า) ถุงมือ แวนตา รองเท้า เสื้อผ้า อุปกรณ์เพื่อความปลอดภัย และพัสดุ
  - (หก) อุปกรณ์ กลอุปกรณ์ และพัสดุที่ใช้สำหรับทดสอบหรือตรวจสอบสินค้า
  - (เจ็ด) ตัวเร่งปฏิกิริยาและตัวทำละลาย และ
  - (แปด) สินค้าอื่นใดที่ไม่รวมอยู่ในตัวสินค้า แต่ใช้ในการผลิตสินค้าโดยสามารถแสดงให้เห็นอย่างสมเหตุสมผลได้ว่าการใช้ดังกล่าวเป็นส่วนหนึ่งของการผลิตนั้นด้วย
- (ไอ) วัสดุ หมายถึง วัตถุหรือสารใดๆ ที่ใช้หรือใช้สิ้นเปลืองในการผลิตสินค้า หรือรวมอยู่ในตัวสินค้า หรือใช้ในขั้นตอนการผลิตสินค้าอื่น
- (เจ) สินค้าที่ไม่ได้ถิ่นกำเนิด หรือ วัสดุที่ไม่ได้ถิ่นกำเนิด หมายถึง สินค้าหรือวัสดุที่ไม่มีคุณสมบัติได้ถิ่นกำเนิดภายใต้บทนี้
- (เค) วัสดุที่ได้ถิ่นกำเนิด หมายถึง วัสดุที่มีคุณสมบัติได้ถิ่นกำเนิดภายใต้บทนี้
- (แอล) ผู้ผลิต หมายถึง บุคคลซึ่งปลูก ทำเหมือง เลี้ยง เก็บเกี่ยว ประมง คัด ล่า ทำฟาร์ม จับรวบรวม เก็บ เพาะพันธุ์ สกัด ผลิตใน โรงงาน แปรสภาพ หรือประกอบสินค้า
- (เอ็ม) การผลิต หมายถึง วิธีการให้ได้มาซึ่งสินค้า ซึ่งรวมถึงการปลูก การทำเหมือง การเก็บเกี่ยว การทำฟาร์ม การเลี้ยง การเพาะพันธุ์ การสกัด การรวบรวม การเก็บ การจับ

การประมง การตัด การล่า การผลิตในโรงงาน การผลิต การแปรสภาพ หรือการประกอบสินค้า

- (เอิน) กฎเฉพาะรายสินค้า คือกฎในภาคผนวก 2 (กฎเฉพาะรายสินค้า) ซึ่งกำหนดว่าวัสดุที่ใช้ผลิตสินค้าได้ผ่านการเปลี่ยนพิกัดอัตราศุลกากรหรือผ่านการผลิตในโรงงานหรือการแปรสภาพที่เฉพาะเจาะจง หรือผ่านเกณฑ์สัดส่วนมูลค่าต้นทุนการผลิตในภูมิภาค หรือการรวมกันของเกณฑ์เหล่านี้ และ
- (ไอ) วัสดุสำหรับการบรรจุหีบห่อและภาชนะบรรจุสินค้าเพื่อการขนส่ง หมายถึง สินค้าที่ใช้ในการปกป้องสินค้าระหว่างการขนส่งสินค้านั้น ซึ่งแตกต่างจากภาชนะบรรจุสินค้าหรือวัสดุที่ใช้สำหรับการขายปลีก

ข้อ 2

สินค้าที่ได้ถิ่นกำเนิด

- เพื่อความมุ่งประสงค์ของบทนี้ ให้ถือว่าสินค้าเป็นสินค้าที่ได้ถิ่นกำเนิด หากสินค้านั้น
  - มีการผลิตทั้งหมดหรือได้มาทั้งหมดในประเทศภาคี ตามที่กำหนดไว้ในข้อ 3 (สินค้าที่มีการผลิตทั้งหมดหรือได้มาทั้งหมดในประเทศภาคี)
  - ไม่มีการผลิตทั้งหมดหรือไม่ได้มาทั้งหมดในประเทศภาคี หากสินค้านั้นผ่านข้อกำหนดในข้อ 4 (สินค้าที่ไม่มีการผลิตทั้งหมดหรือไม่ได้มาทั้งหมดในประเทศภาคี) หรือ
  - มีการผลิตในประเทศภาคี จากวัสดุที่ได้ถิ่นกำเนิดของประเทศภาคีประเทศใดประเทศหนึ่งหรือมากกว่านั้นและเป็นไปตามข้อกำหนดอื่นๆ ทั้งหมดที่ใช้บังคับในบทนี้
- สินค้าที่ได้ถิ่นกำเนิดในประเทศภาคีตามข้อกำหนดในวรรค 1 จะยังคงสามารถได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรจากประเทศภาคีผู้นำเข้า หากเป็นสินค้าที่ส่งออกไปยังประเทศภาคีและต่อมาถูกส่งออกอีกครั้งไปยังประเทศภาคีอีกฝ่าย

ข้อ 3

สินค้าที่มีการผลิตทั้งหมดหรือได้มาทั้งหมดในประเทศภาคี

เพื่อความมุ่งประสงค์ของข้อ 2.1 (เอ) (สินค้าที่ได้ถิ่นกำเนิด) ให้ถือว่าสินค้าต่อไปนี้ เป็นสินค้าที่มีการผลิตทั้งหมดหรือได้มาทั้งหมดในประเทศภาคี

- (เอ) พืชและผลิตภัณฑ์จากพืช ซึ่งรวมถึงผลไม้ ดอกไม้ ผัก ต้นไม้ พืชจำพวกสาหร่าย เห็ดรา และพืชมีชีวิต ที่ปลูก เก็บเกี่ยว เก็บ หรือรวบรวมในประเทศภาคี¹
- (บี) สัตว์มีชีวิตที่เกิดและเลี้ยงในประเทศภาคี
- (ซี) สินค้าที่ได้มาจากสัตว์มีชีวิตในประเทศภาคี
- (ดี) สินค้าที่ได้มาจากการล่า การดัก การประมง การทำฟาร์ม การเพาะเลี้ยงสิ่งมีชีวิตทางน้ำ การรวบรวม หรือการจับที่กระทำในประเทศภาคี
- (อี) แร่ธาตุและสารอื่นที่เกิดขึ้นตามธรรมชาติ ที่สกัดจากหรือได้มาจากผืนดิน น้ำ พื้นดิน ท้องทะเล หรือใต้พื้นดินท้องทะเลในประเทศภาคี
- (เอฟ) สินค้าอันได้จากการประมงทะเล หรือสินค้าทางทะเลอื่นๆ ที่ได้มาจากทะเลหลวง โดยเรือที่จดทะเบียนหรือมีประวัติกับประเทศภาคีและมีสิทธิชั่งชองของประเทศภาคีนั้น โดยสอดคล้องกับกฎหมายระหว่างประเทศ²
- (จี) สินค้าที่มีการผลิตบนเรือ โรงงานที่จดทะเบียน หรือมีประวัติกับประเทศภาคีและมีสิทธิชั่งชองของประเทศภาคีนั้น จากสินค้าที่กล่าวถึงในอนุวรรค (เอฟ)
- (เอช) สินค้าที่ได้มาโดยประเทศภาคีหรือบุคคลของประเทศภาคี จากพื้นดินท้องทะเลหรือใต้พื้นดินท้องทะเลนอกเขตเศรษฐกิจจำเพาะ และติดกับเขตไหล่ทวีปของประเทศ

---

¹ เพื่อความมุ่งประสงค์ของข้อนี้ “ในประเทศภาคี” หมายถึง ดินแดน ทะเลอาณาเขต เขตเศรษฐกิจจำเพาะ เขตไหล่ทวีป ที่ซึ่งประเทศภาคีใช้อำนาจอธิปไตย สิทธิอธิปไตย หรือเขตอาณา แล้วแต่กรณี โดยสอดคล้องกับกฎหมายระหว่างประเทศ

เพื่อหลีกเลี่ยงข้อสงสัย ไม่มีความใดในคำนิยามข้างต้นที่จะตีความว่าเป็นการให้การรับรองหรือยอมรับโดยประเทศภาคีประเทศใดประเทศหนึ่ง ในข้ออ้างที่ยังไม่ยุติเกี่ยวกับน่านน้ำและดินแดนโดยประเทศภาคีอื่นใด และจะไม่ถือว่ามีผลกระทบต่อคำตัดสินดังกล่าวที่จะมีขึ้นในอนาคต

² “กฎหมายระหว่างประเทศ” หมายถึง กฎหมายระหว่างประเทศที่เป็นที่ยอมรับเป็นการทั่วไป เช่น อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล

ภาคนั้น และนอกเหนือพื้นที่ซึ่งประเทศที่สามใช้เขตอาณาภายใต้สิทธิในการใช้หาประโยชน์ที่ได้รับอนุญาตโดยสอดคล้องกับกฎหมายระหว่างประเทศ³

(ไอ) สินค้าที่เป็น

(หนึ่ง) ของที่ใช้ไม่ได้และเศษที่ได้จากการผลิตและการบริโภคในประเทศภาคี โดยที่สินค้านี้ดังกล่าวเหมาะสำหรับการนำกลับคืนมาใช้เป็นวัตถุดิบเท่านั้น หรือ

(สอง) สินค้าที่ใช้แล้วซึ่งเก็บรวบรวมได้ภายในประเทศภาคี โดยที่สินค้านี้ดังกล่าวเหมาะสำหรับการนำกลับคืนมาใช้เป็นวัตถุดิบเท่านั้น และ

(เจ) สินค้าที่ผลิตหรือได้มาในประเทศภาคี จากสินค้าที่กล่าวถึงในอนุวรรค (เอ) ถึง (ไอ) หรือจากผลิตภัณฑ์ของสินค้านี้ดังกล่าว

ข้อ 4

สินค้าที่ไม่มีการผลิตทั้งหมดหรือไม่ได้มาทั้งหมดในประเทศภาคี

1. เพื่อความมุ่งประสงค์ของข้อ 2.1 (บี) (สินค้าที่ได้ถิ่นกำเนิด) ยกเว้นสินค้าที่ครอบคลุมโดยวรรค 2 ให้ถือว่าสินค้าเป็นสินค้าที่ได้ถิ่นกำเนิด หากว่า
  - (เอ) สินค้ามีสัดส่วนมูลค่าต้นทุนการผลิตในภูมิภาคไม่น้อยกว่าร้อยละ 40 ของเอฟ โอ บี ซึ่งคำนวณโดยใช้สูตรที่ระบุไว้ในข้อ 5 (การคำนวณสัดส่วนมูลค่าต้นทุนการผลิตในภูมิภาค) และกระบวนการผลิตขั้นสุดท้ายเกิดขึ้นในประเทศภาคี หรือ
  - (บี) วัสดุที่ไม่ได้ถิ่นกำเนิดทั้งหมดซึ่งใช้ในการผลิตสินค้าได้ผ่านการเปลี่ยนพิภคอัตราศุลกากรในประเทศภาคี ที่พิภคในระดับ 4 หลัก (กล่าวคือ การเปลี่ยนประเภทพิภคอัตราศุลกากร) ของเอส เอส โค๊ด ในประเทศภาคี
2. โดยสอดคล้องกับวรรค 1 ให้ถือว่าสินค้าที่อยู่ภายใต้บังคับของกฎเฉพาะรายสินค้าเป็นสินค้าที่ได้ถิ่นกำเนิด หากสินค้านั้นเป็นไปตามกฎเฉพาะรายสินค้า

---

³ “กฎหมายระหว่างประเทศ” หมายถึง กฎหมายระหว่างประเทศที่เป็นที่ยอมรับเป็นการทั่วไป เช่น อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายทะเล

3. สำหรับสินค้าที่ไม่ได้ระบุไว้ในภาคผนวก 2 (กฎเฉพาะรายสินค้า) ประเทศภาคีจะต้องอนุญาตให้ผู้ผลิตหรือผู้ส่งออกสินค้านั้นตัดสินใจว่าจะใช้กฎในวรรค 1 (เอ) หรือ (บี) ในการวินิจฉัยว่าสินค้านั้นได้ถิ่นกำเนิดหรือไม่

4. ถ้าสินค้านั้นมีการระบุไว้ในภาคผนวก 2 (กฎเฉพาะรายสินค้า) และข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องในภาคผนวกนั้นได้ให้ทางเลือกกว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า ระหว่างกฎสัดส่วนมูลค่าต้นทุนการผลิตในภูมิภาค กฎการเปลี่ยนแปลงพิกัดอัตราศุลกากร การผ่านกระบวนการผลิตที่เฉพาะเจาะจง หรือการรวมกันของกฎเหล่านี้ ประเทศภาคีจะต้องอนุญาตให้ผู้ผลิตหรือผู้ส่งออกสินค้านั้นตัดสินใจว่าจะใช้กฎใดในการวินิจฉัยว่าสินค้านั้นได้ถิ่นกำเนิดหรือไม่

ข้อ 5

การคำนวณสัดส่วนมูลค่าต้นทุนการผลิตในภูมิภาค

1. เพื่อความมุ่งประสงค์ของข้อ 4 (สินค้าที่ไม่มีการผลิตทั้งหมดหรือไม่ได้มาทั้งหมดในประเทศภาคี) สูตรสำหรับการคำนวณสัดส่วนมูลค่าต้นทุนการผลิตในภูมิภาค จะเป็นสูตรใดสูตรหนึ่งดังต่อไปนี้

(เอ) วิธีทางตรง

$$\frac{\text{ต้นทุนวัสดุจากประเทศภาคีความตกลง} + \text{ค่าแรง} + \text{ดำเนินการ} + \text{กำไร} + \text{อื่นๆ}}{\text{ต้นทุน}} \times 100\%$$

เอฟ โอ บี

หรือ

(บี) วิธีทางอ้อม/วิธีย้อนกลับ

$$\frac{\text{เอฟ โอ บี} - \text{มูลค่าของวัสดุที่ไม่ได้ถิ่นกำเนิด}}{\text{เอฟ โอ บี}} \times 100\%$$

โดย

(เอ) **ต้นทุนวัสดุจากประเทศภาคีความตกลง** คือ มูลค่าวัสดุ ชิ้นส่วน หรือผลิตภัณฑ์ที่ได้ถิ่นกำเนิด ที่จัดหามาหรือผลิตขึ้นโดยผู้ผลิตในการผลิตสินค้า

(บี) **ค่าแรง** รวมถึง ค่าจ้างแรงงาน ค่าตอบแทน และสวัสดิการแรงงานอื่นๆ

- (ซี) **ต้นทุนดำเนินการ** คือ ต้นทุนที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินการทั้งหมด
  - (ดี) **ต้นทุนอื่นๆ** คือ ต้นทุนที่เกิดขึ้นจากการจัดวางสินค้าลงเรือหรือพาหนะอื่นๆ เพื่อการส่งออก ซึ่งรวมถึงแต่ไม่ได้จำกัดอยู่เพียง ต้นทุนค่าขนส่งภายในประเทศ ค่าเก็บรักษา และค่าโกดัง ค่าท่าเรือ ค่านายหน้า และค่าบริการ เท่านั้น
  - (อี) **เอฟ โอ บี** คือ มูลค่าสินค้า ณ ท่าเรือต้นทาง ตามที่นิยามไว้ในข้อ 1 (คำนิยาม) และ
  - (เอฟ) **มูลค่าของวัสดุที่ไม่ได้ถักนํ้าเนื้อ** คือ มูลค่าซี ไอ เอฟ ณ ขณะที่นำเข้าหรือราคาที่สืบทราบและสอบถาม ได้ล่าสุด สำหรับวัสดุ ชิ้นส่วน หรือผลิตภัณฑ์ที่ไม่ได้ถักนํ้าเนื้อที่ผู้ผลิตจัดหามาในการผลิตสินค้า วัสดุที่ไม่ได้ถักนํ้าเนื้อยังรวมถึงวัสดุที่ไม่สามารถบอกถักนํ้าเนื้อได้ แต่ไม่รวมถึงวัสดุที่ผลิตขึ้นเอง
2. การพิจารณามูลค่าสินค้าภายใต้บทนี้จะต้องกระทำโดยสอดคล้องกับบทบัญญัติของข้อ 7 ของเกณฑ์ 1994 และความตกลงว่าด้วยการประเมินราคาศุลกากร

ข้อ 6

กฎการสะสมของถักนํ้าเนื้อ

เพื่อความมุ่งประสงค์ของข้อ 2 (สินค้าที่ได้ถักนํ้าเนื้อ) สินค้าที่ได้ถักนํ้าเนื้อในประเทศภาคี และได้นำไปใช้ในประเทศภาคีอีกฝ่ายเพื่อเป็นวัสดุในการผลิตสินค้าอีกชนิดหนึ่ง ให้ถือว่าได้ถักนํ้าเนื้อในประเทศภาคีที่มีการผลิตหรือการแปรสภาพของสินค้าสำเร็จรูป

ข้อ 7

การดำเนินการและการแปรสภาพเพียงเล็กน้อย

ในกรณีที่การได้ถักนํ้าเนื้อสินค้าอยู่บนพื้นฐานของหลักเกณฑ์สัดส่วนมูลค่าต้นทุนการผลิตในภูมิภาคเท่านั้น ให้ถือว่าการดำเนินการหรือการแปรสภาพดังต่อไปนี้ อย่างหนึ่งอย่างใดหรือรวมกันเป็นการดำเนินการหรือการแปรสภาพเพียงเล็กน้อย และมีให้นำมาคิดรวมในการวินิจฉัยว่าสินค้านั้นได้ถักนํ้าเนื้อหรือไม่

- (เอ) การถนอมรักษาสินค้าให้อยู่ในสภาพที่ดีเพื่อวัตถุประสงค์ของการขนส่งหรือการเก็บรักษา
- (บี) การอำนวยความสะดวกในการส่งสินค้าหรือการขนส่ง

- (ซี) การบรรจุหีบห่อ⁴ หรือการนำเสนอสินค้าเพื่อการขนส่งหรือการขาย
- (ดี) กระบวนการอย่างง่าย ซึ่งประกอบด้วยการกรอง การแยกประเภท การล้าง การตัด การเชื่อม การงอ การม้วน และการคลี่ และการดำเนินการอื่นๆ ในลักษณะเดียวกัน
- (อี) การติดเครื่องหมาย ฉลาก หรือ สัญลักษณ์แบ่งแยกประเภทอื่นๆ ในลักษณะเดียวกัน บนผลิตภัณฑ์หรือบรรจุภัณฑ์ของผลิตภัณฑ์ และ
- (เอฟ) การเจือจางด้วยน้ำหรือสารอื่น ซึ่งไม่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงลักษณะเฉพาะของสินค้า

ข้อ 8 เกณฑ์ขั้นต่ำ

1. สินค้าที่ไม่ผ่านเกณฑ์การเปลี่ยนพิกัดอัตราศุลกากรตามข้อ 4 (สินค้าที่ไม่มีการผลิตทั้งหมด หรือไม่ได้มาทั้งหมดในประเทศภาคี) จะยังคงเป็นสินค้าที่ได้ถิ่นกำเนิดหากว่า

- (เอ) (หนึ่ง) สำหรับสินค้าที่นอกเหนือไปจากสินค้าในตอนที่ 50 ถึง 63 ของเอช เอส โค้ด มูลค่าของวัสดุที่ไม่ได้ถิ่นกำเนิดทั้งหมดที่ใช้ในการผลิตสินค้า ซึ่งไม่ผ่านเกณฑ์การเปลี่ยนพิกัดอัตราศุลกากรที่กำหนด มีไม่เกินร้อยละ 10 ของมูลค่าเอฟ โอ บี ของสินค้า
- (สอง) สำหรับสินค้าในตอนที่ 50 ถึง 63 ของเอช เอส โค้ด ผู้นำหนักของวัสดุที่ไม่ได้ถิ่นกำเนิดทั้งหมดที่ใช้ในการผลิตสินค้า ซึ่งไม่ผ่านเกณฑ์การเปลี่ยนพิกัดอัตราศุลกากรที่กำหนด มีไม่เกินร้อยละ 10 ของน้ำหนักรวมของสินค้า หรือมูลค่าของวัสดุที่ไม่ได้ถิ่นกำเนิดทั้งหมดที่ใช้ในการผลิตสินค้า ซึ่งไม่ผ่านเกณฑ์การเปลี่ยนพิกัดอัตราศุลกากรที่กำหนด มีไม่เกินร้อยละ 10 ของมูลค่าเอฟ โอ บี ของสินค้า และ
- (บี) สินค้าเป็นไปตามหลักเกณฑ์อื่นๆ ทั้งหมดที่ใช้บังคับในบทนี้

2. อย่างไรก็ตาม ให้รวมมูลค่าของวัสดุดังกล่าว ไว้ในมูลค่าของวัสดุที่ไม่ได้ถิ่นกำเนิดสำหรับเกณฑ์สัดส่วนมูลค่าต้นทุนการผลิตในภูมิภาคใดที่ใช้บังคับ

---

⁴ การบรรจุหีบห่อ ไม่รวมถึงการห่อหุ้มอย่างมิดชิดในอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์

ข้อ 9

ของที่ใช้ประกอบ ชิ้นส่วนสำรอง และเครื่องมือ

1. เพื่อความมุ่งประสงค์ในการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดของสินค้า ให้ถือว่าของที่ใช้ประกอบ ชิ้นส่วนสำรอง เครื่องมือ และคู่มือหรือวัสดุที่เป็นข้อมูลอื่นๆ ที่มากับตัวสินค้า เป็นส่วนหนึ่งของสินค้านั้น และไม่ต้องนำมาพิจารณาในการวินิจฉัยว่าวัสดุที่ไม่ได้ถิ่นกำเนิดทั้งหมดที่ใช้ในการผลิตสินค้าที่ได้ถิ่นกำเนิด ได้ผ่านเกณฑ์การเปลี่ยนพิกัดอัตราศุลกากรที่ใช้บังคับหรือไม่ หาก
  - (เอ) ของที่ใช้ประกอบ ชิ้นส่วนสำรอง เครื่องมือ และคู่มือหรือวัสดุที่เป็นข้อมูลอื่นๆ ที่มากับตัวสินค้า ไม่ได้มีการแยกบัญชีราคาสินค้าต่างหากจากตัวสินค้าที่ได้ถิ่นกำเนิด และ
  - (บี) ปริมาณและมูลค่าของของที่ใช้ประกอบ ชิ้นส่วนสำรอง เครื่องมือ และคู่มือหรือวัสดุที่เป็นข้อมูลอื่นๆ ที่มากับตัวสินค้า เป็นไปตามปกติทางการค้าของสินค้านั้น
2. โดยไม่คำนึงถึงวรรค 1 ถ้าสินค้าอยู่ภายใต้บังคับของเกณฑ์สัดส่วนมูลค่าต้นทุนการผลิตในภูมิภาค ให้นำมูลค่าของของที่ใช้ประกอบ ชิ้นส่วนสำรอง เครื่องมือ และคู่มือหรือวัสดุที่เป็นข้อมูลอื่นๆ ที่มากับตัวสินค้า มาพิจารณาแยกเป็นวัสดุที่ได้ถิ่นกำเนิดหรือวัสดุที่ไม่ได้ถิ่นกำเนิดตามแต่กรณี ในการคำนวณสัดส่วนมูลค่าต้นทุนการผลิตในภูมิภาคของสินค้า
3. วรรค 1 และ 2 จะไม่ใช้บังคับ ในกรณีที่ของที่ใช้ประกอบ ชิ้นส่วนสำรอง เครื่องมือ และคู่มือหรือวัสดุที่เป็นข้อมูลอื่นๆ ที่มากับตัวสินค้า ถูกเพิ่มขึ้นมาเพื่อวัตถุประสงค์ในการเพิ่มสัดส่วนมูลค่าต้นทุนการผลิตในภูมิภาคเท่านั้น หากต่อมาประเทศภาคีผู้นำเข้าพิสูจน์ได้ว่าของดังกล่าวไม่ได้ขายไปด้วยกัน

ข้อ 10

วัสดุที่เหมือนกันและใช้ทดแทนกันได้

ให้กระทำการวินิจฉัยว่าวัสดุที่เหมือนกันและใช้ทดแทนกันได้เป็นวัสดุที่ได้ถิ่นกำเนิดหรือไม่ โดยใช้การแบ่งแยกทางกายภาพ หรือหลักการทางบัญชีอันเป็นที่ยอมรับทั่วไปของการควบคุมสต็อก หรือแนวปฏิบัติในการจัดการสินค้าคงคลัง ในประเทศภาคีผู้ส่งออก

ข้อ 11

การปฏิบัติต่อวัสดุสำหรับการบรรจุหีบห่อและภาชนะบรรจุสินค้า

1. มิให้นำวัสดุสำหรับการบรรจุหีบห่อและภาชนะบรรจุสินค้าเพื่อการขนส่งมาคิดรวมในการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดของสินค้าใดๆ
2. วัสดุสำหรับการบรรจุหีบห่อและภาชนะบรรจุสินค้าเพื่อการขายปลีก เมื่อจำแนกประเภทพิศดเดียวกันกับสินค้านั้น มิให้นำมาคิดรวมในการวินิจฉัยว่าวัสดุที่ไม่ได้ถิ่นกำเนิดทั้งหมดที่ใช้ในการผลิตสินค้าได้เป็นไปตามเกณฑ์การเปลี่ยนพิศดอัตราศุลกากรที่ใช้บังคับสำหรับสินค้านั้นหรือไม่
3. ถ้าสินค้าอยู่ภายใต้บังคับของเกณฑ์สัดส่วนมูลค่าต้นทุนการผลิตในภูมิภาค ให้นำมูลค่าของวัสดุสำหรับการบรรจุหีบห่อและภาชนะบรรจุสินค้าเพื่อการขายปลีก มาพิจารณาแยกเป็นวัสดุที่ได้ถิ่นกำเนิดหรือวัสดุที่ไม่ได้ถิ่นกำเนิด แล้วแต่กรณี ในการคำนวณสัดส่วนมูลค่าต้นทุนการผลิตในภูมิภาคของสินค้า

ข้อ 12

วัสดุทางอ้อม

ให้ถือว่าวัสดุทางอ้อมเป็นวัสดุที่ได้ถิ่นกำเนิดโดยไม่คำนึงถึงสถานที่ผลิต และมูลค่าของวัสดุทางอ้อมนั้นจะต้องคิดจากต้นทุนตามระบบบัญชีของผู้ผลิตสินค้า

ข้อ 13

การจดบันทึกต้นทุน

เพื่อความมุ่งประสงค์ของบทนี้ ต้นทุนทั้งหมดจะต้องได้รับการบันทึกและเก็บรักษา โดยสอดคล้องกับหลักการทางบัญชีอันเป็นที่ยอมรับทั่วไป ที่ใช้บังคับในประเทศภาคีที่มีการผลิตสินค้านั้น

ข้อ 14

การขนส่งโดยตรง

สินค้าจะยังคงมีสถานะได้ถิ่นกำเนิด ตามการวินิจฉัยภายใต้ข้อ 2 (สินค้าที่ได้ถิ่นกำเนิด) หากเป็นไปตามเงื่อนไขดังต่อไปนี้

- (เอ) เป็นสินค้าที่ขนส่งไปยังประเทศภาคีผู้นำเข้า โดยไม่ผ่านประเทศนอกภาคี หรือ
- (บี) เป็นสินค้าที่ขนส่งผ่านประเทศนอกภาคี หากว่า
  - (หนึ่ง) สินค้านั้นไม่ได้ผ่านการผลิตหรือการดำเนินการอื่นใดนอกอาณาเขตของกลุ่มประเทศภาคี นอกเหนือจากการขนถ่ายสินค้าลง การขนถ่ายสินค้าขึ้น การเก็บรักษา หรือการดำเนินการอื่นใดเพื่อถนอมรักษาสินค้านั้นให้อยู่ในสภาพที่ดี หรือเพื่อขนส่งสินค้านั้นไปยังประเทศภาคีผู้นำเข้า
  - (สอง) สินค้านั้นไม่ได้เข้าไปสู่การซื้อขายในประเทศนอกภาคี และ
  - (สาม) การขนส่งผ่านนั้นสืบเนื่องมาจากเหตุผลทางด้านภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจ หรือระบบการขนส่งสินค้า

ข้อ 15

หนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า

การกล่าวอ้างว่าสินค้านั้นมีสิทธิได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรจะต้องได้รับการรับรองโดยหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า ซึ่งออกให้โดยหน่วยงานผู้มีอำนาจหรือหน่วยงานที่ได้รับแต่งตั้งจากหน่วยงานผู้มีอำนาจ ที่ได้แจ้งให้ประเทศภาคีอื่นๆ ได้รับทราบแล้วตามที่กำหนดไว้ในภาคผนวกว่าด้วยระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าของบทนี้

ข้อ 16

การปฏิเสธการได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากร

หน่วยงานศุลกากรของประเทศภาคีผู้นำเข้าอาจปฏิเสธการขอรับสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรในกรณี

ที่

- (เอ) สินค้าไม่มีคุณสมบัติได้ถิ่นกำเนิด หรือ
- (บี) ผู้นำเข้า ผู้ส่งออก หรือผู้ผลิตสินค้า ไม่ปฏิบัติตามข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องใดๆ ในบทนี้

ข้อ 17

การทบทวนและการอุทธรณ์

ประเทศภาคีผู้นำเข้าจะต้องให้สิทธิในการอุทธรณ์ในเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวกับการมีสิทธิได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรแก่ผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือผู้นำเข้าของสินค้าที่ได้มีการค้า หรือที่จะมีการค้าระหว่างกลุ่มประเทศภาคี โดยสอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ และแนวปฏิบัติทางปกครองของตน

ข้อ 18

คณะอนุกรรมการว่าด้วยกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า

1. เพื่อความมุ่งประสงค์ในการปฏิบัติตามบทนี้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นไปในรูปแบบเดียวกัน กลุ่มประเทศภาคีจัดตั้งคณะอนุกรรมการว่าด้วยกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า (คณะอนุกรรมการอาร์ โอ โอ) หน้าที่ของคณะอนุกรรมการอาร์ โอ โอ จะต้องรวมถึง
  - (เอ) การควบคุมดูแลการปฏิบัติตามและการบริหารจัดการบทนี้
  - (บี) การหารือเกี่ยวกับประเด็นใดๆ ที่อาจเกิดขึ้นในระหว่างการปฏิบัติตามบทนี้ ซึ่งรวมถึงเรื่องใดๆ ที่อาจมีการส่งมายังคณะอนุกรรมการอาร์ โอ โอ โดยคณะกรรมการสินค้า ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามข้อ 11 (คณะกรรมการว่าด้วยการค้าสินค้า) ของบทที่ 2 (การค้าสินค้า) หรือคณะกรรมการร่วมเอฟ ที เอ
  - (ซี) การหารือเกี่ยวกับการแก้ไขใดๆ ที่มีการเสนอเกี่ยวกับกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้าภายใต้บทนี้ และ
  - (ดี) การปรึกษาหารือประเด็นต่างๆ ที่เกี่ยวกับกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้าและความร่วมมือด้านการบริหารจัดการ
2. คณะอนุกรรมการอาร์ โอ โอ จะต้องประกอบด้วยผู้แทนจากกลุ่มประเทศภาคี และจะต้องประชุมเป็นระยะๆ ตามที่กลุ่มประเทศภาคีกำหนดร่วมกัน
3. คณะอนุกรรมการอาร์ โอ โอ จะต้องเริ่มการทบทวนข้อ 6 (กฎการสะสมของถิ่นกำเนิด) ภายหลังจากที่ความตกลงฉบับนี้มีผลใช้บังคับ โดยไม่เร็วกว่า 12 เดือน และไม่ช้ากว่า 18 เดือน การทบทวนนี้จะพิจารณาขยายการใช้ประโยชน์จากการสะสมถิ่นกำเนิดโดยให้สามารถนำร้อยละของ

มูลค่าเพิ่มที่มีทุกระดับสะสมเข้าไปในตัวสินค้าภายใต้ความตกลงเอ เอ เอ็น แซด เอฟ ที เอ ได้ คณะอนุกรรมการอาร์ โอ โอ จะต้องส่งรายงานฉบับสุดท้าย ซึ่งรวมถึงข้อเสนอแนะใดๆ ให้กับ คณะกรรมการสินค้า ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามข้อ 11 (คณะกรรมการว่าด้วยการค้าสินค้า) ของบทที่ 2 (การค้าสินค้า) ภายในสามปีจากที่ความตกลงฉบับนี้มีผลใช้บังคับ

4. คณะอนุกรรมการอาร์ โอ โอ จะต้องเริ่มการทบทวนการใช้กฎปฏิบัติทางเคมีและกฎ กระบวนการทางเคมีอื่นๆ กับสินค้าในตอนที่ 28 ถึง 40 ของเอช เอส โค้ด และกฎเฉพาะรายสินค้า อื่นๆ ที่กลุ่มประเทศภาคีเสนอ ภายหลังจากที่ความตกลงฉบับนี้มีผลใช้บังคับ โดยไม่เร็วกว่า 12 เดือน และไม่ช้ากว่า 18 เดือน คณะอนุกรรมการอาร์ โอ โอ จะต้องส่งรายงานฉบับสุดท้าย ซึ่ง รวมถึงข้อเสนอแนะใดๆ ให้กับคณะกรรมการสินค้า ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามข้อ 11 (คณะกรรมการว่าด้วยการค้าสินค้า) ของบทที่ 2 (การค้าสินค้า) ภายในสามปีจากที่ความตกลงฉบับนี้มีผลใช้บังคับ

ข้อ 19

การปรึกษาหารือ การทบทวน และการแก้ไข

1. กลุ่มประเทศภาคีจะต้องปรึกษาหารือกันเป็นประจำเพื่อให้มั่นใจว่าได้บริหารจัดการบทนี้ อย่างมีประสิทธิภาพ เป็นไปในรูปแบบเดียวกัน และสอดคล้องกัน เพื่อบรรลุเจตนารมณ์และ วัตถุประสงค์ของความตกลงฉบับนี้
2. อาจมีการทบทวนและแก้ไขบทนี้ โดยสอดคล้องกับข้อ 6 (การแก้ไขเพิ่มเติม) ของบทที่ 18 (บทบัญญัติสุดท้าย) ตามที่จำเป็น เมื่อมีการร้องขอจากประเทศภาคีและกลุ่มประเทศภาคีเห็นชอบ และอาจเปิดให้มีการทบทวนและการแก้ไขดังกล่าวตามที่คณะกรรมการร่วมเอฟ ที เอ ตกลงกัน

ภาคผนวกว่าด้วยระเบียบปฏิบัติเกี่ยวกับการรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า

เพื่อความมุ่งประสงค์ในการปฏิบัติตามบทที่ 3 (กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า) ให้ถือปฏิบัติระเบียบปฏิบัติในการออกและตรวจพิสูจน์หนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า และระเบียบบริหารจัดการอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ดังต่อไปนี้

หน่วยงานผู้มีอำนาจ

กฎที่ 1

หนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า จะต้องออกโดยหน่วยงานผู้มีอำนาจหรือหน่วยงานที่ได้รับแต่งตั้งจากหน่วยงานผู้มีอำนาจของประเทศภาคีสถิต์ส่งออก ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องแจ้งรายละเอียดของหน่วยงานดังกล่าวผ่านทางสำนักเลขานุการอาเซียนก่อนที่ความตกลงฉบับนี้จะมีผลใช้บังคับ และจะต้องแจ้งการเปลี่ยนแปลงใดๆ ในภายหลังผ่านทางสำนักเลขานุการอาเซียน โดยทันที

กฎที่ 2

1. หน่วยงานผู้มีอำนาจหรือหน่วยงานที่ได้รับแต่งตั้งจากหน่วยงานผู้มีอำนาจที่ทำหน้าที่ออกหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าจะต้องให้ชื่อ ที่อยู่ ตัวอย่างลายเซ็น และตัวอย่างตราประทับอย่างเป็นทางการของตน แก่ประเทศภาคีอื่นๆ ผ่านทางสำนักเลขานุการอาเซียน โดยส่งข้อมูลและตัวอย่างข้างต้นสำหรับการเผยแพร่แก่ประเทศภาคีอื่นๆ ให้แก่สำนักเลขานุการอาเซียนในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ และให้แจ้งการเปลี่ยนแปลงใดๆ ในภายหลังผ่านทางสำนักเลขานุการอาเซียนโดยทันที

2. หนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าใดๆ ที่ออกโดยบุคคลซึ่งไม่ได้อยู่ในรายการข้างต้นจะไม่สามารถรับการยอมรับจากหน่วยงานศุลกากรของประเทศภาคีสถิต์นำเข้า

กฎที่ 3

เพื่อความมุ่งประสงค์ในการวินิจฉัยสถานะการได้ถิ่นกำเนิด หน่วยงานผู้มีอำนาจหรือหน่วยงานที่ได้รับแต่งตั้งจากหน่วยงานผู้มีอำนาจที่ทำหน้าที่ออกหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า มีสิทธิเรียกเอกสารหลักฐานสนับสนุน และ/หรือ ข้อมูลที่เกี่ยวข้องอื่นๆ เพื่อดำเนินการตรวจสอบใดๆ ที่เห็นว่า

เหมาะสม โดยสอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ และแนวปฏิบัติทางปกครองภายในของ
ประเทศภาคีนั้น

การขอหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า

กฎที่ 4

1. ผู้ผลิต ผู้ส่งออกสินค้า หรือตัวแทนที่ได้รับมอบอำนาจ จะต้องยื่นคำขอเป็นลายลักษณ์อักษร
หรือในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ต่อหน่วยงานผู้มีอำนาจหรือหน่วยงานที่ได้รับแต่งตั้งจากหน่วยงานผู้
มีอำนาจที่ทำหน้าที่ออกหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า โดยสอดคล้องกับกฎหมายและระเบียบ
ข้อบังคับของประเทศภาคีผู้ส่งออก และระเบียบปฏิบัติของหน่วยงานดังกล่าว เพื่อขอรับการ
ตรวจสอบถิ่นกำเนิดของสินค้าส่งออกก่อนการส่งออกสินค้านั้น
2. ผลการตรวจสอบนี้ ให้ถือเป็นหลักฐานสนับสนุนในการออกหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า
สำหรับสินค้าที่จะส่งออกหลังจากนั้น โดยสามารถทบทวนผลการตรวจสอบดังกล่าวเป็นระยะๆ
หรือเมื่อใดก็ได้ที่เหมาะสม
3. การตรวจสอบก่อนการส่งออก อาจไม่ใช่บังคับกับสินค้าซึ่ง โดยธรรมชาติของสินค้านั้น
สามารถวินิจฉัยถิ่นกำเนิดได้โดยง่าย

กฎที่ 5

ผู้ผลิต ผู้ส่งออกสินค้า หรือตัวแทนที่ได้รับมอบอำนาจ จะต้องยื่นคำขอหนังสือรับรองถิ่นกำเนิด
สินค้า โดยให้เอกสารสนับสนุนที่เหมาะสมและข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อพิสูจน์ว่าสินค้าที่จะ
ส่งออกมีคุณสมบัติได้ถิ่นกำเนิด

การตรวจสอบถิ่นกำเนิดก่อนการส่งออก

กฎที่ 6

หน่วยงานผู้มีอำนาจหรือหน่วยงานที่ได้รับแต่งตั้งจากหน่วยงานผู้มีอำนาจที่ทำหน้าที่ออกหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า จะต้องดำเนินการตรวจสอบคำขอหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า อย่างเต็มความสามารถ โดยสอดคล้องกับกฎหมายและระเบียบข้อบังคับภายในของประเทศภาคีผู้ส่งออก หรือระเบียบปฏิบัติของหน่วยงานดังกล่าว เพื่อให้มั่นใจว่า

- (หนึ่ง) คำขอและหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าถูกต้องครบถ้วน และได้ลงนามโดยผู้มีอำนาจลงนาม
- (สอง) สินค้าเป็นสินค้าที่ได้ถิ่นกำเนิด โดยสอดคล้องกับข้อ 2 (สินค้าที่ได้ถิ่นกำเนิด) ของบทที่ 3 (กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า)
- (สาม) คำสำแดงอื่นๆ ในหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า สอดคล้องกับเอกสารสนับสนุนที่เหมาะสมและข้อมูลอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง และ
- (สี่) มีข้อมูลสำหรับสินค้าที่จะส่งออกครบถ้วนตามข้อกำหนดเรื่องข้อมูลขั้นต่ำ ตามที่ระบุไว้ในเอกสารแนบท้าย 1 (ข้อมูลขั้นต่ำในการยื่นขอหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า) ของภาคผนวกนี้

การออกหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า

กฎที่ 7

1. หนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าจะมีรูปแบบตามที่กลุ่มประเทศภาคีในความตกลงกำหนด และแสดงข้อมูลขั้นต่ำ ตามที่ระบุไว้ในเอกสารแนบท้าย 2 (ข้อมูลขั้นต่ำในหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า) ของภาคผนวกนี้
2. หนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าจะต้องประกอบด้วยต้นฉบับ และสำเนาสองฉบับ
3. หนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าจะต้อง
  - (หนึ่ง) อยู่ในรูปเอกสาร

- (สอง) มีเลขที่อ้างอิงซึ่งไม่ซ้ำกันกำกับอยู่ โดยแยกเลขที่ตามแต่ละสถานที่หรือสำนักงานที่ออกหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า
- (สาม) เป็นภาษาอังกฤษ และ
- (สี่) มีลายเซ็นของผู้มีอำนาจ และตราประทับอย่างเป็นทางการของหน่วยงานผู้มีอำนาจหรือหน่วยงานที่ได้รับแต่งตั้งจากหน่วยงานผู้มีอำนาจที่ทำหน้าที่ออกหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้ากำกับอยู่ ทั้งนี้ ลายเซ็นและตราประทับอย่างเป็นทางการดังกล่าวสามารถอยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์

4. ผู้ส่งออกจะต้องส่งหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าฉบับไปให้ผู้นำเข้าเพื่อยื่นต่อหน่วยงานศุลกากรของประเทศภาคีผู้นำเข้า ส่วนสำเนานั้น จะต้องถูกเก็บรักษาโดยหน่วยงานผู้มีอำนาจหรือหน่วยงานที่ได้รับแต่งตั้งจากหน่วยงานผู้มีอำนาจที่ทำหน้าที่ออกหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า และผู้ส่งออก

5. การระบุสินค้าหลายรายการในหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าฉบับเดียวกันนั้น สามารถกระทำได้ หากสินค้าแต่ละรายการล้วนมีคุณสมบัติได้ถิ่นกำเนิด

กฎที่ 8

เพื่อการปฏิบัติตามข้อ 2 (สินค้าที่ได้ถิ่นกำเนิด) ของบทที่ 3 (กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า) หนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าที่ออกให้โดยหน่วยงานผู้มีอำนาจหรือหน่วยงานที่ได้รับแต่งตั้งจากหน่วยงานผู้มีอำนาจ จะต้องระบุกฎและเงื่อนไขการได้ถิ่นกำเนิดที่เกี่ยวข้อง

กฎที่ 9

ไม่อนุญาตให้มีการลบหรือการเพิ่มเติมข้อความใดๆ ในหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า การเปลี่ยนแปลงแก้ไขใดๆ จะต้องกระทำโดยการขีดฆ่าข้อความที่ผิดพลาด และเพิ่มเติมข้อความที่จำเป็น การเปลี่ยนแปลงแก้ไขดังกล่าวจะต้องได้รับการเห็นชอบจากบุคคลผู้มีอำนาจลงนามหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าและได้รับการรับรองโดยหน่วยงานผู้มีอำนาจหรือหน่วยงานที่ได้รับแต่งตั้งจากหน่วยงานผู้มีอำนาจที่ทำหน้าที่ออกหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าที่เหมาะสม ให้ชัดเจนที่ว่างที่ไม่ได้ใช้เพื่อป้องกันการเพิ่มเติมข้อมูลในภายหลัง

กฎที่ 10

1. หนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าจะต้องออกให้ใกล้เคียงวันที่ส่งออกมากที่สุดเท่าที่จะกระทำ
ได้ แต่ไม่ช้ากว่าสามวันทำการหลังจากวันที่ส่งออก
2. ในกรณีที่หนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้ามิได้ออกให้ตามที่ระบุไว้ในวรรค 1 โดยมีสาเหตุมา
จากความผิดพลาดหรือการละเลยโดยมิได้ตั้งใจ หรือด้วยสาเหตุอื่นอันสมเหตุสมผล จะสามารถ
ออกหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าย้อนหลังได้ แต่จะต้องไม่เกิน 12 เดือนนับจากวันที่ส่งออก
สินค้า โดยประทับคำว่า **“ISSUED RETROACTIVELY”**
3. หน่วยงานผู้มีอำนาจหรือหน่วยงานที่ได้รับแต่งตั้งจากหน่วยงานผู้มีอำนาจที่ทำหน้าที่ออก
หนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าของประเทศภาคีคนกลางจะต้องออกหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า
ชนิดเบ็ค-ทู-เบ็ค ถ้าผู้ส่งออกได้ยื่นคำขอหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้านี้ดังกล่าว ในขณะที่สินค้า
กำลังผ่านอาณาเขตของประเทศภาคีคนกลางนั้น โดยมีเงื่อนไขว่า
  - (หนึ่ง) มีการแสดงหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าต้นฉบับที่ถูกต้องสมบูรณ์ หรือสำเนาที่
ได้รับการรับรอง
  - (สอง) หนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าชนิดเบ็ค-ทู-เบ็ค มีอายุไม่เกินอายุของหนังสือ
รับรองถิ่นกำเนิดสินค้าต้นฉบับ
  - (สาม) สินค้าที่จะส่งออกอีกครั้งโดยใช้หนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าชนิดเบ็ค-ทู-เบ็ค
ไม่ได้ผ่านกระบวนการแปรสภาพเพิ่มเติมใดๆ ในประเทศภาคีคนกลาง ยกเว้นการ
บรรจุหีบห่อใหม่ หรือกิจกรรมทางโลจิสติกส์ เช่น การขนถ่ายสินค้าลง การขน
ถ่ายสินค้าขึ้น การเก็บรักษา หรือการดำเนินการอื่นใดที่จำเป็นเพื่อถนอมรักษา
สินค้าให้อยู่ในสภาพที่ดี หรือเพื่อขนส่งสินค้าต่อไปยังประเทศภาคีผู้นำเข้า
  - (สี่) หนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าชนิดเบ็ค-ทู-เบ็ค แสดงข้อมูลที่เกี่ยวข้องตาม
หนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าต้นฉบับ โดยสอดคล้องกับข้อกำหนดเรื่องข้อมูล
ขั้นต่ำในเอกสารแนบท้าย 2 (ข้อมูลขั้นต่ำในหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า) ของ
ภาคผนวกนี้ ส่วนมูลค่า เอฟ โอ บี จะต้องเป็นมูลค่า เอฟ โอ บี ของสินค้าที่ส่งออก
จากประเทศภาคีคนกลาง และ
  - (ห้า) กระบวนการตรวจพิสูจน์ถิ่นกำเนิดสินค้าในกฎข้อที่ 17 และ 18 ของบทนี้ จะต้อง
ใช้บังคับกับหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าชนิดเบ็ค-ทู-เบ็คด้วย

กฎที่ 11

ในกรณีที่หนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าถูกขโมย สูญหาย หรือถูกทำลาย ผู้ผลิต ผู้ส่งออก หรือตัวแทนที่ได้รับมอบอำนาจ อาจยื่นคำขอต่อหน่วยงานผู้มีอำนาจหรือหน่วยงานที่ได้รับแต่งตั้งจากหน่วยงานผู้มีอำนาจที่ทำหน้าที่ออกหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า ให้ออกสำเนาที่ได้รับการรับรองของหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าต้นฉบับ สำเนาฉบับดังกล่าวจะต้องอยู่บนพื้นฐานของเอกสารการส่งออกที่อยู่ในครอบครองของหน่วยงานที่ทำหน้าที่ออกหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้านั้น โดยประทับคำว่า **“CERTIFIED TRUE COPY”** และระบุวันที่ออกหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าต้นฉบับ ให้ออกสำเนาที่ได้รับการรับรองดังกล่าว ไม่เกิน 12 เดือนนับจากวันที่ออกหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าต้นฉบับ

การแสดง

กฎที่ 12

1. เพื่อความมุ่งประสงค์ในการขอรับสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากร ผู้นำเข้าจะต้องยื่นหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าและเอกสารอื่นๆ ตามที่กำหนด ต่อหน่วยงานศุลกากรของประเทศภาคีผู้นำเข้า ณ เวลาที่นำเข้าสินค้า โดยสอดคล้องกับกฎหมายและระเบียบข้อบังคับภายในของประเทศภาคีผู้นำเข้า
2. โดยไม่คำนึงถึงวรรค 1 ประเทศภาคีอาจเลือกที่จะยอมรับให้ไม่ต้องมีการยื่นหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าได้

กฎที่ 13

ให้ถือปฏิบัติตามกำหนดเวลาสำหรับการแสดงหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้านี้ดังต่อไปนี้

- (หนึ่ง) หนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าจะต้องมีอายุ 12 เดือนนับจากวันที่ออก และจะต้องยื่นต่อหน่วยงานศุลกากรของประเทศภาคีผู้นำเข้าภายในระยะเวลาที่
- (สอง) ในกรณีที่มีการยื่นหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าต่อหน่วยงานศุลกากรของประเทศภาคีผู้นำเข้าหลังจากสิ้นสุดกำหนดเวลาการยื่น ซึ่งเป็นผลมาจากเหตุ

สุดวิสัยหรือสาเหตุอื่นอันสมเหตุสมผลที่เกิดจากการควบคุมของผู้ส่งออก และ/หรือ ผู้นำเข้า ให้ยอมรับหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าฉบับดังกล่าว โดยให้อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ หรือแนวปฏิบัติทางปกครองภายในของประเทศภาคีผู้นำเข้า และ

- (สาม) หน่วยงานศุลกากรของประเทศภาคีผู้นำเข้าอาจยอมรับหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าที่ได้ยื่นหลังจากสิ้นสุดกำหนดเวลาดังกล่าวข้างต้น หากได้มีการนำเข้าสู่สินค้านั้นก่อนการสิ้นสุดกำหนดเวลาดังกล่าว

กฎที่ 14

ให้ไม่ต้องใช้หนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าสำหรับ

- (หนึ่ง) สินค้าที่ได้ถิ่นกำเนิดในประเทศภาคีผู้ส่งออก และมีมูลค่าเอฟ โอ บี ไม่เกิน 200.00 เหรียญสหรัฐฯ หรือมีมูลค่าสูงกว่านั้นตามที่ระบุไว้ในกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ หรือแนวปฏิบัติทางปกครองภายในของประเทศภาคีผู้นำเข้า หรือ
- (สอง) สินค้าที่ส่งทางไปรษณีย์ที่มีมูลค่าเอฟ โอ บี ไม่เกิน 200.00 เหรียญสหรัฐฯ หรือมีมูลค่าสูงกว่านั้นตามที่ระบุไว้ในกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ หรือแนวปฏิบัติทางปกครองภายในของประเทศภาคีผู้นำเข้า

โดยมีเงื่อนไขว่า การนำเข้างดงกล่าวมิได้เป็นส่วนหนึ่งส่วนใดของการนำเข้าหนึ่งครั้งหรือหลายครั้ง ซึ่งอาจพิจารณาอย่างสมเหตุสมผลได้ว่าเป็นการดำเนินการหรือการจัดการเพื่อความมุ่งประสงค์ในการหลีกเลี่ยงการยื่นหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า

กฎที่ 15

1. ในกรณีที่ไม่มีข้อสงสัยเกี่ยวกับถิ่นกำเนิดของสินค้า การพบความผิดพลาดหรือความแตกต่างในเอกสารเพียงเล็กน้อย จะต้องไม่มีผลทำให้หนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าฉบับนั้นเสียไป หากข้อเท็จจริงสอดคล้องกับสินค้านั้น
2. ในกรณีที่มีการระบุสินค้าหลายรายการภายใต้หนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าฉบับเดียวกัน ปัญหาที่เกิดขึ้นกับสินค้านั้นจะไม่ต้องส่งผลกระทบหรือทำให้เกิดความล่าช้าในการให้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรและการตรวจปล่อยสินค้าของหน่วยงานศุลกากรสำหรับสินค้านั้นๆ ใดๆ ที่ระบุไว้ในหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าฉบับเดียวกันนั้น

กฎที่ 16

1. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องกำหนดให้หน่วยงานผู้มีอำนาจหรือหน่วยงานที่ได้รับแต่งตั้งจากหน่วยงานผู้มีอำนาจที่ทำหน้าที่ออกหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า ผู้ผลิต ผู้ส่งออก ผู้นำเข้า และตัวแทนที่ได้รับมอบอำนาจ เก็บรักษาเอกสารทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการส่งออกหรือการนำเข้าสินค้า ซึ่งจำเป็นในการแสดงให้เห็นว่าสินค้าที่ขอรับสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรมีคุณสมบัติได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรนั้น เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสามปีนับจากวันที่ส่งออกหรือนำเข้าแล้วแต่กรณี โดยการเก็บรักษาเอกสารดังกล่าวอาจอยู่ในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์
2. ให้มีการจัดส่งข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับความถูกต้องสมบูรณ์ของหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าให้แก่ประเทศภาคีผู้นำเข้า เมื่อมีการร้องขอโดยเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจลงนามในหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า และได้รับการรับรองโดยหน่วยงานผู้มีอำนาจหรือหน่วยงานที่ได้รับแต่งตั้งจากหน่วยงานผู้มีอำนาจที่ทำหน้าที่ออกหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าที่เหมาะสม
3. ให้ถือว่าข้อมูลใดๆ ในการติดต่อสื่อสารระหว่างกลุ่มประเทศภาคีที่เกี่ยวข้องเป็นความลับและให้ใช้เพื่อความมุ่งประสงค์ในการพิสูจน์ความถูกต้องสมบูรณ์ของหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าเท่านั้น¹

การตรวจพิสูจน์ถิ่นกำเนิดสินค้า

กฎที่ 17

1. หน่วยงานศุลกากรของประเทศภาคีผู้นำเข้า อาจตรวจพิสูจน์การมีสิทธิได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรของสินค้า โดยสอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ หรือแนวปฏิบัติทางปกครองภายในของประเทศภาคีผู้นำเข้า
2. หากหน่วยงานศุลกากรของประเทศภาคีผู้นำเข้า มีเหตุอันควรสงสัยเกี่ยวกับความแท้จริงหรือความถูกต้องของข้อมูลในหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า หรือเอกสารหลักฐานอื่นๆ หน่วยงานศุลกากรดังกล่าวอาจ

---

¹ ให้อ่านวรรคนี้โดยอ้างอิงถึงบทบัญญัติว่าด้วยความลับในข้อ 5 (ความลับ) ของบทที่ 18 (บทบัญญัติสุดท้าย)

- (หนึ่ง) ทำการตรวจสอบย้อนหลังเพื่อพิสูจน์ความถูกต้องสมบูรณ์ของหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าหรือเอกสารหลักฐานอื่นๆ
  - (สอง) ขอข้อมูลจากผู้นำเข้าสินค้าที่ขอรับสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากร และ
  - (สาม) จัดทำคำร้องเป็นลายลักษณ์อักษร ไปยังหน่วยงานผู้มีอำนาจหรือหน่วยงานที่ได้รับแต่งตั้งจากหน่วยงานผู้มีอำนาจที่ทำหน้าที่ออกหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าของประเทศภาคีส่งออก เพื่อขอข้อมูลจากผู้ส่งออกหรือผู้ผลิตสินค้า
3. การขอข้อมูลโดยสอดคล้องกับวรรค 2 (สาม) จะต้องไม่เป็นการขัดขวางการใช้การเยี่ยมชมเพื่อตรวจพิสูจน์ถิ่นกำเนิดสินค้า ตามที่ระบุไว้ในกฎที่ 18
4. ผู้ที่ได้รับการร้องขอข้อมูลภายใต้วรรค 2 จะต้องให้ข้อมูลดังกล่าวภายในระยะเวลา 90 วันนับจากวันที่มีการร้องขอเป็นลายลักษณ์อักษร
5. หน่วยงานศุลกากรของประเทศภาคีผู้นำเข้าจะต้องจัดทำคำแนะนำเป็นลายลักษณ์อักษรว่าสินค้านั้นมีสิทธิได้รับสิทธิพิเศษทางศุลกากรหรือไม่ ให้กับทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องได้รับทราบภายใน 60 วันจากวันที่ได้รับข้อมูลที่จำเป็นในการทำการตัดสินใจ

การเยี่ยมชมเพื่อตรวจพิสูจน์ถิ่นกำเนิดสินค้า

กฎที่ 18

1. หากหน่วยงานศุลกากรของประเทศภาคีผู้นำเข้าประสงค์ที่จะทำการเยี่ยมชมเพื่อตรวจพิสูจน์ถิ่นกำเนิดสินค้าในประเทศภาคีส่งออก จะต้องจัดทำคำร้องเป็นลายลักษณ์อักษรต่อหน่วยงานผู้มีอำนาจหรือหน่วยงานที่ได้รับแต่งตั้งจากหน่วยงานผู้มีอำนาจที่ทำหน้าที่ออกหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าในประเทศภาคีส่งออก อย่างน้อย 30 วันก่อนการเยี่ยมชมเพื่อตรวจพิสูจน์
2. หากหน่วยงานผู้มีอำนาจหรือหน่วยงานที่ได้รับแต่งตั้งจากหน่วยงานผู้มีอำนาจที่ทำหน้าที่ออกหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าของประเทศภาคีส่งออกมิใช่หน่วยงานของรัฐ หน่วยงานศุลกากรของประเทศภาคีผู้นำเข้าจะต้องแจ้งให้หน่วยงานศุลกากรของประเทศภาคีส่งออกทราบถึงคำร้องขอทำการเยี่ยมชมเพื่อตรวจพิสูจน์ถิ่นกำเนิดสินค้า

3. คำร้องเป็นลายลักษณ์อักษรที่กล่าวถึงในวรรค 1 และ 2 จะต้องประกอบด้วยข้อมูลขั้นต่ำดังต่อไปนี้

- (หนึ่ง) ชื่อหน่วยงานศุลกากรที่จัดทำคำร้องดังกล่าว
- (สอง) ชื่อผู้ส่งออกหรือผู้ผลิตสินค้าของประเทศภาคีผู้ส่งออก ที่จะทำการเยี่ยมชมเพื่อตรวจพิสูจน์ถิ่นกำเนิดสินค้า
- (สาม) วันที่มีการร้องขอเป็นลายลักษณ์อักษร
- (สี่) วันที่และสถานที่ที่ขอเยี่ยมชม
- (ห้า) วัตถุประสงค์และขอบเขตของการเยี่ยมชม ซึ่งรวมถึงการอ้างถึงสินค้าที่จะทำการตรวจพิสูจน์อย่างเฉพาะเจาะจง และ
- (หก) ชื่อและตำแหน่งของเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานศุลกากรหรือหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องของประเทศภาคีผู้นำเข้าที่จะมีส่วนร่วมในการเยี่ยมชมดังกล่าว

4. หน่วยงานผู้มีอำนาจหรือหน่วยงานที่ได้รับแต่งตั้งจากหน่วยงานผู้มีอำนาจที่ทำหน้าที่ออกหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าของประเทศภาคีผู้ส่งออก จะต้องแจ้งให้ผู้ส่งออกหรือผู้ผลิตทราบถึงการขอเยี่ยมชมเพื่อตรวจพิสูจน์ถิ่นกำเนิดสินค้าของหน่วยงานศุลกากรหรือหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องของประเทศภาคีผู้นำเข้า และขอให้ผู้ส่งออกหรือผู้ผลิตดังกล่าว

- (หนึ่ง) อนุญาตให้หน่วยงานศุลกากรหรือหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องของประเทศภาคีผู้นำเข้าเยี่ยมชมสถานที่หรือโรงงาน และ
- (สอง) จัดเตรียมข้อมูลเกี่ยวกับถิ่นกำเนิดของสินค้า

5. หน่วยงานผู้มีอำนาจหรือหน่วยงานที่ได้รับแต่งตั้งจากหน่วยงานผู้มีอำนาจที่ทำหน้าที่ออกหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าจะต้องแจ้งผู้ส่งออกหรือผู้ผลิตว่า หากผู้ส่งออกหรือผู้ผลิตไม่แจ้งตอบภายในวันที่ระบุไว้ ประเทศภาคีผู้นำเข้าอาจปฏิเสธการให้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากร

6. หน่วยงานผู้มีอำนาจหรือหน่วยงานที่ได้รับแต่งตั้งจากหน่วยงานผู้มีอำนาจที่ทำหน้าที่ออกหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าของประเทศภาคีผู้ส่งออกจะต้องแจ้งให้หน่วยงานศุลกากรของประเทศภาคีผู้นำเข้าทราบภายใน 30 วันนับจากวันที่มีการร้องขอเป็นลายลักษณ์อักษรจากหน่วยงานศุลกากรดังกล่าว ว่าผู้ส่งออกหรือผู้ผลิตยินยอมให้เข้าเยี่ยมชมเพื่อตรวจพิสูจน์ถิ่นกำเนิดสินค้าหรือไม่

7. หน่วยงานศุลกากรของประเทศภาคีผู้นำเข้าจะต้องไม่ทำการเยี่ยมชมสถานที่หรือโรงงานของผู้ส่งออกหรือผู้ผลิตใดๆ ในอาณาเขตของประเทศภาคีผู้ส่งออก หากไม่มีหนังสือยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรล่วงหน้าจากผู้ส่งออกหรือผู้ผลิต
8. หน่วยงานศุลกากรของประเทศภาคีผู้นำเข้าจะต้องดำเนินการใดๆ เพื่อตรวจพิสูจน์การมีสิทธิได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากร และทำการตัดสินใจให้เสร็จสิ้นภายใน 150 วันนับจากวันที่มีการร้องขอต่อหน่วยงานผู้มีอำนาจหรือหน่วยงานที่ได้รับแต่งตั้งจากหน่วยงานผู้มีอำนาจที่ทำหน้าที่ออกหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าของประเทศภาคีผู้ส่งออกภายใต้วรรค 1 ทั้งนี้ หน่วยงานศุลกากรของประเทศภาคีผู้นำเข้าจะต้องแจ้งให้ทุกฝ่ายที่มีส่วนเกี่ยวข้องทราบเป็นลายลักษณ์อักษรว่าสินค้านั้นมีสิทธิได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรหรือไม่ ภายในสิบวันจากวันที่ได้ทำการตัดสินใจ
9. กลุ่มประเทศภาคีจะต้องรักษาความลับของข้อมูลที่จัดว่าเป็นความลับ ซึ่งได้เก็บรวบรวมในขั้นตอนการตรวจพิสูจน์ และจะต้องคุ้มครองข้อมูลนั้นจากการถูกเปิดเผย ซึ่งอาจกระทบถึงฐานะทางการแข่งขันของบุคคลผู้ให้ข้อมูลดังกล่าว ข้อมูลที่จัดว่าเป็นความลับนั้น จะสามารถเปิดเผยต่อผู้มีอำนาจหน้าที่ในการบริหารจัดการและดำเนินการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้าเท่านั้น²

การระงับการให้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากร

กฎที่ 19

1. หน่วยงานศุลกากรของประเทศภาคีผู้นำเข้าอาจระงับการให้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรแก่สินค้าที่อยู่ระหว่างการดำเนินการตรวจพิสูจน์ถิ่นกำเนิดสินค้าภายใต้ภาคผนวกนี้ ตลอดระยะเวลาการดำเนินการหรือในระยะเวลาหนึ่งระยะใดของการดำเนินการนั้น
2. ประเทศภาคีผู้นำเข้าอาจตรวจปล่อยสินค้าให้ผู้นำเข้าไปก่อน ภายใต้บังคับของมาตรการด้านการบริหารจัดการใดๆ ที่เห็นว่าจำเป็น หากสินค้านั้นมิได้ต้องห้ามหรือต้องจำกัดในการนำเข้า และไม่มีข้อสงสัยเกี่ยวกับการฉ้อฉล

---

² ให้อ่านวรรคนี้โดยอ้างอิงถึงบทบัญญัติว่าด้วยความลับในข้อ 5 (ความลับ) ของบทที่ 18 (บทบัญญัติสุดท้าย)

3. ในกรณีที่หน่วยงานศุลกากรของประเทศภาคีผู้นำเข้าได้วินิจฉัยว่า สินค้านั้นมีคุณสมบัติเป็นสินค้าที่ได้ถิ่นกำเนิดของประเทศภาคีผู้ส่งออก การระงับการให้สิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากรใดๆ จะต้องถูกยกเลิกไป

กฎที่ 20

เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงจุดหมายปลายทางของสินค้าใดๆ ที่ส่งออกไปยังประเทศภาคี หลังจากที่ได้ส่งออกสินค้าจากประเทศภาคีผู้ส่งออกไปแล้ว แต่ก่อนที่จะมีการตรวจปล่อยสินค้าโดยประเทศภาคีผู้นำเข้า ผู้ส่งออก ผู้ผลิต หรือตัวแทนที่ได้รับมอบอำนาจจะต้องยื่นคำร้องเป็นลายลักษณ์อักษรต่อหน่วยงานผู้มีอำนาจหรือหน่วยงานที่ได้รับแต่งตั้งจากหน่วยงานผู้มีอำนาจที่ทำหน้าที่ออกหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า เพื่อขอหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าฉบับใหม่สำหรับสินค้าที่เปลี่ยนแปลงจุดหมายปลายทางนั้น โดยจะต้องยื่นหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าต้นฉบับสำหรับสินค้าดังกล่าวที่ได้ออกไปก่อนหน้านี้ร่วมไปกับคำร้องด้วย

กฎที่ 21

เพื่อความมุ่งประสงค์ในการปฏิบัติตามข้อ 14 (การขนส่งโดยตรง) ของบทที่ 3 (กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า) เมื่อมีการขนส่งผ่านอาณาเขตของประเทศนอกภาคีใดๆ ให้ยื่นเอกสารดังต่อไปนี้ต่อหน่วยงานศุลกากรของประเทศภาคีผู้นำเข้า

- (หนึ่ง) ใบตราส่งสินค้าที่ระบุเส้นทางขนส่งไว้ตลอดทางที่ออกโดยประเทศภาคีผู้ส่งออก
- (สอง) หนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าที่ออกโดยหน่วยงานผู้มีอำนาจหรือหน่วยงานที่ได้รับแต่งตั้งจากหน่วยงานผู้มีอำนาจของประเทศภาคีผู้ส่งออก เว้นแต่จะไม่ต้องใช้ตามกฎที่ 12.2 หรือกฎที่ 14
- (สาม) สำเนาบัญชีราคาสินค้าต้นฉบับของสินค้านั้น และ
- (สี่) เอกสารสนับสนุนอื่นๆ ที่เป็นหลักฐานว่ามีการปฏิบัติตามข้อกำหนดในข้อ 14 (การขนส่งโดยตรง) ของบทที่ 3 (กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า)

กฎที่ 22

1. หน่วยงานศุลกากรของประเทศภาคีผู้นำเข้าอาจยอมรับหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า ในกรณีที่บัญชีราคาสินค้าในการขายได้ออกโดยบริษัทที่ตั้งอยู่ในประเทศที่สาม หรือโดยผู้ส่งออกเพื่อ

การบัญชีของบริษัทนั้น หากสินค้าดังกล่าวเป็นไปตามข้อกำหนดในบทที่ 3 (กล่าวด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า)

2. คำว่า “**SUBJECT TO THIRD-PARTY INVOICE** (ชื่อบริษัทที่ใช้บัญชีราคาสินค้าดังกล่าว)” จะต้องปรากฏอยู่บนหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า

การดำเนินการต่อต้านการกระทำอันฉ้อฉล

กฎที่ 23

เมื่อมีข้อสงสัยว่ามีการกระทำอันฉ้อฉลที่เกี่ยวข้องกับหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องจะต้องร่วมมือกันในการดำเนินการ ในแต่ละประเทศภาคี ต่อบุคคลผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการกระทำนั้น โดยสอดคล้องกับกฎหมายและระเบียบข้อบังคับภายในของแต่ละประเทศภาคี

สินค้าในระหว่างการขนส่งหรือการเก็บรักษา

กฎที่ 24

สินค้าที่ได้ถิ่นกำเนิดซึ่งอยู่ระหว่างการขนส่งจากประเทศภาคีผู้ส่งออกไปยังประเทศภาคีผู้นำเข้า หรือซึ่งอยู่ระหว่างการเก็บรักษาชั่วคราวในบริเวณพัฒนาในประเทศภาคีผู้นำเข้า ควรได้รับสิทธิพิเศษทางภาษีศุลกากร หากสินค้านี้ได้ผู้นำเข้าไปยังประเทศภาคีผู้นำเข้าในวันหรือหลังจากวันที่ความตกลงฉบับนี้มีผลใช้บังคับ โดยการยื่นหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าที่ออกย้อนหลังต่อหน่วยงานศุลกากรของประเทศภาคีผู้นำเข้า และโดยอยู่ภายใต้บังคับของกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ หรือแนวปฏิบัติทางปกครองภายในของประเทศภาคีผู้นำเข้า

การระงับข้อพิพาท

กฎที่ 25³

1. ในกรณีที่เกิดการพิพาทที่เกี่ยวข้องกับการวินิจฉัยถิ่นกำเนิดสินค้า การจำแนกประเภทของสินค้า หรือเรื่องอื่นๆ หน่วยงานราชการที่เกี่ยวข้องในประเทศภาคีผู้นำเข้าและประเทศภาคีผู้ส่งออกจะต้องปรึกษาหารือซึ่งกันและกันเพื่อที่จะแก้ปัญหาข้อพิพาท และให้รายงานผลให้ประเทศภาคีอื่นๆ ทราบเพื่อเป็นข้อมูล
2. ในกรณีที่ไม่สามารถตกลงกันในระดับทวิภาคีได้ อาจเสนอประเด็นข้อพิพาทดังกล่าวต่อคณะอนุกรรมการอาร์ โอ โอ ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามข้อ 18 (คณะอนุกรรมการว่าด้วยกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า) ของบทที่ 3 (กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า)

---

³ กฎนี้จะไม่กระทบถึงสิทธิของประเทศภาคีภายใต้บทที่ 17 (การปรึกษาหารือและการระงับข้อพิพาท)

เอกสารแนบท้าย 1

ข้อมูลขั้นต่ำในการยื่นขอหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า

ให้มีข้อมูลขั้นต่ำในการยื่นขอหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้านี้ดังต่อไปนี้

1. รายละเอียดของผู้ส่งออก	ชื่อ ที่อยู่ และรายละเอียดสำหรับการติดต่อของผู้ส่งออก
2. รายละเอียดของการส่งสินค้า (ให้ใช้ใบยื่นขอรับหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าหนึ่งฉบับต่อการส่งสินค้าหนึ่งครั้ง)	(หนึ่ง) ชื่อและที่อยู่ของผู้ส่งออก (สอง) รายละเอียดเกี่ยวกับการส่งสินค้าที่เพียงพอ เช่น เลขที่ใบสั่งซื้อสินค้าของผู้นำเข้า เลขที่บัญชีราคาสินค้าและวันที่และใบตราส่งทางอากาศ/ใบตราส่งทางเรือ (สาม) ท่าเรือที่ขนสินค้าออก หากทราบ
3. รายละเอียดของสินค้า	(หนึ่ง) รายละเอียดของสินค้า ซึ่งรวมถึงเอช เอส โค้ด (ในระดับ 6 หลัก) และ เลขที่ผลิตภัณฑ์และตราสินค้า ถ้ามี (สอง) เกณฑ์การได้ถิ่นกำเนิดสินค้าที่เกี่ยวข้อง
4. หนังสือรับรองของผู้ส่งออก	หนังสือรับรองโดยผู้ส่งออกหรือตัวแทนที่ได้รับมอบอำนาจ ลงนามและระบุวันที่ พร้อมทั้งชื่อและตำแหน่งของผู้ลงนาม และจะต้องมีข้อความรับรองว่ารายละเอียดที่ให้มานั้นเป็นจริงและถูกต้อง

เอกสารแนบท้าย 2

ข้อมูลขั้นต่ำในหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า

ให้มีข้อมูลขั้นต่ำในหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้านี้ดังต่อไปนี้

1. รายละเอียดของผู้ส่งออก	ชื่อ ที่อยู่ และรายละเอียดสำหรับการติดต่อของผู้ส่งออก
2. รายละเอียดของการส่งสินค้า (หนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าหนึ่งฉบับสามารถใช้ได้กับการส่งสินค้าหนึ่งครั้ง)	(หนึ่ง) ชื่อและที่อยู่ของผู้ส่งออก (สอง) รายละเอียดเกี่ยวกับการส่งสินค้าที่เพียงพอ เช่น เลขที่ใบสั่งซื้อสินค้าของผู้นำเข้า เลขที่บัญชีราคาสินค้าและวันที่และใบตราส่งทางอากาศ/ใบตราส่งทางเรือ (สาม) ท่าเรือที่ขนส่งสินค้าออก หากทราบ
3. รายละเอียดของสินค้า	(หนึ่ง) รายละเอียดของสินค้า ซึ่งรวมถึงเอช เอส โค้ด (ในระดับ 6 หลัก) และ เลขที่ผลิตภัณฑ์และตราสินค้า ถ้ามี (สอง) เกณฑ์การได้ถิ่นกำเนิดสินค้าที่เกี่ยวข้อง (สาม) มูลค่าเอฟ โอ บี ¹
4. การรับรองโดยหน่วยงานผู้มีอำนาจหรือหน่วยงานที่ได้รับแต่งตั้งจากหน่วยงานผู้มีอำนาจที่ทำหน้าที่ออกหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า	การรับรองโดยหน่วยงานผู้มีอำนาจหรือหน่วยงานที่ได้รับแต่งตั้งจากหน่วยงานผู้มีอำนาจที่ทำหน้าที่ออกหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า บนพื้นฐานของหลักฐานที่ได้รับ ว่าสินค้าที่ระบุในหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าเป็นไปตามข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องทั้งหมดในบทที่ 3 (กล่าวด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า)
5. เลขที่หนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า	เลขที่หนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าที่ไม่ซ้ำกัน ที่กำหนดขึ้นโดยหน่วยงานผู้มีอำนาจหรือหน่วยงานที่ได้รับแต่งตั้งจากหน่วยงานผู้มีอำนาจที่ทำหน้าที่ออกหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า

¹ ในกรณีของออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ หนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า หรือหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้าชนิดแบบค-ทู-แบบค ที่ไม่ระบุมูลค่าเอฟ โอ บี จะต้องมีการรับรองจากผู้ส่งออก ซึ่งระบุมูลค่าเอฟ โอ บี ของสินค้าแต่ละรายการตามที่มีอยู่ในหนังสือรับรองถิ่นกำเนิดสินค้า แบบมาด้วย

บทที่ 4
พิธีการศุลกากร

ข้อ 1
วัตถุประสงค์

บทนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

- (เอ) ทำให้มั่นใจถึงความคาดการณ์ได้ ความสม่ำเสมอ และความโปร่งใส ในการใช้ บังคับกฎหมายและระเบียบข้อบังคับทางศุลกากรของกลุ่มประเทศภาคี
- (บี) ส่งเสริมการบริหารจัดการพิธีการศุลกากรอย่างมีประสิทธิภาพและประหยัด ค่าใช้จ่าย และการตรวจปล่อยสินค้าที่รวดเร็ว
- (ซี) ทำให้พิธีการศุลกากรง่ายขึ้น และ
- (ดี) ส่งเสริมความร่วมมือระหว่างหน่วยงานบริหารด้านศุลกากรของกลุ่มประเทศภาคี

ข้อ 2
ขอบเขต

บทนี้ใช้บังคับกับพิธีการศุลกากรที่ใช้กับสินค้าที่มีการซื้อขายกันระหว่างกลุ่มประเทศภาคี โดย สอดคล้องกับกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ และนโยบายของแต่ละประเทศภาคี

ข้อ 3
คำนิยาม

เพื่อความมุ่งประสงค์ของบทนี้

- (เอ) **กฎหมายศุลกากร** หมายถึง กฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่บริหารจัดการและบังคับ ใช้โดยหน่วยงานศุลกากรของประเทศภาคีแต่ละฝ่าย ที่เกี่ยวข้องกับการนำเข้า การ ส่งออก และการผ่านแดน/การถ่ายลำของสินค้า ซึ่งเกี่ยวข้องกับอากรศุลกากร ค่า ภาระ และภาษีอื่นๆ หรือเกี่ยวข้องกับข้อห้าม ข้อจำกัด และการควบคุมอื่นๆ ที่ คล้ายคลึงกัน เกี่ยวกับการเคลื่อนย้ายสินค้าที่ถูกควบคุมข้ามเขตแดนศุลกากรของ ประเทศภาคีแต่ละฝ่าย และ

- (บี) **พิธีการศุลกากร** หมายถึง การปฏิบัติที่หน่วยงานบริหารด้านศุลกากรของประเทศภาคีใช้กับสินค้าที่อยู่ภายใต้บังคับของกฎหมายศุลกากรของประเทศภาคีนั้น

ข้อ 4

พิธีการศุลกากรและการอำนวยความสะดวก

1. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องทำให้มั่นใจว่าพิธีการศุลกากรและการปฏิบัติของตน สามารถคาดการณ์ได้ สม่่าเสมอ โปร่งใส และอำนวยความสะดวกการค้า ซึ่งรวมถึงการตรวจปล่อยสินค้าที่รวดเร็ว
2. พิธีการศุลกากรของประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องสอดคล้องกับมาตรฐานและการปฏิบัติที่องค์การศุลกากรโลกได้เสนอแนะ เมื่อกระทำได้และอยู่ในขอบเขตกฎหมายศุลกากรของตน
3. หน่วยงานบริหารด้านศุลกากรของประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องทบทวนพิธีการศุลกากรของตน โดยมุ่งที่จะทำให้พิธีการศุลกากรง่ายขึ้นเพื่ออำนวยความสะดวกการค้า

ข้อ 5

ความร่วมมือด้านศุลกากร

1. ในขอบเขตกฎหมายภายในของตน หน่วยงานบริหารด้านศุลกากรของประเทศภาคีแต่ละฝ่าย อาจให้ความช่วยเหลือแก่หน่วยงานบริหารด้านศุลกากรของประเทศภาคีอื่นแต่ละฝ่าย ตามที่เห็นว่าเหมาะสม ในส่วนที่เกี่ยวข้อง
  - (เอ) การปฏิบัติตามและการดำเนินการของบทนี้
  - (บี) การพัฒนาและการปฏิบัติตามแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดด้านศุลกากรและเทคนิคการบริหารความเสี่ยง
  - (ซี) การจัดให้มีการแจ้งล่วงหน้าถึงการเปลี่ยนแปลงกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ และพิธีการและแนวทางที่เกี่ยวข้อง ที่จะส่งผลกระทบต่อการค้าและการดำเนินการของความตกลงฉบับนี้ เมื่อกระทำได้
  - (ดี) การทำให้พิธีการศุลกากรง่ายขึ้นและสอดคล้องกัน
  - (อี) การพัฒนาทักษะด้านวิชาการและการใช้เทคโนโลยีให้ก้าวหน้า และ

- (เอฟ) การใช้บังคับความตกลงว่าด้วยการประเมินราคาศุลกากร
2. หน่วยงานบริหารด้านศุลกากรของกลุ่มประเทศภาคีอาจแสวงหาและดำเนินโครงการความร่วมมือต่างๆ ตามที่เห็นว่าเหมาะสม โดยขึ้นอยู่กับทรัพยากรที่มีอยู่ รวมถึง
- (เอ) แผนการสร้างขีดความสามารถของเจ้าหน้าที่ศุลกากรของประเทศสมาชิกอาเซียน และ
  - (บี) แผนการให้ความช่วยเหลือด้านวิชาการเพื่ออำนวยความสะดวกในการพัฒนาและการปฏิบัติตามการอำนวยความสะดวกด้านศุลกากรด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ ณ จุดเดียวของกลุ่มประเทศภาคี

ข้อ 6

การใช้ระบบอัตโนมัติ

1. หน่วยงานบริหารด้านศุลกากรของประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องพยายามให้มีระบบของตนเองที่จะสนับสนุนธุรกรรมศุลกากรทางอิเล็กทรอนิกส์ เมื่อกระทำได้
2. ในการปฏิบัติตามแนวคิดริเริ่มดังกล่าว หน่วยงานบริหารด้านศุลกากรของประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องคำนึงถึงมาตรฐานที่เกี่ยวข้องและแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดที่องค์การศุลกากรโลกได้เสนอแนะ และคำนึงถึงโครงสร้างพื้นฐานที่มีอยู่และศักยภาพของประเทศภาคีแต่ละฝ่าย

ข้อ 7

การประเมินราคา

กลุ่มประเทศภาคีจะต้องประเมินราคาศุลกากรของสินค้าที่มีการซื้อขายระหว่างกัน โดยสอดคล้องกับบทบัญญัติของความตกลงว่าด้วยการประเมินราคาศุลกากร¹

---

¹ ในกรณีของกัมพูชา ให้นำความตกลงว่าด้วยการประเมินราคาศุลกากร ดังที่ได้ดำเนินการ โดยสอดคล้องกับบทบัญญัติของพิธีสารว่าด้วยการเข้าเป็นสมาชิกขององค์การการค้าโลกของราชอาณาจักรกัมพูชา มาใช้บังคับโดยอนุโลม

ข้อ 8

การวินิจฉัยล่วงหน้า

1. ประเทศภาคีแต่ละฝ่าย โดยหน่วยงานบริหารด้านศุลกากรหรือหน่วยงานผู้มีอำนาจที่เกี่ยวข้องอื่นๆ จะต้องให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าเป็นลายลักษณ์อักษรเกี่ยวกับการจำแนกพิกัดอัตราศุลกากร คำถามที่เกิดขึ้นจากการใช้บังคับหลักการของความตกลงว่าด้วยการประเมินราคาศุลกากร และ/หรือ ถิ่นกำเนิดสินค้า ตามคำร้องขอของบุคคลที่กำหนดไว้ในวรรค 2 (เอ) ในขอบเขตกฎหมายระเบียบข้อบังคับ และคำวินิจฉัยทางปกครองภายในของตน
2. เมื่อกระทำได้ ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องนำมาใช้หรือคงไว้ซึ่งกระบวนการสำหรับการวินิจฉัยล่วงหน้า ซึ่งจะต้อง
  - (เอ) จัดให้ผู้นำเข้าในอาณาเขตของตน หรือผู้ส่งออกหรือผู้ผลิตในอาณาเขตของประเทศภาคีอีกฝ่าย สามารถยื่นขอคำวินิจฉัยล่วงหน้าก่อนการนำเข้าสินค้าดังกล่าว
  - (บี) กำหนดให้ผู้นั้นขอคำวินิจฉัยล่วงหน้าให้รายละเอียดของสินค้าและข้อมูลที่เกี่ยวข้องทั้งหมดที่จำเป็นในการพิจารณาคำร้องขอคำวินิจฉัยล่วงหน้า
  - (ซี) ให้หน่วยงานบริหารด้านศุลกากรของตนสามารถขอให้ผู้นั้นขอคำวินิจฉัยล่วงหน้าให้ข้อมูลเพิ่มเติมภายในระยะเวลาที่กำหนด เมื่อใดก็ได้ระหว่างการพิจารณาคำร้องขอคำวินิจฉัยล่วงหน้า
  - (ดี) ให้คำวินิจฉัยล่วงหน้าที่อยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จจริงและสภาวะการณ์ที่ผู้นั้นขอคำวินิจฉัยล่วงหน้าแสดง และข้อมูลที่เกี่ยวข้องอื่นใดที่อยู่ในการครอบครองของผู้มีอำนาจตัดสินใจ และ
  - (อี) ให้มีการออกคำวินิจฉัยล่วงหน้าให้แก่ผู้นั้นขอคำวินิจฉัยล่วงหน้าโดยเร็ว ภายในระยะเวลาที่กำหนดไว้ในกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ หรือคำวินิจฉัยทางปกครองภายในของประเทศภาคีแต่ละฝ่าย
3. ประเทศภาคีอาจปฏิเสธคำร้องขอคำวินิจฉัยล่วงหน้า ในกรณีที่ไม่ได้รับข้อมูลเพิ่มเติมที่ขอไปโดยสอดคล้องกับวรรค 2 (ซี) ภายในระยะเวลาที่กำหนด
4. ภายใต้บังคับของวรรค 1 และ 5 และเมื่อกระทำได้ ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องใช้บังคับคำวินิจฉัยล่วงหน้าที่กับการนำเข้าสินค้าที่ระบุไว้ในคำวินิจฉัยนั้นทั้งหมดซึ่งได้นำเข้ามาในอาณาเขต

ของตน เป็นเวลาสามปีจากวันที่มีคำวินิจฉัยนั้น หรือในระยะเวลาอื่นที่กำหนดไว้ในกฎหมาย
ระเบียบข้อบังคับ หรือคำวินิจฉัยทางปกครองภายในของประเทศภาคีนั้น

5. ประเทศภาคีสามารถแก้ไขหรือยกเลิกคำวินิจฉัยล่วงหน้า หากพิจารณาแล้วเห็นว่าคำวินิจฉัย
ดังกล่าวอยู่บนพื้นฐานของข้อเท็จจริงหรือข้อกฎหมายที่คลาดเคลื่อน (ซึ่งรวมถึงความผิดพลาดโดย
การกระทำของมนุษย์) ข้อมูลที่ได้รับเป็นเท็จหรือไม่ถูกต้อง มีการเปลี่ยนแปลงกฎหมายภายในที่
สอดคล้องกับความตกลงฉบับนี้ หรือมีการเปลี่ยนแปลงข้อเท็จจริงที่สำคัญหรือสภาวะการณ์ที่เป็น
พื้นฐานของคำวินิจฉัยดังกล่าว

6. ในกรณีที่ผู้นำเข้ากล่าวอ้างว่าการประดิษฐ์ที่ให้กับสินค้านำเข้าควรตกอยู่ภายใต้คำวินิจฉัย
ล่วงหน้า หน่วยงานบริหารด้านศุลกากรอาจประเมินว่าข้อเท็จจริงและสภาวะการณ์ของการนำเข้า
ดังกล่าวสอดคล้องกับข้อเท็จจริงและสภาวะการณ์ที่เป็นพื้นฐานของคำวินิจฉัยล่วงหน้าหรือไม่

ข้อ 9

การบริหารความเสี่ยง

1. กลุ่มประเทศภาคีจะต้องบริหารจัดการพิธีการศุลกากรเพื่อที่จะอำนวยความสะดวกในการ
ตรวจปล่อยสินค้าที่มีความเสี่ยงต่ำ และให้ความสำคัญกับสินค้าที่มีความเสี่ยงสูง หน่วยงานบริหาร
ด้านศุลกากรของประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องทบทวนพิธีการดังกล่าวเป็นระยะๆ เพื่อเสริมสร้าง
การไหลเวียนของสินค้าข้ามพรมแดนของตน

2. ในกรณีที่หน่วยงานบริหารด้านศุลกากรของประเทศภาคีเห็นว่าการตรวจสอบสินค้าก่อน
ตรวจปล่อยออกจากการควบคุมของศุลกากรไม่มีความจำเป็น ประเทศภาคีนั้นจะต้องพยายามจัดให้
มีศูนย์กลางการดำเนินการทางด้านเอกสารหรืออิเล็กทรอนิกส์สำหรับสินค้าเหล่านั้นเพียงแห่งเดียว

ข้อ 10

ความลับ

1. ไม่มีความใดในบทนี้ที่จะตีความเป็นการกำหนดให้ประเทศภาคีใดต้องให้หรือยอมให้เข้าถึง
ซึ่งข้อมูลที่เป็นความลับตามบทนี้ ซึ่งตนเห็นว่าการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวจะ

(เอ) ขัดต่อผลประโยชน์สาธารณะตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายของตน

- (บี) ขัดต่อกฎหมายใดๆ ของตน ซึ่งรวมถึงแต่ไม่ได้จำกัดอยู่เพียง กฎหมายที่คุ้มครองความลับส่วนบุคคล หรือธุรกิจการเงินและบัญชีรายบุคคลของลูกค้าสถาบันการเงิน
- (ซี) เป็นอุปสรรคต่อการบังคับใช้กฎหมาย หรือ
- (ดี) กระทบถึงผลประโยชน์เชิงพาณิชย์อันชอบธรรม ซึ่งอาจรวมถึงฐานะทางการแข่งขันของวิสาหกิจของรัฐหรือของเอกชนแห่งใดแห่งหนึ่ง

2. ในกรณีที่ประเทศภาคีให้ข้อมูลกับประเทศภาคีอีกฝ่ายโดยสอดคล้องกับบทนี้ และกำหนดให้ข้อมูลดังกล่าวเป็นความลับ ประเทศภาคีผู้ได้รับข้อมูลจะต้องรักษาความลับของข้อมูลดังกล่าว ใช้ข้อมูลดังกล่าวเพื่อความมุ่งประสงค์ที่ประเทศภาคีผู้ให้ข้อมูลกำหนดไว้เท่านั้น และไม่เปิดเผยข้อมูลดังกล่าว โดยไม่ได้รับการอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากประเทศภาคีผู้ให้ข้อมูล

ข้อ 11

จุดตอบข้อซักถาม

1. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องกำหนดจุดตอบข้อซักถามหนึ่งแห่งหรือมากกว่านั้น เพื่อตอบข้อซักถามจากบุคคลที่มีส่วนได้เสียเกี่ยวกับประเด็นด้านศุลกากร และจะต้องจัดให้มีข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการสอบถามทางอินเทอร์เน็ต และ/หรือ ในรูปของสิ่งพิมพ์เป็นการทั่วไป
2. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องเผยแพร่บทบัญญัติของกฎหมายและระเบียบข้อบังคับ และกระบวนการทางปกครองด้านศุลกากรทั้งหมด ที่ใช้หรือบังคับใช้โดยหน่วยงานบริหารด้านศุลกากรของตน ซึ่งไม่รวมถึงกระบวนการบังคับใช้กฎหมายและแนวทางดำเนินการภายใน ทางอินเทอร์เน็ต และ/หรือ ในรูปของสิ่งพิมพ์

ข้อ 12

การปรึกษาหารือ

หน่วยงานบริหารด้านศุลกากรของกลุ่มประเทศภาคีจะกระตุ้นให้เกิดการปรึกษาหารือซึ่งกันและกันเกี่ยวกับประเด็นทางศุลกากรที่สำคัญ ที่จะส่งผลกระทบต่อสินค้าที่ซื้อขายระหว่างกลุ่มประเทศภาคี

ข้อ 13

การทบทวนและการอุทธรณ์

1. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องทำให้มั่นใจว่า ผู้นำเข้าในอาณาเขตของตนเข้าถึงการทบทวนทางปกครองภายในหน่วยงานบริหารด้านศุลกากรที่ได้ให้คำวินิจฉัยที่จะทำการทบทวน หรือหน่วยงานผู้มีอำนาจระดับสูงกว่าที่กำกับดูแลหน่วยงานบริหารด้านศุลกากรนั้น ถ้ามี และ/หรือ การทบทวนคำวินิจฉัยอันเป็นที่สุดทางปกครองโดยศาล โดยสอดคล้องกับกฎหมายภายในของประเทศภาคีนั้น
2. จะต้องให้คำวินิจฉัยอุทธรณ์และเหตุผลของคำวินิจฉัยดังกล่าวเป็นลายลักษณ์อักษรแก่ผู้ร้องอุทธรณ์
3. ระดับชั้นของการทบทวนทางปกครองอาจรวมถึงหน่วยงานผู้มีอำนาจใดที่กำกับดูแลหน่วยงานบริหารด้านศุลกากรของประเทศภาคี

บทที่ 5

มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช

ข้อ 1

วัตถุประสงค์

บทนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

- (เอ) อำนวยความสะดวกทางการค้าระหว่างกลุ่มประเทศภาคี ในขณะที่คุ้มครองชีวิตหรือสุขภาพของมนุษย์ สัตว์ หรือพืช ในอาณาเขตของประเทศภาคีแต่ละฝ่าย
- (บี) สร้างความโปร่งใสและความเข้าใจที่ดียิ่งขึ้น ในการใช้บังคับระเบียบข้อบังคับและกระบวนการเกี่ยวกับมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชของประเทศภาคีแต่ละฝ่าย
- (ซี) เสริมสร้างความแข็งแกร่งของความร่วมมือระหว่างหน่วยงานรับผิดชอบหลักของกลุ่มประเทศภาคีที่รับผิดชอบเรื่องที่เกี่ยวข้องโดยบทนี้ และ
- (ดี) เสริมสร้างการนำเอาหลักการและระเบียบที่ระบุไว้ในความตกลงเอส พี เอส ไปใช้ให้เกิดผลในทางปฏิบัติ

ข้อ 2

ขอบเขต

บทนี้จะต้องใช้บังคับกับมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชทั้งหมดของประเทศภาคี ที่อาจส่งผลกระทบต่อโดยตรงหรือทางอ้อมต่อการค้าระหว่างกลุ่มประเทศภาคี

ข้อ 3

คำนิยาม

เพื่อความมุ่งประสงค์ของบทนี้

- (เอ) หน่วยงานรับผิดชอบหลัก หมายถึง หน่วยงานผู้มีอำนาจในประเทศภาคีแต่ละฝ่ายซึ่งรัฐบาลแห่งชาติได้ให้การยอมรับในฐานะหน่วยงานที่รับผิดชอบต่อการจัดทำและ

การบริหารจัดการมาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชที่หลากหลายในประเทศ
ภาคนั้น

- (บี) **มาตรฐานระหว่างประเทศ แนวทาง และข้อเสนอแนะ** ให้มีความหมายเดียวกันกับที่
กำหนดไว้ในวรรค 3 ของภาคผนวกเอ ของความตกลงเอส พี เอส
- (ซี) **มาตรการสุขอนามัยหรือสุขอนามัยพืช** ให้มีความหมายเดียวกันกับที่กำหนดไว้ใน
วรรค 1 ของภาคผนวกเอ ของความตกลงเอส พี เอส และ
- (ดี) **ความตกลงเอส พี เอส** หมายถึง ความตกลงว่าด้วยการใช้บังคับมาตรการสุขอนามัย
และสุขอนามัยพืช ในภาคผนวก 1 เอ ของความตกลงดับบลิว ที โอ

ข้อ 4

บทบัญญัติทั่วไป

1. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายยืนยันสิทธิและพันธกรณีของตนที่มีต่อประเทศภาคีอื่นแต่ละฝ่าย
ภายใต้ความตกลงเอส พี เอส
2. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายผูกพันว่าจะใช้บังคับหลักการของความตกลงเอส พี เอส ในการ
พัฒนา การใช้บังคับ หรือการยอมรับมาตรการสุขอนามัยหรือสุขอนามัยพืชใดๆ โดยมีเจตนาเพื่อ
อำนวยความสะดวกทางการค้าระหว่างกลุ่มประเทศภาคี ในขณะเดียวกันเพื่อคุ้มครองชีวิตหรือ
สุขภาพของมนุษย์ สัตว์ หรือพืช ในอาณาเขตของประเทศภาคีแต่ละฝ่าย

ข้อ 5

ความเท่าเทียมกัน

1. กลุ่มประเทศภาคีจะต้องเสริมสร้างความแข็งแกร่งของความร่วมมือเกี่ยวกับความเท่าเทียม
กัน โดยสอดคล้องกับความตกลงเอส พี เอส และมาตรฐานระหว่างประเทศ แนวทาง และ
ข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้อง เพื่อที่จะอำนวยความสะดวกทางการค้าระหว่างกลุ่มประเทศภาคี
2. เพื่ออำนวยความสะดวกทางการค้า หน่วยงานรับผิดชอบหลักของกลุ่มประเทศภาคีที่
เกี่ยวข้องอาจจัดทำข้อตกลงด้านความเท่าเทียมกันและพิจารณาเกี่ยวกับความเท่าเทียมกัน
โดยเฉพาะในทางที่สอดคล้องกับข้อ 4 ของความตกลงเอส พี เอส และแนวทางที่ให้ไว้โดยองค์การ

ที่กำหนดมาตรฐานระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องและโดยคณะกรรมการว่าด้วยมาตรการสุขอนามัย และสุขอนามัยพืชของดับบลิว ที โอ ที่จัดตั้งขึ้นตามข้อ 12 ของความตกลงเอส พี เอส

3. เมื่อมีการร้องขอ ประเทศภาคีจะต้องเข้าสู่การเจรจา โดยมีเป้าหมายเพื่อบรรลุการจัดทำ ข้อตกลงการยอมรับสองฝ่ายเกี่ยวกับความเท่าเทียมกันของมาตรการสุขอนามัยหรือสุขอนามัยพืชที่ ได้กำหนดไว้

ข้อ 6

หน่วยงานรับผิดชอบหลักและจุดติดต่อ

1. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องให้รายละเอียดเกี่ยวกับหน่วยงานรับผิดชอบหลักของตนและ การจัดสรรหน้าที่ความรับผิดชอบของหน่วยงานเหล่านั้น แก่ประเทศภาคีอื่นแต่ละฝ่าย
2. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องจัดให้มีจุดติดต่อแก่ประเทศภาคีอื่นแต่ละฝ่าย เพื่ออำนวยความสะดวกในการประสานงานเกี่ยวกับคำร้องขอหรือการแจ้งข้อมูลที่กระทำโดยสอดคล้องกับบทนี้
3. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องทำให้มั่นใจว่าข้อมูลที่ได้แจ้งภายใต้วรรค 1 และ 2 นั้น เป็น ปัจจุบันที่สุด

ข้อ 7

การแจ้ง

1. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายรับทราบถึงความสำคัญของการแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับมาตรการ สุขอนามัยหรือสุขอนามัยพืชของตน
2. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายตกลงที่จะให้ข้อมูลที่ทันกาลและเหมาะสม โดยตรงแก่จุดติดต่อของ กลุ่มประเทศภาคีที่เกี่ยวข้อง เมื่อ
  - (เอ) ความเปลี่ยนแปลงด้านสุขภาพสัตว์หรือพืชอาจส่งผลกระทบต่อการค้าที่มีอยู่
  - (บี) ประเทศภาคีผู้นำเข้าชี้ให้เห็นว่าสินค้าส่งออกไม่เป็นไปตามมาตรการสุขอนามัยหรือ สุขอนามัยพืชอย่างมีนัยสำคัญ และ

- (ซี) มาตรการสุขอนามัยหรือสุขอนามัยพืชที่ใช้บังคับเป็นการชั่วคราว ซึ่งส่งผลกระทบต่อ การส่งออกของประเทศภาคีอีกฝ่าย ได้รับการพิจารณาว่ามีความจำเป็นเพื่อคุ้มครองชีวิตหรือสุขภาพของมนุษย์ สัตว์ หรือพืช ในประเทศภาคีผู้นำเข้า
3. ประเทศภาคีผู้ส่งออกควรพยายามที่จะให้ข้อมูลแก่ประเทศภาคีผู้นำเข้า เท่าที่จะสามารถทำได้ หากประเทศภาคีผู้ส่งออกระบุว่า ได้ส่งออกสินค้าที่อาจมีความเสี่ยงด้านเอส พี เอส อย่างมีนัยสำคัญ

ข้อ 8

ความร่วมมือ

1. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องแสวงหาโอกาสให้มีความร่วมมือ และการแลกเปลี่ยนข้อมูลเพิ่มเติมกับประเทศภาคีอื่นๆ เกี่ยวกับเรื่องสุขอนามัยและสุขอนามัยพืชที่มีผลประโยชน์ร่วมกัน โดยสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของบทนี้
2. โดยเกี่ยวข้องกับวรรค 1 ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องพยายามที่จะประสานกับแผนงานระดับภูมิภาคหรือระดับพหุภาคี โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อหลีกเลี่ยงความซ้ำซ้อนที่ไม่จำเป็น และเพื่อใช้ทรัพยากรให้เกิดประโยชน์สูงสุด
3. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายตกลงที่จะแสวงหาวิธีที่จะเสริมสร้างความแข็งแกร่งของความร่วมมือเกี่ยวกับการให้ความช่วยเหลือทางเทคนิค โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับการอำนวยความสะดวกทางการค้า
4. กลุ่มประเทศภาคีสองฝ่ายใดๆ อาจร่วมมือโดยเห็นชอบร่วมกัน เกี่ยวกับการปรับให้เข้ากับสภาพของภูมิภาค โดยสอดคล้องกับความตกลงเอส พี เอส และมาตรฐานระหว่างประเทศ แนวทาง และข้อเสนอแนะที่เกี่ยวข้อง เพื่อที่จะอำนวยความสะดวกทางการค้าระหว่างกลุ่มประเทศภาคี

ข้อ 9

การปรึกษาหารือ

หากประเทศภาคีพิจารณาแล้วเห็นว่า มาตรการสุขอนามัยหรือสุขอนามัยพืชที่ส่งผลกระทบต่อ การค้าระหว่างตนกับประเทศภาคีอีกฝ่าย มีเหตุอันสมควรให้มีการหารือเพิ่มเติม ประเทศภาคีนั้น

อาจร้องขอคำอธิบายโดยละเอียดเกี่ยวกับมาตรการสุขอนามัยหรือสุขอนามัยพืชนั้น ผ่านจุดติดต่อ และหากจำเป็น อาจร้องขอให้มีการปรึกษาหารือเพื่อพยายามที่จะแก้ปัญหาข้อกวดใดๆ เกี่ยวกับ ประเด็นเฉพาะที่เกิดจากการใช้บังคับมาตรการสุขอนามัยหรือสุขอนามัยพืชนั้น ประเทศภาคีอื่น จะต้องแจ้งตอบคำร้องขอคำอธิบายดังกล่าวโดยทันที และหากได้รับการร้องขอ จะต้องเข้าสู่การ ปรึกษาหารือภายใน 30 วันนับจากวันที่มีการร้องขอ กลุ่มประเทศภาคีในการปรึกษาหารือจะต้อง พยายามทุกวิถีทางเพื่อบรรลุถึงข้อยุติที่เป็นที่พอใจร่วมกันผ่านการปรึกษาหารือภายใน 60 วันนับ จากวันที่มีการร้องขอ หรือตามระยะเวลาที่กลุ่มประเทศภาคีในการปรึกษาหารือเห็นชอบร่วมกัน หากการปรึกษาหารือไม่สามารถบรรลุถึงข้อยุติ ให้ส่งเรื่องดังกล่าวไปยังคณะกรรมการร่วมเอฟ ที เอ

ข้อ 10

การประชุมระหว่างกลุ่มประเทศภาคีเกี่ยวกับเรื่องสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช

1. โดยการนี้ กลุ่มประเทศภาคีจัดตั้งคณะกรรมการว่าด้วยเรื่องสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช (คณะกรรมการเอส พี เอส) ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากหน่วยงานรัฐบาลที่เกี่ยวข้องของประเทศ ภาคีแต่ละฝ่าย คณะกรรมการเอส พี เอส จะต้องประชุมภายใน 1 ปีที่ความตกลงฉบับนี้มีผลใช้ บังคับ และหลังจากนั้น ตามที่กลุ่มประเทศภาคีเห็นชอบร่วมกัน
2. คณะกรรมการเอส พี เอส จะต้องทบทวนความก้าวหน้าในการปฏิบัติตามข้อผูกพันของ กลุ่มประเทศภาคีภายใต้บทนี้ และอาจจัดตั้งคณะทำงานย่อยตามที่ได้ตกลงกันระหว่างกลุ่มประเทศ ภาคีที่เกี่ยวข้อง เพื่อที่จะพิจารณาประเด็นเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับบทนี้
3. หน่วยงานรับผิดชอบหลักของกลุ่มประเทศภาคีสองฝ่ายใดๆ อาจประชุมร่วมกันเพื่อ พิจารณาการปฏิบัติตามข้อผูกพันภายใต้บทนี้ ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องแจ้งความคืบหน้าในการ ปฏิบัติงานของตน แก่คณะกรรมการเอส พี เอส
4. ภายในบังคับของวรรค 1 การประชุมภายใต้ข้อนี้จะต้องมีขึ้นตามที่และเมื่อกลุ่มประเทศภาคี ที่เกี่ยวข้องกำหนดร่วมกัน และคำตัดสินใจ และ/หรือ การบันทึกที่ทำขึ้นทั้งหมด จะต้องเป็นไปตาม ความเห็นชอบร่วมกันของกลุ่มประเทศภาคีที่เกี่ยวข้อง การประชุมอาจกระทำโดยการพบปะ ระหว่างบุคคล โดยการประชุมทางไกล โดยการประชุมทางไกลผ่านจอภาพ หรือโดยวิธีการอื่นใด ตามที่กลุ่มประเทศภาคีเห็นชอบร่วมกัน

ข้อ 11

การไม่ใช้บังคับบทที่ 17 (การพิจารณาหารือและการระงับข้อพิพาท)

บทที่ 17 (การพิจารณาหารือและการระงับข้อพิพาท) จะต้องไม่ใช้บังคับกับเรื่องใดๆ ที่เกิดขึ้นภายใต้
บทนี้

บทที่ 6

มาตรฐาน กฎระเบียบทางเทคนิค และกระบวนการตรวจสอบและรับรอง

ข้อ 1

วัตถุประสงค์

บทนี้มีวัตถุประสงค์เพื่ออำนวยความสะดวกต่อการค้าสินค้าระหว่างกลุ่มประเทศภาคี โดย

- (เอ) ทำให้มั่นใจว่ามาตรฐาน กฎระเบียบทางเทคนิค และกระบวนการตรวจสอบและรับรอง ไม่ก่อให้เกิดอุปสรรคต่อการค้าที่ไม่จำเป็น
- (บี) ส่งเสริมความเข้าใจร่วมกันเกี่ยวกับมาตรฐาน กฎระเบียบทางเทคนิค และกระบวนการตรวจสอบและรับรองของประเทศภาคีแต่ละฝ่าย
- (ซี) เสริมสร้างการแลกเปลี่ยนข้อมูลและความร่วมมือระหว่างกลุ่มประเทศภาคีที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำ การนำมาใช้ และการใช้มาตรฐาน กฎระเบียบทางเทคนิค และกระบวนการตรวจสอบและรับรอง
- (ดี) เสริมสร้างความร่วมมือระหว่างกลุ่มประเทศภาคีเกี่ยวกับงานขององค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับการมาตรฐานและการตรวจสอบและรับรอง และ
- (อี) จัดทำกรอบการดำเนินงานในการนำกลไกสนับสนุนมาใช้เพื่อทำให้วัตถุประสงค์เหล่านี้เกิดขึ้นจริง

ข้อ 2

ขอบเขต

1. เพื่อผลประโยชน์ร่วมกันของกลุ่มประเทศภาคี ให้ใช้บทนี้กับมาตรฐาน กฎระเบียบทางเทคนิค และกระบวนการตรวจสอบและรับรองทั้งหมดของกลุ่มประเทศภาคี ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อการค้าสินค้าระหว่างกลุ่มประเทศภาคี ยกเว้น

- (เอ) ข้อกำหนดในการจัดซื้อที่จัดทำโดยหน่วยงานภาครัฐสำหรับความต้องการด้านการผลิตหรือการบริโภคของหน่วยงานดังกล่าว และ
- (บี) มาตรการสุขอนามัยหรือสุขอนามัยพืชตามที่ได้นิยามไว้ในบทที่ 5 (มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช)

2. ไม่มีความใดในบทนี้ที่จะจำกัดสิทธิของประเทศภาคีที่จะจัดทำ นำมาใช้ หรือใช้มาตรฐาน กฎระเบียบทางเทคนิค และกระบวนการตรวจสอบและรับรองเท่าที่จำเป็น เพื่อให้บรรลุ วัตถุประสงค์อันชอบธรรม อาทิเช่น ข้อกำหนดเกี่ยวกับความมั่นคงของประเทศ การป้องกัน พฤติกรรมการหลอกลวง การคุ้มครองสุขภาพหรือความปลอดภัยของมนุษย์ ชีวิตหรือสุขภาพของ สัตว์หรือพืช หรือสิ่งแวดล้อม

ข้อ 3

คำนิยาม

เพื่อความมุ่งประสงค์ของบทนี้ ให้ใช้คำนิยามที่กำหนดไว้ในภาคผนวก 1 ของความตกลงว่าด้วย อุปสรรคทางเทคนิคต่อการค้า (ความตกลงที บี ที) ในภาคผนวก 1 เอ ของความตกลงดับบลิว ที โอ

ข้อ 4

การยืนยันความตกลงที บี ที

1. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายยืนยันสิทธิและพันธกรณีของตนที่มีต่อประเทศภาคีอื่นแต่ละฝ่าย ภายใต้ความตกลงที บี ที
2. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องดำเนินมาตรการอันสมควรตามที่ตนเองอาจมี เพื่อทำให้มั่นใจ ถึงความสอดคล้องในการปฏิบัติตามบทนี้ โดยหน่วยงานรัฐบาลส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานที่ไม่ใช่ รัฐบาลภายในอาณาเขตของตน ซึ่งรับผิดชอบในการจัดทำ การนำมาใช้ และการใช้มาตรฐาน กฎระเบียบทางเทคนิค และกระบวนการตรวจสอบและรับรอง

ข้อ 5

มาตรฐาน

1. ในการจัดทำ การนำมาใช้ การใช้มาตรฐาน ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องทำให้มั่นใจว่า หน่วยงานด้านการมาตรฐานของตนยอมรับและปฏิบัติตามภาคผนวก 3 ของความตกลงที บี ที
2. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องส่งเสริมหน่วยงานด้านการมาตรฐานในอาณาเขตของตน ใน การร่วมมือกับหน่วยงานด้านการมาตรฐานของประเทศภาคีอื่น ความร่วมมือดังกล่าวจะต้องรวมถึง แต่ไม่จำกัดเพียง

- (เอ) การแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับมาตรฐาน
- (บี) การแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับกระบวนการกำหนดมาตรฐาน และ
- (ซี) ความร่วมมือเกี่ยวกับงานขององค์การระหว่างประเทศด้านการมาตรฐานในด้านที่มีผลประโยชน์ร่วมกัน

ข้อ 6

กฎระเบียบทางเทคนิค

1. ในกรณีที่มีมาตรฐานระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้องอยู่หรือความสมบูรณ์ของมาตรฐานเหล่านั้นมีความชัดเจน ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องใช้มาตรฐานเหล่านั้น หรือส่วนที่เกี่ยวข้องของมาตรฐานเหล่านั้น เป็นพื้นฐานสำหรับกฎระเบียบทางเทคนิคของตน ยกเว้นในกรณีที่มาตรฐานระหว่างประเทศหรือส่วนที่เกี่ยวข้องดังกล่าว จะเป็นวิธีการที่ไม่มีประสิทธิผลหรือไม่เหมาะสมในการบรรลุวัตถุประสงค์อันชอบธรรม ซึ่งอาจเกิดจากปัจจัยพื้นฐานทางภูมิอากาศหรือภูมิศาสตร์ หรือปัญหาพื้นฐานทางเทคโนโลยี
2. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องให้การพิจารณาในทางบวกเพื่อยอมรับความเทียบเท่ากันของกฎระเบียบทางเทคนิคของประเทศภาคีอีกฝ่าย แม้ว่ากฎระเบียบเหล่านั้นจะแตกต่างจากกฎระเบียบของตน หากประเทศภาคีนั้นเห็นว่ากฎระเบียบเหล่านั้นบรรลุวัตถุประสงค์ของกฎระเบียบของตน อย่างเพียงพอ
3. ในกรณีที่ประเทศภาคีไม่ยอมรับว่ากฎระเบียบทางเทคนิคของประเทศภาคีอีกฝ่ายมีความเทียบเท่ากับกฎระเบียบทางเทคนิคของตน ประเทศภาคีนั้นจะต้องอธิบายเหตุผลของคำตัดสินของตน เมื่อมีการร้องขอจากประเทศภาคีอื่น

ข้อ 7

กระบวนการตรวจสอบและรับรอง

1. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องให้การพิจารณาในทางบวกเพื่อยอมรับผลของกระบวนการตรวจสอบและรับรองของประเทศภาคีอื่นๆ แม้ในกรณีที่กระบวนการเหล่านั้นแตกต่างจากกระบวนการของตน หากประเทศภาคีนั้นเห็นว่ากระบวนการเหล่านั้นได้ให้หลักประกันความสอดคล้องตามกฎระเบียบทางเทคนิคหรือมาตรฐานที่เกี่ยวข้องเทียบเท่ากับกระบวนการของตน

2. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องพยายามส่งเสริมการยอมรับผลของกระบวนการตรวจสอบและรับรองที่ได้กระทำในอาณาเขตของประเทศภาคีอื่นๆ เพื่อที่จะเพิ่มประสิทธิภาพ หลีกเลียงความซ้ำซ้อน และทำให้มั่นใจถึงความมีประสิทธิภาพของต้นทุนการตรวจสอบและรับรอง ในการนี้ ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายอาจเลือกวิธีที่มีอยู่อย่างกว้างขวาง ขึ้นอยู่กับสถานการณ์ของประเทศภาคีนั้น และสาขาเฉพาะที่เกี่ยวข้อง วิธีเหล่านี้อาจรวมถึง แต่ไม่จำกัดเพียง

- (เอ) การยอมรับโดยประเทศภาคีในผลการตรวจสอบและรับรองที่ได้กระทำในอาณาเขตของประเทศภาคีอีกฝ่าย
- (บี) การยอมรับข้อตกลงด้านการร่วมมือระหว่างหน่วยรับรองระบบงานในอาณาเขตของกลุ่มประเทศภาคี
- (ซี) การยอมรับร่วมด้านกระบวนการตรวจสอบและรับรองที่ได้กระทำโดยหน่วยงานที่ตั้งอยู่ในอาณาเขตของประเทศภาคีแต่ละฝ่าย
- (ดี) การรับรองหน่วยตรวจสอบและรับรองในอาณาเขตของประเทศภาคีอีกฝ่าย
- (อี) การใช้ความตกลงยอมรับร่วมพหุภาคีระดับภูมิภาคและระดับระหว่างประเทศที่มีอยู่
- (เอฟ) การกำหนดหน่วยตรวจสอบและรับรองที่ตั้งอยู่ในอาณาเขตของประเทศภาคีอีกฝ่าย เพื่อดำเนินการตรวจสอบและรับรอง และ
- (จี) การรับรองความสอดคล้องโดยผู้จัดหา

3. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องแลกเปลี่ยนข้อมูลกับประเทศภาคีอื่นๆ เกี่ยวกับประสบการณ์ของตนในการพัฒนาและการใช้วิธีตามวรรค 2 (เอ) ถึง (จี) และวิธีอื่นๆ ที่เหมาะสม เพื่อที่จะอำนวยความสะดวกในการยอมรับผลของกระบวนการตรวจสอบและรับรอง

4. ประเทศภาคีจะต้องอธิบายเหตุผลของตนที่ไม่ยอมรับผลของกระบวนการตรวจสอบและรับรองที่ได้กระทำในอาณาเขตของประเทศภาคีอีกฝ่าย เมื่อมีการร้องขอจากประเทศภาคีนั้น

ข้อ 8 ความร่วมมือ

1. กลุ่มประเทศภาคีจะต้องเร่งขยายความพยายามร่วมกันในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐาน กฎระเบียบทางเทคนิค และกระบวนการตรวจสอบและรับรอง เพื่อที่จะอำนวยความสะดวกในการเข้าสู่ตลาดซึ่งกันและกัน
2. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องให้การพิจารณาในทางบวกต่อข้อเสนอที่จะเสริมความร่วมมือที่มีอยู่ในด้านมาตรฐาน กฎระเบียบทางเทคนิค และกระบวนการตรวจสอบและรับรอง เมื่อมีการร้องขอจากประเทศภาคีอีกฝ่าย ความร่วมมือดังกล่าว ซึ่งจะต้องอยู่บนข้อกำหนดและเงื่อนไขที่ได้กำหนดร่วมกัน อาจรวมถึง แต่ไม่จำกัดเพียง
  - (เอ) คำแนะนำหรือความช่วยเหลือทางเทคนิคซึ่งเกี่ยวข้องกับการพัฒนาและการใช้มาตรฐาน กฎระเบียบทางเทคนิค และกระบวนการตรวจสอบและรับรอง
  - (บี) ความร่วมมือระหว่างหน่วยตรวจสอบและรับรอง ทั้งหน่วยงานรัฐบาลและหน่วยงานที่ไม่ใช่รัฐบาล ในอาณาเขตของประเทศภาคีแต่ละฝ่าย เช่น
    - (หนึ่ง) การใช้การรับรองระบบงานเพื่อรับรองหน่วยตรวจสอบและรับรอง และ
    - (สอง) การเสริมสร้างโครงสร้างพื้นฐานด้านการสอบเทียบ การทดสอบ การตรวจ การรับรอง และการรับรองระบบงาน ตามมาตรฐาน ข้อเสนอแนะ และแนวทางระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง
  - (ซี) ความร่วมมือในด้านที่มีผลประโยชน์ร่วมกันเกี่ยวกับงานของหน่วยงานระดับภูมิภาคและระดับระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง ซึ่งเกี่ยวกับการพัฒนาและการใช้มาตรฐาน และกระบวนการตรวจสอบและรับรอง เช่น การเสริมสร้างการมีส่วนร่วมในกรอบการยอมรับร่วมที่มีอยู่ ซึ่งพัฒนาโดยหน่วยงานระดับภูมิภาคและระดับระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง และ
  - (ดี) การเสริมสร้างความร่วมมือในการพัฒนาและการปรับปรุงกฎระเบียบทางเทคนิค และกระบวนการตรวจสอบและรับรอง เช่น
    - (หนึ่ง) ความร่วมมือในการพัฒนาและส่งเสริมแนวปฏิบัติที่ดีในการออกกฎระเบียบ

- (สอง) ความโปร่งใส รวมถึงวิธีการที่จะส่งเสริมการเข้าถึงข้อมูลเกี่ยวกับมาตรฐาน กฎระเบียบทางเทคนิค และกระบวนการตรวจสอบและรับรองที่ปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้น และ
- (สาม) การจัดการความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับสุขภาพ ความปลอดภัย สิ่งแวดล้อม และพฤติกรรมกรรหลอกลวง

3. เมื่อมีการร้องขอจากประเทศภาคีอีกฝ่าย ประเทศภาคีจะต้องให้การพิจารณาในทางบวกต่อข้อเสนอเฉพาะสาขาที่ประเทศภาคีผู้ร้องขอจัดทำขึ้น เพื่อให้มีความร่วมมือต่อไปภายใต้บันทึกนี้

ข้อ 9

การปรึกษาหารือ

1. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องให้การพิจารณาโดยทันทีและในทางบวกต่อคำร้องขอใดๆ จากประเทศภาคีอีกฝ่ายให้มีการปรึกษาหารือในประเด็นซึ่งเกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามบันทึกนี้
2. ในกรณีที่เรื่องที่อยู่ภายใต้บันทึกนี้ไม่สามารถทำให้ชัดเจนหรือแก้ปัญหาได้โดยการปรึกษาหารือ กลุ่มประเทศภาคีที่เกี่ยวข้องอาจจัดตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจ เพื่อที่จะระบุหนทางแก้ไข ปัญหาที่ปฏิบัติได้จริงและสมเหตุสมผลเพื่ออำนวยความสะดวกทางการค้า คณะทำงานเฉพาะกิจจะต้องประกอบด้วยผู้แทนจากกลุ่มประเทศภาคีที่เกี่ยวข้อง
3. ในกรณีที่ประเทศภาคีปฏิเสธคำร้องขอจากประเทศภาคีอีกฝ่ายให้มีการจัดตั้งคณะทำงานเฉพาะกิจ ประเทศภาคีนั้นจะต้องอธิบายเหตุผลสำหรับคำตัดสินใจของตน เมื่อมีการร้องขอจากประเทศภาคีอีกฝ่ายนั้น

ข้อ 10

ความตกลงหรือข้อตกลง

1. กลุ่มประเทศภาคีจะต้องพยายามระบุแนวปฏิบัติริเริ่มเพื่ออำนวยความสะดวกทางการค้า ที่เกี่ยวข้องกับมาตรฐาน กฎระเบียบทางเทคนิค และกระบวนการตรวจสอบและรับรอง ที่เหมาะสมสำหรับประเด็นหรือสาขาเฉพาะ

2. แนวคิดริเริ่มเพื่ออำนวยความสะดวกทางการค้าดังกล่าว อาจรวมถึงความตกลงหรือข้อตกลงเกี่ยวกับกฎระเบียบ เช่น การเทียบเคียงมาตรฐาน การบรรจบหรือความเทียบเท่ากันของกฎระเบียบทางเทคนิค กระบวนการตรวจสอบและรับรอง และประเด็นความสอดคล้อง
3. กลุ่มประเทศภาคีในความตกลงหรือข้อตกลงที่มีอยู่จะต้องให้การพิจารณาเพื่อที่จะขยายความตกลงหรือข้อตกลงดังกล่าวให้แก่ประเทศภาคีอีกฝ่ายเมื่อประเทศภาคีนั้นร้องขอ การพิจารณาดังกล่าวอาจขึ้นอยู่กับกระบวนการเสริมสร้างความเชื่อมั่นที่เหมาะสม เพื่อให้มั่นใจถึงความเทียบเท่ากันของมาตรฐาน กฎระเบียบทางเทคนิค และ/หรือ กระบวนการตรวจสอบและรับรองที่เกี่ยวข้อง
4. ในกรณีที่ประเทศภาคีปฏิเสธคำร้องขอของประเทศภาคีอีกฝ่ายให้มีการพิจารณาขยายการใช้ความตกลงหรือข้อตกลงที่มีอยู่ ประเทศภาคีนั้นจะต้องอธิบายเหตุผลสำหรับคำตัดสินใจของตน เมื่อมีการร้องขอจากประเทศภาคีอีกฝ่าย

ข้อ 11

ความโปร่งใส

1. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายยืนยันข้อผูกพันของตนที่จะทำให้มั่นใจว่า ข้อมูลเกี่ยวกับมาตรฐาน กฎระเบียบทางเทคนิค และกระบวนการตรวจสอบและรับรอง ที่ได้เสนอขึ้นใหม่หรือได้แก้ไข ได้ถูกจัดให้มีไว้โดยสอดคล้องกับข้อกำหนดที่เกี่ยวข้องในความตกลงที บี ที
2. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องทำให้มั่นใจว่า ได้เผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับมาตรฐาน กฎระเบียบทางเทคนิค และกระบวนการตรวจสอบและรับรอง ข้อมูลดังกล่าวควรจัดให้มีไว้ในรูปแบบสิ่งพิมพ์ และในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ หากกระทำได้

ข้อ 12

จุดติดต่อ

1. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องกำหนดจุดติดต่อหนึ่งแห่งหรือหลายแห่ง ซึ่งจะมีความรับผิดชอบในการประสานการปฏิบัติตามบทนี้สำหรับประเทศภาคีนั้น

2. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องให้ชื่อของจุดติดต่อที่ได้กำหนดขึ้นและรายละเอียดสำหรับการติดต่อของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องในองค์กรนั้น ซึ่งรวมถึงหมายเลขโทรศัพท์ โทรสาร ไปรษณีย์ อีเล็คทรอนิกส์ และรายละเอียดอื่นใดที่เกี่ยวข้อง แก่ประเทศภาคีอื่นแต่ละฝ่าย
3. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องแจ้งประเทศภาคีอื่นแต่ละฝ่ายโดยทันทีที่มีการเปลี่ยนแปลงใดๆ ของจุดติดต่อของตนหรือการแก้ไขใดๆ ของรายละเอียดของเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้อง
4. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องทำให้มั่นใจว่า จุดติดต่อของตนอำนวยความสะดวกในการแลกเปลี่ยนข้อมูลระหว่างกลุ่มประเทศภาคี เกี่ยวกับมาตรฐาน กฎระเบียบทางเทคนิค และกระบวนการตรวจสอบและรับรอง ในการตอบสนองต่อคำร้องขอข้อมูลดังกล่าวที่สมเหตุสมผลจากประเทศภาคี

ข้อ 13

คณะอนุกรรมการว่าด้วยมาตรฐาน กฎระเบียบทางเทคนิค และกระบวนการตรวจสอบและรับรอง

1. โดยการนี้ กลุ่มประเทศภาคีจัดตั้งคณะอนุกรรมการว่าด้วยมาตรฐาน กฎระเบียบทางเทคนิค และกระบวนการตรวจสอบและรับรอง (คณะอนุกรรมการสตราแคป) ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนของกลุ่มประเทศภาคี เพื่อส่งเสริมและควบคุมดูแลการปฏิบัติตามและการบริหารจัดการบทนี้
2. คณะอนุกรรมการสตราแคป จะต้องประชุมกันตามที่กลุ่มประเทศภาคีได้กำหนดร่วมกัน การประชุมอาจกระทำโดยการพบปะระหว่างบุคคล หรือโดยวิธีการอื่นใดตามที่กลุ่มประเทศภาคีกำหนดร่วมกัน
3. คณะอนุกรรมการสตราแคป จะต้องกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ของตนโดยสอดคล้องกับบทนี้
4. คณะอนุกรรมการสตราแคป จะต้องกำหนดแผนงานของตนโดยตอบสนองต่องานตามลำดับความสำคัญที่กลุ่มประเทศภาคีกำหนด

บทที่ 7
มาตรการปกป้อง

ข้อ 1

ขอบเขต

บทนี้ใช้กับมาตรการปกป้องที่ประเทศภาคีนำมาใช้หรือคงไว้ ที่มีผลกระทบต่อการค้าสินค้าระหว่างกลุ่มประเทศภาคีในช่วงระยะเวลาปรับเปลี่ยนซึ่งสามารถใช้มาตรการปกป้อง

ข้อ 2

คำนิยาม

เพื่อความมุ่งประสงค์ของบทนี้

- (เอ) **อุตสาหกรรมภายใน** หมายถึง ผู้ผลิตโดยรวมที่ผลิตสินค้าชนิดเดียวกันหรือสินค้าที่แข่งขันกันโดยตรง กับสินค้านำเข้าในประเทศภาคีหนึ่ง หรือผู้ผลิตที่มีผลผลิตรวมของสินค้าชนิดเดียวกัน หรือสินค้าที่แข่งขันกันโดยตรง เป็นสัดส่วนที่สำคัญของผลผลิตภายในประเทศทั้งหมดของสินค้านั้น
- (บี) **มาตรการปกป้องทั่วไป** หมายถึง มาตรการที่ใช้บังคับภายใต้ข้อ 19 ของแอกต์ 1994 และความตกลงว่าด้วยมาตรการปกป้อง ในภาคผนวก 1 เอ ของความตกลงดับบลิว ที โอ (ความตกลงว่าด้วยมาตรการปกป้อง) หรือข้อ 5 ของความตกลงว่าด้วยการเกษตร ในภาคผนวก 1 เอ ของความตกลงดับบลิว ที โอ (ความตกลงว่าด้วยการเกษตร)
- (ซี) **มาตรการชั่วคราว** หมายถึง มาตรการปกป้องชั่วคราวตามข้อ 7 (มาตรการปกป้องชั่วคราว)
- (ดี) **มาตรการปกป้อง** หมายถึง มาตรการปกป้องในช่วงระยะเวลาปรับเปลี่ยนตามข้อ 6 (ขอบเขตและระยะเวลาของมาตรการปกป้องในช่วงระยะเวลาปรับเปลี่ยน)
- (อี) **ความเสียหายอย่างร้ายแรง** หมายถึง ความเสียหายโดยรวมอย่างมีนัยสำคัญที่เกิดแก่อุตสาหกรรมภายใน

- (เอฟ) การคุกคามให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง หมายถึง ความเสียหายอย่างร้ายแรงที่
ใกล้จะเกิดขึ้นอย่างชัดเจน บนพื้นฐานของข้อเท็จจริงและไม่ใช่เพียงการกล่าวอ้าง
การคาดการณ์ หรือความเป็นไปได้ที่ยากจะเกิด และ
- (จี) ช่วงระยะเวลาปรับเปลี่ยนซึ่งสามารถใช้มาตรการปกป้อง หมายถึง ระยะเวลาตั้งแต่
วันที่ความตกลงฉบับนี้มีผลใช้บังคับ จนครบปีที่สาม หลังจากที่อัครทูตการของ
สินค้านั้นได้ถูกยกเลิกหรือลดลงตามข้อผูกพันสุดท้ายของตนในสินค้าชนิดนั้น โดย
สอดคล้องกับตารางข้อผูกพันภาษีศุลกากรของตนในภาคผนวก 1 (ตารางข้อผูกพัน
ภาษีศุลกากร)

ข้อ 3

การใช้มาตรการปกป้อง

หากการลดหรือการยกเลิกอัครทูตการภายใต้ความตกลงฉบับนี้ มีผลให้สินค้าที่ได้ขึ้นกำเนิดของ
ประเทศภาคีหรือกลุ่มประเทศภาคีอีกฝ่าย ถูกนำเข้ามายังอาณาเขตของประเทศภาคีในช่วงระยะเวลา
ปรับเปลี่ยนซึ่งสามารถใช้มาตรการปกป้องสำหรับสินค้านั้นในปริมาณที่เพิ่มขึ้น ทั้งโดยชัดเจนหรือ
โดยเปรียบเทียบกับการผลิตภายในประเทศ และภายใต้เงื่อนไขดังกล่าว ได้ก่อให้เกิดความเสียหาย
อย่างร้ายแรงหรือคุกคามให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง ต่ออุตสาหกรรมภายในประเทศที่ผลิต
สินค้านั้นเดียวกันหรือสินค้าที่แข่งขันกันโดยตรง ประเทศภาคีนั้นอาจ

- (เอ) ระงับการลดอัตราอัครทูตการใดๆ ที่ได้ให้ไว้ภายใต้ความตกลงฉบับนี้สำหรับ
สินค้านั้นดังกล่าว หรือ
- (บี) เพิ่มอัตราอัครทูตการสำหรับสินค้านั้นดังกล่าวถึงระดับที่ไม่เกินอัตราที่ต่ำกว่า
ระหว่าง
- (หนึ่ง) อัตราอัครทูตการสำหรับสินค้านั้นดังกล่าวที่เรียกเก็บจริงจากประเทศที่
ได้รับความอนุเคราะห์ซึ่ง ที่มีผลบังคับใช้อยู่ ณ เวลาที่ใช้มาตรการ หรือ
- (สอง) อัตราอัครทูตการสำหรับสินค้านั้นดังกล่าวที่เรียกเก็บจริงจากประเทศที่
ได้รับความอนุเคราะห์ซึ่ง ที่มีผลบังคับใช้อยู่ หนึ่งวันก่อนวันที่ความตกลง
ฉบับนี้มีผลใช้บังคับ

ข้อ 4 การไต่สวน

1. ประเทศภาคีจะใช้มาตรการปกป้องได้ภายหลังจากที่มีการไต่สวนโดยหน่วยงานผู้มีอำนาจของประเทศภาคีนั้นเท่านั้น โดยสอดคล้องกับกระบวนการตามที่กำหนดไว้ในข้อ 3 และข้อ 4.2 ของความตกลงว่าด้วยมาตรการปกป้อง และเพื่อการนี้ให้รวมข้อ 3 และข้อ 4.2 ของความตกลงว่าด้วยมาตรการปกป้องเข้าไว้และถือเป็นส่วนหนึ่งของความตกลงฉบับนี้โดยอนุโลม
2. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องทำให้มั่นใจว่า หน่วยงานผู้มีอำนาจของตนจะทำการไต่สวนดังกล่าวใดๆ ให้เสร็จสิ้นอย่างรวดเร็ว และในทุกกรณี ภายในหนึ่งปีนับจากวันที่เริ่มต้นกระบวนการไต่สวน

ข้อ 5 การแจ้ง

1. ประเทศภาคีจะต้องแจ้งให้ประเทศภาคีอื่นๆ ทราบเป็นลายลักษณ์อักษรโดยทันที เกี่ยวกับ
  - (เอ) การเริ่มต้นกระบวนการไต่สวนภายใต้ข้อ 4 (การไต่สวน)
  - (บี) การมีผลการพิจารณาว่ามีความเสียหายอย่างร้ายแรงหรือการคุกคามให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรง โดยมีสาเหตุมาจากจากการนำเข้าที่เพิ่มขึ้นของสินค้าที่ได้ถิ่นกำเนิดของประเทศภาคีหรือกลุ่มประเทศภาคีอีกฝ่าย อันเป็นผลจากการลดหรือการยกเลิกอากรศุลกากรของสินค้าที่ได้ถิ่นกำเนิดนั้น
  - (ซี) การมีคำตัดสินให้ใช้บังคับหรือขยายระยะเวลาการใช้บังคับมาตรการปกป้อง
  - (ดี) การมีคำตัดสินให้ผ่อนคลายมาตรการปกป้องที่มีอยู่ลงตามลำดับ หรือ
  - (อี) การใช้บังคับมาตรการชั่วคราว
2. ประเทศภาคีจะต้องให้สำเนาผลการไต่สวนฉบับที่เปิดเผยต่อสาธารณะของหน่วยงานผู้มีอำนาจของตนแก่ประเทศภาคีอื่นๆ โดยทันที ตามที่กำหนดไว้ภายใต้ข้อ 4 (การไต่สวน)
3. ในการแจ้งตามวรรค 1 (ซี) ประเทศภาคีที่ใช้บังคับหรือขยายระยะเวลาการใช้บังคับมาตรการปกป้องจะต้องให้ประเทศภาคีอื่นๆ ทราบถึงหลักฐานของความเสียหายอย่างร้ายแรงหรือ

การคุกคามให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงโดยมีสาเหตุมาจากการนำเข้าที่เพิ่มขึ้นของสินค้าที่ได้
ถิ่นกำเนิดของประเทศภาคีหรือกลุ่มประเทศภาคีอีกฝ่าย อันเป็นผลจากการลดหรือการยกเลิกการ
ศุลกากรตามความตกลงฉบับนี้ การแจ้งดังกล่าวจะต้องรวมถึง

- (เอ) รายละเอียดที่แน่นอนของสินค้าที่ได้ถิ่นกำเนิดซึ่งอยู่ภายใต้มาตรการปกป้องที่เสนอ
จะใช้ รวมถึง ประเภทหรือประเภทย่อยของสินค้านี้ดังกล่าวภายใต้เอส เอส โค้ด ที่เป็น
พื้นฐานของตารางข้อมูลพิกัดศุลกากรในภาคผนวก 1 (ตารางข้อมูลพิกัด
ศุลกากร)
- (บี) รายละเอียดที่แน่นอนของมาตรการปกป้องที่เสนอจะใช้ และ
- (ซี) วันที่เสนอจะเริ่มใช้มาตรการปกป้อง ระยะเวลาที่คาดไว้ และตารางเวลาสำหรับการ
ผ่อนคลายมาตรการปกป้องลงตามลำดับ ถ้ามี ในกรณีที่มีการขยายระยะเวลาการใช้
บังคับมาตรการปกป้อง จะต้องให้หลักฐานว่าอุตสาหกรรมภายในที่เกี่ยวข้องกำลัง
ปรับตัว

เมื่อมีการร้องขอ ประเทศภาคีที่ใช้บังคับหรือขยายระยะเวลาการใช้บังคับมาตรการปกป้องจะต้อง
ให้ข้อมูลเพิ่มเติม ตามที่ประเทศภาคีหรือกลุ่มประเทศภาคีอีกฝ่ายเห็นว่าจำเป็น

4. ประเทศภาคีที่เสนอจะใช้บังคับหรือขยายระยะเวลาการใช้บังคับมาตรการปกป้อง จะต้องให้
โอกาสที่เพียงพอสำหรับการปรึกษาหารือกันก่อนกับกลุ่มประเทศภาคีที่อาจได้รับผลกระทบจาก
มาตรการปกป้องดังกล่าว โดยมุ่งที่จะทบทวนข้อมูลที่ได้อ้างไว้ภายใต้วรรค 2 และ 3 อันเกิดขึ้นจาก
การไต่สวนที่กล่าวถึงในข้อ 4 (การไต่สวน) แลกเปลี่ยนความเห็นเกี่ยวกับมาตรการปกป้อง และ
บรรลู่ข้อตกลงเกี่ยวกับการชดเชยดังที่กำหนดไว้ในข้อ 8 (การชดเชย)

5. ในกรณีที่ประเทศภาคีที่ใช้บังคับมาตรการชั่วคราวที่กล่าวถึงในข้อ 7 (มาตรการปกป้อง
ชั่วคราว) เมื่อมีการร้องขอจากประเทศภาคีหรือกลุ่มประเทศภาคีอีกฝ่าย ให้เริ่มการปรึกษาหารือโดย
ทันทีหลังจากที่มีการใช้บังคับมาตรการชั่วคราวดังกล่าว

6. บทบัญญัติเกี่ยวกับการแจ้งในบทนี้มีได้กำหนดให้ประเทศภาคีต้องเปิดเผยข้อมูลที่เป็น
ความลับ ซึ่งการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวจะเป็นอุปสรรคต่อการบังคับใช้กฎหมาย หรือมิฉะนั้นจะขัด
ต่อผลประโยชน์สาธารณะ หรือจะกระทบถึงผลประโยชน์เชิงพาณิชย์อันชอบธรรมของวิสาหกิจ
ของรัฐหรือของเอกชนแห่งใดแห่งหนึ่ง

ข้อ 6

ขอบเขตและระยะเวลาของมาตรการปกป้องในช่วงระยะเวลาปรับเปลี่ยน

1. ประเทศภาคีไม่อาจคงไว้ซึ่งมาตรการปกป้อง
  - (เอ) ยกเว้นในขอบเขตและช่วงเวลาเท่าที่จำเป็น เพื่อป้องกันหรือเยียวยาความเสียหายอย่างร้ายแรง และเพื่ออำนวยความสะดวกในการปรับตัว
  - (บี) เป็นระยะเวลาเกินสองปี เว้นแต่ว่า อาจมีการขยายระยะเวลาออกไปได้อีกไม่เกินหนึ่งปีหากหน่วยงานผู้มีอำนาจของประเทศภาคีตัดสินใจ โดยสอดคล้องกับกระบวนการที่กล่าวถึงในข้อ 4 (การไต่สวน) ว่ามาตรการปกป้องยังคงจำเป็นในการป้องกันหรือเยียวยาความเสียหายและอำนวยความสะดวกในการปรับตัว และมีหลักฐานว่าอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกำลังปรับตัว หรือ
  - (ซี) เป็นระยะเวลาเกินสามปี ซึ่งรวมถึงการขยายระยะเวลาใดๆ
2. มิให้ใช้บังคับมาตรการปกป้องกับสินค้าที่ได้ถิ่นกำเนิดของประเทศภาคีที่เป็นประเทศสมาชิกอาเซียน ตราบเท่าที่สัดส่วนการนำเข้าของสินค้านั้นในประเทศภาคีผู้นำเข้าไม่เกินร้อยละสามของการนำเข้าทั้งหมดจากประเทศภาคีอื่นๆ โดยมีเงื่อนไขว่า กลุ่มประเทศภาคีที่มีสัดส่วนการนำเข้าน้อยกว่าร้อยละสามนั้น จะต้องมีส่วนการนำเข้ารวมกันแล้วไม่เกินร้อยละเก้าของการนำเข้าสินค้านั้นทั้งหมดจากประเทศภาคีอื่นๆ
3. ในกรณีที่ระยะเวลาที่คาดว่าจะใช้มาตรการปกป้องเกินกว่าหนึ่งปี ประเทศภาคีผู้นำเข้าจะต้องทำให้มั่นใจว่าจะผ่อนคลายมาตรการปกป้องดังกล่าวลงตามลำดับ เป็นระยะๆ ในช่วงระยะเวลาการใช้บังคับมาตรการ
4. เมื่อประเทศภาคียุติการใช้มาตรการปกป้องกับสินค้าใด อัตราอากรศุลกากรสำหรับสินค้านั้นจะต้องไม่สูงกว่าอัตราที่จะบังคับใช้หากไม่เคยมีการใช้มาตรการปกป้องนั้นมาก่อน ตามที่ระบุไว้ในตารางข้อมูลพิกัดศุลกากรในภาคผนวก 1 (ตารางข้อมูลพิกัดศุลกากร) ของตน
5. มาตรการปกป้องสำหรับสินค้าใดจะต้องสิ้นสุดลงหลังจากวันสิ้นสุดช่วงระยะเวลาปรับเปลี่ยนซึ่งสามารถใช้มาตรการปกป้องสำหรับสินค้านั้น โดยไม่คำนึงถึงระยะเวลาการใช้มาตรการหรือการขยายระยะเวลาการใช้มาตรการ

6. มิให้ใช้บังคับมาตรการปกป้องกับการนำเข้าสินค้าที่ได้ถิ่นกำเนิดที่เคยอยู่ภายใต้มาตรการปกป้องอีกเป็นระยะเวลาเท่ากับระยะเวลาที่ยาวนานกว่าระหว่าง ระยะเวลาที่มีการใช้มาตรการปกป้องก่อนหน้านี้ หรือระยะเวลาสองปี

7. ประเทศภาคีจะต้องมิใช้บังคับมาตรการปกป้องกับสินค้าที่ได้ถิ่นกำเนิด ที่นำเข้าไม่เกิน ปริมาณ โควตาที่ระบุไว้ภายใต้โควตาอัตราภาษีตามตารางข้อผูกพันภาษีศุลกากรในภาคผนวก 1 (ตารางข้อผูกพันภาษีศุลกากร) ของตน

ข้อ 7

มาตรการปกป้องชั่วคราว

1. ในสภาวะการณ์ที่วิกฤต หากความล่าช้าจะก่อให้เกิดความเสียหายซึ่งยากที่จะเยียวยาได้ ประเทศภาคีอาจใช้มาตรการปกป้องชั่วคราว เมื่อได้ทำการตัดสินใจเบื้องต้นแล้วว่า มีหลักฐานที่ชัดเจนว่าการนำเข้าที่เพิ่มขึ้นของสินค้าที่ได้ถิ่นกำเนิดจากประเทศภาคีหรือกลุ่มประเทศภาคีอีกฝ่ายได้ ก่อให้เกิดหรือกำลังคุกคามให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่ออุตสาหกรรมภายใน

2. ระยะเวลาการใช้มาตรการชั่วคราวดังกล่าวจะต้องไม่เกิน 200 วัน ระหว่างการใช้มาตรการดังกล่าว ประเทศภาคีจะต้องปฏิบัติตามข้อกำหนดในข้อ 2 (คำนิยาม) ข้อ 3 (การใช้มาตรการปกป้อง) ข้อ 4 (การไต่สวน) ข้อ 5 (การแจ้ง) และข้อ 6 (ขอบเขตและระยะเวลาของมาตรการปกป้อง ในช่วงระยะเวลาปรับเปลี่ยน) ระยะเวลาการใช้มาตรการชั่วคราวให้นับเป็นส่วนหนึ่งของระยะเวลาแรก และของการขยายเวลาตามที่กล่าวถึงในข้อ 6 (ขอบเขตและระยะเวลาของมาตรการปกป้อง ในช่วงระยะเวลาปรับเปลี่ยน)

3. ให้จ่ายคืนอากรศุลกากรที่เรียกเก็บอันเป็นผลจากการใช้มาตรการชั่วคราว หากการไต่สวนที่กล่าวถึงในข้อ 4 (การไต่สวน) ในภายหลัง ไม่ได้มีคำตัดสินว่าการนำเข้าที่เพิ่มขึ้นของสินค้าที่ได้ถิ่นกำเนิดได้ก่อให้เกิดหรือได้คุกคามให้เกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่ออุตสาหกรรมภายใน

ข้อ 8

การชดเชย

1. ประเทศภาคีที่เสนอให้ใช้บังคับมาตรการปกป้องจะต้องให้มีวิธีการชดเชยความเสียหายทางการค้าที่เพียงพอ ในรูปแบบข้อลดหย่อนหรือพันธกรณีอื่นๆ ที่เท่าเทียมในสาระสำคัญกับที่มีอยู่

ภายใต้ความตกลงฉบับนี้ ระหว่างประเทศภาคีผู้ใช้มาตรการปกป้องและประเทศภาคีหรือกลุ่มประเทศภาคีส่งออกซึ่งจะได้รับผลกระทบจากมาตรการดังกล่าว โดยการปรึกษาหารือกับประเทศภาคีหรือกลุ่มประเทศภาคีส่งออกนั้น

2. ในการขอการชดเชยภายใต้วรรค 1 สำหรับมาตรการปกป้อง หากกลุ่มประเทศภาคีตกลงร่วมกัน อาจมีการปรึกษาหารือในคณะกรรมการสินค้าที่จัดตั้งขึ้นตามข้อ 11 (คณะกรรมการว่าด้วยการค้าสินค้า) ของบทที่ 2 (การค้าสินค้า) เพื่อที่จะกำหนดระดับข้อลดหย่อนที่เท่าเทียมในสาระสำคัญกับข้อลดหย่อนที่มีอยู่ภายใต้ความตกลงฉบับนี้ ระหว่างประเทศภาคีผู้ใช้มาตรการปกป้องและประเทศภาคีหรือกลุ่มประเทศภาคีส่งออกซึ่งจะได้รับผลกระทบจากมาตรการดังกล่าว ก่อนที่จะมีการระงับการให้การลดหย่อนที่เท่าเทียมนั้น ทั้งนี้ กระบวนการพิจารณาใดๆ ที่เกิดขึ้นจากการปรึกษาหารือดังกล่าวจะต้องเสร็จสิ้นภายใน 30 วันนับจากวันที่ใช้บังคับมาตรการปกป้อง

3. หากไม่สามารถบรรลุข้อตกลงเกี่ยวกับการชดเชยได้ภายในกรอบระยะเวลาที่กำหนดในวรรค 2 ประเทศภาคีหรือกลุ่มประเทศภาคีที่สินค้าที่ได้ยื่นคำขอของตนถูกใช้มาตรการปกป้อง อาจระงับการลดหย่อนอากรศุลกากรที่เท่าเทียมในสาระสำคัญต่อการค้าของประเทศภาคีผู้ใช้บังคับมาตรการปกป้อง ประเทศภาคีหรือกลุ่มประเทศภาคีดังกล่าวอาจระงับการให้การลดหย่อนได้ในช่วงระยะเวลาที่น้อยที่สุดเท่าที่จำเป็นในการได้มาซึ่งผลที่เท่าเทียมในสาระสำคัญ และในขณะที่มีการใช้มาตรการปกป้องเท่านั้น ทั้งนี้ ไม่ให้ใช้สิทธิในการระงับตามที่กำหนดไว้ในวรรคนี้ในสองปีแรกที่มาตรการปกป้องมีผลใช้บังคับ โดยมีเงื่อนไขว่าการใช้บังคับมาตรการปกป้องนั้นเป็นผลมาจากการนำเข้าในปริมาณที่เพิ่มขึ้นโดยชัดเจน และมาตรการปกป้องดังกล่าวสอดคล้องกับบทบัญญัติของบทนี้

4. ประเทศภาคีจะต้องแจ้งให้ประเทศภาคีอื่นๆ ทราบเป็นลายลักษณ์อักษรอย่างน้อย 30 วัน ก่อนที่จะระงับการให้การลดหย่อนภายใต้วรรค 3

5. พันธกรณีในการชดเชยภายใต้วรรค 1 และสิทธิในการระงับการให้การลดหย่อนที่มีสาระสำคัญเท่าเทียมกันภายใต้วรรค 3 จะสิ้นสุดลงเมื่อมีการยกเลิกการใช้มาตรการปกป้อง

ข้อ 9

ความเกี่ยวข้องกับความตกลงดับบลิว ที โอ

1. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายคงไว้ซึ่งสิทธิและพันธกรณีของตนภายใต้ข้อ 19 ของแอกต์ 1994 และความตกลงว่าด้วยมาตรการปกป้อง และข้อ 5 ของความตกลงว่าด้วยการเกษตร ความตกลงฉบับนี้ไม่ก่อให้เกิดสิทธิหรือพันธกรณีเพิ่มเติมเกี่ยวกับมาตรการปกป้องทั่วไปต่อกลุ่มประเทศภาคี
2. ประเทศภาคีจะต้องไม่ใช่บังคับมาตรการปกป้องหรือมาตรการชั่วคราวตามที่กำหนดไว้ในข้อ 6 (ขอบเขตและระยะเวลาของมาตรการปกป้องในช่วงระยะเวลาปรับเปลี่ยน) หรือข้อ 7 (มาตรการปกป้องชั่วคราว) ข้างต้น กับสินค้าที่อยู่ภายใต้มาตรการที่ประเทศภาคีได้ใช้บังคับตามข้อ 19 ของแอกต์ 1994 และความตกลงว่าด้วยมาตรการปกป้อง ความตกลงว่าด้วยการเกษตรหรือบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องอื่นใดในความตกลงดับบลิว ที โอ ประเทศภาคีจะต้องไม่คงไว้ซึ่งมาตรการปกป้องหรือมาตรการชั่วคราวกับสินค้าที่อยู่ภายใต้มาตรการที่ประเทศภาคีใช้บังคับตามข้อ 19 ของแอกต์ 1994 และความตกลงว่าด้วยมาตรการปกป้อง ความตกลงว่าด้วยการเกษตร หรือบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องอื่นใดในความตกลงดับบลิว ที โอ
3. ประเทศภาคีที่พิจารณาจะใช้มาตรการปกป้องทั่วไปกับสินค้าที่ได้ถิ่นกำเนิดของประเทศภาคีหรือกลุ่มประเทศภาคีอีกฝ่าย จะต้องเริ่มการปรึกษาหารือกับประเทศภาคีหรือกลุ่มประเทศภาคีนั้นล่วงหน้าก่อนที่จะใช้มาตรการดังกล่าวโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะกระทำได้

บทที่ 8
การค้าบริการ

ข้อ 1

ขอบเขตและความครอบคลุม

1. บทนี้มีผลใช้กับมาตรการของประเทศภาคีที่มีผลต่อการค้าบริการ
2. เพื่อความมุ่งประสงค์ของบทนี้ มาตรการของประเทศภาคี หมายถึง มาตรการที่ใช้โดย
  - (เอ) รัฐบาล และหน่วยงานผู้มีอำนาจของส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค หรือส่วนท้องถิ่น และ
  - (บี) องค์กรที่มีไซของรัฐบาลซึ่งใช้อำนาจที่ได้รับมอบจากรัฐบาล หรือหน่วยงานผู้มีอำนาจของส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค หรือส่วนท้องถิ่น
3. ในการปฏิบัติตามพันธกรณีและข้อผูกพันของตนภายใต้บทนี้ ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะดำเนินมาตรการที่สมเหตุสมผลเท่าที่ตนอาจจะมียู่ เพื่อให้มั่นใจว่า รัฐบาลและหน่วยงานผู้มีอำนาจส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่น และองค์กรที่มีไซของรัฐบาลจะดำเนินการตามพันธกรณีและข้อผูกพันภายในอาณาเขตของตน
4. บทนี้จะไม่ใช่กับมาตรการที่มีผลต่อ
  - (เอ) การจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ
  - (บี) การอุดหนุนหรือการให้ รวมถึงสินเชื่อที่รัฐบาลให้การอุดหนุน การค้าประกัน และการประกัน ซึ่งให้โดยประเทศภาคีหนึ่ง หรือเงื่อนไขใดๆ ที่ผูกกับการรับการอุดหนุนหรือการให้ดังกล่าว ซึ่งให้โดยประเทศภาคี ไม่ว่าจะการอุดหนุนหรือการให้ดังกล่าวถูกเสนอให้เป็นการเฉพาะต่อบริการ ผู้รับบริการ หรือผู้ให้บริการภายในประเทศหรือไม่
  - (ซี) บริการที่ให้ตามอำนาจหน้าที่ของรัฐบาลในอาณาเขตของประเทศภาคีและแต่ละฝ่ายตามที่ได้นิยามไว้ในข้อ 2 (คิว) (ค่านิยาม) หรือ
  - (ดี) ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการบริการขนส่งทางอากาศ มาตรการที่มีผลต่อสิทธิรับขนการจราจร ไม่ว่าจะได้รับมาอย่างไรก็ตาม หรือมาตรการที่มีผลต่อการบริการที่เกี่ยวข้องเนื่องโดยตรงกับการใช้สิทธิรับขนการจราจร นอกเหนือจากมาตรการที่มีผลต่อ

- (หนึ่ง) การบริการซ่อมและการบำรุงรักษาอากาศยาน
- (สอง) การขายและการตลาดของการบริการขนส่งทางอากาศ
- (สาม) การบริการสำรองที่นั่งด้วยระบบคอมพิวเตอร์

5. กลุ่มประเทศภาคีรับทราบการเจรจาพหุภาคีตามการทบทวนภาคผนวกว่าด้วยการบริการขนส่งทางอากาศ ของแอกตส์ หากมีการสรุปผลการเจรจาพหุภาคีดังกล่าว กลุ่มประเทศภาคีจะต้องจัดให้มีการทบทวนที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการอภิปรายหรือการแก้ไขความตกลงนี้ที่เหมาะสม เพื่อที่จะนำผลของการเจรจาพหุภาคีนั้นรวมเข้าเป็นส่วนหนึ่งของความตกลงนี้

6. ไม่มีความใดในบทนี้มีผลใช้กับมาตรการที่มีผลต่อบุคคลธรรมดาที่หาทางเข้าตลาดการจ้างงานของประเทศภาคีอีกฝ่าย หรือใช้กับมาตรการที่เกี่ยวกับสัญชาติ ถิ่นที่อยู่ หรือการจ้างงานบนพื้นฐานที่ถาวร

ข้อ 2

คำนิยาม

เพื่อวัตถุประสงค์ของบทนี้

- (เอ) การบริการซ่อมและบำรุงรักษาอากาศยาน หมายถึง กิจกรรมที่กระทำต่ออากาศยาน หรือส่วนของอากาศยาน ในขณะที่อากาศยานนั้นถูกถอดจากการให้บริการและไม่รวมถึงการซ่อมบำรุงในลานจอด
- (บี) การจัดตั้งทางพาณิชย์ หมายถึง รูปแบบใดของรัฐกิจหรือการจัดตั้งทางวิชาชีพ รวมถึงการจัดตั้งโดย
  - (หนึ่ง) การก่อตั้ง การได้มา หรือการคงไว้ซึ่งนิติบุคคล หรือ
  - (สอง) การจัดตั้งหรือการคงไว้ซึ่งสาขาหรือสำนักงานตัวแทน ภายในอาณาเขตของประเทศภาคี เพื่อความมุ่งประสงค์ในการให้บริการ
- (ซี) การบริการสำรองที่นั่งด้วยระบบคอมพิวเตอร์ หมายถึง การบริการที่ดำเนินการโดยระบบคอมพิวเตอร์ ซึ่งมีข้อมูลเกี่ยวกับตารางการบินของสายการบิน ที่นั่งที่ว่าง ค่าโดยสารและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับค่าโดยสาร ซึ่งใช้สำหรับการสำรองที่นั่งและการออกบัตรโดยสาร

- (ค) **นิติบุคคล** หมายถึง องค์กรใดซึ่งก่อตั้งขึ้นโดยชอบ หรือมิเช่นนั้นก็จัดตั้งขึ้นภายใต้กฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ ไม่ว่าจะมิวัตถุประสงค์เพื่อกำไรหรือเพียงวัตถุประสงค์อื่น และไม่ว่าจะเป็นของส่วนบุคคลหรือรัฐบาล รวมถึงบริษัทการจัดการสินทรัพย์เพื่อบุคคลอื่น ห้างหุ้นส่วน การร่วมทุน การเป็นเจ้าของแต่เพียงผู้เดียว หรือการร่วมดำเนินการ
- (อ) **นิติบุคคลของประเทศภาคี** หมายถึง นิติบุคคลซึ่งไม่ว่าจะ
- (หนึ่ง) ก่อตั้งขึ้นหรือจัดตั้งขึ้นภายใต้กฎหมายของประเทศภาคีนั้น และประกอบธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญในอาณาเขตของประเทศภาคีนั้นหรือประเทศภาคีอื่นใด หรือ
- (สอง) ในกรณีการให้บริการผ่านการจัดตั้งทางพาณิชย์ ซึ่งเป็นเจ้าของ หรือควบคุมโดย
- (เอ) บุคคลธรรมดาของประเทศภาคีนั้น หรือ
- (บี) นิติบุคคลของประเทศภาคีนั้นตามที่ระบุไว้ในอนุวรรค (อ)(หนึ่ง)
- (เอฟ) ในกรณีของประเทศไทยและประเทศเวียดนาม **นิติบุคคล** คือ
- (หนึ่ง) **เป็นเจ้าของ** โดยบุคคลของประเทศภาคี หากบุคคลของประเทศภาคีนั้นเป็นเจ้าของเงินทุนมากกว่าร้อยละ 50
- (สอง) **ถูกควบคุม** โดยบุคคลของประเทศภาคี หากบุคคลนั้นมีอำนาจในการเสนอชื่อกรรมการส่วนใหญ่ หรือมิเช่นนั้นก็เป็นผู้มีอำนาจโดยถูกต้องตามกฎหมายในการกำกับดำเนินการของบริษัท
- (สาม) **อยู่ในเครือ** กับบุคคลอื่น เมื่อนิติบุคคลนั้นควบคุมหรือถูกควบคุมโดยบุคคลอื่นนั้น หรือเมื่อทั้งสองฝ่ายถูกควบคุมโดยบุคคลคนเดียวกัน
- (จี) **มาตรการ** หมายถึง มาตรการใดของประเทศภาคี ไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบของกฎหมายระเบียบข้อบังคับ กฎ วิธีดำเนินการ คำตัดสิน การดำเนินการทางปกครอง หรือรูปแบบอื่นใด
- (เอช) **มาตรการของประเทศภาคีที่มีผลต่อการค้าบริการ** รวมถึงมาตรการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับ
- (หนึ่ง) การซื้อหรือการใช้ หรือการชำระเงิน สำหรับการบริการ
- (สอง) การเข้าถึง และการใช้บริการที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการซึ่งประเทศภาคีอื่นๆ ต้องการให้เสนอต่อสาธารณะโดยทั่วไป และ
- (สาม) การปรากฏตัวของบุคคล รวมทั้งการจัดตั้งทางพาณิชย์ของประเทศภาคี

เพื่อการให้บริการในอาณาเขตของประเทศภาคีอื่น

- (ไอ) ผู้ผูกขาดการให้บริการ หมายถึง บุคคลใดของภาครัฐ หรือเอกชน ซึ่งประเทศภาคนั้น อนุญาต หรือให้จัดตั้งอย่างเป็นทางการหรือในทางปฏิบัติ ให้เป็นผู้ให้บริการนั้นแต่เพียงผู้เดียวในตลาดที่เกี่ยวข้องในอาณาเขตของประเทศภาคี
- (เจ) บุคคลธรรมดาของประเทศภาคีหนึ่ง หมายถึง บุคคลธรรมดาซึ่งพำนักอาศัยในอาณาเขตของประเทศภาคนั้นหรือที่อื่นใด และผู้ซึ่งภายใต้กฎหมายของประเทศภาคนั้น
- (หนึ่ง) เป็นคนชาติของประเทศภาคนั้น หรือ
- (สอง) มีสิทธิที่จะมีถิ่นที่อยู่ถาวร¹ในประเทศภาคนั้น ในกรณีของประเทศภาคีซึ่งให้การปฏิบัติแก่ผู้มีถิ่นที่อยู่ถาวรของตน เช่นเดียวกับที่ให้แก่คนชาติของตนอย่างชัดเจนในส่วนที่เกี่ยวกับมาตรการที่มีผลต่อการค้าบริการ หากว่าไม่มีประเทศภาคีใดมีพันธกรณีที่จะต้องให้การปฏิบัติต่อผู้มีถิ่นที่อยู่ถาวรนั้นซึ่งเป็นการอนุเคราะห์ยิ่งกว่าที่ประเทศภาคนั้นจะให้แก่ผู้มีถิ่นที่อยู่ถาวรดังกล่าว
- (เค) บุคคล หมายถึง บุคคลธรรมดา หรือนิติบุคคล
- (แอล) สาขาของการบริการ หมายถึง
- (หนึ่ง) ในส่วนที่เกี่ยวกับข้อผูกพันเฉพาะ สาขาย่อยของบริการนั้นหนึ่งสาขาหรือมากกว่า หรือทั้งหมด ตามที่ระบุในตารางข้อผูกพันเฉพาะของประเทศภาคีในภาคผนวก 3 (ตารางข้อผูกพันเฉพาะว่าด้วยการบริการ) และ
- (สอง) มิเช่นนั้น ให้หมายถึงสาขาบริการทั้งหมด รวมทั้งสาขาย่อยของสาขาบริการนั้นทั้งหมด
- (เอ็ม) การขายและการตลาดของการบริการขนส่งทางอากาศ หมายถึง โอกาสของสายการบินที่เกี่ยวข้องที่จะขายและทำการตลาดการบริการขนส่งทางอากาศของตนอย่างเสรี รวมทั้งรูปแบบทั้งหมดของการตลาด เช่น การวิจัยตลาด การโฆษณา และการจัดจำหน่าย กิจกรรมเหล่านี้ไม่รวมการกำหนดราคาของการบริการขนส่งทางอากาศ และเงื่อนไขที่ใช้บังคับอยู่
- (เอ็น) บริการ รวมถึง บริการใดในสาขาใด ยกเว้นบริการที่ให้ตามอำนาจหน้าที่ของรัฐบาล
- (โอ) บริการของประเทศภาคีอื่น หมายถึง การบริการซึ่งได้ให้

¹ ในกรณีที่ประเทศภาคีได้ทำข้อสงวนเกี่ยวกับผู้มีถิ่นที่อยู่ถาวรไว้ในตารางของตนภายใต้ความตกลงฉบับนี้ การสงวนนั้นจะต้องไม่ทำให้เสื่อมเสียไปซึ่งสิทธิและพันธกรณีในแกตส์ของกลุ่มประเทศภาคี

- (หนึ่ง) จากหรือในอาณาเขตของประเทศภาคีอื่นนั้น หรือ
- (สอง) ในกรณีการให้บริการผ่านการจัดตั้งทางพาณิชย์ หรือผ่านบุคคลธรรมดา โดยผู้ให้บริการของประเทศภาคีอื่นนั้น
- (พี) ผู้ให้บริการ หมายถึง บุคคลที่ให้บริการ²
- (คิว) บริการที่ให้ตามอำนาจหน้าที่ของรัฐบาล หมายถึง บริการใดๆ ซึ่งไม่ได้ให้บนพื้นฐานทางการพาณิชย์ หรือในการแข่งขันกับผู้ให้บริการรายหนึ่งหรือมากกว่านั้น
- (อาร์) การให้บริการ รวมถึง การผลิต การแจกจ่าย การตลาด การขาย และการส่งมอบบริการ
- (เอส) การค้าบริการ หมายถึง การให้บริการ
- (หนึ่ง) จากอาณาเขตของประเทศภาคีหนึ่งเข้าสู่อาณาเขตของประเทศภาคีอื่นใด
- (สอง) ในอาณาเขตของประเทศภาคีหนึ่งแก่ผู้รับบริการของประเทศภาคีอื่นใด
- (สาม) โดยผู้ให้บริการของประเทศภาคีหนึ่งผ่านการจัดตั้งทางพาณิชย์ในอาณาเขตของประเทศภาคีอื่นใด
- (สี่) โดยผู้ให้บริการของประเทศภาคีหนึ่งผ่านบุคคลธรรมดาของประเทศภาคีในอาณาเขตของประเทศภาคีอื่นใด
- (ที) สิทธิรับทราบการจราจร หมายถึง สิทธิของการบริการแบบประจำและไม่ประจำที่จะดำเนินการ และ/หรือ ขนส่งผู้โดยสาร สินค้า และไปรษณีย์ภัณฑ์ เพื่อคำตอบแทนหรือค่าจ้างจากจุดหนึ่งไปยังอีกจุดหนึ่ง ภายในหรือเหนืออาณาเขตของประเทศภาคี รวมถึงจุดที่ให้บริการ เส้นทางที่ให้บริการ ประเภทของการจราจรที่รับชม ความจุที่ให้บริการ ราคาที่เรียกเก็บและเงื่อนไขการเรียกเก็บ และหลักเกณฑ์เรื่องจำนวน กรรมสิทธิ์ และการควบคุม

² ในกรณีการบริการที่นิติบุคคลมิได้เป็นผู้ให้บริการ โดยตรง แต่โดยการผ่านรูปแบบอื่นของการจัดตั้งทางพาณิชย์ เช่น สำนักงานสาขา หรือสำนักงานตัวแทน อย่างไรก็ตาม ผู้ให้บริการ (ได้แก่ นิติบุคคล) ก็จะได้รับปฏิบัติเช่นที่ให้แก่ผู้ให้บริการตามความตกลงนี้โดยผ่านการจัดตั้งทางพาณิชย์ดังกล่าว การปฏิบัติเช่นว่านั้นดังจะขยายไปถึงการจัดตั้งทางพาณิชย์ซึ่งได้ให้บริการและไม่จำเป็นต้องขยายไปยังส่วนอื่นใดของผู้ให้บริการที่ตั้งอยู่นอกอาณาเขตซึ่งมีการให้บริการนั้นๆ

ข้อ 3 การปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ

1. ในสาขาที่ระบุไว้ในตารางข้อผูกพันเฉพาะของตนในภาคผนวก 3 (ตารางข้อผูกพันเฉพาะว่าด้วยการบริการ) หรือภาคผนวก 4 (ตารางข้อผูกพันว่าด้วยการเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดา) และภายใต้เงื่อนไขและข้อจำกัดใดๆ ที่กำหนดไว้ในนั้น ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะให้การปฏิบัติต่อการบริการและผู้ให้บริการของประเทศภาคีอื่นใด ในส่วนที่เกี่ยวกับมาตรการทั้งปวงที่มีผลต่อการให้การบริการที่เป็นการอนุเคราะห์ที่ไม่ดีไปกว่าการปฏิบัติที่ประเทศภาคีนั้นให้แก่การบริการและผู้ให้บริการที่คล้ายคลึงกันของตน³
2. ประเทศภาคีอาจปฏิบัติตามเงื่อนไขในวรรค 1 โดยการให้การปฏิบัติ เช่นเดียวกันในทางรูปแบบ หรือแตกต่างกันในทางรูปแบบแก่การบริการและผู้ให้บริการของประเทศภาคีอื่นใด เช่นเดียวกับที่ตนให้แก่การบริการและผู้ให้บริการที่คล้ายคลึงกันของตน
3. การปฏิบัติเช่นเดียวกันหรือแตกต่างกันในทางรูปแบบจะถือว่าเป็นการปฏิบัติที่ดียิ่งกว่า ถ้าการปฏิบัตินั้นแก้ไขเงื่อนไขการแข่งขันให้เป็นประโยชน์ต่อการบริการหรือผู้ให้บริการของประเทศภาคี เมื่อเปรียบเทียบกับบริการหรือผู้ให้บริการที่คล้ายคลึงกันของประเทศภาคีอื่นใด

ข้อ 4 การเข้าสู่ตลาด

1. ในส่วนที่เกี่ยวกับการเข้าสู่ตลาดโดยรูปแบบการให้บริการดังที่ระบุไว้ในข้อ 2(เอส) (นิยาม) ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะให้การปฏิบัติแก่การบริการและผู้ให้บริการของประเทศภาคีอื่นใด ซึ่งเป็นการอนุเคราะห์ที่ไม่ดีไปกว่าที่ได้เสนอไว้ภายใต้ข้อกำหนด ข้อจำกัด และเงื่อนไขที่ตกลงและระบุไว้ในตารางข้อผูกพันเฉพาะของตนในภาคผนวก 3 (ตารางข้อผูกพันเฉพาะว่าด้วยการบริการ) หรือภาคผนวก 4 (ตารางข้อผูกพันว่าด้วยการเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดา)⁴

³ ข้อผูกพันเฉพาะที่กำหนดไว้ตามข้อนี้ จะไม่ตีความให้ประเทศภาคีใดต้องให้การชดเชยแก่การเสียเปรียบในการแข่งขันในตัวเอง ซึ่งเป็นผลจากการมีลักษณะต่างชาติของบริการหรือผู้ให้บริการที่เกี่ยวข้อง

⁴ ถ้าประเทศภาคียอมรับข้อผูกพันการเปิดตลาดที่เกี่ยวกับการให้บริการผ่านรูปแบบของการให้บริการตามที่กล่าวถึงในข้อ 2 (เอส)(หนึ่ง) (นิยาม) และถ้าการเคลื่อนย้ายทุนข้ามพรมแดนเป็นส่วนจำเป็นของบริการเองแล้ว ประเทศภาคีนั้นจะมีข้อผูกพันตามนั้นในการอนุญาตการเคลื่อนย้ายทุนดังกล่าว ถ้าประเทศภาคียอมรับข้อผูกพัน

2. ในสาขาซึ่งได้มีการยอมรับข้อผูกพันการเข้าสู่ตลาด มาตรการซึ่งประเทศภาคีจะไม่คงไว้หรือนำมาใช้ ไม่ว่าจะนำไปตามการแบ่งเขตภูมิภาค หรือตามอาณาเขตทั้งหมด นอกจากจะได้ระบุไว้เป็นอย่างอื่นในตารางข้อผูกพันเฉพาะของตนในภาคผนวก 3 (ตารางข้อผูกพันเฉพาะว่าด้วยการบริการ) หรือภาคผนวก 4 (ตารางข้อผูกพันว่าด้วยการเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดา) จะหมายถึง

- (เอ) ข้อจำกัดในจำนวนผู้ให้บริการ ไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบของจำนวนตัวเลขโควตา การผูกขาด ผู้ให้บริการที่ได้รับสิทธิแต่ผู้เดียว หรือเงื่อนไขเกี่ยวกับการทดสอบความจำเป็นทางเศรษฐกิจ
- (บี) ข้อจำกัดในมูลค่ารวมทั้งหมดของธุรกรรมทางการค้าบริการหรือสินทรัพย์ในรูปแบบของจำนวนตัวเลขโควตา หรือเงื่อนไขเกี่ยวกับการทดสอบความจำเป็นทางเศรษฐกิจ
- (ซี) ข้อจำกัดในจำนวนทั้งหมดของการประกอบการบริการ หรือในปริมาณทั้งหมดของผลได้จากการบริการแสดงออกเป็นหน่วยตัวเลขที่ได้รับการกำหนดในรูปแบบของโควตา หรือเงื่อนไขเกี่ยวกับการทดสอบความจำเป็นทางเศรษฐกิจ⁵
- (ดี) ข้อจำกัดในจำนวนทั้งหมดของบุคคลธรรมดาที่อาจถูกว่าจ้างในสาขาบริการใดโดยเฉพาะ หรือที่ผู้ให้บริการอาจจ้างและเป็นผู้ที่จำเป็น และเกี่ยวข้องโดยตรงต่อการให้บริการสาขาใด โดยเฉพาะในรูปแบบของจำนวนตัวเลขโควตา หรือเงื่อนไขเกี่ยวกับการทดสอบความจำเป็นทางเศรษฐกิจ
- (อี) มาตรการซึ่งจำกัดหรือกำหนดประเภทเฉพาะขององค์กรทางกฎหมายหรือการร่วมลงทุนซึ่งผู้ให้บริการอาจให้บริการโดยอาศัยขององค์กรทางกฎหมายหรือการร่วมลงทุนนั้น และ
- (เอฟ) ข้อจำกัดในการเข้าร่วมทุนต่างประเทศ ในรูปแบบของการจำกัดอัตราส่วนสูงสุดของการถือหุ้นต่างด้าว หรือมูลค่ารวมทั้งหมดของการลงทุนจากต่างประเทศ ของแต่ละบุคคล หรือโดยการร่วมทุน

การเปิดตลาดที่เกี่ยวกับการให้บริการผ่านรูปแบบของการให้บริการตามที่กล่าวถึงในข้อ 2 (เอส)(สาม) (นิยาม) ประเทศภาคีนั้นจะมีข้อผูกพันตามนั้นในการอนุญาตการเคลื่อนย้ายทุนที่เกี่ยวข้องเข้ามาในอาณาเขตของตน

⁵ อนุวรรค (ซี) ไม่ครอบคลุมมาตรการของประเทศภาคีซึ่งจำกัดสิ่งที่น่าสนใจเข้ามาเพื่อการให้บริการ

ข้อ 5
ข้อผูกพันเพิ่มเติม

กลุ่มประเทศภาคีอาจเจรจาข้อผูกพันเกี่ยวกับมาตรการที่มีผลต่อการค้าบริการซึ่งมิได้อยู่ภายใต้ข้อ 3 (การปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ) หรือข้อ 4 (การเข้าสู่ตลาด) รวมทั้งข้อผูกพันที่เกี่ยวกับคุณสมบัติมาตรฐาน หรือเรื่องการออกใบอนุญาต ข้อผูกพันดังกล่าวจะระบุไว้ในตารางข้อผูกพันเฉพาะของประเทศภาคีในภาคผนวก 3 (ตารางข้อผูกพันเฉพาะว่าด้วยการบริการ) และภาคผนวก 4 (ตารางข้อผูกพันว่าด้วยการเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดา)

ข้อ 6
การทบทวนข้อผูกพัน

กลุ่มประเทศภาคีจะเข้าร่วมการเจรจาต่อไป ซึ่งจะเริ่มต้นไม่ช้ากว่าสามปี จากวันที่ความตกลงนี้มีผลใช้บังคับ และจะเข้าร่วมการเจรจาเป็นระยะๆ หลังจากนั้น ตามที่คณะกรรมการร่วมเอฟทีเอ กำหนด โดยมุ่งที่จะปรับปรุงข้อผูกพันเฉพาะภายใต้บทนี้ต่อไป เพื่อเปิดเสรีการค้าบริการแบบก้าวหน้าเป็นลำดับระหว่างกลุ่มประเทศภาคี

ข้อ 7
การปรึกษาหารือเกี่ยวกับการปฏิบัติเยี่ยงชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่ง

1. ภายใต้วรรค 2 หลังจากที่มีความตกลงนี้มีผลใช้บังคับ หากประเทศภาคีทำความตกลงเกี่ยวกับการค้าบริการกับประเทศที่ไม่ได้เป็นภาคี ซึ่งประเทศภาคีนั้นได้ให้การปฏิบัติต่อการบริการหรือผู้ให้บริการของประเทศที่ไม่ได้เป็นภาคีอย่างอนุเคราะห์มากกว่าที่ตนได้ให้แก่การบริการหรือผู้ให้บริการที่คล้ายคลึงกันของประเทศภาคีอื่นภายใต้ความตกลงนี้ ประเทศภาคีอื่นใดอาจร้องขอการปรึกษาหารือเพื่ออภิปรายหาหรือความเป็นไปได้ภายใต้ความตกลงนี้ ในการขยายการปฏิบัติที่อนุเคราะห์ไม่ด้อยไปกว่าการปฏิบัติที่ได้ให้ภายใต้ความตกลงกับประเทศที่ไม่ได้เป็นภาคี ประเทศภาคีที่ถูกร้องขอจะต้องเข้าสู่การปรึกษาหารือกับประเทศภาคีที่ร้องขอ โดยคำนึงถึงดุลยภาพโดยรวมของผลประโยชน์ ประเทศภาคีที่ร้องขอจะต้องแจ้งการขอปรึกษาหารือของตนภายใต้วรรคนี้ต่อกลุ่มประเทศภาคีอื่นทั้งหมด
2. ไม่มีประเทศภาคีใดมีพันธกรณีที่จะต้องปฏิบัติตามวรรค 1 ที่เกี่ยวกับการปฏิบัติที่ได้ให้ภายใต้ความตกลงสองฝ่ายหรือหลายฝ่ายระหว่างประเทศสมาชิกอาเซียนรายประเทศ หรือประเทศ

สมาชิกอาเซียนรายกลุ่ม กับประเทศที่ไม่ใช่ภาคี หรือออสเตรเลีย หรือนิวซีแลนด์

3. กลุ่มประเทศภาคีที่ปรึกษาหารือจะต้องแจ้งผลของการปรึกษาหารือต่อประเทศภาคีอื่นทั้งหมดโดยเร็วเท่าที่จะสามารถปฏิบัติได้ และไม่ช้ากว่าการประชุมครั้งต่อไปของคณะกรรมการบริการที่จัดตั้งภายใต้ข้อ 24 (คณะกรรมการว่าด้วยการค้าบริการ) หลังจากที่มีการสรุปผลการหารือ
4. โดยไม่คำนึงถึงวรรค 1 ประเทศภาคีไม่มีพันธกรณีที่จะต้องเข้าสู่การปรึกษาหารือที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับความตกลงการเปิดเสรีทางการค้าสินค้า หรือบริการ หรือการลงทุน ซึ่งได้ให้ภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศใดที่มีผลใช้บังคับหรือมีการลงนามก่อนวันที่ความตกลงนี้มีผลใช้บังคับ รวมถึงมาตรการใดๆ ที่ถูกใช้เป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการที่กว้างขึ้นของการรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจหรือการเปิดเสรีทางการค้าระหว่างกลุ่มประเทศภาคีในความตกลงดังกล่าว

ข้อ 8

ตารางข้อผูกพันเฉพาะ

1. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะระบุข้อผูกพันเฉพาะที่ตนยอมรับภายใต้ข้อ 3 (การประติบัติเยี่ยงคนชาติ) ข้อ 4 (การเข้าสู่ตลาด) และข้อ 5 (ข้อผูกพันเพิ่มเติม) ไว้ในตาราง ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสาขาซึ่งได้มีการยอมรับข้อผูกพันเช่นนั้น ตารางแต่ละฉบับจะระบุ
  - (เอ) ข้อกำหนด ข้อจำกัด และเงื่อนไขว่าด้วยการเข้าสู่ตลาด
  - (บี) เงื่อนไข และข้อจำกัดว่าด้วยการประติบัติเยี่ยงคนชาติ
  - (ซี) การยอมรับเกี่ยวกับข้อผูกพันเพิ่มเติม
  - (ดี) กรอบเวลาในการปฏิบัติตามข้อผูกพันดังกล่าว ตามที่เหมาะสม และ
  - (อี) วันที่ที่ข้อผูกพันเช่นนั้นจะผลใช้บังคับ
2. มาตรการซึ่งไม่สอดคล้องกับทั้งการเข้าสู่ตลาดและการประติบัติเยี่ยงคนชาติ จะระบุไว้ในช่องที่เกี่ยวกับการเข้าสู่ตลาด ในกรณีนี้การระบุดังกล่าวจะถือว่าเป็นการกำหนดเงื่อนไขหรือข้อจำกัดของการประติบัติเยี่ยงคนชาติด้วย

3. ตารางข้อผูกพันเฉพาะว่าด้วยการบริการจะระบุในภาคผนวก 3 (ตารางข้อผูกพันเฉพาะว่าด้วยการบริการ) ของความตกลงฉบับนี้ ข้อผูกพันเฉพาะเกี่ยวกับการให้บริการโดยผู้ให้บริการของประเทศภาคีหนึ่งผ่านบุคคลธรรมดาของประเทศภาคีในอาณาเขตของประเทศภาคีอื่นใด จะระบุในภาคผนวก 4 (ตารางข้อผูกพันว่าด้วยการเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดา) ของความตกลงนี้

ข้อ 9

การแก้ไขตาราง

1. ประเทศภาคีอาจแก้ไขหรือถอนข้อผูกพันใดในตารางข้อผูกพันเฉพาะของตนในภาคผนวก 3 (ตารางข้อผูกพันเฉพาะว่าด้วยการบริการ) และภาคผนวก 4 (ตารางข้อผูกพันว่าด้วยการเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดา) ของตนได้ตลอดเวลาหลังจากสิ้นสุดเวลาสามปีจากวันที่ความตกลงนี้มีผลใช้บังคับ โดยเป็นไปตามกระบวนการที่กำหนดในข้อ 21 ของแกตส์ โดยอนุโลม และกระบวนการสำหรับการบังคับใช้ข้อ 21 ของแกตส์ ซึ่งกำหนดในเอกสารฉบับลิวตีโอ เอส/แอล/80 ของวันที่ 29 ตุลาคม 1999 (กระบวนการข้อ 21 ของแกตส์) โดยอนุโลม ตามที่แก้ไขเป็นระยะๆ
2. เพื่อหลีกเลี่ยงการมีข้อสงสัย การอ้างอิงถึง “เลขานุการ” และ “คณะมนตรีสำหรับการค้าบริการ” ในข้อ 21 ของแกตส์ และกระบวนการข้อ 21 ของแกตส์ ให้ถือว่าแต่ละการอ้างอิงเป็นการอ้างอิงถึงคณะกรรมการร่วมเอฟทีเอ

ข้อ 10

ระเบียบข้อบังคับภายในประเทศ

1. ในสาขาซึ่งมีการรับข้อผูกพันเฉพาะ ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องทำให้มั่นใจว่า จะบริหารมาตรการที่ปวงที่ใช้โดยทั่วไปที่มีผลต่อการค้าบริการ ในลักษณะที่มีเหตุผลเป็นไปอย่างมีหลักเกณฑ์และไม่ลำเอียง
2. โดยมุ่งที่จะทำให้มั่นใจว่ามาตรการที่เกี่ยวกับเงื่อนไขและวิธีดำเนินการด้านคุณสมบัติมาตรฐานทางเทคนิค และเงื่อนไขและวิธีดำเนินการด้านการออกใบอนุญาต จะไม่ก่อให้เกิดอุปสรรคต่อการค้าบริการโดยไม่จำเป็น กลุ่มประเทศภาคีจะต้องร่วมกันทบทวนผลการเจรจาเกี่ยวกับกฎระเบียบของมาตรการดังกล่าวของดับบลิวทีโอ ตามข้อ 6.4 ของแกตส์ และจะแก้ไขข้อนี้ ตามที่เหมาะสม หลังจากมีการปรึกษาหารือระหว่างกลุ่มประเทศภาคี เพื่อนำผลของการเจรjadังกล่าวไว้ให้มีผลภายใต้ความตกลงนี้ กลุ่มประเทศภาคีรับทราบว่ากฎระเบียบที่เกิดจากการหารือ

ดังกล่าว มุ่งที่จะทำให้มั่นใจว่าเงื่อนไขและวิธีดำเนินการด้านคุณสมบัติ มาตรฐานทางเทคนิค และเงื่อนไขและวิธีดำเนินการด้านการออกใบอนุญาต มีลักษณะดังต่อไปนี้ อาทิ

- (เอ) ตั้งอยู่บนพื้นฐานของกฎเกณฑ์ที่โปร่งใสและมีหลักเกณฑ์ เช่น ความรู้ความสามารถและความสามารถในการให้บริการ
- (บี) ไม่เป็นภาระมากกว่าที่จำเป็นในการประกันคุณภาพของการบริการ
- (ซี) ในกรณีของวิธีดำเนินการด้านการออกใบอนุญาต จะไม่เป็นข้อจำกัดในการให้บริการในตัวเอง

3. ในสาขาซึ่งประเทศภาคีได้ยอมรับข้อผูกพันเฉพาะภายใต้ข้อ 3 (การปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ) ข้อ 4 (การเข้าสู่ตลาด) และข้อ 5 (ข้อผูกพันเพิ่มเติม) ในระหว่างการรื้อการรวมกฎระเบียบตามที่อ้างถึงในวรรค 2 ประเทศภาคีจะไม่ใช้เงื่อนไขในเรื่องการออกใบอนุญาตและคุณสมบัติ และมาตรฐานด้านเทคนิค ซึ่งจะลดล้างหรือทำให้ข้อผูกพันเฉพาะดังกล่าวภายใต้ความตกลงนี้เสียหายไปในลักษณะซึ่ง

- (เอ) ไม่เป็นไปตามกฎเกณฑ์ที่ระบุไว้ในวรรค 2(เอ) (บี) และ(ซี) และ
- (บี) คาดไม่ถึงว่า ประเทศภาคีจะใช้เงื่อนไขดังกล่าว ในขณะที่ได้ทำข้อผูกพันเฉพาะในสาขาเหล่านั้น

4. ในการพิจารณากำหนดว่า ประเทศภาคีได้ดำเนินการโดยสอดคล้องกับพันธกรณีของตนภายใต้วรรค 3(เอ) หรือไม่ จะต้องคำนึงถึงมาตรฐานสากลขององค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง⁶ ซึ่งประเทศภาคีนั้น ใช้อยู่

5. ในกรณีที่ต้องมีการให้อุญญาตสำหรับการให้บริการซึ่งได้มีข้อผูกพันเฉพาะไว้ หน่วยงานผู้มีอำนาจหน้าที่ของประเทศภาคีนั้นจะ

- (เอ) ในกรณีที่การขออนุญาตไม่สมบูรณ์ เมื่อได้รับการร้องจากผู้ยื่นคำขอ ให้ระบุข้อมูลเพิ่มเติมที่ต้องการเพื่อทำให้การขออนุญาตมีความสมบูรณ์ และให้โอกาสในการแก้ไขข้อบกพร่องในกรอบเวลาที่เหมาะสม
- (บี) ให้แจ้งผลการตัดสินใจเกี่ยวกับการขออนุญาตแก่ผู้ยื่นคำขอภายในระยะเวลาที่เหมาะสม หลังจากที่ได้พิจารณาว่าการยื่นคำขอมีความสมบูรณ์ภายใต้กฎหมาย

---

⁶ คำว่า “องค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง” ให้หมายถึง องค์การระหว่างประเทศ ซึ่งอย่างน้อยที่สุดเปิดให้องค์กรที่เกี่ยวข้องของกลุ่มประเทศภาคีทั้งหมดเข้าเป็นสมาชิก

และระเบียบข้อบังคับภายในประเทศ

- (ซี) เมื่อได้รับคำร้องจากผู้ยื่นคำขอ ให้ข้อมูลเกี่ยวกับสถานะของการขออนุญาต โดยไม่ชักช้าหากไม่มีเหตุอันสมควร
- (ดี) ในกรณีที่มีการขออนุญาตถูกยกเลิกหรือปฏิเสธ ให้แจ้งต่อผู้ยื่นคำขอเป็นลายลักษณ์อักษรและโดยไม่ล่าช้าถึงเหตุผลของการกระทำดังกล่าวโดยมากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ผู้ยื่นคำขออาจพิจารณาความเป็นไปได้ในการยื่นคำขออนุญาตอีกครั้ง ตามดุลยพินิจของตน

6. ในสาขาซึ่งได้มีการยอมรับข้อผูกพันเฉพาะเกี่ยวกับการบริการทางวิชาชีพ ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะจัดให้มีวิธีดำเนินการที่เพียงพอที่จะพิสูจน์ความสามารถของผู้ประกอบวิชาชีพของประเทศภาคีอื่นใด

7. ภายใต้กฎหมายและระเบียบข้อบังคับภายในประเทศของตน ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องอนุญาตผู้ให้บริการของกลุ่มประเทศภาคีอื่น ใช้ช่องทางธุรกิจซึ่งผู้ให้บริการเหล่านั้นได้ทำการค้าปกติในอาณาเขตของกลุ่มประเทศภาคีอื่น และมีเช่นนั้น ต้องทำให้มั่นใจว่าจะไม่มีข้อจำกัดเกินควรกับการใช้ช่องทางธุรกิจ

ข้อ 11

ความโปร่งใส

1. กลุ่มประเทศภาคีตระหนักว่ามาตรการที่ใช้บังคับกับการค้าบริการที่มีความโปร่งใสมีความสำคัญที่จะอำนวยความสะดวกความสามารถของผู้ให้บริการในการเข้าถึง หรือประกอบกิจกรรมในตลาดของประเทศภาคีอื่นซึ่งกันและกัน ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องส่งเสริมการค้ากับดูแลการค้าบริการที่โปร่งใส

การเผยแพร่

2. ยกเว้นในกรณีฉุกเฉิน ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะเผยแพร่โดยทันที และอย่างช้าที่สุดก่อนที่จะมีผลใช้บังคับ

- (เอ) มาตรการที่เกี่ยวข้องทั้งปวงซึ่งใช้บังคับเป็นการทั่วไป ที่มีผลต่อการค้าบริการ และ

(บี) ความตกลงระหว่างประเทศทั้งหมดที่เกี่ยวกับหรือมีผลต่อการค้าบริการซึ่งประเทศภาคีร่วมลงนามด้วย

3. ภายในขอบเขตเท่าที่จะเป็นไปได้ ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องจัดให้มีมาตรการและความตกลงระหว่างประเทศในลักษณะตามที่อ้างถึงในวรรค 2 ทางอินเทอร์เน็ต

4. กรณีที่การเผยแพร่ ตามที่อ้างถึงในวรรค 2 และวรรค 3 ไม่สามารถปฏิบัติได้ ข้อมูลดังกล่าว⁷ จะต้องมีไว้ให้เป็นการทั่วไปแทน

5. ภายในขอบเขตที่กรอบของกฎหมายภายในประเทศให้ไว้ ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องพยายามให้โอกาสอันสมเหตุสมผลแก่บุคคลผู้มีส่วนได้เสียของกลุ่มประเทศภาคีที่จะให้ความเห็นเกี่ยวกับมาตรการตามที่อ้างถึงในวรรค 2 (เอ) ก่อนที่จะนำมาใช้

จุดติดต่อ

6. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องกำหนดจุดติดต่อเพื่ออำนวยความสะดวกในการติดต่อสื่อสารระหว่างกลุ่มประเทศภาคีเกี่ยวกับเรื่องใดๆ ที่อยู่ภายใต้บทนี้ เมื่อประเทศภาคีอื่นร้องขอ จุดติดต่อจะต้องดำเนินการดังต่อไปนี้

(เอ) ระบุสำนักงานหรือเจ้าหน้าที่ที่รับผิดชอบในเรื่องที่เกี่ยวข้อง และ

(บี) ให้ความช่วยเหลือตามความจำเป็น ในการอำนวยความสะดวกการติดต่อสื่อสารกับประเทศภาคีผู้ร้องขอเกี่ยวกับเรื่องนั้น

7. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องตอบคำร้องขอของประเทศภาคีอื่นใดทุกคำร้องที่ขอข้อมูลเฉพาะดังต่อไปนี้โดยทันที

(เอ) มาตรการใดๆ ที่อ้างถึงในวรรค 2 (เอ) หรือความตกลงระหว่างประเทศใดๆ ที่อ้างถึงในวรรค 2 (บี) และ

(บี) กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ หรือแนวปฏิบัติทางปกครองที่ออกใหม่หรือที่มีการเปลี่ยนแปลงใดๆ ที่มีผลต่อการค้าบริการที่อยู่ในข้อผูกพันเฉพาะภายใต้บทนี้ของ

---

⁷ เพื่อให้มีความชัดเจนมากขึ้น กลุ่มประเทศภาคีตกลงว่า อาจเผยแพร่ข้อมูลดังกล่าวเป็นภาษาที่ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายเลือก

ประเทศภาคีอย่างมีนัยสำคัญ แม้ว่าประเทศภาคีอื่นจะได้รับแจ้งถึงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ หรือแนวปฏิบัติทางปกครองที่ออกใหม่หรือที่มีการเปลี่ยนแปลงไปก่อนหน้าแล้วหรือไม่ก็ตาม

ข้อ 12

การพัฒนาและการใช้บังคับระเบียบข้อบังคับ

กระบวนการทางปกครอง

1. โดยมุ่งที่จะบริหารจัดการกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ วิธีดำเนินการ และคำวินิจฉัยทางปกครอง ที่ใช้โดยทั่วไปซึ่งมีผลต่อการค้าบริการ อย่างมีความเสมอต้นเสมอปลาย ไม่ลำเอียง และสมเหตุสมผล ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องทำให้มั่นใจว่า ในการนำกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ วิธีดำเนินการ และคำวินิจฉัยทางปกครอง ดังกล่าวมาใช้บังคับกับบริการใดโดยเฉพาะหรือผู้ให้บริการของประเทศภาคีอื่นในกรณีเฉพาะ โดยผ่านกระบวนการทางปกครอง ซึ่งรวมถึง กระบวนการวินิจฉัยชี้ขาด การตั้งกฎเกณฑ์ การออกใบอนุญาต การตัดสินใจ และกระบวนการอนุมัติ หน่วยงานทางปกครองของประเทศภาคีจะต้องดำเนินการดังต่อไปนี้
  - (เอ) ส่งหนังสือแจ้งเจตจำนงที่สมเหตุสมผลให้ผู้ให้บริการของประเทศภาคีอีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งได้รับผลกระทบโดยตรงจากกระบวนการทางปกครอง เมื่อกระบวนการนั้นได้เริ่มขึ้น ในขอบเขตเท่าที่ครอบคลุมภายในของตนกำหนดและเมื่อเป็นไปได้
  - (บี) พยายามเปิดโอกาสที่สมเหตุสมผลให้ผู้ให้บริการดังกล่าวในการเสนอข้อเท็จจริง และข้อโต้แย้ง เพื่อสนับสนุนท่าทีของเขาเหล่านั้น ก่อนหน้าการกระทำทางปกครอง อันเป็นที่สุดใดๆ ในเวลาที่ลักษณะของกระบวนการนั้นและผลประโยชน์สาธารณะเอื้อให้ทำได้ ในขอบเขตเท่าที่ครอบคลุมภายในของตนกำหนด และ
  - (ซี) ปฏิบัติตามกระบวนการที่สอดคล้องกับกฎหมายของตน

การทบทวนและการอุทธรณ์

2. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องคงไว้ซึ่งระบบศาล อนุญาโตตุลาการ หรือศาลพิเศษในทางปกครอง หรือกระบวนการอื่นๆ เพื่อความมุ่งประสงค์ให้มีการทบทวน⁸ โดยเร็ว และในกรณีที่มีการอนุญาตให้ดำเนินการได้ ให้ทำการแก้ไขการกระทำทางปกครองอันเป็นที่สุด ซึ่งเป็นผลมาจากกระบวนการภายใต้วรรค 1 ในกรณีที่กระบวนการหรือระบบศาล อนุญาโตตุลาการ หรือศาลพิเศษในทางปกครองนั้นไม่เป็นอิสระจากหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้ทำการปกครองดังกล่าว ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องทำให้มั่นใจว่าคณะผู้พิจารณาหรือกระบวนการนั้นเป็นการทบทวนอย่างมีหลักเกณฑ์และไม่ลำเอียง
3. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องทำให้มั่นใจว่า ในระบบศาล อนุญาโตตุลาการ หรือศาลพิเศษในทางปกครอง หรือกระบวนการดังกล่าวใดๆ คู่กรณีของกระบวนการพิจารณาจะได้รับสิทธิใน
  - (เอ) โอกาสที่สมเหตุสมผลในการสนับสนุนหรือปกป้องทำทิจของตน และ
  - (บี) คำตัดสินที่สอดคล้องกับกฎหมายของประเทศภาคี
4. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องทำให้มั่นใจว่า คำตัดสินใดๆ ที่อ้างถึงในวรรค 3(บี) จะต้องได้รับการปฏิบัติที่สอดคล้องกับกฎหมายของตน โดยอยู่ภายใต้การอุทธรณ์หรือการทบทวนดังที่กำหนดไว้ในกฎหมายของตน

ข้อ 13

การเปิดเผยข้อมูลที่เป็นความลับ

ไม่มีความใดในบทนี้จะตีความเพื่อที่จะกำหนดให้ประเทศภาคีใดต้องให้ข้อมูลที่เป็นความลับแก่ประเทศภาคีอื่น หากการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวจะขัดขวางการบังคับการตามกฎหมาย หรือขัดต่อประโยชน์สาธารณะ หรือจะทำให้เสื่อมเสียประโยชน์ในทางพาณิชย์ที่ชอบด้วยกฎหมายของนิติบุคคลใดโดยเฉพาะ ไม่ว่าจะป็นมหาชนหรือเอกชน

---

⁸ เพื่อหลีกเลี่ยงข้อสงสัยให้ “การทบทวน” รวมถึง “การทบทวน” ด้านความเหมาะสมเฉพาะเมื่อกฎหมายของประเทศภาคีกำหนดไว้เท่านั้น

ข้อ 14

การผูกขาดและผู้ให้บริการที่ได้รับสิทธิแต่ผู้เดียว

1. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องทำให้มั่นใจว่า ในการให้บริการที่ผูกขาดในตลาดที่เกี่ยวข้อง ผู้ให้บริการใดที่ผูกขาดการบริการในอาณาเขตของตน จะไม่กระทำการในลักษณะที่ไม่สอดคล้องกับพันธกรณีของประเทศภาคีนั้น ภายใต้ข้อ 3 (การปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ) และข้อ 4 (การเข้าสู่ตลาด)
2. ในกรณีที่ผู้ให้บริการที่ผูกขาดของประเทศภาคีหนึ่งแข่งขันในการให้บริการนอกเหนือขอบเขตของสิทธิในการผูกขาดของตน และบริการนั้นอยู่ภายใต้ข้อผูกพันเฉพาะของประเทศภาคีนั้น ไม่ว่าจะโดยทางตรงหรือผ่านบริษัทที่เป็นบริษัทในเครือ ประเทศภาคีนั้นจะต้องทำให้มั่นใจว่า ผู้ให้บริการนั้นจะไม่ใช้สถานะการผูกขาดของตนโดยมิชอบเพื่อกระทำการในอาณาเขตของตนในลักษณะที่ไม่สอดคล้องกับข้อผูกพันนั้น
3. หากประเทศภาคีหนึ่งมีเหตุผลที่จะพึงเชื่อได้ว่า ผู้ให้บริการที่ผูกขาดการให้บริการของประเทศภาคีอื่นใดกำลังกระทำการในลักษณะที่ไม่สอดคล้องกับวรรค 1 หรือวรรค 2 ประเทศภาคีนั้นอาจร้องขอให้ประเทศภาคีอื่นซึ่งกำหนดให้ คงไว้ซึ่ง หรืออนุมัติผู้ให้บริการนั้นให้จัดหาข้อมูลเฉพาะเกี่ยวกับการดำเนินการที่เกี่ยวข้อง
4. ให้ใช้ข้อนี้กับกรณีของผู้ให้บริการที่ได้รับสิทธิแต่ผู้เดียวด้วย เมื่อประเทศภาคีได้กระทำการดังต่อไปนี้ ทั้งที่เป็น โดยทางการหรือโดยผลทางปฏิบัติ
  - (เอ) อนุมัติหรือกำหนดให้มีผู้ให้บริการเพียงน้อยราย และ
  - (บี) ห้ามการแข่งขันระหว่างผู้ให้บริการในอาณาเขตของตนอย่างชัดเจน

ข้อ 15

การปฏิบัติทางธุรกิจ

1. กลุ่มประเทศภาคียอมรับว่า การปฏิบัติทางธุรกิจบางรูปแบบของผู้ให้บริการ นอกเหนือจากที่อยู่ภายใต้ข้อ 14 (การผูกขาดและผู้ให้บริการที่ได้รับสิทธิแต่ผู้เดียว) อาจจำกัดการแข่งขันและด้วยเหตุนี้จึงจำกัดการค้าบริการ

2. หากได้รับคำร้องขอจากประเทศภาคีอื่นใด ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะเข้าร่วมในการปรึกษาหารือเพื่อที่จะยกเลิกการปฏิบัติที่กล่าวถึงในวรรค 1 ประเทศภาคีที่ได้รับการร้องขอจะให้การพิจารณาคำร้องขอนั้นด้วยความเห็นใจอย่างเต็มที่ และจะร่วมมือโดยการส่งข้อมูลที่ไม่เป็นความลับที่มีไว้ให้เป็นการทั่วไปเกี่ยวกับเรื่องที่เป็นปัญหา ประเทศภาคีที่ได้รับการร้องขอจะจัดหาข้อมูลอื่นๆ ที่มีอยู่ให้แก่ประเทศภาคีที่ร้องขอด้วย ทั้งนี้ โดยเป็นไปภายใต้บังคับกฎหมายภายในประเทศ และข้อยุติของการตกลงซึ่งเป็นที่พอใจของประเทศภาคีที่ร้องขอเกี่ยวกับการรักษาความลับของข้อมูลนั้น

ข้อ 16

การยอมรับ

1. เพื่อความมุ่งประสงค์ในการปฏิบัติตามทั้งหมด หรือบางส่วน เกี่ยวกับมาตรฐานหรือหลักเกณฑ์ของประเทศภาคีในการอนุมัติ การออกใบอนุญาต หรือการรับรองผู้ให้บริการ และภายใต้ข้อกำหนดของวรรค 3 ประเทศภาคีอาจยอมรับการศึกษาหรือประสบการณ์ที่ได้รับ การดำเนินการตามเงื่อนไข หรือใบอนุญาต หรือใบรับรองที่ออกให้ในประเทศใดโดยเฉพาะ การยอมรับดังกล่าว ซึ่งอาจกระทำได้โดยวิธีการที่ทำให้สอดคล้องกันหรือด้วยวิธีการอื่น อาจอยู่บนพื้นฐานความตกลงหรือข้อตกลงกับประเทศที่เกี่ยวข้องหรืออาจให้โดยเอกเทศ
2. ประเทศภาคีซึ่งเป็นภาคีความตกลงหรือข้อตกลงประเภทที่กล่าวถึงในวรรค 1 ไม่ว่าจะความตกลงหรือข้อตกลงนั้นจะมีอยู่ในปัจจุบันหรือในอนาคต จะให้โอกาสที่เพียงพอแก่ประเทศภาคีอื่นที่มีผลประโยชน์เกี่ยวข้อง เพื่อเจรจาขอภาคยานุวัติความตกลงหรือข้อตกลงนั้นหรือเจรจาที่เทียบเคียงกันได้ ในกรณีที่ประเทศภาคีให้การยอมรับ โดยเอกเทศ ประเทศภาคีนั้นจะให้โอกาสที่เพียงพอแก่ประเทศภาคีอื่นใดในการแสดงว่าการศึกษา ประสบการณ์ ใบอนุญาต หรือใบรับรองที่ได้รับ หรือการปฏิบัติตามเงื่อนไขในอาณาเขตของประเทศภาคีอื่นนั้น ควรได้รับการยอมรับ
3. ประเทศภาคีจะไม่ให้การยอมรับในลักษณะซึ่งก่อให้เกิดช่องทางการเลือกปฏิบัติระหว่างประเทศภาคีอื่นๆ ในการใช้มาตรฐานหรือหลักเกณฑ์ในการอนุมัติ การออกใบอนุญาต หรือใบรับรองของผู้ให้บริการ หรือข้อจำกัดที่แอบแฝงต่อการค้าบริการ
4. หากเป็นการเหมาะสม การยอมรับควรอยู่บนพื้นฐานของหลักเกณฑ์ที่เห็นชอบร่วมกันในรูปแบบพหุภาคี ในกรณีที่เหมาะสม กลุ่มประเทศภาคีจะทำงาน โดยร่วมมือกับองค์การระหว่างรัฐบาลและองค์การที่ไม่ใช่ของรัฐบาลที่เกี่ยวข้อง เพื่อกำหนดและการรับมาตรฐานสากลร่วม

และหลักเกณฑ์ในการยอมรับและมาตรฐานสากลร่วมสำหรับการประกอบการค้าบริการและวิชาชีพที่เกี่ยวข้อง

5. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องส่งเสริมให้หน่วยงานผู้มีอำนาจในอาณาเขตของตน เข้าสู่การเจรจาความตกลงหรือข้อตกลงเกี่ยวกับการยอมรับเงื่อนไขด้านคุณสมบัติวิชาชีพ วิธีดำเนินการด้านคุณสมบัติ เงื่อนไขด้านการออกใบอนุญาตหรือการจดทะเบียน วิธีดำเนินการด้านการออกใบอนุญาตหรือการจดทะเบียน โดยมุ่งที่จะบรรลุผลโดยเร็ว

ข้อ 17

การชำระและการโอนเงิน

1. นอกจากภายใต้สภาวะการณ์ที่ปรากฏในข้อ 4 (มาตรการเพื่อการรักษาดุลการชำระเงิน) ของบทที่ 15 (บทบัญญัติทั่วไปและข้อยกเว้น) ประเทศภาคีจะไม่ใช้ข้อจำกัดการโอนหรือการชำระเงินระหว่างประเทศสำหรับธุรกรรมเดินสะพัดที่เกี่ยวข้องกับข้อผูกพันเฉพาะของตน
2. ไม่มีความใดในบทนี้ จะกระทบต่อสิทธิและพันธกรณีของประเทศภาคีใดในฐานะสมาชิกของกองทุนการเงินระหว่างประเทศ ภายใต้ขอบทของความตกลงของกองทุน รวมทั้งการใช้การปริวรรตซึ่งสอดคล้องกับขอบทของความตกลง หากว่าประเทศภาคีจะไม่กำหนดข้อจำกัดต่อธุรกรรมเงินทุนที่ไม่สอดคล้องกับข้อผูกพันเฉพาะของตนเกี่ยวกับธุรกรรมนั้น นอกจากจะเป็นไปตามข้อ 4 (มาตรการเพื่อการรักษาดุลการชำระเงิน) ของบทที่ 15 (บทบัญญัติทั่วไปและข้อยกเว้น) หรือตามคำร้องขอของกองทุน

ข้อ 18

การอุดหนุน

1. แม้ว่าจะได้บัญญัติไว้ในข้อ 1.4 (บี) (ขอบเขตและความครอบคลุม) กลุ่มประเทศภาคีจะต้องทบทวนประเด็นกฎระเบียบเรื่องการอุดหนุนที่เกี่ยวข้องกับการค้าบริการ โดยคำนึงถึงกฎระเบียบที่ได้ตกลงกันภายใต้ข้อ 15 ของแอกตส์
2. ประเทศภาคียอมรับว่าในสภาวะการณ์บางกรณี การอุดหนุนอาจมีผลบิดเบือนต่อการค้าบริการ ประเทศภาคีใดซึ่งพิจารณาเห็นว่า ตนได้รับผลกระทบในทางลบจากการให้การอุดหนุนของ

ประเทศภาคีอื่น อาจร้องขอให้มีการปรึกษาหารือกับประเทศภาคีนั้นในเรื่องดังกล่าว คำร้องขอนั้น จะได้รับการพิจารณาด้วยความเห็นใจ

ข้อ 19

มาตรการปกป้อง

1. กลุ่มประเทศภาคีรับทราบการเจรจาพหุภาคีตามข้อ 10 ของแกตส์ ในเรื่องมาตรการปกป้อง ฉุกเฉินบนพื้นฐานของหลักการการไม่เลือกปฏิบัติ หากมีการสรุปผลการเจรจาพหุภาคีดังกล่าว กลุ่ม ประเทศภาคีจะต้องจัดให้มีการทบทวนที่มีวัตถุประสงค์เพื่อการอภิปรายหารือการแก้ไขความตกลง นี้ได้อย่างเหมาะสม เพื่อที่จะนำผลของการเจรจาพหุภาคีนั้นรวมเข้าเป็นส่วนหนึ่งของความตกลงนี้
2. ในกรณีที่มีการปฏิบัติตามข้อผูกพันซึ่งทำขึ้นภายใต้ความตกลงฉบับนี้ก่อให้เกิดผลกระทบ ในทางลบอย่างรุนแรงกับสาขาบริการของประเทศภาคีหนึ่ง ก่อนที่การเจรจาพหุภาคีตามที่อ้างถึงใน วรรค 1 จะมีการสรุปผล ประเทศภาคีที่ได้รับผลกระทบอาจร้องขอการปรึกษาหารือกับประเทศภาคี อื่นซึ่งอาจมีเพียงหนึ่งหรือหลายประเทศ ประเทศภาคีผู้ถูกร้องขอจะต้องเข้าสู่การปรึกษาหารือกับ ประเทศผู้ร้องขอเกี่ยวกับข้อผูกพันที่ประเทศภาคีผู้ถูกร้องขอเห็นว่า อาจเป็นสาเหตุของผลกระทบ ในทางลบอย่างรุนแรง และเกี่ยวกับความเป็นไปได้ที่ประเทศภาคีผู้ร้องขอจะใช้มาตรการเพื่อ บรรเทาผลกระทบดังกล่าว ประเทศภาคีผู้ร้องขอจะต้องแจ้งประเทศภาคีอื่นๆ ทั้งหมดถึงการร้องขอ การปรึกษาหารือภายใต้วรรคนี้
3. มาตรการใดๆ ที่ดำเนินการตามวรรค 2 จะต้องตกลงร่วมกันโดยประเทศภาคีที่เกี่ยวข้อง
4. ประเทศภาคีที่ปรึกษาหารือกันจะต้องแจ้งผลการปรึกษาหารือแก่ประเทศภาคีอื่นๆ ทั้งหมด โดยเร็วที่สุดที่สามารถปฏิบัติได้ และไม่ช้ากว่าการประชุมครั้งถัดไปของคณะกรรมการว่าด้วยการ บริการที่จัดตั้งขึ้นตามข้อ 24 (คณะกรรมการว่าด้วยการค้าบริการ) หลังจากที่มีการสรุปผลการ ปรึกษาหารือแล้ว

ข้อ 20

การเพิ่มบทบาทการมีส่วนร่วมของประเทศสมาชิกใหม่ของอาเซียน

เพื่อที่จะเพิ่มผลประโยชน์ของบพนี้ให้แก่ประเทศสมาชิกใหม่ของอาเซียน และให้สอดคล้องกับ วัตถุประสงค์และอารัมภบทของความตกลงฉบับนี้ และวัตถุประสงค์ของบพที่ 12 (ความร่วมมือ

ทางเศรษฐกิจ) กลุ่มประเทศภาคียอมรับถึงความสำคัญของการให้การปฏิบัติที่เป็นพิเศษและแตกต่างแก่ประเทศสมาชิกใหม่ของอาเซียน และการอำนวยความสะดวกการมีส่วนร่วมของประเทศเหล่านั้นในบพทนี้โดยใช้ข้อผูกพันเฉพาะที่ได้เจรจากันไว้ ซึ่งเกี่ยวกับ

- (เอ) การเสริมสร้างความแข็งแกร่งของความสามารถในการบริการภายในประเทศ และประสิทธิภาพ และความสามารถในการแข่งขัน อาทิเช่น โดยการเข้าถึงเทคโนโลยีบนพื้นฐานของการพาณิชย์
- (บี) การปรับปรุงการเข้าถึงช่องทางการเผยแพร่ และเครือข่ายข้อมูลข่าวสาร
- (ซี) การผูกพันในสาขาที่มีผลประโยชน์ในการส่งออกของประเทศสมาชิกใหม่ของอาเซียน และ
- (ดี) การยอมรับว่า ข้อผูกพันของประเทศสมาชิกใหม่ของอาเซียนอาจทำโดยเป็นไปตามระดับการพัฒนาของแต่ละประเทศ

ข้อ 21

การปฏิเสธการให้สิทธิประโยชน์

ประเทศภาคีอาจปฏิเสธการให้สิทธิประโยชน์ของบพทนี้

- (เอ) แก่การให้บริการใด ถ้าสมาชิคนั้นพิสูจน์ได้ว่า การบริการนั้นมาจากอาณาเขตของประเทศที่ไม่ใช่ภาคี
- (บี) ในกรณีการให้บริการทางขนส่งทางทะเล หากประเทศภาคีนั้นพิสูจน์ได้ว่า การบริการนั้นได้ให้
  - (หนึ่ง) โดยเรือซึ่งจดทะเบียนภายใต้กฎหมายของประเทศที่ไม่ใช่ภาคี และ
  - (สอง) โดยบุคคลซึ่งดำเนินการ และ/หรือใช้เรือทั้งหมดหรือบางส่วน แต่ซึ่งเป็นบุคคลของประเทศที่ไม่ใช่ภาคี
- (ซี) แก่ผู้ให้บริการซึ่งเป็นนิติบุคคล ถ้าประเทศภาคีนั้นพิสูจน์ได้ว่านิติบุคคลดังกล่าวไม่ใช่ผู้ให้บริการของประเทศภาคีอื่น

ข้อ 22

การปฏิบัติและความคุ้มครองการจัดตั้งทางพาณิชย์

1. มิให้นำบทที่ 11 (การลงทุน) มาใช้กับมาตรการที่ประเทศภาคีนำมาใช้หรือคงไว้ ในขอบเขตที่มาตรการเหล่านั้นอยู่ภายใต้บังคับของบทนี้
2. แม้ว่าจะบัญญัติไว้ในวรรค 1 ให้นำข้อบทต่างๆ และส่วนของบทที่ 11 (การลงทุน) ดังต่อไปนี้มาใช้กับมาตรการที่มีผลต่อการให้บริการโดยผู้ให้บริการของประเทศภาคีหนึ่งผ่านการจัดตั้งทางพาณิชย์ในอาณาเขตของประเทศภาคีอื่น โดยอนุโลม
  - (เอ) ข้อ 6 (การ प्रतिบัติต่อการลงทุน)
  - (บี) ข้อ 7 (การชดเชยต่อความสูญเสีย)
  - (ซี) ข้อ 8 (การโอน)
  - (ดี) ข้อ 9 (การเวนคืนและการชดเชย)
  - (อี) ข้อ 10 (การรับช่วงสิทธิ) และ
  - (เอฟ) ส่วน บี (ข้อพิพาทด้านการลงทุนระหว่างประเทศภาคีกับผู้ลงทุน)

ข้อ 23

บทบัญญัติเบ็ดเตล็ด

1. ภาคผนวกของแถมที่ว่าด้วยการโทรคมนาคมให้รวมไว้ในและเป็นส่วนหนึ่งของความตกลงฉบับนี้ โดยอนุโลม
2. บทบัญญัติเพิ่มเติมเกี่ยวกับการบริการการเงินและการโทรคมนาคมระบุไว้ในภาคผนวกของบทนี้

ข้อ 24

คณะกรรมการว่าด้วยการค้าบริการ

1. โดยการนี้ กลุ่มประเทศภาคีจัดตั้งคณะกรรมการว่าด้วยการค้าบริการ (คณะกรรมการการค้าบริการ) ประกอบด้วยผู้แทนของกลุ่มประเทศภาคี

2. หน้าที่ของคณะกรรมการการบริการ คือ

- (เอ) ทำการทบทวนข้อผูกพันตามข้อ 6 (การทบทวนข้อผูกพัน)
- (บี) เข้าสู่การอภิปรายหรือเรื่องมาตรการปกป้องฉุกเฉินบนพื้นฐานของหลักการการไม่เลือกปฏิบัติ เพื่อความมุ่งประสงค์ของการพิจารณาแก้ไขบทย่อยอย่างเหมาะสม หากการเจรจาพหุภาคีตามที่อ้างถึงในข้อ 19.1 (มาตรการปกป้อง) ไม่มีข้อสรุปภายในสามปีนับแต่การมีผลใช้บังคับของความตกลงฉบับนี้
- (ซี) เข้าสู่การอภิปรายหรือเรื่องการใช้การประคับประคองชาติที่ได้รับอนุเคราะห์ยิ่งในการค้าบริการ เพื่อความมุ่งประสงค์ของการพิจารณาแก้ไขบทย่อยอย่างเหมาะสมควบคู่ไปกับการทบทวนข้อผูกพันภายใต้ข้อ 6 (การทบทวนข้อผูกพัน) ครั้งแรก
- (ดี) ทบทวนการปฏิบัติตามบทย่อย
- (อี) พิจารณาเรื่องอื่นใดที่กลุ่มประเทศภาคีระบุ และ
- (เอฟ) รายงานต่อคณะกรรมการร่วมเอฟทีเอ ตามที่กำหนดไว้

3. คณะกรรมการการบริการจะต้องสรุปการอภิปรายหรือตามที่อ้างถึงในวรรค 2(เอ) ถึง (ซี) ภายในห้าปีนับแต่การมีผลใช้บังคับของความตกลงฉบับนี้ เว้นแต่กลุ่มประเทศภาคีจะตกลงเป็นอย่างอื่น

4. คณะกรรมการการบริการจะต้องประชุมตามที่กลุ่มประเทศภาคีกำหนดร่วมกัน ตามที่กำหนดไว้ภายใต้ข้อนี้และข้อ 6 (การทบทวนข้อผูกพัน) การประชุมอาจกระทำโดยตัวบุคคลเข้าประชุมกัน หรือโดยวิธีอื่นใดที่กลุ่มประเทศภาคีกำหนดร่วมกัน

ภาคผนวกว่าด้วยบริการการเงิน

ข้อ 1

ขอบเขตและคำนิยาม

1. ภาคผนวกนี้ใช้กับมาตรการซึ่งมีผลต่อการให้บริการการเงิน การอ้างอิงถึงการให้บริการการเงินในภาคผนวกนี้ จะหมายถึงการให้บริการตามที่นิยามไว้ในข้อ 2 (เอส) (คำนิยาม) ของบทที่ 8 (การค้าบริการ)
2. เพื่อความมุ่งประสงค์ของข้อ 2(เอ็น) (คำนิยาม) ของบทที่ 8 (การค้าบริการ) “บริการที่ให้โดยการใช้อำนาจรัฐบาล” มีความหมายดังต่อไปนี้
  - (เอ) กิจกรรมซึ่งดำเนินการโดยธนาคารกลาง หรือองค์กรการเงินหรือโดยหน่วยงานภาครัฐที่ดำเนินการตามนโยบายการเงิน หรืออัตราแลกเปลี่ยน
  - (บี) กิจกรรมซึ่งประกอบเป็นส่วนหนึ่งของระบบการประกันสังคมหรือแผนการเกษียณอายุของภาครัฐ หรือ
  - (ซี) กิจกรรมอื่น ซึ่งดำเนินการโดยหน่วยงานภาครัฐในความรับผิดชอบ หรือด้วยการรับประกัน หรือการใช้แหล่งเงินของรัฐบาล
3. เพื่อความมุ่งประสงค์ของข้อ 2(เอ็น) (คำนิยาม) ของบทที่ 8 (การค้าบริการ) หากประเทศภาคีอนุญาตให้กิจกรรมใดๆ ที่กล่าวถึงในอนุวรรค (2)(บี) หรือ (ซี) ให้ดำเนินการได้โดยผู้ให้บริการการเงินซึ่งแข่งขันกับหน่วยงานภาครัฐ หรือผู้ให้บริการการเงิน “การบริการ” จะรวมถึงกิจกรรมเช่นว่านั้น
4. ข้อ 2 (คิว) (คำนิยาม) ของบทที่ 8 (การค้าบริการ) จะไม่ใช้กับการบริการที่ภาคผนวกนี้ครอบคลุมถึง

ข้อ 2

คำนิยาม

เพื่อความมุ่งประสงค์ของภาคผนวกนี้

- (เอ) **การบริการการเงิน** คือการบริการใดๆ ที่มีลักษณะทางการเงินซึ่งเสนอโดยผู้ให้บริการการเงินของประเทศภาคี การบริการการเงินรวมถึงการประกันภัยและบริการที่เกี่ยวข้องกับการประกันภัยทั้งปวง และการธนาคารและการบริการทางการเงินอื่นๆ ทั้งปวง (ไม่รวมการประกันภัย) การบริการการเงินรวมถึงกิจกรรมดังต่อไปนี้

การประกันภัยและบริการที่เกี่ยวข้องกับการประกันภัย

(หนึ่ง) การประกันโดยตรง (รวมถึงการประกันภัยร่วม)

(เอ) การประกันชีวิต และ

(บี) การประกันวินาศภัย

(สอง) การประกันภัยต่อและการประกันช่วง

(สาม) ตัวกลางประกันภัย เช่น นายหน้าและตัวแทน และ

(สี่) การบริการสนับสนุนการประกันภัย เช่น การให้คำปรึกษา การคณิตศาสตร์ประกันภัย การประเมินความเสี่ยง และการบริการจัดการเรียกร้องตามสิทธิ์

การธนาคารและการบริการการเงินอื่นๆ (ไม่รวมการประกันภัย)

(ห้า) การรับฝากเงินและเงินที่กู้ยืมจากสาธารณชน

(หก) การให้สินเชื่อประเภทต่างๆ ทั้งปวง รวมถึง สินเชื่อผู้บริโภค สินเชื่อจำนอง แพลตฟอร์ม และการให้กู้เพื่อการพาณิชย์

(เจ็ด) การให้เช่าทรัพย์สินแบบลีสซิ่งทางการเงิน

(แปด) การบริการชำระเงินและการส่งเงินทั้งปวง รวมถึงสินเชื่อ บัตรเครดิต และบัตรเดบิต เช็คเดินทาง และครีฟท์ธนาคาร

(เก้า) การค้าประกันและการระดมทุน

(สิบ) การค้าในบัญชีของตนหรือบัญชีของลูกค้าไม่ว่าจะเป็นการซื้อขายในตลาดหลักทรัพย์ หรือศูนย์ซื้อขายนอกตลาดหลักทรัพย์อื่นใด ดังต่อไปนี้

(เอ) ตราสารทางการเงิน (รวมถึง เช็ค ธนบัตร บัตรเงินฝาก)

(บี) การแลกเปลี่ยนเงินตราต่างประเทศ

(ซี) อนุพันธ์ทางการเงิน รวมถึงแต่ไม่จำกัดเฉพาะสัญญาซื้อขายล่วงหน้า ประเภทฟิวเจอร์และออฟชั่น

(ดี) ตราสารเกี่ยวกับอัตราแลกเปลี่ยนและอัตราดอกเบี้ย รวมถึงผลิตภัณฑ์ เช่น การสวอป สัญญาการซื้อขายล่วงหน้า

- (อี) หลักทรัพย์ที่เปลี่ยนมือได้ และ
- (เอฟ) ตราสารเปลี่ยนมืออื่น และสินทรัพย์ทางการเงิน รวมถึงทองคำ
แท่ง
- (ลิบเอ็ด) การมีส่วนร่วมในการออกหลักทรัพย์ทุกประเภท รวมถึง การประกัน
การจำหน่าย และการจำหน่ายในฐานะตัวแทน (ไม่ว่าจำหน่ายทั่วไป
หรือเฉพาะกลุ่ม) และการเสนอบริการที่เกี่ยวข้องกับการออก
หลักทรัพย์ดังกล่าว
- (ลิบสอง) นายหน้าค้าเงิน
- (ลิบสาม) การจัดการสินทรัพย์ เช่น การจัดการเงินสด หรือเงินลงทุน รูปแบบการ
จัดการกองทุนรวมทุกประเภท การจัดการกองทุนบำเหน็จบำนาญ การ
ดูแลทรัพย์สิน การบริการรับฝากและการจัดการสินทรัพย์เพื่อบุคคลอื่น
- (ลิบสี่) การบริการชำระและส่งมอบบัญชีสินทรัพย์ทางการเงินรวมถึง
หลักทรัพย์ อนุพันธ์ทางการเงิน และตราสารเปลี่ยนมืออื่นๆ
- (ลิบห้า) การจัดหาและการให้บริการข่าวสารทางการเงิน และการประมวลข้อมูล
ทางการเงิน และซอฟต์แวร์ที่เกี่ยวข้องของผู้ให้บริการการเงินอื่นๆ และ
- (ลิบหก) การบริการให้คำแนะนำ การเป็นตัวกลาง และการบริการสนับสนุนทาง
การเงินอื่นๆ เกี่ยวกับกิจกรรมที่วางซึ่งระบุในอนุวรรค (ห้า) ถึง (ลิบ
ห้า) รวมถึง การยืนยันเครดิตและการวิเคราะห์สินเชื่อ การวิจัยและการ
ให้คำแนะนำเกี่ยวกับการลงทุนและเงินลงทุน การให้คำแนะนำเกี่ยวกับ
การเข้าถือสิทธิ และการปรับโครงสร้างและกลยุทธ์ของบริษัท
- (บี) ผู้ให้บริการการเงิน หมายถึง บุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลใดของประเทศภาคีหนึ่ง
ที่ประสงค์จะให้หรือให้บริการการเงิน แต่คำว่า “ผู้ให้บริการการเงิน” มิได้รวมถึง
หน่วยงานภาครัฐ
- (ซี) หน่วยงานภาครัฐ หมายถึง
- (หนึ่ง) รัฐบาล ธนาคารกลาง หรือองค์กรทางการเงินของประเทศภาคี หรือ
หน่วยงานที่ประเทศภาคีหนึ่งเป็นเจ้าของหรือมีอำนาจควบคุม ซึ่ง
ดำเนินการตามหน้าที่ของรัฐบาลหรือกิจกรรมเพื่อวัตถุประสงค์ของรัฐ
เป็นสำคัญ โดยไม่รวมถึง หน่วยงานซึ่งดำเนินการในการให้บริการ
การเงินตามเงื่อนไขทางการพาณิชย์เป็นสำคัญ หรือ

(สอง) หน่วยงานภาคเอกชน ที่ปฏิบัติหน้าที่ซึ่งตามปกติธนาคารกลางหรือ
องค์กรทางการเงินเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่เหล่านั้น

(ค) **องค์กรกำกับดูแลตนเอง**

(หนึ่ง) ในกรณีของออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ หมายถึง หน่วยงานใดๆที่มีใช้
ของรัฐบาล ซึ่งรวมถึง ตลาดซื้อขายหรือแลกเปลี่ยนหลักทรัพย์หรือ
สัญญาซื้อขายล่วงหน้า หน่วยงานที่ทำหน้าที่ชำระราคาหรือหักบัญชี
หรือองค์กรอื่น หรือสมาคมที่ใช้อำนาจของตนเองหรือได้รับมอบอำนาจ
ในการกำกับหรือดูแลผู้ให้บริการการเงินหรือสถาบันการเงิน และ

(สอง) ในกรณีของกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน หมายถึง หน่วยงานใดๆที่มีใช้
ของรัฐบาล ซึ่งรวมถึง ตลาดซื้อขายหรือแลกเปลี่ยนหลักทรัพย์หรือ
สัญญาซื้อขายล่วงหน้า หน่วยงานที่ทำหน้าที่ชำระราคาหรือหักบัญชี
องค์กรหรือสมาคมที่มีกฎหมายรับรองว่าเป็นองค์กรกำกับดูแลตนเอง
และใช้อำนาจในการกำกับหรือดูแลผู้ให้บริการการเงินหรือสถาบัน
การเงิน ตามกฎหมายหรือตามที่ได้รับมอบอำนาจจากรัฐบาลหรือองค์กร
ที่มีอำนาจในส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค หรือส่วนท้องถิ่น

ข้อ 3

ระเบียบข้อบังคับภายในประเทศ

1. โดยไม่คำนึงถึงบทบัญญัติอื่นใดของความตกลงฉบับนี้ ประเทศภาคีจะมีอิสระในการใช้
มาตรการด้านการกำกับควบคุมเพื่อความมั่นคง รวมทั้งเพื่อคุ้มครองผู้ลงทุน ผู้ฝากเงิน ผู้ถือ
กรรมกรรม หรือบุคคลซึ่งผู้ให้บริการการเงินมีหน้าที่ดูแลทรัพย์สินให้ตน หรือ เพื่อประกันความ
มั่นคงและเสถียรภาพของระบบการเงิน หรือเพื่อรักษาเสถียรภาพของอัตราแลกเปลี่ยน¹ ภายใต้
เงื่อนไขดังต่อไปนี้

(เอ) ในกรณีที่มาตรการดังกล่าวไม่สอดคล้องกับบทบัญญัติของความตกลงฉบับนี้
มาตรการเหล่านั้นจะต้องไม่นำมาใช้เพื่อเป็นเครื่องมือในการหลีกเลี่ยงข้อผูกพัน
หรือพันธกรณีของประเทศภาคีภายใต้ความตกลงฉบับนี้

---

¹ มาตรการเพื่อรักษาเสถียรภาพของอัตราแลกเปลี่ยน จะต้องไม่ใช่หรือคงไว้เพื่อความมุ่งประสงค์ในการคุ้มครอง
สาขาใดเป็นการเฉพาะ

- (บี) สำหรับมาตรการเพื่อรักษาเสถียรภาพของอัตราแลกเปลี่ยน มาตรการดังกล่าวจะต้องไม่เกินกว่าความจำเป็น และต้องทยอยลดการใช้มาตรการลงเมื่อสถานการณ์ไม่มีเหตุอันควรของการใช้หรือการคงไว้ซึ่งมาตรการดังกล่าว และ
- (ซี) สำหรับมาตรการเพื่อรักษาเสถียรภาพของอัตราแลกเปลี่ยน การใช้มาตรการดังกล่าวจะดำเนินการบนพื้นฐานของการประคับประคองชาติที่ได้รับอนุเคราะห์ยิ่ง

2. ไม่มีควมใดในความตกลงฉบับนี้จะตีความกำหนดให้ประเทศภาคีต้องเปิดเผยข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับกิจการและบัญชีของลูกค้านเฉพาะรายหรือข้อมูลที่เป็นความลับหรือข้อมูลที่ได้มาจากความเป็นเจ้าของที่อยู่ในความครอบครองของหน่วยงานภาครัฐ

ข้อ 4

การยอมรับ

1. ประเทศภาคีอาจยอมรับมาตรการด้านการกำกับควบคุมเพื่อความมั่นคงของหน่วยงานที่เป็นผู้กำหนดมาตรฐานสากล ประเทศภาคีอื่น หรือประเทศที่มีไช่ภาคี ในการตัดสินใจว่ามาตรการของประเทศภาคีที่เกี่ยวกับการบริการการเงินจะนำมาใช้อย่างไร การยอมรับดังกล่าวอาจบรรลุผลได้โดยการปรับให้เข้ากันหรือด้วยวิธีการอื่นใดนั้น อาจตั้งอยู่บนพื้นฐานของความตกลงหรือข้อตกลงกับองค์กรที่เป็นผู้กำหนดมาตรฐานสากล ประเทศภาคีอื่น หรือประเทศที่มีไช่ภาคีที่เกี่ยวข้อง หรืออาจจะยอมรับโดยเอกเทศ
2. ประเทศภาคีที่เป็นภาคีความตกลงหรือข้อตกลงดังกล่าวถึงในวรรค 1 ไม่ว่าจะเป็ความตกลงที่จะกระทำในอนาคตหรือมีอยู่ในปัจจุบัน จะต้องให้โอกาสอย่างเพียงพอแก่ประเทศภาคีอื่นที่มีส่วนได้เสีย ที่จะเจรจาเพื่อการภาคยานุวัติความตกลงหรือข้อตกลงนั้น หรือเจรจากับตนเพื่อทำความตกลงในลักษณะเดียวกัน ภายใต้สภาวะการณ์ที่จะกำหนดข้อบังคับในการกำกับควบคุมที่เท่ากัน การดูแลผลประโยชน์ของสาธารณชน การดำเนินการตามข้อบังคับเช่นว่านั้น และหากเหมาะสม จะรวมถึงวิธีดำเนินการเกี่ยวกับการรับทราบข้อมูลระหว่างประเทศภาคีความตกลงหรือข้อตกลง
3. ในกรณีที่ประเทศภาคีให้การยอมรับโดยเอกเทศ ประเทศภาคีนั้นจะต้องให้โอกาสอย่างเพียงพอแก่ประเทศภาคีอื่นในการแสดงว่าสภาวะการณ์ดังกล่าวถึงในวรรค 2 นั้นปรากฏอยู่

ข้อ 5

ความโปร่งใสเกี่ยวกับการกำกับดูแล

1. กลุ่มประเทศภาคียอมรับว่า มาตรการต่างๆเพื่อความโปร่งใสในการดำเนินกิจการของสถาบันการเงินและผู้ให้บริการการเงินข้ามพรมแดนนั้น มีความสำคัญในการอำนวยความสะดวกให้กลุ่มประเทศภาคีสามารถเข้าถึงและดำเนินกิจการในตลาดของประเทศภาคี
2. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องทำให้มั่นใจว่า มาตรการสำหรับใช้บังคับเป็นการทั่วไปที่ได้นำมาใช้หรือคงไว้โดยประเทศภาคีแต่ละประเทศ ได้รับการเผยแพร่หรือมีเช่นนั้นมิไว้ให้เป็นการทั่วไปโดยทันที²
3. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องดำเนินมาตรการเท่าที่มีอยู่อย่างสมเหตุสมผลเพื่อให้มั่นใจว่า กฎที่ใช้บังคับเป็นการทั่วไปที่ได้นำมาใช้หรือคงไว้โดยองค์กรกำกับดูแลตนเอง³ ของประเทศภาคีได้รับการเผยแพร่หรือมีเช่นนั้นมิไว้ให้เป็นการทั่วไปโดยทันที⁴
4. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องคงไว้ซึ่งหรือจัดตั้งกลไกที่เหมาะสมสำหรับการตอบข้อซักถามจากบุคคลผู้มีส่วนได้เสียจากประเทศภาคีอื่นเกี่ยวกับมาตรการที่ใช้บังคับเป็นการทั่วไป อันเกี่ยวกับบทบัญญัติในภาคผนวกนี้⁵
5. หน่วยงานกำกับดูแลของประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องใช้ความพยายามสูงสุดที่จะพร้อมให้บุคคลผู้มีส่วนได้เสียจากประเทศภาคีอื่นเข้าถึงข้อกำหนด รวมถึงเอกสารต่างๆ ที่ต้องการ ในการยื่นคำขอใดๆเกี่ยวกับการให้บริการการเงิน

---

² เพื่อความชัดเจนยิ่งขึ้น กลุ่มประเทศภาคีตกลงว่า ข้อมูลดังกล่าวอาจเผยแพร่ในภาษาที่ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายต้องการ

³ บทบัญญัติในวรรคนี้ให้ใช้กับประเทศภาคีที่ได้จัดตั้งองค์กรกำกับดูแลตนเองแล้วเท่านั้น

⁴ เพื่อความชัดเจนยิ่งขึ้น กลุ่มประเทศภาคีตกลงว่า ข้อมูลดังกล่าวอาจเผยแพร่ในภาษาที่ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายต้องการ

⁵ กลุ่มประเทศภาคีอื่นยืนยันความเข้าใจร่วมกันว่า บุคคลผู้มีส่วนได้เสียตามข้อบพนี้ควรจำกัดเฉพาะบุคคลที่มีความเป็นไปได้ที่จะได้รับผลกระทบทางการเงิน โดยตรงจากการใช้กฎระเบียบที่ใช้บังคับเป็นการทั่วไปเท่านั้น

6. เมื่อผู้ยื่นคำขอได้มีหนังสือขอสอบถามสถานะของคำขอเป็นลายลักษณ์อักษร หน่วยงานกำกับดูแลของประเทศภาคีจะต้องมีหนังสือเป็นลายลักษณ์อักษรแจ้งสถานะของคำขอแก่ผู้ยื่นคำขอนั้น ในกรณีที่หน่วยงานต้องการข้อมูลเพิ่มเติมจากผู้ยื่นคำขอ หน่วยงานนั้นจะต้องแจ้งผู้ยื่นคำขอโดยไม่ชักช้า
7. หน่วยงานกำกับดูแลของประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องวินิจฉัยคำขอที่ครบถ้วนของผู้ให้บริการการเงินของประเทศภาคีอื่นที่ประสงค์จะให้ให้บริการการเงินในอาณาเขตของประเทศภาคีนั้น ภายในระยะเวลา 180 วัน และจะต้องมีหนังสือแจ้งคำวินิจฉัยเป็นลายลักษณ์อักษรแก่ผู้ยื่นคำขอโดยไม่ชักช้า ทั้งนี้
- (เอ) คำขอจะไม่ถือว่าครบถ้วนจนกว่าจะดำเนินการผ่านขั้นตอนที่เกี่ยวข้องทั้งหมด และหน่วยงานกำกับดูแลได้พิจารณาเห็นว่าได้รับข้อมูลที่จำเป็นทั้งหมดแล้ว
  - (บี) ในกรณีที่ในทางปฏิบัติมีเหตุให้ไม่อาจมีคำวินิจฉัยได้ภายใน 180 วัน หน่วยงานกำกับดูแลนั้นจะต้องแจ้งให้ผู้ยื่นคำขอทราบโดยไม่ชักช้า และจะต้องพยายามที่จะวินิจฉัยคำขอภายในระยะเวลาที่เหมาะสมภายหลังจากนั้น
8. ในกรณีที่ผู้ยื่นคำขอมีหนังสือเป็นลายลักษณ์อักษรขอสอบถามสาเหตุที่ได้รับการปฏิเสธคำขอ หน่วยงานกำกับดูแลที่ได้ปฏิเสธคำขอนั้นจะต้องพยายามมีหนังสือเป็นลายลักษณ์อักษรแจ้งผู้ยื่นคำขอถึงเหตุผลของการปฏิเสธคำขอนั้น

ข้อ 6

ข้อยกเว้นเกี่ยวกับการบริการการเงิน

ไม่มีความใดในบทนี้จะตีความให้เป็นการห้ามประเทศภาคีในการใช้หรือบังคับใช้มาตรการที่จำเป็นในการดำเนินการให้เป็นไปตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่ไม่ขัดกับบทนี้ รวมถึงมาตรการที่เกี่ยวกับการห้ามการปฏิบัติที่หลอกลวงและฉ้อฉล หรือมาตรการเพื่อจัดการกับผลกระทบจากการผิดสัญญาบริการการเงิน โดยจะต้องอยู่ภายใต้ข้อกำหนดว่า มาตรการเหล่านั้นจะไม่นำมาใช้ในลักษณะที่จะก่อให้เกิดการเลือกปฏิบัติต่อบางประเทศหรือโดยไม่มีเหตุผล เมื่ออยู่ภายใต้เงื่อนไขที่เหมือนกัน หรือเป็นการแอบแฝงการจำกัดการลงทุนในสถาบันการเงินหรือจำกัดบริการการเงิน

ข้อ 7

การถ่ายทอข่าวสารและการประมวลข่าวสาร

1. ประเทศภาคีจะต้องไม่ใช้มาตรการใดๆ ที่
  - (เอ) ห้ามการถ่ายทอข่าวสาร รวมถึง การถ่ายทอข้อมูลด้วยเครื่องมืออิเล็กทรอนิกส์ที่จำเป็นต่อการดำเนินธุรกิจปกติของผู้ให้บริการการเงิน
  - (บี) ห้ามการประมวลข่าวสารที่จำเป็นต่อการดำเนินธุรกิจปกติของผู้ให้บริการการเงิน หรือ
  - (ซี) ห้ามการเคลื่อนย้ายอุปกรณ์ที่จำเป็นต่อการดำเนินธุรกิจปกติของผู้ให้บริการการเงิน โดยอยู่ภายใต้บังคับของกฎระเบียบการนำเข้าที่สอดคล้องกับความตกลงระหว่างประเทศ

2. ไม่มีควมใดในวรรค 1 ที่จะ
  - (เอ) จำกัดสิทธิของประเทศภาคีในการปกป้องข้อมูลส่วนบุคคล สิทธิความเป็นอยู่ส่วนบุคคล และความลับของประวัติบุคคลและบัญชีรวมถึงการดำเนินการตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับภายในประเทศ ตราบเท่าที่สิทธิดังกล่าวจะไม่ถูกใช้โดยประเทศภาคีเพื่อหลีกเลี่ยงข้อผูกพันหรือพันธกรณีภายใต้ความตกลงฉบับนี้
  - (บี) ห้ามผู้กำกับดูแลของประเทศภาคี ดำเนินการตามเหตุผลของการกำกับดูแลหรือการกำกับควบคุมเพื่อความมั่นคง ในการกำหนดให้ผู้ให้บริการการเงินในอาณาเขตของตนปฏิบัติตามระเบียบข้อบังคับภายในประเทศที่เกี่ยวกับการจัดการและจัดเก็บข้อมูล และการบำรุงรักษาระบบ รวมทั้งให้เก็บรักษาสำเนาประวัติข้อมูลต่างๆ ไว้ในอาณาเขตของตน หรือ
  - (ซี) ตีความว่าประเทศภาคีจำเป็นต้องอนุญาตการให้บริการข้ามพรมแดนหรือการใช้บริการในต่างประเทศ ในสาขาที่ประเทศภาคีนั้น ไม่ได้มีข้อผูกพันเฉพาะ รวมถึงจำเป็นต้องอนุญาตให้ผู้ให้บริการการเงินที่มีผู้ใช้มีถิ่นพำนักในประเทศของตน ดำเนินการเพื่อตนเอง ไม่ว่าจะผ่านคนกลาง หรือในฐานะคนกลางเอง ในการเสนอและถ่ายทอข่าวสารทางการเงิน และการประมวลข้อมูลทางการเงินตามที่กล่าวถึงในข้อ 2 (เอ) (สิบห้า) (คำนิยาม)

ข้อ 8

การระงับข้อพิพาท

สมาชิกของคณะอนุญาโตตุลาการที่จัดตั้งขึ้นตามมาบทที่ 17 (การปรึกษาหารือและการระงับข้อพิพาท) สำหรับข้อพิพาทในประเด็นเรื่องการค้ากับควบคุมเพื่อความมั่นคงและเรื่องการเงินอื่นๆ จะต้องมีความเชี่ยวชาญเฉพาะซึ่งเกี่ยวข้องกับบริการการเงินเฉพาะเรื่องที่เป็นกรณีพิพาท

ภาคผนวกว่าด้วยการโทรคมนาคม

ข้อ 1

ขอบเขตและความครอบคลุม

1. ภาคผนวกนี้ใช้กับมาตรการของประเทศภาคีที่มีผลต่อโครงข่ายและบริการ โทรคมนาคม สาธารณะ
2. แม้ว่าจะบัญญัติไว้ในวรรค 1 ภาคผนวกนี้ จะไม่นำมาใช้กับมาตรการของประเทศภาคีที่มีผลต่อกิจการกระจายเสียงและกิจการ โทรทัศน์ ตามที่นิยามไว้ในกรอบทางกฎหมายภายในของประเทศภาคีแต่ละฝ่าย
3. ไม่มีควมใดในภาคผนวกนี้ จะตีความว่า ได้กำหนดให้ประเทศภาคีต้องอนุญาตการ ให้บริการโครงข่ายหรือบริการ โทรคมนาคมสาธารณะ ที่ประเทศภาคีนั้นไม่ได้มีข้อผูกพันเป็นการ เฉพาะสำหรับบริการดังกล่าวภายใต้บทนี้

ข้อ 2

คำนิยาม

เพื่อความมุ่งประสงค์ของภาคผนวกนี้

- (เอ) บริการเช่าใช้สถานที่เพื่อติดตั้งอุปกรณ์ (ทางกายภาพ) หมายถึง การเข้าถึงพื้นที่ เพื่อติดตั้ง บำรุงรักษา หรือซ่อมแซมอุปกรณ์ในอาณาบริเวณที่เป็นกรรมสิทธิ์ของ หรือควบคุมและใช้โดยผู้ประกอบการหลักที่ให้บริการ โทรคมนาคมสาธารณะ
- (บี) สะท้อนต้นทุน หมายถึง อยู่บนพื้นฐานของต้นทุน และอาจรวมถึงผลกำไรที่ สมเหตุสมผล และอาจเกี่ยวข้องกับวิธีการคำนวณต้นทุนที่แตกต่างสำหรับสิ่ง อำนาจความสะดวกหรือบริการที่แตกต่างกัน
- (ซี) สิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็น หมายถึง สิ่งอำนวยความสะดวกของโครงข่าย หรือบริการ โทรคมนาคมสาธารณะซึ่ง
(หนึ่ง) ให้บริการอย่างเป็นเอกสิทธิ์หรืออย่างมีอำนาจเหนือตลาดโดยผู้ประกอบ กิจการเพียงรายเดียวหรือผู้ประกอบกิจการที่มีจำนวนจำกัด และ

- (สอง) ไม่สามารถสร้างทดแทนกันได้ ด้วยเหตุผลทางเศรษฐศาสตร์หรือทางเทคนิค เพื่อให้การให้บริการ โทรคมนาคม
- (ค) ผู้ให้บริการที่เป็นฐานอำนวยความสะดวก หมายถึง ผู้ประกอบกิจการ โครงข่าย หรือบริการ โทรคมนาคมสาธารณะซึ่ง
- (หนึ่ง) ได้รับใบอนุญาตให้บริการ โครงข่าย โทรคมนาคมในออสเตรเลีย
  - (สอง) ได้รับการจำแนกประเภทเป็นผู้แสวงหาการเข้าถึง โครงข่าย โทรคมนาคมตามที่บัญญัติไว้ในกฎหมายการ โทรคมนาคม ค.ศ. 2001 ที่ได้แก้ไขเพิ่มเติมมาเป็นระยะ ๆ ในนิวซีแลนด์
  - (สาม) ได้รับใบอนุญาตให้บริการ โครงสร้างพื้นฐานด้าน โทรคมนาคม (InTi) ในบรูไนดารุสซาลาม
  - (สี่) ได้รับใบอนุญาตให้บริการ สิ่งอำนวยความสะดวกด้าน โครงข่าย โทรคมนาคม หรือ ได้รับอนุญาตให้บริการ โทรคมนาคมภายใต้กฎหมาย ภายในของกัมพูชา
  - (ห้า) ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบกิจการบริการ โครงข่าย โทรคมนาคมใน อินโดนีเซีย
  - (หก) ได้รับอนุญาตให้จัดตั้งวิสาหกิจเพื่อให้บริการ โทรคมนาคมภายใต้ กฎหมายสื่อสาร โทรคมนาคม ค.ศ. 2001 ในลาว
  - (เจ็ด) ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบกิจการบริการ สิ่งอำนวยความสะดวก ด้าน โครงข่าย โทรคมนาคมและผู้ประกอบกิจการบริการ โครงข่าย โทรคมนาคมในมาเลเซีย
  - (แปด) เป็นผู้ประกอบกิจการ โทรคมนาคมที่ได้รับใบอนุญาตเป็นผู้ให้บริการ สิ่งอำนวยความสะดวกด้าน โครงข่าย โทรคมนาคม และ/หรือ ผู้ ประกอบกิจการบริการ โครงข่าย โทรคมนาคม และผู้ประกอบกิจการที่ ได้รับอนุญาตจากกระทรวงการสื่อสาร การไปรษณีย์และโทรเลขเพื่อ ให้บริการที่อยู่บนพื้นฐานสิ่งอำนวยความสะดวกในพม่า
  - (เก้า) ได้รับใบอนุญาตเป็นองค์กร โทรคมนาคมสาธารณะ ตามที่บัญญัติไว้ใน กฎหมายนโยบาย โทรคมนาคมสาธารณะของฟิลิปปินส์
  - (สิบ) เป็นผู้ประกอบกิจการบริการ โครงข่าย โทรคมนาคมในสิงคโปร์
  - (สิบเอ็ด) ได้รับใบอนุญาตอย่างถูกต้องภายใต้กฎหมายไทยในฐานะผู้ประกอบ กิจการบริการ โครงข่าย โทรคมนาคมในไทย และ

(สิบสอง) เป็นผู้ประกอบกิจการบริการโครงข่ายโทรคมนาคมที่ได้รับใบอนุญาต
อย่างถูกต้องในเวียดนาม

- (อี) **การเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม** หมายถึง การเชื่อมต่อระหว่างโครงข่ายหรือ
บริการโทรคมนาคมสาธารณะ เพื่ออนุญาตให้ผู้ใช้ของผู้ให้บริการรายหนึ่ง
สามารถติดต่อสื่อสารกับผู้ใช้ของผู้ให้บริการอีกรายหนึ่ง และสามารถเข้าถึง
บริการที่ผู้ให้บริการอีกรายหนึ่งให้ได้
- (เอฟ) **บริการวงจรเช่า¹** หมายถึง สิ่งอำนวยความสะดวกทางโทรคมนาคมระหว่างจุดที่
กำหนดสองจุดหรือมากกว่า ที่กำหนดไว้สำหรับการใช้หรือการเข้าถึงของผู้ใช้
เฉพาะราย
- (จี) **ผู้ประกอบการหลัก** หมายถึง ผู้ให้บริการที่มีความสามารถที่จะส่งผลกระทบต่ออย่าง
สำคัญต่อบทบาททั้งด้านราคาและการให้บริการ ในตลาดที่เกี่ยวข้องที่ให้โครงข่าย
หรือบริการโทรคมนาคมสาธารณะหรือบางส่วนของบริการหรือโครงข่ายนั้น โดย
มีผลมาจาก
- (หนึ่ง) การควบคุมสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็น หรือ
- (สอง) การใช้สถานะในตลาดของตน
- (เอช) **ไม่เลือกปฏิบัติ** หมายถึง การปฏิบัติที่ไม่ดีน้อยกว่าที่ให้กับผู้ใช้อื่นๆ ของโครงข่าย
หรือบริการโทรคมนาคมสาธารณะที่เหมือนกันในพฤติการณ์เหมือนกัน
- (ไอ) **โครงข่ายโทรคมนาคมสาธารณะ** หมายถึง โครงสร้างพื้นฐานการโทรคมนาคม
สาธารณะที่ทำให้มีการโทรคมนาคมระหว่างจุดปลายทางของโครงข่ายที่กำหนด
ไว้
- (เจ) **บริการโทรคมนาคมสาธารณะ** หมายถึง การบริการสื่อสารโทรคมนาคมใด ที่
ประเทศกติกากำหนดจะจัดให้บริการแก่สาธารณชนโดยทั่วไปโดยชัดแจ้งหรือโดย
ผลทางปฏิบัติ การบริการดังกล่าว อาจรวมถึงการบริการอาทิ เช่น โทรเลข
โทรศัพท์ และการส่งข้อมูลที่ โดยรูปแบบเกี่ยวกับข้อมูลของลูกค้า ระหว่างสองจุด
หรือมากกว่านั้น โดยไม่มีการเปลี่ยนรูปแบบหรือเนื้อหาของข้อมูลของลูกค้า
ระหว่างต้นทางและปลายทางแต่ประการใด
- (เค) **โทรคมนาคม** หมายถึง การส่งและการรับสัญญาณ โดยทางสื่อแม่เหล็กไฟฟ้าใด

---

¹ ในกรณีของไทย “บริการวงจรเช่า” หมายถึง สิ่งอำนวยความสะดวกทางโทรคมนาคมระหว่างจุดที่กำหนดสอง
จุด ที่กำหนดไว้สำหรับการใช้หรือการเข้าถึงของผู้ใช้เฉพาะราย

- (แอล) หน่วยงานกำกับดูแลโทรคมนาคม หมายถึง หน่วยงานหนึ่งหน่วยงานหรือมากกว่า ในอาณาเขตของประเทศภาคีที่มีหน้าที่รับผิดชอบการกำกับดูแลโทรคมนาคม ภายใต้กรอบของกฎหมายภายในของประเทศภาคีนั้น
- (เอ็ม) ผู้ใช้ หมายถึง ผู้ใช้บริการและผู้ให้บริการ

ข้อ 3

ข้อตกลงการปรับตัว

โดยตระหนักถึงระดับการพัฒนาที่แตกต่างกันของประเทศภาคีแต่ละฝ่าย และตระหนักถึงข้อผูกพันของประเทศภาคีแต่ละฝ่ายภายใต้แกตส์ ประเทศภาคีอาจเลื่อนเวลาการใช้บังคับ ตามข้อ 4 (การปกป้องการแข่งขัน) ข้อ 6 (การเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม) ข้อ 7 (บริการเช่าใช้สถานที่เพื่อติดตั้งอุปกรณ์) ข้อ 8 (บริการวงจรเช่า) และข้อ 9.2 (การแก้ไขข้อพิพาท) ตามที่ระบุไว้ในตารางเวลาในเอกสารแนบท้ายว่าด้วยข้อตกลงการปรับตัวของภาคผนวกนี้

ข้อ 4

การปกป้องการแข่งขัน

- ภายใต้บังคับของข้อ 3 (ข้อตกลงการปรับตัว) ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องปกป้องมิให้ผู้ประกอบกิจการโครงข่ายหรือบริการโทรคมนาคมสาธารณะรายเดียวหรือหลายรายรวมกัน ที่เป็นผู้ประกอบการหลักในอาณาเขตของตนจากการดำเนินการหรือยังคงดำเนินการอันเป็นปฏิปักษ์ต่อการแข่งขัน
- การดำเนินการอันเป็นปฏิปักษ์ต่อการแข่งขันที่อ้างถึงในข้อนี้จะต้องรวมถึงการปฏิบัติดังต่อไปนี้
  - (เอ) การมีส่วนร่วมในการอุดหนุนไขว้ที่เป็นปฏิปักษ์ต่อการแข่งขัน
  - (บี) การใช้ข้อมูลที่ได้จากคู่แข่งโดยก่อให้เกิดผลที่เป็นปฏิปักษ์ต่อการแข่งขัน และ
  - (ซี) การไม่ให้ผู้ประกอบกิจการโครงข่ายหรือบริการโทรคมนาคมรายอื่นได้รับข้อมูลทางเทคนิคเกี่ยวกับสิ่งอำนวยความสะดวกที่จำเป็นหรือข้อมูลเกี่ยวกับการพาณิชย์ในเวลาที่เหมาะสม ซึ่งเป็นข้อมูลที่จำเป็นต่อผู้ประกอบกิจการดังกล่าวในการให้บริการโครงข่ายหรือบริการโทรคมนาคมสาธารณะ

ข้อ 5

การอนุญาต

1. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องทำให้มั่นใจว่า เมื่อกำหนดให้ต้องมีใบอนุญาต จะต้องเผยแพร่มาตรการที่เกี่ยวกับการออกใบอนุญาตให้ผู้ประกอบกิจการ หน่วยงานหรือบริการ โทรคมนาคม สาธารณะในอาณาเขตของตน หรือหากไม่สามารถเผยแพร่ได้ ก็จะต้องมีไว้ให้เป็นการทั่วไป ซึ่งรวมถึง

- (เอ) สถานการณ์ที่กำหนดให้มีการขอใบอนุญาต
- (บี) กระบวนการขอใบอนุญาต
- (ซี) หลักเกณฑ์ที่ใช้ประเมินคำขอใบอนุญาต
- (ดี) ระยะเวลาและเงื่อนไขทั่วไปในการออกใบอนุญาต
- (อี) ระยะเวลาการดำเนินการ โดยปกติก่อนมีคำตัดสินเกี่ยวกับการขอใบอนุญาต
- (เอฟ) ค่าใช้จ่าย และ/หรือ ค่าธรรมเนียมในการยื่นคำขอ และ/หรือ การได้รับใบอนุญาต และ
- (จี) ระยะเวลาที่ใบอนุญาตมีผลใช้ได้

2. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องทำให้มั่นใจว่า ได้แจ้งสาเหตุของการปฏิเสธที่จะออกใบอนุญาตแก่ผู้ยื่นคำขอ เมื่อมีการร้องขอ

ข้อ 6

การเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคม²

1. ภายใต้ข้อ 3 (ข้อตกลงการปรับตัว) ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องทำให้มั่นใจว่า ผู้ประกอบการหลักในอาณาเขตของตนจะต้องจัดให้มีการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมแก่ผู้ประกอบกิจการ หน่วยงานหรือบริการ โทรคมนาคมสาธารณะของประเทศภาคีประเทศอื่น ณ จุดใดๆ

---

² เพื่อให้มีความชัดเจน ไม่มีควมใดในข้อนี้จะตีความว่าได้กำหนดให้ไทยหรือเวียดนามจะต้องอนุญาตการให้โครงข่ายหรือบริการสื่อสาร โทรคมนาคมสาธารณะข้ามพรมแดน โดยที่ไม่ได้มีข้อผูกพันเฉพาะสำหรับบริการนั้น ภายใต้บทนี้

ที่มีความเป็นไปได้ทางเทคนิคในโครงข่ายของผู้ประกอบการหลัก โดยการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมดังกล่าวจะต้องมีลักษณะดังต่อไปนี้

- (เอ) จัดหาให้ตามเวลาที่เหมาะสม โดยมีระยะเวลาและเงื่อนไข (ซึ่งรวมถึงมาตรฐานและข้อกำหนดเฉพาะทางเทคนิค) และอัตราที่สะท้อนต้นทุนอย่างสมเหตุสมผล (โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ทางเศรษฐศาสตร์) ไม่เลือกปฏิบัติ และโปร่งใส
- (บี) มีการแยกส่วนอย่างเพียงพอ เพื่อให้ผู้ประกอบการโครงข่ายหรือบริการโทรคมนาคมสาธารณะที่ต้องการการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมจะได้ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายสำหรับส่วนประกอบหรือสิ่งอำนวยความสะดวกโครงข่าย ที่ไม่จำเป็นในการให้บริการของผู้ประกอบการโครงข่ายหรือบริการนั้น
- (ซี) มีคุณภาพที่ไม่ด้อยกว่าการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมที่ผู้ประกอบการหลักให้กับบริการที่เหมือนกันของตนเอง หรือที่ให้กับบริการที่เหมือนกันของผู้ให้บริการที่ไม่ได้อยู่ในเครือ หรือที่ให้กับบริษัทที่อยู่ภายใต้ควบคุมหรือบริษัทในเครืออื่นๆของตน และ
- (ดี) เมื่อมีการร้องขอ จะต้องมีการจัดหาจุดเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมเพิ่มเติมจากจุดเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมที่เสนอให้ผู้มีส่วนใหญ่ โดยให้มีการจัดเก็บค่าใช้จ่ายที่สะท้อนต้นทุนของการก่อสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกเพิ่มเติมที่จำเป็น

2. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องทำให้มั่นใจว่า ระยะเวลา เงื่อนไข และอัตรา (ซึ่งรวมถึงมาตรฐานและข้อกำหนดเฉพาะทางเทคนิค) สำหรับการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมระหว่างผู้ประกอบการหลักในอาณาเขตของตนและผู้ประกอบการโครงข่ายหรือบริการโทรคมนาคมสาธารณะของประเทศภาคีประเทศอื่น จะสามารถบรรลุวัตถุประสงค์โดย (อย่างน้อยที่สุด)

- (เอ) การเจรจาต่อรองในทางพาณิชย์ หรือ
- (บี) การอ้างอิงถึงแบบของระยะเวลา เงื่อนไข และอัตราที่เป็นมาตรฐานที่ผู้ประกอบการหลักเสนอต่อผู้ประกอบการโครงข่ายหรือบริการโทรคมนาคมสาธารณะอื่นๆ เป็นการทั่วไป และได้รับการอนุมัติหรือเห็นชอบโดยหน่วยงานกำกับดูแลโทรคมนาคม

3. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องทำให้มั่นใจว่า กระบวนการสำหรับการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมกับผู้ประกอบการหลักในอาณาเขตของตน ได้ถูกเผยแพร่หรือมีเช่นนั้น ก็มีไว้ให้เป็นการทั่วไป

ข้อ 7

บริการเช่าใช้สถานที่เพื่อติดตั้งอุปกรณ์

1. ภายใต้ข้อ 3 (ข้อตกลงการปรับตัว) ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายต้องทำให้มั่นใจว่า ผู้ประกอบการหลักในอาณาเขตของตนได้กระทำดังต่อไปนี้

- (เอ) ให้บริการเช่าใช้สถานที่เพื่อติดตั้งอุปกรณ์ทางกายภาพสำหรับอุปกรณ์ที่จำเป็นสำหรับการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมแก่ผู้ประกอบการโครงข่ายหรือบริการโทรคมนาคมสาธารณะของประเทศภาคีอื่นที่ เป็นผู้ให้บริการที่เป็นฐานอำนวยความสะดวกในอาณาเขตของประเทศภาคีนั้น และ
- (บี) ในกรณีที่บริการเช่าใช้สถานที่เพื่อติดตั้งอุปกรณ์ทางกายภาพที่อ้างถึงในอนุวรรค (เอ) เป็นไปไม่ได้ด้วยเหตุผลทางเทคนิคหรือเนื่องจากพื้นที่ที่มีจำกัด ให้ร่วมมือกับผู้ประกอบการโครงข่ายหรือบริการโทรคมนาคมสาธารณะของประเทศภาคีอื่นที่ เป็นผู้ให้บริการที่เป็นฐานอำนวยความสะดวกในอาณาเขตของประเทศภาคีนั้น เพื่อหาและดำเนินการแก้ปัญหาที่เป็นทางเลือกที่เป็นไปได้ในทางปฏิบัติและในเชิงพาณิชย์³

2. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องทำให้มั่นใจว่า ผู้ประกอบการหลักในอาณาเขตของตน ให้บริการเช่าใช้สถานที่เพื่อติดตั้งอุปกรณ์ทางกายภาพหรือการแก้ปัญหาที่เป็นทางเลือกที่เป็นไปได้ในทางปฏิบัติและในเชิงพาณิชย์ตามที่อ้างถึงในวรรค 1 ในเวลาอันเหมาะสมและมีระยะเวลาและเงื่อนไข (ซึ่งรวมถึง มาตรฐานและข้อกำหนดเฉพาะทางเทคนิค) และอัตราที่สมเหตุสมผล (โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ทางเศรษฐศาสตร์) ไม่เลือกปฏิบัติ และโปร่งใส

3. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายอาจกำหนดที่ตั้งที่ผู้ประกอบการหลักในอาณาเขตของตนจะต้อง ให้บริการเช่าใช้สถานที่เพื่อติดตั้งอุปกรณ์ทางกายภาพ หรือกำหนดการแก้ปัญหาที่เป็นทางเลือกที่

---

³ การแก้ปัญหาดังกล่าวอาจรวมถึง

- (เอ) การอนุญาตให้ผู้ให้บริการที่เป็นฐานอำนวยความสะดวกสามารถติดตั้งอุปกรณ์ในอาคารที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียงและเชื่อมอุปกรณ์ดังกล่าวกับโครงข่ายของผู้ประกอบการหลัก
- (บี) มีเงื่อนไขเกี่ยวกับที่ตั้งอุปกรณ์เพิ่มเติมหรือบริการเช่าใช้สถานที่เพื่อติดตั้งอุปกรณ์ทั้งหมด
- (ซี) ใช้ประโยชน์จากพื้นที่ว่างที่มีอยู่ให้มากที่สุด และ
- (ดี) หาพื้นที่ว่างใกล้เคียง

เป็นไปได้ในทางปฏิบัติและในเชิงพาณิชย์ตามที่อ้างถึงในวรรค 1 โดยเป็นไปตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับภายในประเทศของตน

ข้อ 8

บริการวงจรเช่า

ภายใต้บังคับของข้อ 3 (ข้อตกลงการปรับตัว) และเว้นแต่จะเป็นไปไม่ได้ทางเทคนิค ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องทำให้มั่นใจว่า ผู้ประกอบการหลักในอาณาเขตของตนมีบริการวงจรเช่า (ซึ่งเป็นบริการโทรคมนาคมสาธารณะ) ให้แก่ผู้ประกอบการโครงข่ายหรือบริการโทรคมนาคมสาธารณะของประเทศภาคีอื่นในเวลาอันเหมาะสมและมีระยะเวลาและเงื่อนไข (ซึ่งรวมถึงมาตรฐานและข้อกำหนดเฉพาะทางเทคนิค) และที่อัตราที่สมเหตุสมผล (โดยคำนึงถึงความเป็นไปได้ทางเศรษฐศาสตร์) ไม่เลือกปฏิบัติ และ โปร่งใส

ข้อ 9

การระงับข้อพิพาท

1. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องทำให้มั่นใจว่า ผู้ประกอบการโครงข่ายหรือบริการโทรคมนาคมสาธารณะของประเทศภาคีอื่นที่ร้องขอการเชื่อมต่อกับผู้ประกอบการหลักที่ได้รับอนุญาตให้บริการโครงข่ายหรือบริการโทรคมนาคมสาธารณะในอาณาเขตของประเทศภาคีนั้น จะสามารถเข้าถึงหน่วยงานกำกับดูแลโทรคมนาคมเพื่อแก้ไขปัญหาข้อพิพาทที่เกี่ยวกับการเชื่อมต่อโครงข่ายโทรคมนาคมดังกล่าว ซึ่งรวมถึง ในเรื่องของระยะเวลา เงื่อนไข หรืออัตรา
  - (เอ) ภายในระยะเวลาที่สมเหตุสมผล ตามกระบวนการที่เผยแพร่หรือที่ให้ประชาชนทั่วไปเข้าถึง และ
  - (บี) เมื่อมีการร้องขอจากผู้ประกอบการโครงข่ายหรือบริการโทรคมนาคมสาธารณะของประเทศภาคีอื่นที่ได้รับผลกระทบ
2. ภายใต้บังคับของข้อ 3 (ข้อตกลงการปรับตัว) ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องทำให้มั่นใจว่า ผู้ประกอบการโครงข่ายหรือบริการโทรคมนาคมสาธารณะของประเทศภาคีอื่นที่ร้องขอบริการเช่าใช้สถานที่เพื่อติดตั้งอุปกรณ์หรือบริการวงจรเช่าจากผู้ประกอบการหลักที่ได้รับอนุญาตให้บริการโครงข่ายหรือบริการโทรคมนาคมสาธารณะในอาณาเขตของประเทศภาคีนั้น สามารถเข้าถึงหน่วยงานกำกับดูแลโทรคมนาคมหรือหน่วยงานกำกับดูแลการแข่งขัน เพื่อมีคำร้องในประเด็น

เกี่ยวกับบริการเช่าใช้สถานที่เพื่อติดตั้งอุปกรณ์หรือบริการวางจรเช่าดังกล่าว ซึ่งรวมถึง ในเรื่อง
ระยะเวลา เงื่อนไข หรืออัตรา

- (เอ) ภายในระยะเวลาที่สมเหตุสมผล ตามกระบวนการที่เผยแพร่หรือที่ให้บริการประชาชน
ทั่วไปเข้าถึง และ
- (บี) เมื่อมีการร้องขอจากผู้ประกอบกิจการ โครงข่ายหรือบริการ โทรคมนาคมสาธารณะ
ของประเทศภาคีอื่นที่ได้รับผลกระทบ

3. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องทำให้มั่นใจว่า เมื่อผู้ประกอบกิจการ โครงข่ายหรือบริการ
โทรคมนาคมสาธารณะของประเทศภาคีอื่นร้องขอ หน่วยงานกำกับดูแลโทรคมนาคมจะให้คำชี้แจง
ที่เป็นลายลักษณ์อักษรเกี่ยวกับการตัดสินใจของหน่วยงานกำกับดูแลโทรคมนาคมที่มีผลกระทบต่อผู้
ประกอบกิจการ โครงข่ายหรือบริการ โทรคมนาคมสาธารณะของประเทศภาคีอื่น เว้นแต่คำชี้แจง
ดังกล่าวได้มีไว้ให้เป็นการทั่วไป

ข้อ 10

ความโปร่งใส

ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องพยายามนำข้อมูลที่ภาคผนวกนี้กำหนดให้ประเทศภาคีต้องเผยแพร่
หรือมีไว้ให้เป็นการทั่วไป ปรากฏอยู่บนอินเทอร์เน็ตด้วย

ข้อ 11

หน่วยงานกำกับดูแลโทรคมนาคม

1. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องจัดตั้งหรือคงไว้ซึ่งหน่วยงานกำกับดูแลโทรคมนาคม โดยเป็น
ส่วนหนึ่งของกรอบของกฎหมายภายในของประเทศภาคี
2. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องทำให้มั่นใจว่า หน่วยงานกำกับดูแลโทรคมนาคมทุก
หน่วยงานที่ตนจัดตั้งขึ้นหรือคงไว้ แยกต่างหากจากและไม่มีความรับผิดชอบต่อผู้ประกอบกิจการ
โครงข่ายหรือบริการ โทรคมนาคมสาธารณะ
3. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องทำให้มั่นใจว่า หน้าที่และความรับผิดชอบของหน่วยงาน
กำกับดูแลโทรคมนาคม ซึ่งจะต้องรวมถึงการบังคับใช้ข้อผูกพันที่ระบุไว้ในข้อ 6 (การเชื่อมต่อ

โครงข่ายโทรคมนาคม) และอำนาจการตัดสินใจทั้งหมดของหน่วยงาน จะต้องกำหนดไว้ในกฎหมายและระเบียบข้อบังคับภายในของประเทศภาคี

4. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องทำให้มั่นใจว่า หน่วยงานกำกับดูแลโทรคมนาคมของตนมีการตัดสินใจและใช้กระบวนการที่ไม่ลำเอียงต่อบุคคลผู้มีส่วนได้เสีย

5. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องทำให้มั่นใจว่า ผู้ประกอบกิจการโครงข่ายหรือบริการโทรคมนาคมสาธารณะของประเทศภาคีอื่นที่ได้รับความเสียหาย หรือผลประโยชน์ของตนได้รับผลกระทบในทางลบจากคำวินิจฉัยหรือคำตัดสินของหน่วยงานกำกับดูแลของประเทศภาคีนั้น ผู้ประกอบกิจการโครงข่ายหรือบริการดังกล่าวอาจได้รับการทบทวนคำวินิจฉัยหรือคำตัดสินโดยองค์กรหรือหน่วยงานทางบริหาร อนุญาโตตุลาการ หรือตุลาการ หรือตามกระบวนการทางบริหาร อนุญาโตตุลาการ หรือตุลาการ หากกระบวนการดังกล่าวไม่ได้เป็นอิสระจากหน่วยงานกำกับดูแลโทรคมนาคม ประเทศภาคีนั้นจะต้องทำให้มั่นใจว่า กระบวนการตามข้อเท็จจริงได้ให้การทบทวนที่เป็นธรรมและเป็นกลาง

ข้อ 12

บริการโทรคมนาคมพื้นฐานโดยทั่วถึง

ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายมีสิทธิที่จะนิยามประเภทของพันธกรณีที่เกี่ยวข้องกับการให้บริการโทรคมนาคมพื้นฐาน โดยทั่วถึง ที่ตนปรารถนาที่จะคงไว้ พันธกรณีดังกล่าว ซึ่งรวมถึงนโยบายการอุดหนุนไว้ที่ระบุภายใต้กฎหมายภายในของประเทศภาคีแต่ละฝ่าย จะไม่ถือว่าเป็นปฏิปักษ์ต่อการแข่งขัน โดยพันธกรณีนั่นเอง โดยพันธกรณีดังกล่าว จะต้องมีการบริหารจัดการอย่างโปร่งใส ไม่เลือกปฏิบัติ และมีความเป็นกลางในการแข่งขัน และไม่เป็นการระมัดระวังที่จำเป็นสำหรับประเภทของบริการโทรคมนาคมพื้นฐาน โดยทั่วถึงที่ประเทศภาคีได้นิยามไว้

ข้อ 13

การจัดสรรและการใช้ทรัพยากรที่มีจำกัด⁴

1. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องบริหารกระบวนการสำหรับการจัดสรรและการใช้ทรัพยากรที่มีจำกัด ซึ่งรวมถึง คลื่นความถี่และเลขหมายโทรคมนาคม โดยจะต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์การใช้ซึ่งเป็นธรรม ทันเวลา โปร่งใส และไม่เลือกปฏิบัติ
2. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องเผยแพร่สถานะปัจจุบันของการกำหนดย่านความถี่ หรือให้ประชาชนทั่วไปสามารถเข้าถึงได้⁵
3. ประเทศภาคีไม่จำเป็นต้องเผยแพร่หรือมีไว้ให้เป็นการทั่วไป ซึ่งข้อมูลของการกำหนดย่านความถี่สำหรับการใช้ของภาครัฐที่เป็นการเฉพาะ

---

⁴ คำตัดสินเกี่ยวกับการกำหนดและการจัดสรรของคลื่นความถี่และการบริหารจัดการคลื่นความถี่ไม่เป็นมาตรการที่ขัดกับข้อ 4 (การเข้าสู่ตลาด) ของบทที่ 8 โดยตัวมาตรฐานเอง ด้วยเหตุนี้ ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายยังคงรักษาระดับความสามารถที่จะใช้อำนาจกำหนดนโยบายการกำหนดคลื่นความถี่และการบริหารคลื่นความถี่ของตน ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อจำนวนของผู้ให้บริการ โดยมีเงื่อนไขว่า การกระทำในลักษณะดังกล่าว มีความสอดคล้องกับข้อกำหนดต่าง ๆ ในบทนี้ ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายยังคงรักษาสีทธิที่จะกำหนดย่านความถี่โดยพิจารณาถึงความจำเป็นในปัจจุบันและในอนาคต

⁵ กลุ่มประเทศภาคีไม่ต้องพิมพ์เผยแพร่ข้อมูลเกี่ยวกับการกำหนดย่านความถี่ในแต่ละความถี่ที่ให้กับผู้ได้รับอนุญาตแต่ละราย

เอกสารแนบท้ายว่าด้วยข้อตกลงการปรับตัว

ประเทศภาคี	ข้อ 4	ข้อ 6	ข้อ 7	ข้อ 8	ข้อ 9.2
บรูไน	พันธกรณีจะใช้บังคับตั้งแต่ วันที่ 1 มกราคม ค.ศ. 2009	พันธกรณีจะใช้บังคับตั้งแต่ วันที่ 1 มกราคม ค.ศ. 2009	พันธกรณีจะใช้บังคับตั้งแต่ วันที่ 1 มกราคม ค.ศ. 2009	พันธกรณีจะใช้บังคับตั้งแต่ วันที่ 1 มกราคม ค.ศ. 2009	พันธกรณีจะใช้บังคับตั้งแต่ วันที่ 1 มกราคม ค.ศ. 2009
กัมพูชา			พันธกรณีจะใช้บังคับตั้งแต่ ไม่ช้ากว่า 3 ปี หลังจากวันที่ ความตกลงฉบับนี้มีผลใช้ บังคับ	พันธกรณีจะใช้บังคับตั้งแต่ ไม่ช้ากว่า 1 ปี จากวันที่ กฎหมายว่าด้วยการ โทรคมนาคมมีผลใช้บังคับ กัมพูชาจะต้องพยายามทำให้ มั่นใจว่า กฎหมายว่าด้วยการ โทรคมนาคมมีผลใช้บังคับ ภายใน 3 ปี จากที่ความตกลง ฉบับนี้มีผลใช้บังคับ	พันธกรณีจะใช้บังคับตั้งแต่ วันที่มีการปฏิบัติตาม พันธกรณีในข้อ 7 (บริการเช่า ใช้สถานที่เพื่อติดตั้งอุปกรณ์) และข้อ 8 (บริการวงจรเช่า) ตามลำดับ
ลาว	พันธกรณีจะใช้บังคับตั้งแต่ สามปีหลังจากวันที่ (หนึ่ง) ลาวเข้าเป็นสมาชิก ดับบลิว ที โอ หรือ	พันธกรณีจะใช้บังคับตั้งแต่ สามปีหลังจากวันที่ (หนึ่ง) ลาวเข้าเป็นสมาชิก ดับบลิว ที โอ หรือ	พันธกรณีจะใช้บังคับตั้งแต่ สามปีหลังจากวันที่ (หนึ่ง) ลาวเข้าเป็นสมาชิก ดับบลิว ที โอ หรือ	พันธกรณีจะใช้บังคับตั้งแต่ สามปีหลังจากวันที่ (หนึ่ง) ลาวเข้าเป็นสมาชิก ดับบลิว ที โอ หรือ	พันธกรณีจะใช้บังคับตั้งแต่ สามปีหลังจากวันที่ (หนึ่ง) ลาวเข้าเป็นสมาชิก ดับบลิว ที โอ หรือ

ประเภทภาคี	ข้อ 4	ข้อ 6	ข้อ 7	ข้อ 8	ข้อ 9.2
	(สอง) กฎหมายภายในเพื่อการปฏิบัติตามพันธกรณีนี้มีผลใช้บังคับ ข้อใดก็ตามที่เร็วกว่า	(สอง) กฎหมายภายในเพื่อการปฏิบัติตามพันธกรณีนี้มีผลใช้บังคับ ข้อใดก็ตามที่เร็วกว่า	(สอง) กฎหมายภายในเพื่อการปฏิบัติตามพันธกรณีนี้มีผลใช้บังคับ ข้อใดก็ตามที่เร็วกว่า	(สอง) กฎหมายภายในเพื่อการปฏิบัติตามพันธกรณีนี้มีผลใช้บังคับ ข้อใดก็ตามที่เร็วกว่า	(สอง) กฎหมายภายในเพื่อการปฏิบัติตามพันธกรณีนี้มีผลใช้บังคับ ข้อใดก็ตามที่เร็วกว่า
พม่า	พันธกรณีจะใช้บังคับตั้งแต่วันที่การทบทวนนโยบายและข้อตกลงด้านระเบียบข้อบังคับ ปัจจุบันในการอนุญาตการมีส่วนร่วมของมัลไทเทคโคในบริการโทรคมนาคมเสร็จสมบูรณ์	พันธกรณีจะใช้บังคับตั้งแต่วันที่การทบทวนนโยบายและข้อตกลงด้านระเบียบข้อบังคับ ปัจจุบันในการอนุญาตการมีส่วนร่วมของมัลไทเทคโคในบริการโทรคมนาคมเสร็จสมบูรณ์	พันธกรณีจะใช้บังคับตั้งแต่วันที่การทบทวนนโยบายและข้อตกลงด้านระเบียบข้อบังคับ ปัจจุบันในการอนุญาตการมีส่วนร่วมของมัลไทเทคโคในบริการโทรคมนาคมเสร็จสมบูรณ์	พันธกรณีจะใช้บังคับตั้งแต่วันที่การทบทวนนโยบายและข้อตกลงด้านระเบียบข้อบังคับ ปัจจุบันในการอนุญาตการมีส่วนร่วมของมัลไทเทคโคในบริการโทรคมนาคมเสร็จสมบูรณ์	พันธกรณีจะใช้บังคับตั้งแต่วันที่กฎหมายว่าด้วยการโทรคมนาคมฉบับใหม่มีผลใช้บังคับ
สิงคโปร์	ผูกพันที่จะใช้บังคับข้อนี้เมื่อความตกลงฉบับนี้มีผลใช้บังคับ	ผูกพันที่จะใช้บังคับข้อนี้บนหลักการต่างตอบแทนกัน คือ สิงคโปร์จะผูกพันเกี่ยวกับข้อนี้เฉพาะกับประเทศภาคีอีกฝ่าย หากและเมื่อประเทศภาคนั้นผูกพันเช่นเดียวกัน	ผูกพันที่จะใช้บังคับข้อนี้บนหลักการต่างตอบแทนกัน คือ สิงคโปร์จะผูกพันเกี่ยวกับข้อนี้เฉพาะกับประเทศภาคีอีกฝ่าย หากและเมื่อประเทศภาคนั้นผูกพันเช่นเดียวกัน	ผูกพันที่จะใช้บังคับข้อนี้บนหลักการต่างตอบแทนกัน คือ สิงคโปร์จะผูกพันเกี่ยวกับข้อนี้เฉพาะกับประเทศภาคีอีกฝ่าย หากและเมื่อประเทศภาคนั้นผูกพันเช่นเดียวกัน	ผูกพันที่จะใช้บังคับข้อนี้บนหลักการต่างตอบแทนกัน คือ สิงคโปร์จะผูกพันเกี่ยวกับข้อนี้เฉพาะกับประเทศภาคีอีกฝ่าย หากและเมื่อประเทศภาคนั้นผูกพันเช่นเดียวกัน

ประเทศภาคี	ข้อ 4	ข้อ 6	ข้อ 7	ข้อ 8	ข้อ 9.2
ไทย ¹	พันธกรณีจะใช้บังคับ หลังจากการสิ้นสุดสัญญา สัมปทานฉบับสุดท้าย	พันธกรณีจะใช้บังคับ หลังจากการสิ้นสุดสัญญา สัมปทานฉบับสุดท้าย	พันธกรณีจะใช้บังคับ หลังจากการสิ้นสุดสัญญา สัมปทานฉบับสุดท้าย	พันธกรณีจะใช้บังคับ หลังจากการสิ้นสุดสัญญา สัมปทานฉบับสุดท้าย	พันธกรณีจะใช้บังคับตั้งแต่ วันที่ความตกลงฉบับนี้มีผลใช้ บังคับ
เวียดนาม			จะใช้บังคับ สามปีหลังจากที่ พันธกรณีเหล่านี้สะท้อนใน กฎหมายและระเบียบ ข้อบังคับภายในของเวียดนาม โดยสมควร	จะใช้บังคับ สามปีหลังจากที่ พันธกรณีเหล่านี้สะท้อนใน กฎหมายและระเบียบ ข้อบังคับภายในของเวียดนาม โดยสมควร	จะใช้บังคับ สามปีหลังจากที่ พันธกรณีเหล่านี้สะท้อนใน กฎหมายและระเบียบ ข้อบังคับภายในของเวียดนาม โดยสมควร

¹ สัญญาสัมปทานฉบับสุดท้ายจะสิ้นสุดในปี ค.ศ. 2018

บทที่ 9
การเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดา

ข้อ 1
วัตถุประสงค์

บทนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

- (เอ) ให้สิทธิและพันธกรณีเพิ่มเติมจากที่ระบุไว้ในบทที่ 8 (การค้าบริการ) และบทที่ 11 (การลงทุน) ซึ่งเป็นสิทธิและพันธกรณีที่เกี่ยวกับการเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดา ระหว่างกลุ่มประเทศภาคีเพื่อความมุ่งประสงค์ทางธุรกิจ
- (บี) อำนวยความสะดวกการเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดาที่ดำเนินการด้านการค้าและการลงทุนระหว่างกลุ่มประเทศภาคี
- (ซี) สร้างวิธีดำเนินการที่มีประสิทธิภาพและโปร่งใส ในการใช้พิธีการเข้าเมือง สำหรับการเข้าเมืองเป็นการชั่วคราวของบุคคลธรรมดา สำหรับบุคคลธรรมดาที่อยู่ภายใต้บังคับของบทนี้ และ
- (ดี) เพื่อการปกป้องบูรณภาพของเขตแดนของกลุ่มประเทศภาคีและคุ้มครองแรงงานภายในประเทศและการจ้างงานถาวรในอาณาเขตของกลุ่มประเทศภาคี

ข้อ 2

ขอบเขต

1. ตามที่ระบุไว้ในตารางข้อผูกพันเฉพาะของประเทศภาคีแต่ละฝ่ายในภาคผนวก 4 (ตารางข้อผูกพันว่าด้วยการเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดา) บทนี้ใช้กับมาตรการที่มีผลต่อการเข้าเมืองเป็นการชั่วคราวของบุคคลธรรมดาของประเทศภาคีหนึ่งเพื่อเข้าไปในอาณาเขตของประเทศภาคีอีกประเทศ โดยบุคคลดังกล่าวอาจรวมถึง

- (เอ) นักธุรกิจ
- (บี) ผู้ติดตั้งและผู้ให้บริการ
- (ซี) ผู้บริหารของธุรกิจที่มีสำนักงานใหญ่ในประเทศภาคีที่ได้จัดตั้งสาขาหรือบริษัทลูก หรือการจัดตั้งทางพาณิชย์อื่นของธุรกิจนั้นในประเทศภาคีประเทศอื่นๆ

- (ค) ผู้ที่โอนย้ายภายในกิจการ หรือ
  - (จ) ผู้ให้บริการตามสัญญา
2. บทนี้จะไม่ใช่กับมาตรการที่มีผลต่อบุคคลธรรมดาที่หาทางเข้าตลาดการจ้างงานของสมาชิก และจะไม่ใช่กับมาตรการที่เกี่ยวกับสัญชาติ ถิ่นที่อยู่ หรือการจ้างงานบนพื้นฐานที่ถาวร

ข้อ 3

คำนิยาม

เพื่อความมุ่งประสงค์ของบทนี้

- (เอ) **ประเทศชาติผู้ให้อนุญาต** หมายถึง ประเทศชาติที่ได้รับคำขอจากบุคคลธรรมดาของประเทศชาติอื่นเพื่อเข้าเมืองเป็นการชั่วคราว ซึ่งอยู่ในบังคับของข้อ 2.1 (ขอบเขต)
- (บี) **พิธีการเข้าเมือง** หมายถึง การตรวจลงตรา ใบอนุญาต ใบผ่าน หรือเอกสารอื่นๆ หรือหลักฐานทางอิเล็กทรอนิกส์ ที่ให้สิทธิบุคคลธรรมดาของประเทศชาติ ในการเข้าเมือง ทำนกอาศัย หรือทำงาน หรือจัดตั้งทางพาณิชย์ในอาณาเขตของประเทศชาติผู้ให้อนุญาต
- (ซี) **บุคคลธรรมดาของประเทศชาติ** หมายถึง บุคคลธรรมดาของประเทศชาติหนึ่งตามที่ได้นิยามไว้ในข้อ 2(เจ) (คำนิยาม) ของบทที่ 8 (การค้าบริการ) และ
- (ดี) **การเข้าเมืองเป็นการชั่วคราว** หมายถึง การเข้าเมืองของบุคคลธรรมดาซึ่งอยู่ภายในบังคับของบทนี้ โดยมีจุดประสงค์เพื่อได้ถิ่นที่อยู่ถาวร

ข้อ 4

การให้เข้าเมืองเป็นการชั่วคราว

1. ตามตารางข้อผูกพันเฉพาะของประเทศชาติในภาคผนวก 4 (ตารางข้อผูกพันว่าด้วยการเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดา) ประเทศชาติแต่ละฝ่ายจะต้องให้การเข้าเมืองเป็นการชั่วคราว หรือการขยายระยะเวลาการพำนักอยู่เป็นการชั่วคราวแก่บุคคลธรรมดาของประเทศชาติอื่น ตามที่กำหนดไว้ในบทนี้ โดยมีเงื่อนไขดังต่อไปนี้

- (เอ) บุคคลธรรมดาจะต้องปฏิบัติตามวิธีการยื่นคำขอที่กำหนดไว้สำหรับการขอพิธีการเข้าเมือง และ

- (บี) บุคคลธรรมดาต้องมีคุณสมบัติทั้งหมดที่สอดคล้องตามที่ระบุในการเข้าประเทศภาคีผู้ให้อนุญาต
2. ค่าธรรมเนียมใดๆ ที่กำหนดไว้ในการดำเนินการตามพิธีการเข้าเมือง จะต้องสมเหตุสมผลและเป็นไปตามกฎหมายภายในประเทศ
3. ประเทศภาคีอาจปฏิเสธการเข้าเมืองเป็นการชั่วคราว หรือการขยายระยะเวลาการพำนักอยู่เป็นการชั่วคราวแก่บุคคลธรรมดาของประเทศภาคีอื่นที่ไม่สอดคล้องกับวรรค 1 (เอ) และ (บี)

ข้อ 5

ตารางข้อมูลพินัยการเข้าเมืองและการพำนักอยู่เป็นการชั่วคราวของบุคคลธรรมดา

ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องระบุในภาคผนวก 4 (ตารางข้อมูลพินัยว่าด้วยการเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดา) ซึ่งตารางที่มีข้อมูลพินัยของตนสำหรับการเข้าเมืองและการพำนักอยู่เป็นการชั่วคราวของบุคคลธรรมดาของประเทศภาคีอื่นในอาณาเขตของตน ภายใต้บังคับของข้อ 2.1 (ขอบเขต) ตารางดังกล่าวจะระบุเงื่อนไขและข้อจำกัดเฉพาะสำหรับข้อมูลพินัยเหล่านั้น รวมถึง ระยะเวลาของการพำนักอยู่ สำหรับบุคคลธรรมดาแต่ละประเภทซึ่งรวมอยู่ในตารางข้อมูลพินัยของประเทศภาคีแต่ละฝ่าย

ข้อ 6

การดำเนินการเกี่ยวกับคำขอ

1. เมื่อประเทศภาคีกำหนดว่าต้องมีการยื่นคำขอตามพิธีการเข้าเมือง ประเทศภาคีนั้นจะต้องดำเนินการกับคำขอที่ครบถ้วนสมบูรณ์จากบุคคลธรรมดาของประเทศภาคีอื่นซึ่งอยู่ภายใต้บังคับของข้อ 2.1 (ขอบเขต) โดยทันที ตามพิธีการเข้าเมืองหรือการขยายระยะเวลาในการพำนักอยู่
2. เมื่อได้รับคำร้องขอและภายในระยะเวลาอันสมควรหลังจากที่ได้รับคำขอพิธีการเข้าเมืองที่ครบถ้วนสมบูรณ์จากบุคคลธรรมดาของประเทศภาคีอื่น ภายใต้บังคับของข้อ 2.1 (ขอบเขต) ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องแจ้งผู้ยื่นคำขอถึงรายละเอียด ดังต่อไปนี้

(เอ) การได้รับคำขอ

(บี) สถานะของคำขอ และ

- (ซี) คำตัดสินเกี่ยวกับคำขอ ซึ่งรวมถึง ระยะเวลาการพำนักอยู่ และเงื่อนไขอื่นๆ หากคำขอได้รับการอนุมัติ

ข้อ 7

มาตรการตรวจคนเข้าเมือง

1. ไม่มีความใดในบทที่ 8 (การค้าบริการ) หรือบทที่ 11 (การลงทุน) จะห้ามประเทศภาคีในการใช้มาตรการที่จะควบคุมการเข้าเมืองของบุคคลธรรมดาของประเทศภาคีอื่นในอาณาเขตของตน หรือการพำนักอยู่เป็นการชั่วคราวของบุคคลธรรมดาดังกล่าว ซึ่งรวมถึง มาตรการที่จำเป็นในการปกป้องบูรณภาพ และในการประกันให้มีการเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดาข้ามเขตแดนอย่างเป็นระเบียบเรียบร้อย หากว่ามาตรการดังกล่าวจะไม่นำมาใช้ในลักษณะที่จะลดล้างหรือทำให้ผลประโยชน์ของประเทศภาคีอื่นภายใต้บทนี้เสียหายไป หรือทำให้การค้าสินค้า หรือการค้าบริการ หรือกิจกรรมการลงทุนภายใต้ความตกลงฉบับนี้เสียหายหรือล่าช้าเกินควร
2. ข้อเท็จจริงเพียงอย่างเดียวที่กำหนดให้บุคคลต้องดำเนินการครบถ้วนตามข้อกำหนดเบื้องต้นเพื่อให้มีสิทธิเข้ามายังประเทศภาคีนั้น จะไม่ถือว่าเป็นการลดล้างหรือทำให้เสื่อมเสียซึ่งผลประโยชน์ของประเทศภาคีอื่นภายใต้บทนี้ หรือทำให้การค้าสินค้า หรือการค้าบริการ หรือกิจกรรมการลงทุนภายใต้ความตกลงฉบับนี้เสียหายหรือล่าช้าเกินควร

ข้อ 8

ความโปร่งใส

ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้อง

- (เอ) เผยแพร่ หรือมีเช่นนั้นมิไว้ให้เป็นการทั่วไป ซึ่งข้อมูลเชิงอธิบายในทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับพิธีการเข้าเมือง หรือมีผลกระทบต่อการค้าบริการตามบทนี้
- (บี) เผยแพร่ เช่น ในเว็บไซต์ของตน หรือมีเช่นนั้นมิไว้ให้เป็นการทั่วไปให้ประชาชนในอาณาเขตของตน และต่อบุคคลในอาณาเขตของประเทศภาคีอื่น สามารถเข้าถึงได้ ซึ่งข้อกำหนดสำหรับการเข้าเมืองชั่วคราวภายใต้บทนี้ รวมถึงข้อมูลเชิงอธิบายและแบบฟอร์มและเอกสารต่างๆ ซึ่งจะทำให้บุคคลธรรมดาของกลุ่มประเทศภาคีอื่นๆ ค้นเคยกับข้อกำหนดนั้นๆ ไม่ช้ากว่าหกเดือนภายหลังจากวันที่ความตกลงฉบับนี้มีผลใช้บังคับ

- (ซี) ทำให้มั่นใจว่าข้อมูลที่เผยแพร่ หรือมีไว้ให้เป็นการทั่วไปตามอนุวรรค (บี) หากมีการแก้ไข หรือปรับปรุงมาตรการว่าด้วยการเข้าเมืองใดๆ ที่มีผลต่อการเข้าเมืองเป็นการชั่วคราวของบุคคลธรรมดาจะต้องทำให้ทันสมัยโดยเร็วที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้ ภายใน 90 วัน

ข้อ 9

การใช้บังคับบทที่ 17 (การปรึกษาหารือและการระงับข้อพิพาท)

1. กลุ่มประเทศภาคีจะต้องพยายามระงับความขัดแย้งใดๆ ที่เกิดขึ้นจากการบังคับใช้บทนี้ผ่านทาง การปรึกษาหารือ
2. ประเทศภาคีจะต้องไม่ใช้บทที่ 17 (การปรึกษาหารือและการระงับข้อพิพาท) ในการปฏิเสธที่จะให้เข้าเมืองเป็นการชั่วคราวภายใต้บทนี้ เว้นแต่ในกรณีดังต่อไปนี้
  - (เอ) ในเรื่องเกี่ยวกับแบบแผนการปฏิบัติในส่วนของประเทศภาคีผู้ให้อนุญาต และ
  - (บี) บุคคลธรรมดาที่ได้รับผลกระทบได้ใช้วิธีเยียวยาภายในประเทศทั้งหมดแล้วเกี่ยวกับเรื่องเฉพาะ

บทที่ 10
พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

ข้อ 1
วัตถุประสงค์

บทนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

- (เอ) ส่งเสริมพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ระหว่างกลุ่มประเทศภาคี
- (บี) เสริมสร้างร่วมมือระหว่างกลุ่มประเทศภาคีในส่วนที่เกี่ยวกับการพัฒนาพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และ
- (ซี) ส่งเสริมให้มีการใช้พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ให้กว้างขวางยิ่งขึ้นในระดับสากล

ข้อ 2
คำนิยาม

เพื่อความมุ่งประสงค์ของบทนี้

- (เอ) **ใบรับรองดิจิทัล** คือ เอกสารหรือแฟ้มข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์ที่ออก หรือมีความเชื่อมโยงกับผู้เข้าร่วมการสื่อสารหรือทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยมีความมุ่งประสงค์เพื่อยืนยันตัวตนบุคคลของผู้เข้าร่วม
- (บี) **การยืนยันตัวตนบุคคลทางอิเล็กทรอนิกส์** หมายถึง กระบวนการตรวจสอบการแสดงผลข้อมูลหรือการเรียกร้องสิทธิทางอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อที่จะสร้างระดับความมั่นใจในความน่าเชื่อถือของการแสดงผลข้อมูลหรือการเรียกร้องสิทธิ
- (ซี) **ลายมือชื่อทางอิเล็กทรอนิกส์** มีความหมายสำหรับประเทศภาคีแต่ละฝ่าย ตามที่ระบุไว้ในกฎหมายและระเบียบข้อบังคับภายในประเทศ
- (ดี) **รูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ของเอกสาร** หมายถึง เอกสารในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ที่กำหนดโดยประเทศภาคีหนึ่ง รวมถึงเอกสารที่ส่งทางโทรสาร
- (อี) **เอกสารการดำเนินการทางการค้า** หมายถึง รูปแบบที่ออกหรือควบคุมโดยประเทศภาคีหนึ่ง ซึ่งต้องทำให้สมบูรณ์โดยหรือสำหรับ ผู้นำเข้าหรือผู้ส่งออกที่เกี่ยวกับการนำเข้าหรือการส่งออกสินค้า

(เอฟ) อังชิตร์ล อ่างถึงคณะกรรมาธิการกภูหมายการค้ำระหว่างประเทศของสหประชาชาติ

ข้อ 3

ความโปร่งใส

1. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องเผยแพร่โดยทันทีเท่าที่จะเป็นไปได้ หรือเมื่อไม่สามารถปฏิบัติได้ ก็จะต้องมีไว้ให้เป็นการทั่วไป ซึ่งมาตรการที่เกี่ยวข้องทั้งปวงซึ่งใช้บังคับเป็นการทั่วไปที่เกี่ยวกับหรือมีผลต่อการดำเนินการตามบทนี้
2. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะตอบสนองโดยทันทีเท่าที่จะเป็นไปได้ ต่อคำร้องของประเทศภาคีอื่นที่ขอข้อมูลเฉพาะในเรื่องมาตรการใดๆ ของตนซึ่งใช้บังคับเป็นการทั่วไป ที่เกี่ยวกับหรือมีผลต่อการดำเนินการตามบทนี้

ข้อ 4

กรอบของระเบียบข้อบังคับภายใน

ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องคงไว้ หรือนำมาใช้ในทันทีเท่าที่สามารถปฏิบัติได้ ซึ่งกฎหมายและระเบียบข้อบังคับภายในประเทศที่กำกับดูแลธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ โดยคำนึงถึงกฎหมายแม่แบบว่าด้วยการพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ ค.ศ. 1996 ของคณะกรรมการกฤษฎีกาการค้าระหว่างประเทศของสหประชาชาติ

ข้อ 5

การยืนยันตัวบุคคลทางอิเล็กทรอนิกส์และใบรับรองดิจิทัล

1. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องคงไว้หรือนำมาใช้ทันทีเท่าที่สามารถปฏิบัติได้ ซึ่งมาตรการต่างๆ บนพื้นฐานของแบบแผนสากลสำหรับการยืนยันตัวบุคคลทางอิเล็กทรอนิกส์ที่มีลักษณะดังต่อไปนี้
  - (เอ) อนุญาตให้ผู้เข้าร่วมการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์เลือกใช้เทคโนโลยีในการยืนยันตัวบุคคลและรูปแบบในการดำเนินการที่เหมาะสมสำหรับธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ของตน
  - (บี) ไม่จำกัดการยอมรับเทคโนโลยีและรูปแบบในการดำเนินการ และ

- (๕) อนุญาตให้ผู้เข้าร่วมการทำธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์มีโอกาสพิสูจน์ว่าธุรกรรมทางอิเล็กทรอนิกส์ของตนสอดคล้องกับกฎหมายและระเบียบข้อบังคับภายในของประเทศภาคี
2. หากเป็นไปได้ กลุ่มประเทศภาคีจะต้องพยายามดำเนินการเพื่อมุ่งไปสู่การยอมรับร่วมกันของใบรับรองดิจิทัลและลายมือชื่อทางอิเล็กทรอนิกส์ ที่ออกหรือยอมรับโดยรัฐบาลบนพื้นฐานของมาตรฐานที่ได้รับการยอมรับในระดับสากล
  3. กลุ่มประเทศภาคีจะต้องส่งเสริมให้ใบรับรองดิจิทัลสามารถใช้งานระหว่างระบบได้ในภาคธุรกิจ

ข้อ 6

การคุ้มครองผู้บริโภคทางออนไลน์

1. ภายใต้บังคับของวรรค 2 ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องให้การคุ้มครองผู้บริโภคที่ใช้พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ อย่างน้อยในระดับที่เท่าเทียมกันกับที่ให้แก่ผู้บริโภคในรูปแบบพาณิชย์อื่นๆ ภายใต้กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ และนโยบายของตน เท่าที่จะเป็นไปได้
2. ประเทศภาคีไม่มีพันธกรณีที่จะต้องปฏิบัติตามวรรค 1 ก่อนวันที่ประเทศภาคีนั้นจะออกกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับภายในประเทศ หรือได้ใช้นโยบายคุ้มครองผู้บริโภคที่ใช้พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

ข้อ 7

การคุ้มครองข้อมูลทางออนไลน์

1. ภายใต้บังคับของวรรค 2 ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ใช้พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ตามที่ตนเห็นว่าเหมาะสม
2. ประเทศภาคีไม่มีพันธกรณีที่จะต้องปฏิบัติตามวรรค 1 ก่อนวันที่ประเทศภาคีนั้นจะออกกฎหมายหรือระเบียบข้อบังคับภายในประเทศ เพื่อคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลของผู้ใช้พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

3. ในการพัฒนามาตรฐานการคุ้มครองข้อมูล ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องคำนึงถึงมาตรฐานระหว่างประเทศและหลักเกณฑ์ขององค์การระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง

ข้อ 8

การค้าไร้กระดาษ

1. เท่าที่จะเป็นไปได้ ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องดำเนินการเพื่อมุ่งไปสู่การปฏิบัติตามความริเริ่มสำหรับการใช้การค้าไร้กระดาษ
2. กลุ่มประเทศภาคีจะต้องร่วมมือกันในเวทีระหว่างประเทศเพื่อเสริมสร้างการยอมรับเอกสารการดำเนินการทางการค้าในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์
3. ในการดำเนินการเพื่อมุ่งไปสู่การปฏิบัติตามความริเริ่มสำหรับการใช้การค้าไร้กระดาษ ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องคำนึงถึงวิธีการต่างๆ ที่ได้ตกลงไว้โดยองค์การระหว่างประเทศ รวมถึงองค์การศุลกากรโลก
4. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องพยายามให้เอกสารการดำเนินการทางการค้าในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ มีไว้ให้เป็นการทั่วไป

ข้อ 9

ความร่วมมือด้านพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

1. โดยยอมรับถึงลักษณะที่เป็นสากลของพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ กลุ่มประเทศภาคีจะต้องกระตุ้นให้เกิดความร่วมมือในกิจกรรมด้านการวิจัยและการฝึกอบรม ที่จะเสริมสร้างการพัฒนาพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ให้มากขึ้น ความร่วมมือด้านการวิจัยและการฝึกอบรมดังกล่าวนั้นอาจรวมถึงแต่ไม่จำกัดอยู่เพียงกรณีดังต่อไปนี้
  - (เอ) การส่งเสริมให้มีการใช้เอกสารการดำเนินการทางการค้าในรูปแบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยประเทศหรือกลุ่มประเทศภาคีใดๆ
  - (บี) ช่วยเหลือวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมให้พ้นจากอุปสรรคในการใช้พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์

- (ซี) แบ่งปันข้อมูลและประสบการณ์ และระบุแนวปฏิบัติที่ดีที่สุดในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกรอบนโยบายและกฎหมายภายในประเทศในเรื่องพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงสิ่งที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองข้อมูล สิทธิความเป็นส่วนตัวของผู้บริโภค ความเชื่อมั่นของผู้บริโภค ความปลอดภัยในการสื่อสารบนอินเทอร์เน็ต จดหมายอิเล็กทรอนิกส์ที่ไม่พึงประสงค์ ลายมือชื่อทางอิเล็กทรอนิกส์ สิทธิว่าด้วยทรัพย์สินทางปัญญา และรัฐบาลอิเล็กทรอนิกส์
  - (ค) กระตุ้นกิจกรรมความร่วมมือเพื่อส่งเสริมพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงการปรับปรุงประสิทธิผลและประสิทธิภาพของพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์
  - (อ) สำรวจแนวทางที่ประเทศภาคีหรือกลุ่มประเทศภาคีที่พัฒนาแล้วจะสามารถให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศกำลังพัฒนาในการปฏิบัติตามกรอบกฎหมายด้านพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์
  - (เอฟ) กระตุ้นกิจกรรมความร่วมมือระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เพื่ออำนวยความสะดวกให้มีการสืบสวนที่รวดเร็วและแก้ปัญหาค้าขายในเรือเกี่ยวกับธุรกรรมพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์
  - (จี) กระตุ้นภาคเอกชนในการพัฒนาวิธีการกำกับดูแลตนเอง รวมถึงจรรยาบรรณ สัญญาแม่แบบ แนวปฏิบัติ และกลไกบังคับใช้ ซึ่งสนับสนุนพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ และ
  - (เอช) มีส่วนร่วมอย่างแข็งขันทั้งในเวทีระดับภูมิภาคและพหุภาคี เพื่อส่งเสริมการพัฒนาของพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์
2. กลุ่มประเทศภาคีจะต้องพยายามใช้ความร่วมมือในรูปแบบต่างๆ ซึ่งจะใช้เป็นพื้นฐานของการพัฒนาต่อไปและไม่ซ้ำซ้อนกับโครงการความร่วมมือที่ดำเนินการอยู่ในเวทีระหว่างประเทศ

ข้อ 10

การไม่ใช้บังคับบทที่ 17 (การปรึกษาหารือและการระงับข้อพิพาท)

บทที่ 17 (การปรึกษาหารือและการระงับข้อพิพาท) จะต้องไม่ใช้บังคับกับเรื่องใดๆ ที่เกิดขึ้นภายใต้บทนี้

บทที่ 11

การลงทุน

ส่วน เอ

ข้อ 1

ขอบเขต

1. บทนี้จะใช้บังคับกับมาตรการที่นำมาใช้หรือคงไว้โดยประเทศภาคีที่เกี่ยวข้องกับ
  - (เอ) ผู้ลงทุนของประเทศภาคีอื่น และ
  - (บี) การลงทุนที่ครอบคลุม

2. บทนี้จะไม่ใช่บังคับกับ
  - (เอ) การจัดซื้อจัดจ้างโดยรัฐ
  - (บี) การอุดหนุนหรือการให้โดยประเทศภาคี และ
  - (ซี) การบริการที่ให้ตามอำนาจหน้าที่ของรัฐบาล โดยหน่วยงานหรือเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องของประเทศภาคี ทั้งนี้เพื่อความมุ่งประสงค์ของบทนี้ บริการที่ให้จากการใช้อำนาจหน้าที่ของรัฐบาล หมายถึง บริการใดๆ ซึ่งไม่ได้ให้บนพื้นฐานทางการพาณิชย์หรือในการแข่งขันกับผู้ให้บริการรายหนึ่งหรือมากกว่านั้น

ข้อ 2

คำนิยาม

เพื่อความมุ่งประสงค์ของบทนี้

- (เอ) การลงทุนที่ครอบคลุม หมายถึง ในส่วนที่เกี่ยวกับประเทศภาคี การลงทุนในอาณาเขตของตน โดยผู้ลงทุนของประเทศภาคีอีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งมีอยู่ ณ วันที่ความตกลงนี้มีผลใช้บังคับ หรือที่มีการจัดตั้ง ได้มา หรือขยายในภายหลัง และที่ประเทศภาคี

ผู้รับการลงทุนได้ยอมรับให้เข้ามา¹ โดยเป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ และนโยบายที่เกี่ยวข้องของตน หากสามารถนำมาปรับใช้ได้

- (บี) **สกุลเงินตราที่ใช้ได้โดยเสรี** หมายถึง สกุลเงินตราที่ใช้ได้โดยเสรีตามที่กำหนดโดย กองทุนการเงินระหว่างประเทศที่สอดคล้องกับข้อบ่งชี้ของความตกลงของกองทุน และที่แก้ไขหลังจากนั้น
- (ซี) **การลงทุน²** หมายถึง สินทรัพย์ทุกประเภท ที่เป็นเจ้าของหรือควบคุมโดยผู้ลงทุน ซึ่งรวมถึง แต่ไม่จำกัดเฉพาะสิ่งต่อไปนี้
- (หนึ่ง) สังกหัตถ์และอสังหัตถ์ และสิทธิในทรัพย์สินอื่นๆ อาทิ การ จำนอง สิทธิยึดหน้า หรือการค้ำประกัน
  - (สอง) หุ้นส่วน หุ้น พันธบัตร และหุ้นกู้ หรือรูปแบบอื่นใดของการเข้าร่วมใน นิติบุคคล และสิทธิที่เกิดจากสิ่งเหล่านั้น
  - (สาม) สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งเป็นที่ยอมรับตามกฎหมายและระเบียบ ข้อบังคับของประเทศภาคีแต่ละฝ่าย และค่าความนิยม
  - (สี่) สิทธิเรียกร้องในเงินหรือในการปฏิบัติใดๆตามสัญญาที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ และมีมูลค่าทางการเงิน³
  - (ห้า) สิทธิภายใต้สัญญา รวมถึง การจ้างเหมาแบบเบ็ดเสร็จ การก่อสร้าง การ จัดการ การผลิต หรือสัญญาแบ่งปันรายได้ และ
  - (หก) สัมปทานทางธุรกิจ ที่กำหนดให้มีในการดำเนินกิจกรรมทางเศรษฐกิจ และมีมูลค่าทางการเงิน ตามกฎหมายหรือภายใต้สัญญา รวมถึงสัมปทาน ใดสำหรับการแสวงหาเพื่อเพาะปลูก สกัด หรือใช้ ทรัพยากรธรรมชาติ

---

¹ เพื่อความชัดเจนยิ่งขึ้น

- (เอ) ในกรณีของไทย การคุ้มครองภายใต้บทนี้จะต้องให้กับการลงทุนที่ครอบคลุม ที่ได้รับความ เห็นชอบเป็นการเฉพาะเป็นลายลักษณ์อักษร โดยหน่วยงานผู้มีอำนาจ
- (บี) ในกรณีของเวียดนาม “ที่ได้ยอมรับให้เข้ามา” หมายถึง “ที่ได้รับการลงทะเบียนหรือเห็นชอบ อย่างเป็นลายลักษณ์อักษร ตามแต่กรณี”

² คำว่า “การลงทุน” ไม่รวมถึง คำสั่งหรือคำพิพากษาที่เป็นผลมาจากการฟ้องร้องทางตุลาการหรือการกระทำทาง ปกครอง

³ เพื่อความชัดเจนยิ่งขึ้น การลงทุนไม่ได้หมายถึง สิทธิเรียกร้องในเงินซึ่งเกิดจากเพียงแค่

- (เอ) สัญญาทางการค้าสำหรับการขายสินค้าหรือการบริการ หรือ
- (บี) การขายเวลาให้สินเชื่อที่เกี่ยวกับสัญญาทางการค้าดังกล่าว

เพื่อความมุ่งประสงค์ในการกำหนดค่านิยมของการลงทุนในข้อนี้ ผลตอบแทนที่น่า
กลับมาลงทุนจะต้องได้รับการปฏิบัติเหมือนการลงทุน และการเปลี่ยนแปลงใดๆ ใน
รูปแบบซึ่งสินทรัพย์นั้นได้ถูกนำไปลงทุนหรือนำกลับมาลงทุนใหม่ จะต้องไม่กระทบต่อ
คุณสมบัติของสินทรัพย์ที่ถือเป็นการลงทุน

- (ดี) **ผู้ลงทุนของประเทศภาคี** หมายถึงบุคคลธรรมดาของประเทศภาคี หรือนิติบุคคล
ของประเทศภาคีซึ่งจะดำเนินการลงทุน⁴ กำลังลงทุน หรือ ได้ลงทุนแล้วในอาณา
เขตของประเทศภาคีอีกฝ่ายหนึ่ง
- (อี) **นิติบุคคล** หมายถึง องค์กรใด ซึ่งก่อตั้งขึ้น โดยชอบหรือมิเช่นนั้นก็จัดตั้งขึ้นภายใต้
กฎหมายที่ใช้บังคับอยู่ ไม่ว่าจะมิวัตถุประสงค์เพื่อกำไรหรือเพื่อวัตถุประสงค์อื่น
และไม่ว่าจะเป็นของส่วนบุคคลหรือรัฐบาล รวมถึงบริษัท การจัดการสินทรัพย์
เพื่อบุคคลอื่น ห้างหุ้นส่วน การร่วมทุน การเป็นเจ้าของแต่เพียงผู้เดียว สมาคม
หรือองค์กรที่มีลักษณะคล้ายคลึงกัน
- (เอฟ) **นิติบุคคลของประเทศภาคี** หมายถึง นิติบุคคลซึ่งก่อตั้งขึ้นหรือจัดตั้งภายใต้
กฎหมายของประเทศภาคีนั้น
- (จี) **มาตรการ** หมายถึง มาตรการใดของประเทศภาคี ไม่ว่าจะอยู่ในรูปแบบของ
กฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ กฎ วิธีการ คำตัดสิน การกระทำทางปกครอง หรือ
รูปแบบอื่นใด
- (เอช) **มาตรการของประเทศภาคี** รวมถึงมาตรการที่ใช้โดย
  - (หนึ่ง) รัฐบาลและหน่วยงานผู้มีอำนาจของส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค หรือส่วน
ท้องถิ่น และ
  - (สอง) องค์กรที่มีชื่อของรัฐบาลซึ่งใช้อำนาจที่ได้รับมอบจากรัฐบาล หรือ
หน่วยงานผู้มีอำนาจของส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค หรือส่วนท้องถิ่น
- (ไอ) **บุคคลธรรมดาของประเทศภาคี** หมายถึงบุคคลธรรมดาใดที่มีสัญชาติ หรือมีความ
เป็นพลเมือง หรือมีสิทธิพำนักถาวรในประเทศภาคีนั้น โดยเป็นไปตามกฎหมาย
และระเบียบข้อบังคับของตน และ

---

⁴ เพื่อความชัดเจนยิ่งขึ้น กลุ่มประเทศภาคีเข้าใจร่วมกันว่าผู้ลงทุนที่ “จะดำเนินการ” ลงทุน หมายถึงผู้ลงทุนของ
ประเทศภาคีอีกฝ่ายที่ได้ดำเนินการอย่างเป็นทางการเป็นรูปธรรมว่าจะทำการลงทุน ในกรณีที่มีการกำหนดให้ทำการแจ้งหรือ
การขอความเห็นชอบในการทำการลงทุน ผู้ลงทุนที่ “จะดำเนินการ” ลงทุน หมายถึงผู้ลงทุนของประเทศภาคีอีก
ฝ่ายซึ่งได้เริ่มดำเนินการในขั้นตอนการแจ้งและการขอความเห็นชอบนั้นแล้ว

- (เจ) ผลตอบแทน หมายถึง จำนวนเงินซึ่งเป็นผลหรือได้มาจากการลงทุน รวมถึง กำไร เงินปันผล ดอกเบี้ย ส่วนเกินทุน ค่าสิทธิ และรายได้อื่น ๆ ที่ถูกต้องตามกฎหมาย ทั้งหมด

ข้อ 3

ความสัมพันธ์กับบทอื่น

1. บทนี้จะไม่ใช่บังคับกับมาตรการที่นำมาใช้หรือคงไว้โดยประเทศภาคี ในขอบเขตเท่าที่ มาตรการเหล่านั้นถูกรวมอยู่ภายใต้บทที่ 8 (การค้าบริการ) หรือบทที่ 9 (การเคลื่อนย้ายของ บุคคลธรรมดา)
2. โดยไม่คำนึงถึงวรรค 1 ให้ข้อ 6 (การประคับคองการลงทุน) ข้อ 7 (การชดเชยต่อความ สูญเสีย) ข้อ 8 (การโอน) ข้อ 9 (การเวนคืนและการชดเชย) ข้อ 10 (การรับช่วงสิทธิ) และส่วนบี (ข้อ พิพาทด้านการลงทุนระหว่างประเทศภาคีกับผู้ลงทุน) ใช้บังคับโดยอนุโลมกับมาตรการใดๆ ที่มี ผลกระทบต่อการให้บริการ โดยผู้ให้บริการของประเทศภาคีผ่านการจัดตั้งทางพาณิชย์ในอาณาเขต ของประเทศใดประเทศหนึ่งในกลุ่มประเทศภาคีอื่นตามบทที่ 8 (การค้าบริการ) แต่เฉพาะใน ขอบเขตที่มาตรการดังกล่าวนั้นเกี่ยวข้องกับการลงทุนที่ครอบคลุมและพันธกรณีภายใต้บทนี้เท่านั้น ไม่ว่าสาขาการบริการดังกล่าวจะระบุอยู่ในตารางข้อผูกพันเฉพาะการบริการของประเทศภาคีใน ภาคผนวก 3 (ตารางข้อผูกพันเฉพาะว่าด้วยการบริการ) หรือไม่ก็ตาม

ข้อ 4

การปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ⁵

ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องให้การปฏิบัติต่อผู้ลงทุนของประเทศภาคีอีกฝ่ายหนึ่งและต่อการ ลงทุนที่ครอบคลุม ในส่วนที่เกี่ยวกับการจัดตั้ง การได้มา การขยาย การจัดการ การดำเนินการ การ ปฏิบัติการ การชำระบัญชี การขาย การโอน หรือการจำหน่ายจ่ายโอนอื่น ๆ ของการลงทุน ที่เป็น การอนุเคราะห์ไม่ด้อยไปกว่าที่ตนให้ต่อผู้ลงทุนของตนและต่อการลงทุนของผู้ลงทุนเหล่านั้นใน สภาวะการณ์ที่คล้ายคลึงกัน

---

⁵ การใช้บังคับข้อนี้อยู่ภายใต้ข้อ 16 (แผนงาน)

ข้อ 5

การห้ามข้อกำหนดให้ปฏิบัติ

ห้ามประเทศภาคีใช้บังคับมาตรการใดๆ ที่เกี่ยวกับการจัดตั้ง การได้มา การขยาย การจัดการ การดำเนินการ การปฏิบัติการ หรือการขายหรือการจำหน่ายจ่ายโอนอื่น ๆ ของการลงทุนของผู้ลงทุนของประเทศภาคีในอาณาเขตของตน โดยไม่สอดคล้องกับความตกลงว่าด้วยมาตรการการลงทุนที่เกี่ยวกับการค้า ในภาคผนวกที่ 1 เอ ของความตกลงฉบับลิว ที โอ

ข้อ 6

การประติบัติต่อการลงทุน

1. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องให้การประติบัติต่อการลงทุนที่ครอบคลุมด้วยความเป็นธรรมและเท่าเทียมกันและให้ความคุ้มครองและความมั่นคงอย่างครบถ้วน
2. เพื่อความชัดเจนยิ่งขึ้น⁶
  - (เอ) การประติบัติที่เป็นธรรมและเท่าเทียมกัน กำหนดให้ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องไม่ปฏิเสธการให้ความยุติธรรมในกระบวนการทางกฎหมายหรือทางปกครองใดๆ
  - (บี) ความคุ้มครองและความมั่นคงอย่างครบถ้วน กำหนดให้ประเทศภาคีแต่ละประเทศใช้มาตรการต่างๆ ด้วยความสมเหตุสมผลเท่าที่จำเป็นเพื่อทำให้มั่นใจถึงความคุ้มครองและความมั่นคงของการลงทุนที่ครอบคลุม และ
  - (ซี) แนวคิดเรื่อง “การประติบัติที่เป็นธรรมและเท่าเทียมกัน” และ “ความคุ้มครองและความมั่นคงอย่างครบถ้วน” ไม่ได้กำหนดให้มีการประติบัติเพิ่มเติมหรือเกินไปกว่าสิ่งที่ได้กำหนดภายใต้กฎหมายจารีตประเพณีระหว่างประเทศ และไม่สร้างสิทธิที่มีนัยสำคัญเพิ่มเติม
3. การตัดสินว่ามีการละเมิดข้อบออื่นของความตกลงนี้ หรือความตกลงระหว่างประเทศอื่นนั้น ไม่ถือว่าได้เกิดการละเมิดข้อนี้

---

⁶ ในกรณีของอินโดนีเซีย เฉพาะวรรค 2 (เอ) และ (บี) เท่านั้นที่จะใช้บังคับ เมื่ออินโดนีเซียเป็นประเทศภาคีที่ทำให้การประติบัติภายใต้ข้อนี้

ข้อ 7

การชดเชยต่อความสูญเสีย

ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องให้การประคับประคองผู้ลงทุนของประเทศภาคีอีกฝ่ายหนึ่งและต่อการลงทุนที่ครอบคลุมในส่วนที่เกี่ยวข้องมาจากมาตรการที่ได้นำมาใช้หรือคงไว้ทำให้เกิดความสูญเสียต่อการลงทุนในอาณาเขตของตน ที่เป็นผลมาจากการสู้รบด้วยอาวุธ การจลาจลทางพลเรือน หรือสถานการณ์ฉุกเฉิน ที่เป็นการประคับประคองที่ไม่ค่อยไปกว่าที่ให้อาณาการณที่คล้ายคลึงกันนั้นกับ

- (เอ) ผู้ลงทุนของตนและการลงทุนของผู้ลงทุนเหล่านั้น และ
- (บี) ผู้ลงทุนของประเทศภาคีอื่นหรือประเทศที่ไม่ใช่ภาคีและการลงทุนของผู้ลงทุนเหล่านั้น

ข้อ 8

การโอน

1. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องอนุญาตให้การโอนทั้งหมดที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนที่ครอบคลุมสามารถทำได้โดยเสรีและไม่ล่าช้าเพื่อเข้ามาและออกไปจากอาณาเขตของตน การโอนดังกล่าวนี้รวมถึง

- (เอ) ทรัพย์สินที่นำมาร่วมลงทุน รวมถึงการร่วมลงทุนเบื้องต้น
- (บี) กำไร ส่วนเกินทุน เงินปันผล ค่าสิทธิ ค่าธรรมเนียมใบอนุญาต ความช่วยเหลือทางวิชาการ และค่าธรรมเนียมในการจัดการและค่าธรรมเนียมทางเทคนิค ดอกเบี้ย และรายได้ประจำอื่นๆ ที่เป็นผลจากการลงทุนที่ครอบคลุมใดๆ
- (ซี) ผลกำไรที่เกิดจากการขายการลงทุนหรือการชำระบัญชีของการลงทุนที่ครอบคลุมใดๆ ทั้งหมดหรือบางส่วน
- (ดี) การชำระเงินภายใต้สัญญา รวมถึงข้อตกลงเงินกู้
- (อี) การชำระเงินที่ทำตามข้อ 7 (การชดเชยต่อความสูญเสีย) และข้อ 9 (การเวนคืนและการชดเชย)
- (เอฟ) การชำระเงินที่เกิดจากการระงับข้อพิพาทโดยวิธีการใดๆ รวมถึงการวินิจฉัยข้อพิพาท การอนุญาโตตุลาการ หรือข้อตกลงระหว่างคู่กรณีในข้อพิพาท และ

(จ) รายได้และค่าตอบแทนอื่นๆ ของบุคลากรที่เกี่ยวข้องจากต่างประเทศที่ทำงาน
เกี่ยวเนื่องกับการลงทุนนั้น

2. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องอนุญาตการโอนดังกล่าวซึ่งเกี่ยวข้องกับการลงทุนที่
ครอบคลุมให้ทำได้ในสกุลเงินตราที่ใช้ได้โดยเสรีที่อัตราแลกเปลี่ยนตลาด ณ เวลาที่มีการโอน

3. โดยไม่คำนึงถึงวรรค 1 และวรรค 2 ประเทศภาคีอาจขัดขวางหรือชะลอการโอน โดยการ
ใช้บังคับกฎหมายและระเบียบข้อบังคับของตนอย่างเป็นธรรม ไม่เลือกปฏิบัติและโดยสุจริต ใน
เรื่องที่เกี่ยวข้องกับ

(เอ) การล้มละลาย การมีหนี้สินล้นพ้นตัว หรือการให้ความคุ้มครองสิทธิของเจ้าหนี้

(บี) การออก การค้า หรือการซื้อขายหลักทรัพย์ การซื้อขายล่วงหน้า การซื้อขายสิทธิ
การเลือก หรือ การซื้อขายอนุพันธ์

(ซี) การกระทำผิดที่เกี่ยวกับอาชญากรรมหรือทางอาญา และการส่งคืนทรัพย์สินที่มา
จากอาชญากรรม

(ดี) การรายงานทางการเงินหรือการจัดเก็บข้อมูลการโอนเมื่อมีความจำเป็นเพื่อ
ส่งเสริมการบังคับใช้กฎหมายหรือ การดำเนินการของหน่วยงานผู้ควบคุม
กฎระเบียบทางการเงิน

(อี) การทำให้มั่นใจว่ามีการปฏิบัติตามคำสั่งหรือคำพิพากษาในกระบวนการทางตุลา
การหรือทางปกครอง

(เอฟ) การจัดเก็บภาษี

(จี) การประกันสังคม การเกษียณราชการ หรือแผนการบังคับออมเงิน และ

(เอช) สิทธิในค่าชดเชยของลูกจ้าง

4. ไม่มีความใดในบทนี้ที่จะกระทบกับสิทธิและพันธกรณีของประเทศภาคีแต่ละฝ่ายในฐานะ
สมาชิกของกองทุนการเงินระหว่างประเทศภายใต้ข้อบทของความตกลงของกองทุน รวมถึงการใช้
การปริวรรตซึ่งสอดคล้องกับ ข้อบทของความตกลง โดยมีเงื่อนไขว่าประเทศภาคีจะต้องไม่กำหนด
ข้อจำกัดต่อธุรกรรมเงินทุนใดๆ ที่ไม่สอดคล้องกับข้อผูกพันเฉพาะของตนภายใต้บทนี้ที่เกี่ยวข้อง
ธุรกรรมดังกล่าว นอกจากจะเป็นไปตามข้อ 4 (มาตรการเพื่อการรักษาดุลการชำระเงิน) ของบทที่
15 (บทบัญญัติทั่วไปและข้อยกเว้น) หรือตามคำร้องขอของกองทุน

ข้อ 9

การเวนคืนและการชดเชย⁷

1. ประเทศภาคีจะต้องไม่เวนคืนหรือทำให้เป็นของรัฐ ซึ่งการลงทุนที่ครอบคลุมทั้งโดยทางตรงหรือโดยมาตรการใดๆ ที่เทียบเท่ากับการเวนคืนหรือการทำให้เป็นของรัฐ (การเวนคืน) ยกเว้น
  - (เอ) เพื่อความมุ่งประสงค์ทางสาธารณะ⁸
  - (บี) ในรูปแบบของการไม่เลือกปฏิบัติ
  - (ซี) มีการชำระค่าชดเชยโดยพลัน เพียงพอ และมีประสิทธิผลและ
  - (ดี) เป็นไปตามกระบวนการ โดยชอบตามกฎหมาย

2. ค่าชดเชยที่อ้างถึงในวรรค 1 (ซี) จะต้อง
  - (เอ) ชำระโดยไม่ล่าช้า⁹
  - (บี) เทียบเท่ากับมูลค่าตลาดที่เป็นธรรมของการลงทุนที่ถูกเวนคืน ณ เวลาหรือก่อนหน้าทันทีที่ได้ประกาศเรื่องการเวนคืนต่อสาธารณชน¹⁰ หรือเมื่อเกิดการเวนคืนขึ้นแล้วแต่ว่ากรณีใดจะนำมาปรับใช้ได้
  - (ซี) ไม่สะท้อนการเปลี่ยนแปลงใดๆ ในมูลค่าอันเนื่องมาจากการเวนคืนที่ตั้งใจนั้นจะเป็นที่รู้จักก่อนหน้านี้
  - (ดี) สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้อย่างมีประสิทธิภาพ และจะต้องโอนได้โดยเสรีระหว่างอาณาเขตของกลุ่มประเทศภาคี

---

⁷ ข้อนี้จะต้องตีความโดยสอดคล้องกับบทภาคผนวกว่าด้วยเรื่องการเวนคืนและการชดเชย

⁸ เพื่อหลีกเลี่ยงข้อสงสัย เมื่อมาเลเซียเป็นประเทศภาคีผู้ทำการเวนคืน มาตรการเวนคืนใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับที่ดินให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในกฎหมายและระเบียบข้อบังคับภายในประเทศว่าด้วยการยึดครองที่ดิน

⁹ กลุ่มประเทศภาคีเข้าใจร่วมกันว่าจะจำเป็นต้องมีกระบวนการทางกฎหมายและทางปกครองที่ต้องปฏิบัติ ก่อนที่จะมีการชำระค่าชดเชยได้

¹⁰ ในกรณีของฟิลิปปินส์ ณ เวลาหรือก่อนหน้าทันทีที่ได้ประกาศเรื่องการเวนคืนต่อสาธารณชนหมายถึง วันที่มีการยื่นคำร้องขอเวนคืน

3. ค่าชดเชยที่กล่าวถึงในวรรค 1 (ซี) จะต้องรวมถึงดอกเบี้ยในอัตราที่เหมาะสม ค่าชดเชยที่รวมถึงดอกเบี้ยใดๆ ที่เกิดขึ้นนั้นจะต้องชำระทั้งในสกุลเงินตราของประเทศภาคีที่ทำการเวนคืน หรือ ในสกุลเงินตราที่ใช้ได้โดยเสรี หากถูกร้องขอจากผู้ลงทุน
4. หากผู้ลงทุนร้องขอให้มีการชำระเงินในสกุลเงินตราที่ใช้ได้โดยเสรี ค่าชดเชยที่กล่าวถึงในวรรค 1 (ซี) รวมถึงดอกเบี้ยใดๆ ที่เกิดขึ้นนั้น จะต้องเปลี่ยนเป็นสกุลเงินตราที่มีการชำระเงินตามอัตราแลกเปลี่ยนตลาด ณ วันที่มีการชำระเงิน
5. บทนี้จะไม่ใช้บังคับกับการออกมาตรการบังคับใช้สิทธิที่ได้รับจากจากสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาโดยสอดคล้องกับความตกลงทริปส์
6. โดยไม่คำนึงถึงวรรค 1 ถึง 4 ในกรณีที่ตั้งคโปร์หรือเวียดนามเป็นประเทศภาคีผู้ทำการเวนคืน มาตรการเวนคืนใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับที่ดินซึ่งจะต้องนิยามไว้ในกฎหมายภายในประเทศของประเทศภาคีผู้ทำการเวนคืน ในวันที่ความตกลงนี้มีผลใช้บังคับ ให้ใช้ตามวัตถุประสงค์และให้มีการชำระเงินชดเชยที่สอดคล้องกับกฎหมายดังกล่าว ค่าชดเชยนั้นจะต้องอยู่ภายใต้การแก้ไขใดๆ ที่ตามมาของกฎหมายดังกล่าวที่เกี่ยวกับจำนวนเงินชดเชยซึ่งการแก้ไขดังกล่าวนี้เป็นไปตามแนวโน้มทั่วไปของมูลค่าตลาดของที่ดิน

ข้อ 10

การรับช่วงสิทธิ

1. หากประเทศภาคีหรือหน่วยงานของประเทศภาคีชำระเงินแก่ผู้ลงทุนของประเทศภาคีนั้น ภายใต้การรับประกัน สัญญาประกันภัยหรือรูปแบบอื่น ของการชดใช้ค่าเสียหายที่ตนได้ให้ต่อความเสี่ยงที่มีโชเซิงพาณิชย์เกี่ยวกับการลงทุน ประเทศภาคีอื่นจะต้องยอมรับการรับช่วงสิทธิหรือการโอนของสิทธิหรือสิทธิเรียกร้องใด ๆ ในการลงทุนดังกล่าว สิทธิหรือสิทธิเรียกร้องที่รับช่วงหรือที่โอนจะต้องไม่มากกว่าสิทธิหรือสิทธิเรียกร้องเดิมของผู้ลงทุน
2. เมื่อประเทศภาคีหรือหน่วยงานของภาคีชำระเงินแก่ผู้ลงทุนของประเทศภาคีนั้น และได้รับสิทธิและสิทธิเรียกร้องต่อจากผู้ลงทุน ผู้ลงทุนนั้นจะต้องไม่ดำเนินการเกี่ยวกับสิทธิและสิทธิเรียกร้องเหล่านั้นต่อประเทศภาคีอีกฝ่ายหนึ่ง เว้นแต่จะได้รับมอบอำนาจให้กระทำการในนามของประเทศภาคีนั้นหรือหน่วยงานของประเทศภาคีที่เป็นผู้ชำระเงิน

3. ในกระบวนการใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับข้อพิพาทเรื่องการลงทุน ประเทศภาคีจะต้องไม่อ้าง เพื่อเป็น คำแก้ต่าง คำฟ้องแย้ง สิทธิหักล้าง หรืออื่นใด ว่าผู้ลงทุนหรือการลงทุนที่ครอบคลุมนั้นได้รับ แล้วหรือจะ ได้รับซึ่งการชดใช้ค่าเสียหายหรือการชดเชยอื่นใดสำหรับความเสียหายใดๆ ที่กล่าวอ้าง ว่ามีทั้งหมดหรือบางส่วน ตามสัญญาประกันภัยหรือสัญญาค่าประกัน

ข้อ 11

การปฏิเสธการให้สิทธิประโยชน์

1. ภายหลังจากที่มีการแจ้ง ประเทศภาคีอาจปฏิเสธการให้สิทธิประโยชน์ของบทนี้
  - (เอ) ต่อผู้ลงทุนของประเทศภาคีอีกฝ่ายหนึ่งที่เป็นนิติบุคคลของประเทศภาคีอื่น ดังกล่าวนั้น และต่อการลงทุนของผู้ลงทุนดังกล่าว ในกรณีที่ผู้ลงทุนของประเทศที่มี ิใช่ภาคีเป็นเจ้าของหรือควบคุมนิติบุคคลนั้น และนิติบุคคลนั้น ไม่มีการประกอบ ธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญในอาณาเขตของประเทศภาคีอื่นนั้น
  - (บี) ต่อผู้ลงทุนของประเทศภาคีอีกฝ่ายหนึ่งที่เป็นนิติบุคคลของประเทศภาคีอื่นดังกล่าว นั้น และต่อการลงทุนของผู้ลงทุนดังกล่าว ในกรณีที่ผู้ลงทุนของประเทศภาคีที่ปฏิเสธ การให้สิทธิประโยชน์เป็นเจ้าของหรือควบคุมนิติบุคคลนั้น และนิติบุคคลนั้น ไม่มีการประกอบธุรกิจอย่างมีนัยสำคัญในอาณาเขตของประเทศภาคีอื่นนั้น นอกเหนือจากประเทศภาคีที่ปฏิเสธ
2. โดยไม่คำนึงถึงวรรค 1 และ ภายใต้อการแจ้งและการปรึกษาหารือก่อนหน้ากับประเทศภาคี ที่เกี่ยวข้อง ไทยอาจปฏิเสธการให้สิทธิประโยชน์ของบทนี้ที่เกี่ยวกับการอนุญาตให้เข้ามา การจัดตั้ง การได้มา และการขยายการลงทุนของผู้ลงทุนจากประเทศภาคีอีกฝ่ายหนึ่งซึ่งเป็นนิติบุคคลของ ประเทศภาคีอื่นนั้น และต่อการลงทุนของผู้ลงทุนดังกล่าว ในกรณีที่ประเทศไทยพิสูจน์ได้ว่า นิติ บุคคลนั้นเป็นเจ้าของหรือถูกควบคุมโดยบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลของประเทศที่มี ิใช่ภาคีหรือ ประเทศภาคีที่ปฏิเสธการให้สิทธิประโยชน์ ภายใต้อกฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่นำมาปรับใช้ได้ ของตน
3. ในกรณีของไทย นิติบุคคล คือ
  - (เอ) เป็นเจ้าของ โดยบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลของประเทศภาคีหรือประเทศที่มี ิใช่ ภาคี หากบุคคลของประเทศภาคี นั้นเป็นเจ้าของเงินทุนมากกว่าร้อยละ 50

(สอง) ถูกควบคุม โดยบุคคลธรรมดาหรือนิติบุคคลของประเทศภาคีหรือประเทศที่มีใช้ภาคี หากบุคคลนั้นมีอำนาจในการเสนอชื่อกรรมการส่วนใหญ่หรือมีละนั้นก็เป็นผู้มีอำนาจโดยถูกต้องตามกฎหมายในการกำกับกำกับการดำเนินการของนิติบุคคลนั้น

4. หลังจากที่มีการแจ้ง และโดยไม่มีผลต่อวรรค 1 ฟิลิปปินส์อาจปฏิเสธการให้สิทธิประโยชน์ของบทนี้ต่อผู้ลงทุนของประเทศภาคีอีกฝ่ายหนึ่งและต่อการลงทุนของผู้ลงทุนนั้น ในกรณีที่พิสูจน์ได้ว่าผู้ลงทุนนั้นได้ทำการลงทุนโดยละเมิดข้อบทของกฎหมายแห่งเครือจักรภพ หมายเลข 108 ที่มีชื่อว่ากฎหมายเพื่อลงโทษพฤติกรรมที่หลีกเลี่ยงกฎหมายว่าด้วยการทำให้เป็นของรัฐซึ่งสิทธิพื้นฐาน สัมปทาน หรือสิทธิประโยชน์ ตามที่ได้แก้ไขโดยพระราชกฤษฎีกา หมายเลข 715 หรือที่รู้จักกันในนาม “ดิแอนไทคัมมีลอร์” ตามที่มีการแก้ไขต่อมา

ข้อ 12

ข้อสงวน¹¹

1. ข้อ 4 (การประคับประคองคนชาติ) และในกรณีของลาว พี ดี อาร์ ข้อ 5 (การห้ามข้อกำหนดให้ปฏิบัติ) จะไม่ใช่บังคับกับ

- (เอ) มาตรการที่มีอยู่ใดๆ ที่ไม่สอดคล้องกับข้อบทเหล่านั้นซึ่งคงไว้โดยประเทศภาคี
  - (หนึ่ง) หน่วยงานรัฐบาลส่วนกลางตามที่ระบุไว้โดยประเทศภาคีนั้นในตารางบัญชีที่หนึ่งของตน
  - (สอง) หน่วยงานรัฐบาลส่วนภูมิภาค ตามที่ระบุไว้โดยประเทศภาคีในตารางบัญชีที่หนึ่งของตน หรือ
  - (สาม) หน่วยงานรัฐบาลส่วนท้องถิ่น
- (บี) การดำเนินการอย่างต่อเนื่อง หรือการเริ่มใหม่ทันทีของมาตรการที่อ้างถึงไว้ในอนุวรรค (เอ) หรือ
- (ซี) การแก้ไขมาตรการใดๆ ที่อ้างถึงไว้ในอนุวรรค (เอ) ในขอบเขตเท่าที่การแก้ไขนั้นไม่ได้ทำให้เกิดความสอดคล้องลดลงของมาตรการนั้นที่มีอยู่ในวันที่ตารางบัญชีที่หนึ่งของประเทศภาคีมีผลบังคับใช้กับข้อ 4 (การประคับประคองคนชาติ) และในกรณีของลาว พี ดี อาร์ ข้อ 5 (การห้ามข้อกำหนดให้ปฏิบัติ)

---

¹¹ การใช้บังคับข้อนี้ขึ้นอยู่กับข้อ 16 (แผนงาน)

2. ข้อ 4 (การประคับประคองคนชาติ)และในกรณีของลาว พี ดี อาร์ ข้อ 5 (การห้ามข้อ กำหนดให้ปฏิบัติ) จะไม่ใช่บังคับกับมาตรการใดๆ ที่ประเทศภากินำมาใช้หรือคงไว้ที่เกี่ยวกับสาขา สาขาย่อย หรือกิจกรรมต่างๆ ตามที่ระบุไว้ในตารางบัญชีที่สองของตน

3. นอกเหนือจากการดำเนินการตามกระบวนการสำหรับการแก้ไขตารางข้อสงวน ประเทศ ภาคิไม่อาจกำหนดให้ผู้ลงทุนของประเทศภาคีอีกฝ่ายหนึ่งขายหรือจำหน่ายโอนการลงทุนที่มีอยู่ ณ เวลาที่มาตรการมีผลใช้บังคับ ด้วยเหตุผลของสัญชาติ ภายใต้มาตรการใดๆ ที่นำมาใช้ภาย หลังจากวันที่ความตกลงนี้มีผลใช้บังคับและอยู่ในตารางบัญชีสองของตน

ข้อ 13

ความโปร่งใส

1. ยกเว้นในกรณีฉุกเฉิน ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องเผยแพร่มาตรการที่เกี่ยวข้องทั้งปวงซึ่ง ใช้บังคับเป็นการทั่วไปที่ครอบคลุมโดยทันทีโดยทันทีและ อย่างช้าที่สุดก่อนที่มาตรการนั้นจะมีผล ใช้บังคับ ความตกลงระหว่างประเทศซึ่งประเทศภาคีร่วมลงนามด้วย ที่เกี่ยวกับหรือมีผลต่อผู้ลงทุน หรือกิจกรรมการลงทุน จะต้องเผยแพร่ด้วยเช่นกัน

2. ในขอบเขตเท่าที่เป็นไปได้ ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องเปิดเผยมาตรการและความตกลง ระหว่างประเทศใดๆ ในประเภทตามที่กล่าวถึงในวรรค 1 ให้เข้าถึงได้ทางอินเทอร์เน็ต

3. ในกรณีที่การเผยแพร่ที่กล่าวอ้างถึงในวรรค 1 และ 2 ไม่สามารถปฏิบัติได้ ข้อมูลดังกล่าว¹² จะต้องมิใช่เป็นการทั่วไปแทน

4. ในขอบเขตเท่าที่รอบกฎหมายภายในของตนกำหนด ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้อง พยายามที่จะเปิดโอกาสที่สมเหตุสมผลให้ผู้มีส่วนได้เสียให้ข้อคิดเห็นต่อมาตรการต่างๆ ที่กล่าวถึง ในวรรค 1 ก่อนที่จะนำมาใช้

---

¹² เพื่อความชัดเจนยิ่งขึ้น กลุ่มประเทศภาคีตกลงว่าข้อมูลดังกล่าวนั้นอาจจะเผยแพร่ในภาษาที่ประเทศภาคีแต่ละ ฝ่ายเลือก

5. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องกำหนดจุดติดต่อเพื่ออำนวยความสะดวกในการติดต่อสื่อสารระหว่างกลุ่มประเทศภาคีในเรื่องใดๆที่ครอบคลุมโดยบทนี้ เมื่อมีการร้องขอจากประเทศภาคีอีกฝ่ายให้จุดติดต่อ

- (เอ) ระบุสำนักงานหรือเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบในเรื่องที่เกี่ยวข้อง และ
- (บี) ช่วยเหลือเท่าที่จำเป็นในการอำนวยความสะดวกในการติดต่อสื่อสารกับประเทศภาคีผู้ร้องขอเกี่ยวกับเรื่องนั้น

6. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องตอบสนองภายในระยะเวลาที่สมเหตุสมผลต่อคำร้องขอทั้งหมดโดยประเทศภาคีอื่นสำหรับข้อมูลเฉพาะในเรื่อง

- (เอ) มาตรการใดๆ หรือความตกลงระหว่างประเทศที่อ้างถึงในวรรค 1
- (บี) สิ่งใหม่ใดๆ หรือการเปลี่ยนแปลงสิ่งที่มีอยู่ใดๆ ต่อมาตรการ หรือแนวปฏิบัติทางปกครองซึ่งมีผลกระทบอย่างมากต่อผู้ลงทุนหรือการลงทุนที่ครอบคลุม ไม่ว่าจะได้แจ้งประเทศภาคีอื่นก่อนหน้านี้ถึงมาตรการใหม่หรือที่เปลี่ยนแปลง หรือแนวปฏิบัติทางปกครองใหม่หรือที่เปลี่ยนแปลงหรือไม่ก็ตาม

7. การแจ้งหรือการติดต่อสื่อสารใดๆ ภายใต้ข้อนี้จะต้องจัดให้ประเทศภาคีอื่นผ่านทางจุดติดต่อที่เกี่ยวข้องเป็นภาษาอังกฤษ

8. ไม่มีควมใดในข้อนี้ที่จะตีความเพื่อกำหนดให้ประเทศภาคีต้องให้ข้อมูลที่เป็นความลับ ซึ่งการเปิดเผยจะขัดขวางการบังคับการตามกฎหมาย หรือมีเช่นนั้นจะขัดต่อประโยชน์สาธารณะ หรือซึ่งจะทำให้เสื่อมเสียประโยชน์ในทางพาณิชย์ที่ชอบด้วยกฎหมายของนิติบุคคลใด โดยเฉพาะนั้น ไม่ว่าจะเป็นิติบุคคลมหาชนหรือนิติบุคคลเอกชน

9. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องทำให้มั่นใจว่า กระบวนการพิจารณาทางปกครองของตนที่เกี่ยวข้องกับการใช้มาตรการต่างๆ ที่อ้างถึงในวรรค 1 ต่อผู้ลงทุนหรือการลงทุนเฉพาะรายของประเทศภาคีอื่นในกรณีเฉพาะนั้นจะต้อง

- (เอ) ส่งหนังสือแจ้งเจตจำนงค์ที่สมเหตุสมผลให้กับบุคคลของประเทศภาคีอีกฝ่ายหนึ่ง ซึ่งได้รับผลกระทบโดยตรงจากกระบวนการ เมื่อกระบวนการนั้นได้เริ่มขึ้น ในขอบเขตเท่าที่ครอบคลุมภายในของตนกำหนดและเมื่อเป็นไปได้

- (บี) ให้พยายามเปิดโอกาสที่สมเหตุสมผลให้บุคคลดังกล่าวในการแสดงท่าทีของเขา เหล่านั้นก่อนหน้าการกระทำทางปกครองอันเป็นที่สุดใดๆ ในเวลาที่ลักษณะของ กระบวนการนั้นและผลประโยชน์สาธารณะเอื้อให้ทำได้ ในขอบเขตเท่าที่กรอบ กฎหมายภายในของตนกำหนด และ
- (ซี) กระบวนการของตนมีความสอดคล้องกับกฎหมายของตน

10. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องคงไว้ซึ่งระบบศาลหรือศาลพิเศษในทางปกครอง หรือ กระบวนการอื่นๆ เพื่อความมุ่งประสงค์ให้มีการทบทวนโดยเร็ว¹³ และในกรณีที่มีเหตุอันควรทำ การแก้ไขการกระทำทางปกครองอันเป็นที่สุดในเรื่องที่ครอบคลุม โดยบทนี้ ในกรณีที่กระบวนการ หรือคณะผู้พิจารณานั้นไม่เป็นอิสระจากหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายให้กระทำการทางปกครอง ดังกล่าว ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องทำให้มั่นใจว่าคณะผู้พิจารณาหรือกระบวนการนั้นเป็นการ ทบทวนอย่างมีหลักเกณฑ์และไม่ลำเอียง

11. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องทำให้มั่นใจว่า ในระบบศาลหรือศาลพิเศษในทางปกครอง หรือกระบวนการดังกล่าวใดๆ คู่กรณีของกระบวนการพิจารณาจะได้รับสิทธิใน

- (เอ) โอกาสที่สมเหตุสมผลในการสนับสนุนหรือปกป้องท่าทีของตน และ
- (บี) คำตัดสินที่สอดคล้องกับกฎหมายของประเทศภาคี

12. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องทำให้มั่นใจว่าคำตัดสินใดๆ ที่อ้างถึงในวรรค 11 (บี) จะต้อง ได้รับการปฏิบัติที่สอดคล้องกับกฎหมายของตน โดยอยู่ภายใต้การอุทธรณ์หรือการทบทวนเพิ่มเติม ดังที่กำหนดไว้ในกฎหมายของตน

ข้อ 14

พิธีการพิเศษและการเปิดเผยข้อมูล

1. ไม่มีความใดในข้อ 4 (การประติบัติเยี่ยงคนชาติ) ที่จะตีความเพื่อขัดขวางประเทศภาคีจาก การนำมาใช้หรือคงไว้ซึ่งมาตรการที่กำหนดพิธีการพิเศษที่เกี่ยวกับการลงทุนที่ครอบคลุม รวมถึง ข้อกำหนดให้การลงทุนที่ครอบคลุมก่อตั้งโดยถูกกฎหมายภายใต้กฎหมายและระเบียบข้อบังคับ

---

¹³ เพื่อหลีกเลี่ยงข้อสงสัย รูปแบบของการ “ทบทวน” จะเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในกฎหมายของประเทศภาคี

ของประเทศภาคีนั้น โดยมีเงื่อนไขว่าพิธีการนั้นจะต้องไม่ทำให้การคุ้มครองที่ให้โดยประเทศภาคีแก่ผู้ลงทุนของประเทศภาคีอีกฝ่ายและการลงทุนที่ครอบคลุมตามบทนี้ลดลงอย่างมีนัยสำคัญ

2. โดยไม่คำนึงถึงข้อ 4 (การปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ) ประเทศภาคีอาจจะกำหนดให้ผู้ลงทุนของประเทศภาคีอีกฝ่าย หรือการลงทุนที่ครอบคลุมว่าต้องให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับการลงทุนนั้นเฉพาะเพื่อความมุ่งประสงค์ทางข้อมูลหรือทางสถิติ ประเทศภาคีจะต้องให้การคุ้มครองในขอบเขตเท่าที่เป็นไปได้ต่อข้อมูลที่เป็นความลับใดๆ จากการเปิดเผยใดๆ ซึ่งจะทำให้เสื่อมเสียประโยชน์ในทางพาณิชย์ที่ชอบด้วยกฎหมายของผู้ลงทุนหรือการลงทุนที่ครอบคลุมนั้น ไม่มีสิ่งใดในวรรคนี้ ที่จะตีความเพื่อขัดขวางประเทศภาคีจากการได้รับหรือเปิดเผยข้อมูลโดยการบังคับใช้กฎหมายของตนอย่างเท่าเทียมและสุจริต

ข้อ 15

การปฏิบัติเป็นพิเศษและแตกต่างสำหรับประเทศสมาชิกใหม่ของอาเซียน

เพื่อให้บทนี้เพิ่มสิทธิประโยชน์ให้กับประเทศสมาชิกใหม่ของอาเซียน และให้สอดคล้องกับวัตถุประสงค์และอารัมภบทของความตกลงนี้ และวัตถุประสงค์ของบทที่ 12 (ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ) กลุ่มประเทศภาคียอมรับความสำคัญของการให้การปฏิบัติเป็นพิเศษและแตกต่างแก่ประเทศสมาชิกใหม่ของอาเซียนภายใต้บทนี้ดังต่อไปนี้ ด้วยวิธี

- (เอ) การช่วยเหลือทางวิชาการเพื่อเสริมสร้างความสามารถของประเทศภาคีเหล่านั้นในส่วนที่เกี่ยวกับนโยบายการลงทุนและการส่งเสริมการลงทุน รวมถึงด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
- (บี) การเข้าถึงข้อมูลในเรื่องนโยบายการลงทุนของประเทศภาคีอื่นๆ ข้อมูลทางธุรกิจฐานข้อมูลที่เกี่ยวข้อง และจุดติดต่อสำหรับหน่วยงานส่งเสริมการลงทุน
- (ซี) ข้อผูกพันในด้านที่มีผลประโยชน์แก่ประเทศสมาชิกใหม่ของอาเซียน และ
- (ดี) การยอมรับว่าข้อผูกพันของประเทศสมาชิกใหม่ของอาเซียนแต่ละประเทศอาจกระทำตามระดับการพัฒนาของแต่ละประเทศ

ข้อ 16

แผนงาน

1. กลุ่มประเทศภาคีจะต้องทำการอภิปรายหารือในเรื่อง

- (เอ) ตารางข้อสงวนของบทนี้ และ
  - (บี) การประคับค้ำต่อการลงทุนในด้านบริการที่ไม่เข้าข่ายเป็นการจัดตั้งทางพาณิชย์ในบทที่ 8 (การค้าบริการ)
2. กลุ่มประเทศภาคีจะต้องทำการอภิปรายหรือโดยมุ่งที่จะตกลงกันในเรื่อง
- (เอ) การใช้บังคับหลักการประคับค้ำแห่งชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์ยิ่งต่อบทนี้ รวมถึงต่อตารางข้อสงวน และ
  - (บี) ขั้นตอนการแก้ไขตารางข้อสงวน
3. กลุ่มประเทศภาคีจะต้องสรุปการอภิปรายหรือที่อ้างถึงในวรรค 1 และ 2 ภายใน 5 ปีจากวันที่ความตกลงนี้มีผลใช้บังคับ เว้นแต่ว่ากลุ่มประเทศภาคีจะตกลงเป็นอย่างอื่น การอภิปรายหรือเหล่านี้จะต้องได้รับการควบคุมดูแลโดยคณะกรรมการการลงทุน ที่ได้จัดตั้งขึ้นตามข้อ 17 (คณะกรรมการว่าด้วยการลงทุน)
4. ตารางข้อสงวนของบทนี้ได้อ้างถึงในวรรค 1 จะต้องมิผลใช้บังคับในวันที่กลุ่มประเทศภาคีตกลงกัน
5. โดยไม่คำนึงถึงความใดๆ ที่เป็นการขัดต่อบทนี้ ข้อ 4 (การประคับค้ำแห่งชาติ) และข้อ 12 (ข้อสงวน) จะต้องไม่มีผลใช้บังคับจนกว่าตารางข้อสงวนของบทนี้ของกลุ่มประเทศภาคีได้มีผลใช้บังคับโดยสอดคล้องกับวรรค 4

ข้อ 17

คณะกรรมการว่าด้วยการลงทุน

1. โดยการนี้ กลุ่มประเทศภาคีจัดตั้งคณะกรรมการว่าด้วยการลงทุน (คณะกรรมการการลงทุน) ประกอบด้วยผู้แทนของกลุ่มประเทศภาคี
2. คณะกรรมการการลงทุนจะต้องมีการประชุมภายในหนึ่งปีจากวันที่ความตกลงนี้มีผลใช้บังคับ และตามที่กำหนดร่วมกันหลังจากนั้น โดยกลุ่มประเทศภาคี การประชุมอาจกระทำโดยการพบปะระหว่างบุคคล หรือโดยวิธีการอื่นใดตามที่กลุ่มประเทศภาคีกำหนดร่วมกัน

3. หน้าที่ของคณะกรรมการการลงทุน คือ
- (เอ) ควบคุมดูแลการหาหรือที่อ้างถึงในข้อ 16.1 และ 16.2 (แผนงาน)
  - (บี) ทบทวนการปฏิบัติตามบทนี้
  - (ซี) พิจารณาเรื่องอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับบทนี้ที่ระบุโดยกลุ่มประเทศภาคี
  - (ดี) รายงานต่อคณะกรรมการร่วมเอฟ ที เอ ตามที่กำหนดไว้

ส่วน บี

ข้อพิพาทด้านการลงทุนระหว่างประเทศภาคีกับผู้ลงทุน

ข้อ 18

ขอบเขตและคำนิยาม

1. ส่วนนี้จะใช้บังคับกับข้อพิพาทระหว่างประเทศภาคีกับผู้ลงทุนของประเทศภาคีอีกฝ่ายหนึ่งเกี่ยวกับการละเมิดพันธกรณีภายใต้ส่วนเอที่กล่าวอ้างว่ามีโดยประเทศภาคีนั้น ซึ่งก่อความสูญเสียหรือความเสียหายต่อการลงทุนที่ครอบคลุมของผู้ลงทุน
2. ส่วนนี้จะไม่ใช่บังคับกับข้อพิพาทด้านการลงทุนที่เกิดขึ้นก่อนหน้าที่ความตกลงนี้มีผลใช้บังคับ
3. บุคคลธรรมดาที่มีสัญชาติหรือมีความเป็นพลเมืองของประเทศภาคีไม่อาจจะเรียกร้องสิทธิต่อประเทศภาคีนั้นภายใต้ส่วนนี้
4. เพื่อความมุ่งประสงค์ของส่วนนี้
  - (เอ) **ผู้มีอำนาจแต่งตั้ง** หมายถึง
    - (หนึ่ง) เลขธิการของอิกสิต ในกรณีของการอนุญาโตตุลาการภายใต้ข้อ 21.1 (บี) หรือ (ซี) (การยื่นข้อเรียกร้องสิทธิ)
    - (สอง) เลขธิการใหญ่ของศาลอนุญาโตตุลาการถาวร ในกรณีของการอนุญาโตตุลาการภายใต้ข้อ 21.1 (ดี) หรือ (อี) หรือ
    - (สาม) บุคคลอื่นตามที่ตกลงกันระหว่างคู่พิพาท
  - (บี) **ประเทศภาคีผู้พิพาท** หมายถึง ประเทศภาคีซึ่งถูกเรียกร้องสิทธิภายใต้ส่วนนี้

- (ซี) ภาคิผู้พิพาท หมายถึง ผู้ลงทุนผู้พิพาทหรือประเทศภาคิผู้พิพาท
- (คิ) คูพิพาท หมายถึง ผู้ลงทุนผู้พิพาทและประเทศภาคิผู้พิพาท
- (อิ) ผู้ลงทุนผู้พิพาท หมายถึง ผู้ลงทุนของประเทศภาคิ ที่เรียกร็องสิทธิต่อประเทศภาคิ อิกฝ่ายหนึ่งในามของตนภายใต้ส่วนนี้ และหากเกี่ยวข้อง รวมถึงผู้ลงทุนของประเทศภาคิที่เรียกร็องสิทธิในามของนิติบุคคลของประเทศภาคิผู้พิพาทที่ผู้ลงทุนเป็นเจ้าของหรือควบคุม
- (เอฟ) อิกสิต หมายถึง ศูนย์ระหว่างประเทศว่าด้วยการระงับข้อพิพาทด้านการลงทุน ระหว่างรัฐและคนชาติของรัฐอื่น
- (จี) อนุสัญญาอิกสิต หมายถึง อนุสัญญาว่าด้วยการระงับข้อพิพาทด้านการลงทุน ระหว่างรัฐและคนชาติของรัฐอื่น ที่ทำที่กรุงวอชิงตัน เมื่อวันที่ 18 มีนาคม ค.ศ. 1965
- (เอช) กฎการอำนวยความสะดวกของอิกสิต หมายถึง กฎที่ใช้กับกลไกเพิ่มเติมสำหรับการบริหารจัดการกระบวนการพิจารณาคดีโดยฝ่ายเลขานุการของศูนย์ระหว่างประเทศว่าด้วยการระงับข้อพิพาทการลงทุนระหว่างรัฐและคนชาติของรัฐอื่น
- (ไอ) ประเทศภาคิผู้ไม่พิพาท หมายถึง ประเทศภาคิของผู้ลงทุนผู้พิพาท
- (เอ) อนุสัญญานิวยอร์ค หมายถึง อนุสัญญาสหประชาชาติว่าด้วยเรื่องการยอมรับและการบังคับคำชี้ขาดของอนุญาโตตุลาการต่างประเทศ ที่ทำที่นครนิวยอร์ค เมื่อวันที่ 10 มิถุนายน ค.ศ. 1958 และ
- (เค) กฎว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการของอังสิทริล หมายถึง กฎอนุญาโตตุลาการของคณะกรรมการแห่งสหประชาชาติว่าด้วยกฎหมายการค้าระหว่างประเทศ เห็นชอบโดยสมัชชาใหญ่ของสหประชาชาติ เมื่อวันที่ 15 ธันวาคม ค.ศ. 1976

ข้อ 19

การปรึกษาหารือ

1. ในกรณีที่มีข้อพิพาทด้านการลงทุนตามที่อ้างถึงในข้อ 18.1 (ขอบเขตและคำนิยาม) คูพิพาทจะต้องแก้ไขปัญหาคือข้อพิพาทด้วยวิธีการปรึกษาหารือ โดยมุ่งที่จะระงับข้อพิพาทอย่างฉันทมิตรเท่าที่จะเป็นไปได้ การปรึกษาหารือดังกล่าว ซึ่งอาจรวมถึงการใช้กระบวนการที่มีบุคคลที่สามโดยไม่มี

ผลผูกพัน จะต้องเริ่มดำเนินการ โดยการที่ผู้ลงทุนผู้พิพาทยื่นคำร้องขอปรึกษาหารือเป็นลายลักษณ์อักษรส่งไปให้ประเทศภาคีผู้พิพาท

2. ด้วยวัตถุประสงค์ที่จะแก้ไขข้อพิพาทการลงทุนด้วยวิธีการปรึกษาหารือ ผู้ลงทุนผู้พิพาท จะต้องจัดเตรียมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับมูลฐานทางกฎหมายและทางข้อเท็จจริงเกี่ยวกับข้อพิพาทด้านการลงทุนให้ประเทศภาคีผู้พิพาท ก่อนหน้าการเริ่มการปรึกษาหารือ

ข้อ 20

การเรียกร้องสิทธิโดยผู้ลงทุนของประเทศภาคี

หากข้อพิพาทด้านการลงทุนไม่ได้รับการแก้ไขภายใน 180 วันนับจากวันที่ประเทศภาคีผู้พิพาทได้รับคำร้องขอปรึกษาหารือ ผู้ลงทุนผู้พิพาทอาจจะยื่นภายใต้ข้อบังคับของข้อนี้ ต่อการประณอมข้อพิพาท หรือการอนุญาโตตุลาการซึ่งข้อเรียกร้องสิทธิ

- (เอ) ว่าประเทศภาคีผู้พิพาทได้ละเมิดพันธกรณีซึ่งเกิดขึ้นภายใต้ข้อ 4 (การประติบัติเยี่ยงชาติ) ข้อ 6 (การประติบัติต่อการลงทุน) ข้อ 7 (การชดใช้ต่อความสูญเสีย) ข้อ 8 (การโอน) และข้อ 9 (การเวนคืนและการชดเชย) ที่เกี่ยวกับการจัดการ การควบคุม การดำเนินการ หรือการขาย หรือการจำหน่ายจ่ายโอนอื่นๆ ซึ่งการลงทุนที่ครอบคลุม
- (บี) ว่าผู้ลงทุนผู้พิพาทหรือการลงทุนที่ครอบคลุมได้รับความสูญเสียหรือความเสียหายด้วยเหตุผลจาก หรือเป็นผลมาจากการละเมิดนั้น

ข้อ 21

การยื่นข้อเรียกร้องสิทธิ

1. ผู้ลงทุนผู้พิพาทอาจยื่นข้อเรียกร้องสิทธิที่อ้างถึงในข้อ 20 (การเรียกร้องสิทธิโดยผู้ลงทุนของประเทศภาคี) โดยทางเลือกของผู้ลงทุนผู้พิพาท

- (เอ) ต่อศาลหรือคณะผู้พิจารณาของประเทศภาคีนั้น โดยมีเงื่อนไขว่าศาลหรือคณะผู้พิจารณาดังกล่าวมีเขตอำนาจเหนือข้อเรียกร้องสิทธินั้น เมื่อฟิลิปปินส์ หรือ เวียดนามเป็นประเทศภาคีผู้พิพาท หรือ

- (บี) ภายใต้อนุสัญญาอิกสิดและกฎว่าด้วยขั้นตอนในกระบวนการอนุญาโตตุลาการของอิกสิด¹⁴ โดยมีเงื่อนไขว่าทั้งประเทศภาคีผู้พิพาทและประเทศภาคีผู้ไม่พิพาทเป็นภาคีของอนุสัญญาอิกสิด หรือ
- (ซี) ภายใต้กฎการอำนวยเพิ่มเติมของอิกสิด โดยมีเงื่อนไขว่าประเทศภาคีผู้พิพาท หรือประเทศภาคีผู้ไม่พิพาท ประเทศใดประเทศหนึ่งเป็นภาคีของอนุสัญญาอิกสิด หรือ
- (ดี) ภายใต้กฎว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการของอังสัทรัล หรือ
- (อี) ต่อสถาบันการอนุญาโตตุลาการอื่นใด หรือภายใต้กฎของการอนุญาโตตุลาการอื่นใด หากคู่พิพาทตกลงกัน

โดยมีเงื่อนไขว่าเมื่อมีการใช้วิธีหนึ่งวิธีใดภายใต้อนุวรรค (เอ) ถึง (อี) จะต้องยกเว้นซึ่งการใช้วิธีอื่นที่เหลือ

2. ให้ถือว่าข้อเรียกร้องสิทธิได้ยื่นต่อการอนุญาโตตุลาการภายใต้ข้อนี้แล้ว เมื่อได้รับหนังสือแจ้งเจตจำนงค์หรือคำร้องขอการอนุญาโตตุลาการของผู้ลงทุนผู้พิพาท ที่ทำโดยสอดคล้องกับส่วนนี้ (หนังสือแจ้งการอนุญาโตตุลาการ) ภายใต้กฎว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการที่นำมาปรับใช้ได้

3. กฎว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการที่นำมาปรับใช้ได้ภายใต้วรรค 1 (บี) ถึง (อี) ตามที่มีผลอยู่ในวันที่ข้อเรียกร้องสิทธิหนึ่งหรือหลายข้อเรียกร้องสิทธิถูกยื่นต่อการอนุญาโตตุลาการภายใต้ข้อนี้ จะต้องบังคับการอนุญาโตตุลาการนั้น เว้นแต่ในขอบเขตที่มีการแก้ไขในส่วนนี้

4. โดยเกี่ยวข้องกับข้อพิพาทด้านการลงทุนเฉพาะหรือกลุ่มของข้อพิพาท คู่พิพาทอาจละสิทธิ เปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขกฎว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการที่นำมาปรับใช้ได้โดยการตกลงกันเป็นลายลักษณ์อักษร กฎดังกล่าวจะต้องผูกพันผู้พิจารณาหรือคณะผู้พิจารณาที่เกี่ยวข้องที่จัดตั้งขึ้นตามส่วนนี้ และกับอนุญาโตตุลาการแต่ละรายที่อยู่ในคณะผู้พิจารณา

5. ผู้ลงทุนผู้พิพาทจะต้องให้ในหนังสือแจ้งการอนุญาโตตุลาการ

- (เอ) ชื่อของอนุญาโตตุลาการที่ผู้ลงทุนผู้พิพาทแต่งตั้ง หรือ

---

¹⁴ ในกรณีของฟิลิปปินส์ การยื่นข้อเรียกร้องสิทธิภายใต้ อนุสัญญาอิกสิดและกฎว่าด้วยขั้นตอนในกระบวนการอนุญาโตตุลาการของอิกสิด จะต้องอยู่ภายใต้ข้อตกลงที่เป็นลายลักษณ์อักษรระหว่างคู่พิพาทในข้อพิพาท ในกรณีที่ข้อพิพาทด้านการลงทุนนั้นเกิดขึ้น

- (บี) การยินยอมเป็นลายลักษณ์อักษรของผู้ลงทุนผู้พิพาทให้ผู้มีอำนาจแต่งตั้งแต่งตั้ง
อนุญาโตตุลาการนั้น

ข้อ 22

เงื่อนไขและข้อจำกัดในการยื่นข้อเรียกร้องสิทธิ

1. การยื่นข้อพิพาทตามที่กำหนดตามข้อ 20 (การเรียกร้องสิทธิโดยผู้ลงทุนของประเทศภาคี)
ต่อการประนอมข้อพิพาท หรือการอนุญาโตตุลาการภายใต้ข้อ 21.1 (บี) ถึง (อี) (การยื่นข้อเรียกร้อง
สิทธิ) โดยสอดคล้องกับส่วนนี้ จะต้องอยู่ภายใต้เงื่อนไขดังนี้
  - (เอ) การยื่นข้อพิพาทด้านการลงทุนต่อการประนอมข้อพิพาทหรือการ
อนุญาโตตุลาการ เกิดขึ้นภายใน 3 ปีนับจากเมื่อผู้ลงทุนผู้พิพาทได้รู้ หรือมีเหตุผล
อันสมควรว่าจะต้องรู้ถึงการละเมิดพันธกรณีที่อ้างถึงในข้อ 20 (เอ) (การเรียกร้อง
สิทธิโดยผู้ลงทุนของประเทศภาคี) ที่ก่อให้เกิดความสูญเสียหรือความเสียหาย
ต่อผู้ลงทุนผู้พิพาทหรือการลงทุนที่ครอบคลุม
  - (บี) ผู้ลงทุนผู้พิพาทส่งหนังสือแจ้งเจตจำนงอย่างเป็นทางการเป็นลายลักษณ์อักษร ซึ่งต้องยื่น
อย่างน้อย 90 วันก่อนที่จะยื่นข้อเรียกร้องสิทธิแก่ประเทศภาคีผู้พิพาทถึงเจตนา
ของคนที่ยื่นข้อพิพาทด้านการลงทุนต่อการประนอมข้อพิพาทหรือการ
อนุญาโตตุลาการนั้น และสรุปโดยย่อถึงการละเมิดที่กล่าวอ้างว่ามีของประเทศ
ภาคีผู้พิพาท (รวมถึงข้อหรือบทบัญญัติต่างๆ ที่ได้กล่าวอ้างว่าถูกละเมิด) และ
ความสูญเสียหรือความเสียหายที่อ้างว่าเกิดแก่ผู้ลงทุนผู้พิพาทหรือการลงทุนที่
ครอบคลุม
  - (ซี) หนังสือแจ้งการอนุญาโตตุลาการพร้อมกับการสละสิทธิเป็นลายลักษณ์อักษรของ
คนที่ผู้ลงทุนผู้พิพาทจะเริ่มหรือดำเนินการต่อไปซึ่งกระบวนการใดๆ ต่อศาลหรือ
คณะผู้พิจารณาทางปกครองของประเทศภาคีฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง หรือกระบวนการ
ระงับข้อพิพาทอื่นของกระบวนการใดๆ ที่เกี่ยวกับมาตรการต่างๆ ที่ถูกกล่าวอ้างว่า
เป็นการละเมิดที่กล่าวถึงในข้อ 20 (การเรียกร้องสิทธิโดยผู้ลงทุนของประเทศ
ภาคี)
2. โดยไม่คำนึงถึงวรรค 1 (ซี) ห้ามประเทศภาคีขัดขวางผู้ลงทุนผู้พิพาทจากการเริ่มหรือ
ดำเนินการต่อไปซึ่งการแสวงหามาตรการชั่วคราวเพื่อการคุ้มครองด้วยความมุ่งประสงค์เดียวคือ

การรักษาสิทธิและผลประโยชน์ของตน และไม่เกี่ยวข้องกับการชำระเงินต่อความเสียหาย หรือการแก้ไขสาระในข้อพิพาทต่อศาลหรือคณะผู้พิจารณาทางปกครองของประเทศภาคีผู้พิพาท

3. ห้ามประเทศภาคีให้การคุ้มครองทางการทูต หรือยื่นข้อเรียกร้องสิทธิระหว่างประเทศในส่วนที่เกี่ยวกับข้อพิพาทซึ่งได้ยื่นต่อการประนอมข้อพิพาทหรือการอนุญาโตตุลาการภายใต้ข้อนี้ เว้นแต่ประเทศภาคีอื่นนั้นไม่สามารถปฏิบัติตามและทำให้สอดคล้องกับคำชี้ขาดที่ตัดสินออกมาในข้อพิพาทนั้น และเพื่อความมุ่งประสงค์ของวรรคนี้ การคุ้มครองทางการทูตจะต้องไม่รวมถึงการแลกเปลี่ยนทางการทูตที่ไม่เป็นทางการด้วยความมุ่งประสงค์เดียวคือเพื่ออำนวยความสะดวกในกระบวนการระงับข้อพิพาท

4. ประเทศภาคีผู้พิพาทจะต้องไม่อ้างเป็นคำแก้ต่าง คำฟ้องแย้ง สิทธิหักล้าง หรืออื่นใด ว่าผู้ลงทุนผู้พิพาทหรือการลงทุนที่ครอบคลุมนั้นได้รับแล้วหรือจะได้รับการชดใช้ค่าเสียหายหรือการชดเชยอื่นใดสำหรับความเสียหายใดๆที่กล่าวอ้างว่ามีทั้งหมดหรือบางส่วนตามสัญญาประกันภัยหรือสัญญาค้ำประกัน

ข้อ 23

การเลือกอนุญาโตตุลาการ

1. เว้นแต่คู่พิพาทตกลงเป็นอย่างอื่น คณะผู้พิจารณาจะต้องประกอบด้วยอนุญาโตตุลาการ 3 คนได้แก่
  - (เอ) อนุญาโตตุลาการที่แต่งตั้งโดยคู่พิพาทแต่ละฝ่ายฝ่ายละหนึ่งคน และ
  - (บี) อนุญาโตตุลาการคนที่สาม ซึ่งจะต้องเป็นอนุญาโตตุลาการผู้เป็นประธานที่ได้รับแต่งตั้งโดยการตกลงกันระหว่างคู่พิพาทนั้น จะต้องมีสัญชาติของประเทศที่มีใช้ภาคี ซึ่งมีความสัมพันธ์ทางการทูตกับประเทศภาคีผู้พิพาทและประเทศภาคีผู้ไม่พิพาท และจะต้องไม่มีถิ่นพำนักถาวรในประเทศภาคีผู้พิพาทหรือประเทศภาคีผู้ไม่พิพาท
2. อนุญาโตตุลาการจะต้องมีความเชี่ยวชาญหรือมีประสบการณ์ในด้านกฎหมายระหว่างประเทศ การค้าระหว่างประเทศหรือการลงทุนระหว่างประเทศ และจะต้องเป็นอิสระจาก และไม่ขึ้นกับ หรือได้รับคำสั่งจากประเทศภาคีผู้พิพาท ประเทศภาคีผู้ไม่พิพาท หรือผู้ลงทุนผู้พิพาท

3. ผู้มีอำนาจแต่งตั้งจะต้องทำหน้าที่เป็นผู้แต่งตั้งการอนุญาตโตตุลาการภายใต้ข้อนี้
4. หากคณะผู้พิจารณาไม่ได้รับการแต่งตั้งภายใน 75 วันจากวันที่มีการยื่นข้อเรียกร้องสิทธิต่อการอนุญาตโตตุลาการภายใต้ส่วนนี้ ผู้มีอำนาจแต่งตั้งจะต้องแต่งตั้งอนุญาตโตตุลาการหนึ่งคนหรือมากกว่า ที่ยังไม่มีการแต่งตั้งตามดุลพินิจของตน เมื่อมีการร้องขอจากภาคีผู้พิพาท
5. คู่พิพาทอาจจัดตั้งกฎเกี่ยวกับค่าใช้จ่ายที่เกิดขึ้นจากคณะผู้พิจารณา รวมทั้งค่าตอบแทนของอนุญาตโตตุลาการ
6. เมื่ออนุญาตโตตุลาการคนใดที่ได้รับการแต่งตั้งตามข้อนี้ลาออกหรือไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ อนุญาตโตตุลาการผู้ที่มาแทนจะต้องได้รับการแต่งตั้งด้วยวิธีเดียวกันตามที่ได้กำหนดไว้สำหรับการแต่งตั้งอนุญาตโตตุลาการเดิม และให้อุญาตโตตุลาการที่แต่งตั้งแทนมีอำนาจและหน้าที่ทั้งหมดของอนุญาตโตตุลาการเดิม

ข้อ 24

การรวมข้อเรียกร้องสิทธิ

เมื่อมีข้อเรียกร้องสิทธิสองข้อหรือมากกว่านั้นยื่นโดยแยกกันต่อการอนุญาตโตตุลาการภายใต้ข้อ 20 (การเรียกร้องสิทธิโดยผู้ลงทุนของประเทศภาคี) และข้อเรียกร้องสิทธิเหล่านั้นมีปัญหาข้อกฎหมายหรือข้อเท็จจริงร่วมกัน และเกิดจากกรณีหรือสถานการณ์ที่เหมือนหรือคล้ายคลึงกัน คู่พิพาทที่เกี่ยวข้องทั้งหมดอาจตกลงที่จะรวมข้อเรียกร้องสิทธิเหล่านั้น โดยวิธีที่เห็นว่าเหมาะสม

ข้อ 25

การดำเนินการของการอนุญาตโตตุลาการ

1. เมื่อมีการยกประเด็นเกี่ยวกับเขตอำนาจหรือการยอมรับพิจารณาคดีมาเป็นข้อคัดค้านเบื้องต้น คณะผู้พิจารณาจะต้องตัดสินเรื่องนี้ก่อนการดำเนินไปถึงสาระของคดี
2. โดยไม่ช้ากว่า 30 วันหลังจากการตั้งคณะผู้พิจารณา ประเทศภาคีผู้พิพาทอาจยื่นคัดค้านว่าข้อเรียกร้องสิทธิไม่มีสาระของคดีอย่างเห็นได้ชัด ประเทศภาคีผู้พิพาทยังอาจคัดค้านได้เช่นกันว่าข้อเรียกร้องสิทธินั้นอยู่นอกเหนือเขตอำนาจหรือความสามารถของคณะผู้พิจารณา ประเทศภาคีผู้พิพาทจะต้องระบุโดยจำเพาะเจาะจงเท่าที่จะเป็นไปได้ถึงมูลฐานของการคัดค้าน

3. คณะผู้พิจารณาจะต้องพิจารณาการคัดค้านดังกล่าวใดๆ เป็นข้อสงสัยแรก โดยแยกจากการพิจารณาสาระของคดี คู่พิพาทจะต้องมีโอกาสอย่างสมเหตุสมผลในการแสดงความเห็นและข้อสังเกตต่อคณะผู้พิจารณา ถ้าคณะผู้พิจารณาตัดสินว่าข้อเรียกร้องสิทธิไม่มีสาระของคดีอย่างเห็นได้ชัด หรือมีเช่นนั้นอยู่นอกเหนือเขตอำนาจหรือความสามารถของคณะผู้พิจารณา คณะผู้พิจารณาจะต้องออกคำชี้ขาดที่มีผลเช่นนั้น

4. หากมีเหตุอันสมควร คณะผู้พิจารณาอาจชี้ขาดแก่ประเทศที่ชนะถึงราคาและค่าธรรมเนียมที่สมเหตุสมผลที่เกิดขึ้นในการยื่นหรือการโต้แย้งข้อคัดค้าน ในการกำหนดว่าคำชี้ขาดนั้นมีเหตุอันสมควรหรือไม่ คณะผู้พิจารณาจะต้องพิจารณาว่าข้อเรียกร้องสิทธิหรือข้อคัดค้านนั้นเล็กน้อยหรือไม่มีสาระของคดีอย่างเห็นได้ชัดหรือไม่ และจะต้องให้โอกาสที่สมเหตุสมผลแก่คู่พิพาทในการแสดงความเห็นด้วย

5. เว้นแต่ว่าคู่พิพาทตกลงเป็นอย่างอื่น คณะผู้พิจารณาจะต้องกำหนดสถานที่ของการอนุญาโตตุลาการ โดยสอดคล้องกับกฎว่าด้วยอนุญาโตตุลาการที่นำมาปรับใช้ได้ โดยมีเงื่อนไขว่าสถานที่นั้นจะต้องอยู่ในอาณาเขตของรัฐซึ่งเป็นภาคีของอนุสัญญาไนวยอร์ก

6. เมื่อผู้ลงทุนอ้างว่าประเทศภาคีผู้พิพาทได้ละเมิดข้อ 9 (การเวนคืนและการชดเชย) โดยการนำมาใช้หรือบังคับใช้มาตรการทางภาษี ประเทศภาคีผู้พิพาทและประเทศภาคีผู้ไม่พิพาทจะต้องทำการปรึกษาหารือเมื่อมีคำร้องขอจากประเทศภาคีผู้พิพาท โดยมุ่งที่จะตัดสินว่ามาตรการทางภาษีที่สงสัยดังกล่าวนี้มีผลเทียบเท่ากับการเวนคืนหรือการทำให้เป็นของรัฐหรือไม่ คณะผู้พิจารณาที่ได้จัดตั้งตามส่วนนี้จะต้องพิจารณาอย่างจริงจังถึงคำตัดสินของประเทศภาคีทั้งสองภายใต้วรรคนี้

7. หากประเทศภาคีทั้งสองไม่สามารถทั้งเริ่มการปรึกษาหารือตามที่อ้างถึงในวรรค 6 หรือไม่ สามารถตัดสินว่ามาตรการทางภาษีนี้นั้นมีผลเทียบเท่ากับการเวนคืนหรือการทำให้เป็นของรัฐภายในเวลา 180 วันจากวันที่ได้รับคำร้องขอให้ปรึกษาหารือตามที่อ้างถึงในข้อ 19 (การปรึกษาหารือ) ผู้ลงทุนผู้พิพาทจะต้องไม่ถูกขัดขวางจากการยื่นข้อเรียกร้องสิทธิของตนต่อการอนุญาโตตุลาการ โดยสอดคล้องกับส่วนนี้

ข้อ 26

ความโปร่งใสของกระบวนการอนุญาตตุลาการ

1. โดยอยู่ภายใต้วรรค 2 และ 3 ประเทศภาคีผู้พิพาทอาจมีไว้ให้เป็นการทั่วไปซึ่งคำชี้ขาดและคำตัดสินทั้งหมดที่ได้จากคณะผู้พิจารณา
2. คู่พิพาทฝ่ายใดที่มีเจตนาจะใช้ข้อมูลที่กำหนดให้เป็นข้อมูลความลับในการพิจารณาคดี จะต้องแจ้งแก่คณะผู้พิจารณาถึงเรื่องดังกล่าว คณะผู้พิจารณาจะต้องจัดการอย่างเหมาะสมเพื่อคุ้มครองข้อมูลจากการถูกเปิดเผย
3. ข้อมูลใดๆ ซึ่งกำหนดให้เป็นการเฉพาะเจาะจงว่าเป็นความลับและได้ยื่นต่อคณะผู้พิจารณาหรือต่อคู่พิพาท จะต้องได้รับการคุ้มครองจากการเปิดเผยสู่สาธารณชน
4. ภาคีผู้พิพาทอาจเปิดเผยข้อมูลลับนั้นให้กับบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับกระบวนการอนุญาตตุลาการ เมื่อพิจารณาเห็นว่าจำเป็นสำหรับการเตรียมการในคดี แต่จะต้องกำหนดว่าข้อมูลลับนั้นต้องได้รับการคุ้มครอง
5. คณะผู้พิจารณาจะต้องไม่ร้องขอให้ประเทศภาคีจัดเตรียมหรืออนุญาตการเข้าถึงข้อมูล ซึ่งการเปิดเผยจะเป็นอุปสรรคต่อการบังคับใช้กฎหมาย หรือขัดแย้งกับกฎหมายของประเทศภาคีที่ใช้คุ้มครองความลับของคณะรัฐมนตรี ความลับส่วนบุคคลหรือธุรกิจการเงินและบัญชีรายบุคคลของลูกค้านักสถาบันการเงิน หรือสิ่งซึ่งเห็นว่าขัดแย้งกับความมั่นคงที่จำเป็น
6. ประเทศภาคีผู้ไม่พิพาทจะต้องมีสิทธิที่จะได้รับ ด้วยค่าใช้จ่ายของตนเอง สำเนาหนังสือแจ้งการอนุญาตตุลาการจากประเทศภาคีผู้พิพาทไม่ช้าไปกว่า 30 วันหลังจากวันที่เอกสารนั้นได้ถูกส่งไปยังประเทศภาคีผู้พิพาท ประเทศภาคีผู้พิพาทจะต้องแจ้งการได้รับหนังสือแจ้งการอนุญาตตุลาการไปยังประเทศภาคีอื่นๆทั้งหมด ภายใน 30 วัน

ข้อ 27

กฎหมายที่ใช้บังคับ

1. โดยอยู่ภายใต้วรรค 2 และ 3 เมื่อมีการยื่นข้อเรียกร้องสิทธิภายใต้ข้อ 20 (การเรียกร้องสิทธิโดยผู้ลงทุนของประเทศภาคี) คณะผู้พิจารณาจะต้องตัดสินประเด็นในข้อพิพาทโดยสอดคล้องกับ

ความตกลงนี้ ความตกลงอื่นๆ ระหว่างกลุ่มประเทศภาคีที่นำมาปรับใช้ได้ กฎที่เกี่ยวข้องใดๆ ว่าด้วยกฎหมายระหว่างประเทศที่นำมาปรับใช้ได้ซึ่งเกี่ยวกับกลุ่มประเทศภาคี และกฎหมายภายในที่เกี่ยวข้องของประเทศภาคีผู้พิพาท หากนำมาปรับใช้ได้

2. โดยตนเองหรือโดยการร้องขอจากภาคีผู้พิพาท คณะผู้พิจารณาจะต้องร้องขอให้มีการตีความร่วมกันซึ่งบทบัญญัติใดๆ ของความตกลงนี้ที่เป็นประเด็นในข้อพิพาท กลุ่มประเทศภาคีจะต้องยื่นข้อคัดค้านร่วมกันเป็นลายลักษณ์อักษรแสดงถึงการตีความต่อคณะผู้พิจารณาภายใน 60 วันนับแต่มีการส่งคำร้องขอ ทั้งนี้ โดยไม่กระทบถึงความในวรรค 3 หากกลุ่มประเทศภาคีไม่สามารถมีข้อคัดค้านดังกล่าวได้ภายใน 60 วัน การตีความใดๆ ที่ยื่นไปแล้วโดยประเทศภาคี จะต้องถูกส่งต่อไปยังคู่พิพาทและคณะผู้พิจารณา ซึ่งจะต้องตัดสินประเด็นดังกล่าวด้วยตนเอง

3. ข้อคัดค้านร่วมของกลุ่มประเทศภาคีแสดงถึงการตีความบทบัญญัติใดๆ ของความตกลงนี้จะต้องมีผลผูกพันคณะผู้พิจารณา และการตัดสินหรือคำชี้ขาดใดๆ ซึ่งออกโดยคณะผู้พิจารณาจะต้องสอดคล้องกับข้อคัดค้านร่วมดังกล่าว

ข้อ 28

คำชี้ขาด

1. เมื่อคณะผู้พิจารณาได้ออกคำชี้ขาดอันเป็นที่สุดต่อคู่พิพาทฝ่ายหนึ่งฝ่ายใด คณะผู้พิจารณาอาจจะออกคำชี้ขาดแยกกันหรือรวมกัน เฉพาะในส่วนต่อไปนี้ก็ได้

(เอ) ค่าเสียหายที่เป็นเงินและดอกเบี้ยใดๆ ที่พึงเกิดขึ้น และ

(บี) การชดใช้สินทรัพย์สิน ซึ่งในกรณีนี้คำชี้ขาดจะต้องกำหนดว่าให้ประเทศภาคีผู้พิพาทอาจชำระค่าเสียหายเป็นเงินและดอกเบี้ยใดๆ ที่พึงเกิดขึ้นแทนการชดใช้สินได้

2. คณะผู้พิจารณาอาจจะออกคำชี้ขาดในส่วนของค่าใช้จ่ายและค่าทนายความเป็นไปตามความตกลงในส่วนนี้และกฎการอนุญาโตตุลาการที่ใช้ได้

3. คณะผู้พิจารณาไม่อาจออกคำชี้ขาดให้มีการชดใช้ค่าเสียหายในเชิงลงโทษได้

4. คำชี้ขาดของคณะผู้พิจารณาจะต้องถือเป็นที่สุดและมีผลผูกพันคู่พิพาท คำชี้ขาดจะต้องไม่มีผลผูกพัน เว้นแต่ระหว่างคู่พิพาทและในกรณีที่เกี่ยวข้องนั้น โดยเฉพาะ
5. โดยอยู่ภายใต้วรรค 6 และกระบวนการทบทวนสำหรับการออกคำชี้ขาดชั่วคราวที่นำมาปรับใช้ได้ ภาคีสผู้พิพาทจะต้องยอมรับและปฏิบัติตามคำชี้ขาดโดยไม่ล่าช้า¹⁵
6. ภาคีสผู้พิพาทไม่อาจขอบังคับตามคำชี้ขาดอันเป็นที่สุดได้จนกว่า
  - (เอ) ในกรณีเป็นการออกคำชี้ขาดอันเป็นที่สุดภายใต้อนุสัญญาอิกติด
    - (หนึ่ง) เวลาผ่านไป 120 วัน นับจากวันที่มีการออกคำชี้ขาดและไม่มีภาคีสผู้พิพาทฝ่ายใดร้องขอให้มีการทบทวนหรือร้องว่าคำชี้ขาดเป็นโมฆะ หรือ
    - (สอง) การขอทบทวนหรือกระบวนการร้องขอให้คำชี้ขาดตกเป็นเป็นโมฆะได้เสร็จสิ้นลง
  - (บี) ในกรณีที่เป็นการออก คำชี้ขาดอันเป็นที่สุดภายใต้ กฎการอำนวยความสะดวกเพิ่มเติมของอิกติด กฎว่าด้วยการอนุญาโตตุลาการขององค์สิทธิหรือกฎอื่นใดที่ได้เลือกใช้ตามข้อ 21.1 (อี) (การยื่นข้อเรียกร้องสิทธิ)
    - (หนึ่ง) เวลาผ่านไป 90 วัน นับจากวันที่มีการออกคำชี้ขาดและไม่มีภาคีสผู้พิพาทฝ่ายใด เริ่มต้นกระบวนการขอทบทวนหรือฟ้องร้องให้ยกเลิกคำชี้ขาดหรือร้องขอให้คำชี้ขาดตกเป็นเป็นโมฆะ หรือ
    - (สอง) ศาลยกคำร้องหรือรับคำร้องขอทบทวนหรือฟ้องร้องให้ยกเลิกคำชี้ขาดตามหรือร้องขอให้คำชี้ขาดตกเป็นเป็นโมฆะและไม่มีการอุทธรณ์ต่อไปอีก
7. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องจัดให้มีการบังคับตามคำชี้ขาดในอาณาเขตของตน

---

¹⁵ กลุ่มประเทศภาคีเข้าใจร่วมกันว่าอาจจะมีกระบวนการทางกฎหมายภายในและทางปกครองที่ต้องปฏิบัติตามก่อนที่จะปฏิบัติตามคำชี้ขาดได้

ภาคผนวกว่าด้วยการเวนคืนและการชดเชย

1. การกระทำครั้งหนึ่งหรือหลายครั้งต่อเนื่องกันของประเทศภาคีไม่อาจถือเป็นการเวนคืนได้ เว้นแต่จะเข้าไปกระทบสิทธิในทรัพย์สินที่มีรูปร่างหรือไม่มีรูปร่าง หรือประโยชน์ในทรัพย์สินของการลงทุนที่ครอบคลุม
2. ข้อ 9.1 (การเวนคืนและการชดเชย) ของบทที่ 11 (การลงทุน) กล่าวถึงสองสถานการณ์:
  - (เอ) สถานการณ์ที่หนึ่งคือการเวนคืนโดยตรง ซึ่งเป็นสถานการณ์ที่การลงทุนที่ครอบคลุมถูกทำให้เป็นของรัฐ หรือมีเช่นนั้นก็ถูกเวนคืนโดยตรงผ่านทาง การโอนกรรมสิทธิ์อย่างเป็นทางการหรือการยึดทรัพย์โดยเปิดเผย และ
  - (บี) สถานการณ์ที่สอง ซึ่งเป็นสถานการณ์ที่การกระทำครั้งหนึ่งหรือหลายครั้ง ต่อเนื่องกันของประเทศภาคีก่อให้เกิดผลเทียบเท่ากับการการเวนคืนโดยตรง แม้ไม่มีการโอนกรรมสิทธิ์อย่างเป็นทางการหรือการยึดทรัพย์โดยเปิดเผย
3. การตัดสินว่าการกระทำครั้งหนึ่งหรือหลายครั้งต่อเนื่องกันของประเทศภาคีในแต่ละ ข้อเท็จจริงเฉพาะสถานการณ์ ถือว่าเป็นการเวนคืนตามกรณีที่อ้างถึงในวรรค 2 (บี) หรือ ไม่ ต้องมี การสอบสวนเป็นรายกรณีบนพื้นฐานของข้อเท็จจริงโดยพิจารณาจากหลายๆ ปัจจัย รวมถึง:
  - (เอ) ผลกระทบทางเศรษฐกิจจากการกระทำของรัฐบาล ถึงแม้ข้อเท็จจริงจะแสดงว่า การกระทำครั้งหนึ่งหรือหลายครั้งต่อเนื่องกันของประเทศภาคีจะก่อให้เกิดผลเสีย ต่อมูลค่าทางเศรษฐกิจของการลงทุนเพียงอย่างเดียว ไม่ถือว่าการเวนคืนดังกล่าว ได้เกิดขึ้น
  - (บี) การกระทำของรัฐบาลเป็นการละเมิดข้อผูกพันเป็นลายลักษณ์อักษรที่ได้ให้ไว้ ก่อนหน้าต่อผู้ลงทุนหรือไม่ ไม่ว่าจะเข้าไปในรูปของสัญญา ใบอนุญาต หรือ เอกสารทางกฎหมายอื่นใด และ
  - (ซี) ลักษณะของการกระทำของรัฐบาล รวมถึงวัตถุประสงค์ของการกระทำนั้น และการกระทำนั้นได้สัดส่วนกับความมุ่งประสงค์ทางสาธารณะหรือไม่¹

---

¹ “ความมุ่งประสงค์ทางสาธารณะ” จะต้องอ่านโดยอ้างอิงกับข้อ 9.1 (เอ) และข้อ 9.6 (การเวนคืนและการชดเชย) ของบทที่ 11 (การลงทุน)

4. การกระทำด้านกฎระเบียบที่ไม่เป็นการเลือกปฏิบัติโดยประเทศภาคี ซึ่งได้กำหนดและใช้เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์อันชอบธรรมด้านสวัสดิการสาธารณะ เช่น การป้องกันด้านสาธารณสุข ความปลอดภัย และสิ่งแวดล้อม ไม่ถือว่าเป็นการเวนคืนตามประเภทที่ได้กำหนดไว้ในวรรค 2 (บี)

บทที่ 12

ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ

ข้อ 1

ขอบเขตและวัตถุประสงค์

1. กลุ่มประเทศภาคียืนยันอีกครั้งถึงความสำคัญของโครงการความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่ดำเนินการอยู่อย่างต่อเนื่อง ระหว่างอาเซียน ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ และตกลงที่จะกระชับความเป็นหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจที่มีอยู่ในด้านที่กลุ่มประเทศภาคีมีผลประโยชน์ร่วมกัน โดยคำนึงถึงระดับการพัฒนาที่แตกต่างของกลุ่มประเทศภาคี
2. กลุ่มประเทศภาคีรับรู้ถึงบทบาทสำคัญเพื่อส่งเสริมและอำนวยความสะดวกต่อความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่รวมอยู่ในบทต่างๆ ของความตกลงฉบับนี้
3. ความร่วมมือทางเศรษฐกิจภายใต้บทนี้จะต้องสนับสนุนการปฏิบัติตามความตกลงฉบับนี้ผ่านกิจกรรมความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับการค้าหรือการลงทุน ตามที่ได้ระบุไว้ในแผนงาน

ข้อ 2

คำนิยาม

เพื่อความมุ่งประสงค์ของบทนี้

- (เอ) ประเทศภาคีที่ดำเนินการ หรือ กลุ่มประเทศภาคีที่ดำเนินการ หมายถึง ประเทศภาคีหรือกลุ่มประเทศภาคีที่มีความรับผิดชอบหลักต่อการปฏิบัติตามแต่ละองค์ประกอบของแผนงาน และ
- (บี) แผนงาน หมายถึง แผนสำหรับกิจกรรมความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่ได้จัดเป็นองค์ประกอบ ซึ่งกลุ่มประเทศภาคีกำหนดร่วมกันก่อนที่ความตกลงฉบับนี้จะมีผลใช้บังคับ

ข้อ 3

ทรัพยากร

1. กลุ่มประเทศภาคีจะต้องมีส่วนรับผิดชอบอย่างเหมาะสมต่อการปฏิบัติตามแผนงาน โดยยอมรับถึงช่องว่างของการพัฒนาระหว่างกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนและระหว่างกลุ่มประเทศภาคี
2. ในการกำหนดระดับการมีส่วนรับผิดชอบที่เหมาะสมต่อแผนงาน กลุ่มประเทศภาคีจะต้องคำนึงถึง
  - (เอ) ระดับการพัฒนาและศักยภาพที่แตกต่างในกลุ่มประเทศภาคี
  - (บี) การมีส่วนรับผิดชอบที่ไม่ได้อยู่ในรูปตัวเงินใดๆ ที่ประเทศภาคีให้สำหรับองค์ประกอบต่างๆ ของแผนงาน และ
  - (ซี) การที่ระดับของการมีส่วนรับผิดชอบที่เหมาะสมจะเสริมสร้างความมีประโยชน์และความยั่งยืนของความร่วมมือ เสริมสร้างความแข็งแกร่งของความเป็นหุ้นส่วนระหว่างกลุ่มประเทศภาคี และก่อให้เกิดพันธมิตรร่วมกันในการปฏิบัติตามและการควบคุมดูแลองค์ประกอบของแผนงานอย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อ 4

แผนงานความร่วมมือทางเศรษฐกิจ

1. แต่ละองค์ประกอบของแผนงานจะต้อง
  - (เอ) เกี่ยวข้องกับการค้าหรือการลงทุน และสนับสนุนการปฏิบัติตามความตกลงฉบับนี้
  - (บี) ระบุไว้ในแผนงาน
  - (ซี) มีส่วนร่วมของประเทศสมาชิกอาเซียนอย่างน้อยสองประเทศ กับออสเตรเลีย และ/หรือ นิวซีแลนด์
  - (ดี) จัดการกับสิ่งที่ประเทศภาคีที่มีส่วนร่วมให้ความสำคัญ และ
  - (อี) หากกระทำได้ หลีกเลี่ยงการดำเนินการที่ซ้ำซ้อนกับกิจกรรมความร่วมมือทางเศรษฐกิจที่มีอยู่

2. คำอธิบายของแต่ละองค์ประกอบของแผนงานจะต้องระบุรายละเอียดที่จำเป็นเพื่อให้ความชัดเจนแก่กลุ่มประเทศภาคีเกี่ยวกับขอบเขตและความมุ่งประสงค์ขององค์ประกอบดังกล่าว

ข้อ 5

ศูนย์ประสานเพื่อการปฏิบัติตามแผนงาน

1. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องกำหนดศูนย์ประสานสำหรับทุกเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติตามแผนงาน และจะต้องให้ประเทศภาคีทั้งหมดทราบรายละเอียดที่เป็นปัจจุบันของศูนย์ประสานของตน
2. ศูนย์ประสานจะต้องมีหน้าที่รับผิดชอบในการควบคุมดูแลและรายงานการปฏิบัติตามแผนงาน โดยสอดคล้องกับข้อ 6 (การปฏิบัติตามและการประเมินองค์ประกอบของแผนงาน) และข้อ 7 (การทบทวนแผนงาน) และในการแจ้งตอบข้อซักถามจากประเทศภาคีใดเกี่ยวกับแผนงาน

ข้อ 6

การปฏิบัติตามและการประเมินองค์ประกอบของแผนงาน

1. ก่อนการเริ่มต้นดำเนินการของแต่ละองค์ประกอบของแผนงาน ประเทศภาคีหรือกลุ่มประเทศภาคีที่ดำเนินการจะต้องจัดทำแผนปฏิบัติการสำหรับองค์ประกอบของแผนงานนั้น โดยปรึกษาหารือกับประเทศภาคีที่มีส่วนร่วมที่เกี่ยวข้อง และส่งแผนนั้นให้ประเทศภาคีแต่ละฝ่าย
2. ประเทศภาคีหรือกลุ่มประเทศภาคีที่ดำเนินการสำหรับองค์ประกอบของแผนงานหนึ่ง อาจใช้กลไกที่มีอยู่ในการปฏิบัติตามองค์ประกอบนั้น
3. ประเทศภาคีหรือกลุ่มประเทศภาคีที่ดำเนินการจะต้องติดตามและประเมินองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องเป็นประจำ และส่งรายงานเป็นระยะ รวมถึงรายงานการแล้วเสร็จขององค์ประกอบ ให้ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจนกว่าการดำเนินการขององค์ประกอบของแผนงานนั้นจะแล้วเสร็จ

ข้อ 7

การทบทวนแผนงาน

เมื่อคณะกรรมการร่วมเอฟ ที เอ สั่งการ จะต้องมีการทบทวนแผนงานเพื่อประเมินความมีประสิทธิภาพโดยรวม และอาจมีการให้ข้อเสนอแนะ คณะกรรมการร่วมเอฟ ที เอ อาจแก้ไขแผนงาน โดยคำนึงถึงผลการทบทวนและทรัพยากรที่มีอยู่

ข้อ 8

การไม่ใช้บังคับบทที่ 17 (การปรึกษาหารือและการระงับข้อพิพาท)

บทที่ 17 (การปรึกษาหารือและการระงับข้อพิพาท) จะต้องไม่ใช้บังคับกับเรื่องใดๆ ที่เกิดขึ้นภายใต้บทนี้

บทที่ 13
ทรัพย์สินทางปัญญา

ข้อ 1
วัตถุประสงค์

ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายยืนยันถึงพันธกรณีของตนในการลดอุปสรรคต่อการค้าและการลงทุน โดยการส่งเสริมให้มีการรวมตัวทางเศรษฐกิจเพิ่มมากขึ้น ผ่านการสร้างสรรค การใช้ การคุ้มครอง และการบังคับใช้สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาอย่างมีประสิทธิภาพและเพียงพอ โดยคำนึงถึงความแตกต่างของระดับการพัฒนาทางเศรษฐกิจและศักยภาพ และความแตกต่างของระบบกฎหมายของแต่ละประเทศ และความจำเป็นที่จะคงไว้ซึ่งสมดุลที่เหมาะสมระหว่างสิทธิของเจ้าของทรัพย์สินทางปัญญาและผลประโยชน์อันชอบธรรมของผู้ใช้ในเนื้อหาสาระที่ได้รับการคุ้มครองภายใต้สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา

ข้อ 2
คำนิยาม

เพื่อความมุ่งประสงค์ของบทนี้

- (เอ) **สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา** หมายถึง ลิขสิทธิ์และสิทธิข้างเคียง สิทธิในเครื่องหมายการค้า สิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ การออกแบบผลิตภัณฑ์อุตสาหกรรม สิทธิบัตร และแบบผังภูมิ (ภาพผังภูมิ) ของวงจรรวม สิทธิในการคุ้มครองพันธุ์พืช และสิทธิในข้อมูลที่เป็นความลับ ตามที่กล่าวถึงในความตกลงทริปส์ และ
- (บี) **ดับบลิว ไอ พี โอ** หมายถึง องค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลก

ข้อ 3
การยืนยันความตกลงทริปส์

ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายยืนยันสิทธิและพันธกรณีของตนที่มีต่อประเทศภาคีอื่นแต่ละฝ่ายภายใต้ความตกลงทริปส์

ข้อ 4

การปฏิบัติเยี่ยงคนชาติ

1. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องให้การปฏิบัติต่อคนชาติของประเทศภาคีอื่นแต่ละฝ่ายไม่ด้อยไปกว่าที่ให้การปฏิบัติต่อคนชาติของตนในเรื่องที่เกี่ยวเนื่องกับการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา โดยอยู่ภายใต้บังคับของข้อยกเว้นที่กำหนดไว้ในความตกลงทริพส์และความตกลงพหุภาคีทั้งหลายที่ได้กระทำภายใต้ฉบับลิว ไอ พี โอ
2. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายอาจใช้ประโยชน์จากข้อยกเว้นที่กล่าวถึงในวรรค 1 ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการทางตุลาการและกระบวนการทางปกครอง รวมถึงการกำหนดให้คนชาติของประเทศภาคีอื่นใดกำหนดที่ตั้งสำหรับการให้บริการของกระบวนการในอาณาเขตของตน หรือแต่งตั้งตัวแทนในอาณาเขตของตน เฉพาะในกรณีที่ข้อยกเว้นดังกล่าว
  - (เอ) จำเป็นเพื่อคุ้มครองการปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่ไม่ขัดต่อบทนี้ และ
  - (บี) ไม่ใช่ในลักษณะที่จะก่อให้เกิดการจำกัดทางการค้าโดยแอบแฝง

ข้อ 5

ลิขสิทธิ์

1. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้อง
  - (เอ) ให้ผู้สร้างสรรค์งาน² มีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวที่จะอนุญาตให้มีการเผยแพร่ผลงานของตนสู่สาธารณะโดยวิธีผ่านสายหรือไร้สาย
  - (บี) จัดให้มีกระบวนการทางอาญาและบทลงโทษ อย่างน้อยที่สุดในกรณีที่มีการจงใจละเมิดลิขสิทธิ์เพื่อความได้เปรียบในเชิงพาณิชย์หรือผลประโยชน์ที่เป็นตัวเงิน และ

---

¹ เพื่อความมุ่งประสงค์ของวรรคนี้ “คุ้มครอง” หมายถึง เรื่องที่ส่งผลกระทบต่อการใช้ การได้มา ขอบเขต การคงอยู่ และการบังคับใช้สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา เช่นเดียวกับเรื่องที่ส่งผลกระทบต่อการใช้สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่ครอบคลุมเป็นการเฉพาะภายใต้บทนี้ นอกจากนี้ เพื่อความมุ่งประสงค์ของวรรคนี้ “คุ้มครอง” ยังหมายถึง การห้ามการหลบเลี่ยงมาตรการทางเทคโนโลยีที่มีประสิทธิผลตามที่ระบุไว้ในข้อ 5 (ลิขสิทธิ์)

² เพื่อความมุ่งประสงค์ของบทนี้ “งาน” หมายถึง ภาพยนตร์ด้วย

- (ซี) ส่งเสริมการจัดตั้งองค์กรที่เหมาะสมเพื่อการรวมศูนย์การบริหารจัดการลิขสิทธิ์ และกระตุ้นให้องค์กรเหล่านั้นดำเนินการในลักษณะที่มีประสิทธิภาพ เปิดเผยต่อสาธารณชน และเป็นไปเพื่อประโยชน์ของสมาชิกขององค์กรนั้น
2. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องพยายามที่จะ
- (เอ) ให้ผู้สร้างสรรค์สิ่งบันเทิงเสียง³ มีสิทธิแต่เพียงผู้เดียวที่จะอนุญาตให้มีการเผยแพร่สิ่งบันเทิงเสียงของตนสู่สาธารณะโดยวิธีผ่านสายหรือไร้สาย
- (บี) ให้การคุ้มครองทางกฎหมายที่เพียงพอและให้การเยียวยาทางกฎหมายที่มีประสิทธิผลเพื่อต่อต้านการหลบเลี่ยงมาตรการทางเทคโนโลยีที่มีประสิทธิผล⁴ ที่ใช้โดยเจ้าของลิขสิทธิ์ในการใช้สิทธิในลิขสิทธิ์ของตน และที่จำกัดการกระทำเกี่ยวกับงานซึ่งไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ที่เกี่ยวข้องหรือได้รับอนุญาตโดยกฎหมาย และ
- (ซี) ให้มีกระบวนการทางอาญาหรือบทลงโทษ อย่างน้อยที่สุด ในกรณีที่มีการจงใจละเมิดลิขสิทธิ์อย่างมีนัยสำคัญ ที่ไม่ได้กระทำไปเพื่อความได้เปรียบในเชิงพาณิชย์หรือผลประโยชน์ที่เป็นตัวเงิน และที่ไม่ได้อนุญาตโดยกฎหมาย แต่มีผลกระทบอย่างรุนแรงโดยทำให้เจ้าของลิขสิทธิ์เสียเปรียบ

ข้อ 6

การใช้ซอฟต์แวร์โดยรัฐ

ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายยืนยันข้อผูกพันของตนที่จะ

- (เอ) คงไว้ซึ่งกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับ หรือนโยบายที่เหมาะสม ที่กำหนดให้หน่วยงานของรัฐบาลกลางใช้เฉพาะซอฟต์แวร์คอมพิวเตอร์ที่ถูกกฎหมายต่อไป ในลักษณะที่ได้รับอนุญาตโดยกฎหมายและสอดคล้องกับบทนี้ และ

³ เมื่อประเทศภาคีเป็นหรือกลายเป็นสมาชิกของ สนธิสัญญาขององค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลกว่าด้วยการแสดงและสิ่งบันเทิงเสียง (ฉบับลิว ฟี่ ฟี่ ฟี่) พันธกรณีของประเทศภาคีนั้นภายใต้วรรคนี้จะต้องอยู่ภายใต้บังคับของพันธกรณีและข้อสงวนใดๆ ที่ประเทศภาคีนั้นได้ทำไว้ภายใต้ฉบับลิว ฟี่ ฟี่ ฟี่

⁴ เพื่อความมุ่งประสงค์ของบทนี้ “มาตรการทางเทคโนโลยีที่มีประสิทธิผล” หมายถึง เทคโนโลยี เครื่องมือ หรือส่วนประกอบใดๆ ที่ใช้โดยเจ้าของลิขสิทธิ์ในการใช้สิทธิในลิขสิทธิ์ของตน และที่จำกัดการกระทำเกี่ยวกับงานหรือสิ่งบันเทิงเสียงซึ่งไม่ได้รับอนุญาตจากเจ้าของลิขสิทธิ์ที่เกี่ยวข้องหรือได้รับอนุญาตโดยกฎหมาย

- (บี) กระตุ้นให้รัฐบาลส่วนภูมิภาคและส่วนท้องถิ่นของตน คงไว้หรือนำมาตรการที่คล้ายคลึงกันมาใช้

ข้อ 7

เครื่องหมายการค้าและสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

1. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องคงไว้ซึ่งระบบการจำแนกเครื่องหมายการค้าที่สอดคล้องกับความตกลงนิซเรื่องการค้าระหว่างประเทศซึ่งสินค้าและบริการระหว่างประเทศเพื่อวัตถุประสงค์ของการจดทะเบียนเครื่องหมาย ตามที่แก้ไขเป็นระยะๆ
2. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องจัดให้มีการให้สิทธิในเครื่องหมายการค้าที่มีประสิทธิภาพสูง ผ่านทางการทำการตรวจสอบเนื้อหาและรูปแบบ และทางกระบวนการการคัดค้านและการเพิกถอน
3. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องคุ้มครองเครื่องหมายการค้า ในกรณีที่เครื่องหมายการค้านั้นมีอยู่ก่อนสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์ในเขตอาณาของตน โดยสอดคล้องกับกฎหมายภายในและความตกลงทริปส์
4. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายยอมรับว่าสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์อาจได้รับความคุ้มครองผ่านทางระบบเครื่องหมายการค้า

ข้อ 8

ทรัพยากรทางพันธุกรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมพื้นบ้าน

ภายใต้บังคับของพันธกรณีระหว่างประเทศของประเทศภาคีแต่ละฝ่าย ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายอาจกำหนดมาตรการที่เหมาะสมเพื่อคุ้มครองทรัพยากรทางพันธุกรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่น และวัฒนธรรมพื้นบ้าน

ข้อ 9

ความร่วมมือ

1. กลุ่มประเทศภาคีรับรู้ถึงความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญซึ่งศักยภาพระหว่างประเทศภาคีบางประเทศในด้านทรัพย์สินทางปัญญา เมื่อคำนึงถึงเรื่องดังกล่าว หากการปฏิบัติตามบทนี้ของประเทศ

ภาคีใดถูกจำกัดด้วยข้อจำกัดด้านศักยภาพ ประเทศภาคีอื่นแต่ละฝ่ายจะต้องพยายามให้ความร่วมมือแก่ประเทศภาคีนั้นเพื่อช่วยเหลือในการปฏิบัติตามบทนี้ ตามที่เหมาะสม และเมื่อมีการร้องขอ

2. เมื่อได้รับการร้องขอจากประเทศภาคี ประเทศภาคีอื่นใดอาจให้ความช่วยเหลือแก่ประเทศภาคีผู้ร้องขอ เท่าที่จะกระทำได้และตามที่เหมาะสม ในการเสริมสร้างกรอบการทำงานระดับชาติของประเทศภาคีผู้ร้องขอ สำหรับการได้มา การคุ้มครอง การบังคับใช้ การใช้ประโยชน์ และการสร้างสรรค์ซึ่งทรัพย์สินทางปัญญา โดยมุ่งที่จะพัฒนาระบบทรัพย์สินทางปัญญาที่จะส่งเสริมนวัตกรรมภายในประเทศภาคีผู้ร้องขอนั้น

3. กลุ่มประเทศภาคีตกลงที่จะส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในเรื่องทรัพย์สินทางปัญญา ซึ่งรวมถึงโดย

- (เอ) การกำหนดจุดติดต่อในหน่วยงานภาครัฐที่เกี่ยวข้อง ซึ่งรวมถึงจุดติดต่อสำหรับการบังคับใช้สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่จุดผ่านแดน
- (บี) การกระตุ้นให้เกิดการติดต่อซึ่งกันและกันระหว่างผู้เชี่ยวชาญด้านทรัพย์สินทางปัญญา เพื่อที่จะเพิ่มความเข้าใจในระบบทรัพย์สินทางปัญญาของกันและกัน และ
- (ซี) การแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับการละเมิดซึ่งสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา โดยสอดคล้องกับกฎหมายภายใน

4. กลุ่มประเทศภาคีจะต้องพยายามร่วมมือกันเพื่อที่จะส่งเสริมความมีประสิทธิภาพและความโปร่งใสของการบริหารจัดการทรัพย์สินทางปัญญาและระบบจดทะเบียน รวมทั้งโดยการแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการในระบบดังกล่าว และโดยการพัฒนาฐานข้อมูลสิทธิที่ได้รับ การจดทะเบียนที่เข้าถึงได้เป็นการทั่วไป

5. กลุ่มประเทศภาคีจะต้องพยายามร่วมมือกันเพื่อที่จะส่งเสริมการศึกษาและการตระหนักถึงประโยชน์ของการคุ้มครองและการบังคับใช้สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญาที่มีประสิทธิภาพ

6. กลุ่มประเทศภาคีจะต้องร่วมมือกันในเรื่องมาตรการ ณ จุดผ่านแดน โดยมุ่งที่จะจัดการค้าที่ละเมิดสิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา กลุ่มประเทศภาคีที่เป็นสมาชิกของดับบลิว ที โอ จะต้องร่วมมือซึ่งกันและกันในการสนับสนุนการปฏิบัติตามข้อกำหนดเกี่ยวกับมาตรการ ณ จุดผ่านแดนที่กำหนดไว้ในข้อ 51 ถึง 60 ของความตกลงทริปส์ อย่างมีประสิทธิภาพด้วย

7. ยอมรับถึงความสำคัญของการบรรลุซึ่งวัตถุประสงค์ของบทนี้ หากประเทศภาคีใดประสงค์ที่จะเข้าร่วมในสนธิสัญญาใดต่อไปนี้ ประเทศภาคีนั้นสามารถขอความร่วมมือจากประเทศภาคีอื่นเพื่อสนับสนุนการเข้าเป็นภาคีของตนและการปฏิบัติตามสนธิสัญญาต่อไปนี้

- (เอ) สนธิสัญญาความร่วมมือด้านสิทธิบัตร ค.ศ. 1970
- (บี) ข้อตกลงสตราสบูร์กว่าด้วยระบบการจัดจำแนกสิทธิบัตรระหว่างประเทศ ค.ศ. 1971
- (ซี) สนธิสัญญาบูคาเปสต์ว่าด้วยการยอมรับระหว่างประเทศในการฝากเก็บจุลินทรีย์สำหรับรองรับขั้นตอนการจดสิทธิบัตร ค.ศ. 1977
- (ดี) พิธีสารเกี่ยวกับความตกลงกรุงมาดริดเกี่ยวกับการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าระหว่างประเทศ ค.ศ. 1989
- (อี) สนธิสัญญากฎหมายสิทธิบัตร ค.ศ. 2000
- (เอฟ) อนุสัญญาว่าด้วยการคุ้มครองพันธุ์พืชใหม่ ค.ศ. 1991
- (จี) ความตกลงทริปส์
- (เอช) สนธิสัญญาสิงคโปร์ว่าด้วยกฎหมายเครื่องหมายการค้า ค.ศ. 2006
- (ไอ) สนธิสัญญาองค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลกว่าด้วยลิขสิทธิ์ ค.ศ. 1996 และ
- (เจ) สนธิสัญญาองค์การทรัพย์สินทางปัญญาโลกว่าด้วยการแสดงและสิ่งบันเทิงเสียง ค.ศ. 1996

8. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องพยายามที่จะให้ความร่วมมือเพื่อสนับสนุนความพยายามของประเทศภาคีใดๆ ในการใช้ระบบการจดทะเบียนที่รวม⁵ ทุกลักษณะของเครื่องหมายการค้า เมื่อมีการร้องขอและตามที่เห็นว่าเหมาะสม

9. ความร่วมมือทั้งหมดภายใต้ข้อนี้จะขึ้นอยู่กับทรัพยากรที่มีอยู่

---

⁵ ระบบที่รวมทุกลักษณะของเครื่องหมายการค้า ไม่ได้จำกัดอยู่เพียงขอบเขตของเครื่องหมายการค้าที่จดทะเบียนได้ ดังนั้นจึงอนุญาตให้มีการจดทะเบียนเครื่องหมายการค้าทั้งหมดที่สามารถทำให้เห็นความแตกต่างของสินค้าหรือบริการได้ เช่น รูปทรง ลักษณะหีบห่อที่ปรากฏ เครื่องหมายที่มีสีเดียวหรือหลายสี เสียง และกลิ่น

ข้อ 10
ความโปร่งใส

1. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องทำให้มั่นใจว่า ได้ทำให้กฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่ใช้บังคับในลักษณะทั่วไปของคนที่เกี่ยวข้องกับการมีอยู่ ขอบเขต การได้มา การบังคับใช้ และการป้องกันการใช้สิทธิในทรัพย์สินทางปัญญา โดยมีขอบ มิไว้เป็นการทั่วไป อย่างน้อยที่สุดเป็นภาษาประจำชาติของประเทศภาคีนั้นหรือเป็นภาษาอังกฤษ ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องพยายามที่จะทำให้คำพิพากษาของศาลหรือคำสั่งทางปกครองอันเป็นที่สุดเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวข้างต้นมิไว้เป็นการทั่วไป ด้วย อย่างน้อยที่สุดเป็นภาษาประจำชาติของประเทศภาคีนั้นหรือเป็นภาษาอังกฤษ
2. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องพยายามที่จะทำให้ข้อมูลที่กล่าวถึงในวรรค 1 ซึ่งมีไว้เป็นการทั่วไป เป็นภาษาอังกฤษและปรากฏทางอินเทอร์เน็ต
3. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องพยายามที่จะทำให้ฐานข้อมูลเครื่องหมายการค้าที่ได้จดทะเบียนแล้วและที่อยู่ระหว่างการจดทะเบียนในเขตอาณาของตน ปรากฏทางอินเทอร์เน็ต

ข้อ 11
การยอมรับถึงช่วงระยะเวลาปรับเปลี่ยนภายใต้ความตกลงทริปส์

ไม่มีความใดในบทนี้ที่จะกระทบต่อช่วงระยะเวลาปรับเปลี่ยนสำหรับการปฏิบัติตามบทบัญญัติของความตกลงทริปส์ที่ได้ตกลงหรืออาจตกลงกันในคณะมนตรีทริปส์ ที่ได้จัดตั้งขึ้นตามข้อ 4 ของความตกลงดับบลิว ที โอ ไม่ว่าจะก่อนหรือหลังการมีผลใช้บังคับของความตกลงฉบับนี้

ข้อ 12
คณะกรรมการว่าด้วยทรัพย์สินทางปัญญา

1. ยอมรับถึงความสำคัญของการบรรลุซึ่งวัตถุประสงค์ของบทนี้ กลุ่มประเทศภาคีจัดตั้งคณะกรรมการว่าด้วยทรัพย์สินทางปัญญา (คณะกรรมการไอ พี) ซึ่งประกอบด้วยผู้แทนจากกลุ่มประเทศภาคี เพื่อควบคุมดูแลการปฏิบัติตามและการบริหารจัดการบทนี้

2. คณะกรรมการไอ พี จะต้องประชุมทุกปี หรือตามที่กำหนดร่วมกันโดยกลุ่มประเทศภาคี การประชุมอาจกระทำโดยการพบปะระหว่างบุคคล หรือโดยวิธีการอื่นใดตามที่กำหนดร่วมกันโดย กลุ่มประเทศภาคี
3. คณะกรรมการไอ พี จะต้องกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ของตนโดยสอดคล้องกับบทนี้
4. คณะกรรมการไอ พี จะต้องกำหนดแผนงานของตนโดยตอบสนองต่องานตามลำดับ ความสำคัญที่กลุ่มประเทศภาคีกำหนด
5. ในการปฏิบัติตามหน้าที่ของตน คณะกรรมการไอ พี อาจตกลงให้ใช้หรือพัฒนากลไกที่มีอยู่ หรือกลไกใหม่เพื่อส่งเสริมการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นระหว่างกลุ่มประเทศภาคีในเรื่องทรัพย์สิน ทางปัญญา ซึ่งรวมถึงการเปิดโอกาสให้แก่ผู้มีส่วนได้เสียเข้าไปมีส่วนร่วมในเรื่องดังกล่าว
6. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องแจ้งคณะกรรมการไอ พี ทุกปีถึงความก้าวหน้าในการปฏิบัติ ตามข้อผูกพันของตนภายใต้ข้อ 5 (ลิขสิทธิ์) และความคืบหน้าในการเข้าเป็นภาคีในสนธิสัญญาที่ ระบุไว้ในข้อ 9.7 (ความร่วมมือ) การแจ้งเหล่านี้จะต้องยื่นต่อคณะกรรมการไอ พี อย่างน้อยที่สุด 30 วันก่อนการประชุมครั้งแรกของปี

บทที่ 14
การแข่งขันทางการค้า

ข้อ 1
หลักการพื้นฐาน

1. กลุ่มประเทศภาคียอมรับถึงความสำคัญของการร่วมมือกันในการส่งเสริมการแข่งขันทางการค้า ความมีประสิทธิภาพทางเศรษฐกิจ สวัสดิการผู้บริโภค และการจัดการกระทำอันเป็นปฏิปักษ์ต่อการแข่งขัน
2. กลุ่มประเทศภาคียอมรับถึงความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญของศักยภาพระหว่างกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ในด้านนโยบายการแข่งขันทางการค้า
3. กลุ่มประเทศภาคีเคารพสิทธิอธิปไตยของประเทศภาคีแต่ละฝ่ายที่จะพัฒนา กำหนด บริหารจัดการ และบังคับใช้ นโยบายและกฎหมายการแข่งขันทางการค้าของตน
4. ไม่มีความใดในบทนี้ที่กำหนดให้ประเทศภาคีต้องมีมาตรการเฉพาะเจาะจงเกี่ยวกับการแข่งขันทางการค้าเพื่อจัดการกับการกระทำอันเป็นปฏิปักษ์ต่อการแข่งขัน หรือยับยั้งไม่ให้ประเทศภาคีนำนโยบายในด้านอื่นมาใช้ เช่น เพื่อส่งเสริมการพัฒนาทางเศรษฐกิจ

ข้อ 2
ความร่วมมือ

1. กลุ่มประเทศภาคีอาจเข้าร่วมในกิจกรรมความร่วมมือต่างๆ ที่สอดคล้องกับข้อ 1 (หลักการพื้นฐาน) ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการแข่งขันทางการค้า ซึ่งรวมถึง
  - (เอ) การแลกเปลี่ยนประสบการณ์เกี่ยวกับการส่งเสริมและการบังคับใช้ นโยบายและกฎหมายการแข่งขันทางการค้า
  - (บี) การแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับนโยบายและกฎหมายการแข่งขันทางการค้าที่มีไว้เป็นการทั่วไป
  - (ซี) การแลกเปลี่ยนเจ้าหน้าที่เพื่อการฝึกอบรม

- (ดี) การแลกเปลี่ยนที่ปรึกษาและผู้เชี่ยวชาญด้านนโยบายและกฎหมายการแข่งขันทางการค้า
  - (อี) การมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่ในฐานะวิทยากร ที่ปรึกษา หรือผู้เข้าร่วมในการฝึกอบรมเกี่ยวกับนโยบายและกฎหมายการแข่งขันทางการค้า
  - (เอฟ) การมีส่วนร่วมของเจ้าหน้าที่ในแผนงานว่าด้วยการรณรงค์ให้ความรู้เกี่ยวกับการแข่งขันทางการค้า
  - (จี) กิจกรรมอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง ที่สืบเนื่องมาจากการนำเอากฎหมายการแข่งขันทางการค้ามาใช้ในประเทศภาคี
  - (เอช) ความร่วมมือทางด้านวิชาการ ในรูปแบบอื่นใด ตามที่กลุ่มประเทศภาคีตกลง
2. เมื่อคำนึงถึงสิ่งนี้ หากการปฏิบัติตามบทนี้ถูกขัดแย้งอันเนื่องมาจากข้อจำกัดด้านศักยภาพ ออสเตรเลียและนิวซีแลนด์อาจให้ความร่วมมือตามที่เห็นว่าเหมาะสมเพื่อช่วยเหลือกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนในการปฏิบัติตามบทดังกล่าว การให้ความร่วมมือจะขึ้นอยู่กับความต้องการด้านนโยบายการแข่งขันทางการค้าและทรัพยากรที่มีอยู่ โดยคำนึงถึงกฎหมายและระเบียบข้อบังคับของประเทศภาคีนั้นๆ ด้วย

ข้อ 3

จุดติดต่อ

เพื่อให้มั่นใจว่าความร่วมมือทางด้านวิชาการภายใต้บทนี้เกิดขึ้น โดยต่อเนื่อง กลุ่มประเทศภาคีจะต้องกำหนดจุดติดต่อสำหรับการให้ความร่วมมือทางด้านวิชาการและการแลกเปลี่ยนข้อมูลภายใต้บทนี้

ข้อ 4

การไม่ใช้บังคับบทที่ 17 (การปรึกษาหารือและการระงับข้อพิพาท)

บทที่ 17 (การปรึกษาหารือและการระงับข้อพิพาท) จะต้องไม่ใช้บังคับกับเรื่องใดๆ ที่เกิดขึ้นภายใต้บทนี้

บทที่ 15
บทบัญญัติทั่วไปและข้อยกเว้น

ข้อ 1

ข้อยกเว้นทั่วไป

1. เพื่อความมุ่งประสงค์ของบทที่ 2 (การค้าสินค้า) บทที่ 3 (กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า) บทที่ 4 (พิธีการศุลกากร) บทที่ 5 (มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช) และบทที่ 6 (มาตรฐานกฎระเบียบทางเทคนิค และกระบวนการตรวจสอบและรับรอง) ให้รวมข้อ 20 ของแกตต์ 1994 เข้าไว้และถือเป็นส่วนหนึ่งของความตกลงฉบับนี้โดยอนุโลม
2. เพื่อความมุ่งประสงค์ของบทที่ 8 (การค้าบริการ) บทที่ 9 (การเคลื่อนย้ายบุคคลธรรมดา) และบทที่ 11 (การลงทุน) ให้รวมข้อ 14 ของแกตต์ รวมถึงส่วนเชิงอรรถ เข้าไว้และถือเป็นส่วนหนึ่งของความตกลงฉบับนี้โดยอนุโลม
3. เพื่อความมุ่งประสงค์ของความตกลงฉบับนี้ กลุ่มประเทศภาคีเข้าใจว่ามาตรการที่กล่าวถึงในข้อ 20 (เอฟ) ของแกตต์ 1994 รวมถึงมาตรการที่จำเป็นเพื่อคุ้มครองทรัพย์สินบัตรของชาติ หรือสถานที่เฉพาะที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์หรือโบราณคดี หรือมาตรการที่จำเป็นเพื่อสนับสนุนนฤมิตศิลป์ที่มีคุณค่าแห่งชาติ¹
4. เพื่อความมุ่งประสงค์ของบทที่ 8 (การค้าบริการ) และบทที่ 11 (การลงทุน) ไม่มีความใดในบทเหล่านี้ที่จะตีความว่า ห้ามประเทศภาคีนำมาใช้หรือบังคับใช้ซึ่งมาตรการที่จำเป็นเพื่อคุ้มครองทรัพย์สินบัตรของชาติ หรือสถานที่เฉพาะที่มีคุณค่าทางประวัติศาสตร์หรือโบราณคดี หรือมาตรการที่จำเป็นเพื่อสนับสนุนนฤมิตศิลป์ที่มีคุณค่าแห่งชาติ¹ โดยให้อยู่ภายใต้บังคับของข้อกำหนดว่า

---

¹ “นฤมิตศิลป์” หมายรวมถึง นาฏกรรม – ซึ่งรวมถึงการละคร การเต้น และการดนตรี – ทัศนศิลป์และงานฝีมือ งานวรรณกรรม ภาพยนตร์และวิดีโอ ภาษาศิลป์ เนื้อหาสร้างสรรค์ที่ปรากฏออนไลน์ ประเพณีปฏิบัติท้องถิ่น และการแสดงออกทางวัฒนธรรมแบบร่วมสมัย และ สื่อดิจิทัลแบบตอบสนองได้ และงานศิลป์แบบผสมผสาน ซึ่งรวมถึงงานศิลปะอื่นๆ ที่ใช้เทคโนโลยีใหม่เพื่อทำให้เหนือไปกว่าการแบ่งประเภทงานศิลปะออกจากกัน คำดังกล่าวให้ขยายความรวมถึงกิจกรรมทั้งหลายที่เกี่ยวข้องกับการนำเสนอ การดำเนินการ และการตีความซึ่งงานศิลป์และการศึกษาและพัฒนาการทางด้านเทคนิคของรูปแบบและกิจกรรมของงานศิลป์เหล่านี้

² “นฤมิตศิลป์” หมายรวมถึง นาฏกรรม – ซึ่งรวมถึงการละคร การเต้น และการดนตรี – ทัศนศิลป์และงานฝีมือ งานวรรณกรรม ภาพยนตร์และวิดีโอ ภาษาศิลป์ เนื้อหาสร้างสรรค์ที่ปรากฏออนไลน์ ประเพณีปฏิบัติท้องถิ่น และ

มาตรการดังกล่าวจะต้องไม่ใช่บังคับในลักษณะที่จะก่อให้เกิดการเลือกปฏิบัติตามอำเภอใจหรือ
อย่างไม่มีเหตุผลระหว่างกลุ่มประเทศภาคีซึ่งอยู่ในสภาพการณ์เดียวกัน หรือก่อให้เกิดข้อจำกัดทาง
การค้าบริการหรือการลงทุนโดยแอบแฝง

5. ประเทศภาคีจะต้องจัดให้มีการปรึกษาหารือเพื่อที่จะบรรลุข้อตกลงในการปรับเปลี่ยนที่
จำเป็นใดๆ เพื่อคงไว้ซึ่งความสมดุลในภาพรวมของข้อผูกพันของกลุ่มประเทศภาคีภายใต้บทที่ 8
(การค้าบริการ) และบทที่ 11 (การลงทุน) หากประเทศภาคีที่ได้รับผลกระทบจากมาตรการที่
กล่าวถึงในวรรค 4 ร้องขอ

ข้อ 2

ข้อยกเว้นด้านความมั่นคง

1. ไม่มีควมใดในความตกลงฉบับนี้ที่จะตีความไปในทางที่จะ
  - (เอ) กำหนดให้ประเทศภาคีใดให้ข้อมูลใดๆ ที่ตนเห็นว่า การเปิดเผยข้อมูลนั้นจะขัดต่อ
ผลประโยชน์ในเรื่องความมั่นคงที่สำคัญของตน
  - (บี) ห้ามประเทศภาคีใดดำเนินการใดๆ ที่ตนเห็นว่าจำเป็นสำหรับการปกป้อง
ผลประโยชน์ในเรื่องความมั่นคงที่สำคัญของตน
    - (หนึ่ง) เกี่ยวกับวัสดุที่สามารถแตกตัวทางอะตอมหรือวัสดุที่เกิดขึ้นจากวัสดุนั้น
    - (สอง) เกี่ยวกับการค้าอาวุธ ยุทธภัณฑ์ และเครื่องมือเกี่ยวกับการสงคราม และ
การค้าสินค้าและวัสดุอื่น หรือเกี่ยวกับการให้บริการ ซึ่งกระทำโดย
ทางตรงหรือทางอ้อมเพื่อความมุ่งประสงค์ในการจัดหาให้แก่หน่วยจัดตั้ง
ทางทหาร
    - (สาม) ดำเนินการเพื่อปกป้องโครงสร้างพื้นฐานสาธารณะที่สำคัญ³ ซึ่งรวมถึง
โครงสร้างพื้นฐานด้านการติดต่อสื่อสาร พลังงาน และประปา จากความ

การแสดงออกทางวัฒนธรรมแบบร่วมสมัย และ สื่อดิจิทัลแบบตอบสนองได้ และงานศิลป์แบบผสมผสาน ซึ่ง
รวมถึงงานศิลป์อื่นๆ ที่ใช้เทคโนโลยีใหม่เพื่อทำให้เหนือไปกว่าการแบ่งประเภทงานศิลป์ออกจากกัน คำดังกล่าว
ให้ขยายความรวมถึงกิจกรรมทั้งหลายที่เกี่ยวข้องกับการนำเสนอ การดำเนินการ และการตีความซึ่งงานศิลป์
และการศึกษาและพัฒนาการทางด้านเทคนิคของรูปแบบและกิจกรรมของงานศิลป์เหล่านี้

³ เพื่อความชัดเจน โครงสร้างพื้นฐานสาธารณะที่สำคัญ หมายรวมถึง โครงสร้างพื้นฐานสาธารณะที่สำคัญ ไม่ว่าจะ
จะเป็นของรัฐหรือของเอกชน

พยายามจงใจที่จะทำให้โครงสร้างพื้นฐานดังกล่าวใช้การไม่ได้หรือเสื่อมสภาพลง

- (สี่) ดำเนินการในยามฉุกเฉินภายใน หรือในยามสงคราม หรือในยามฉุกเฉินอื่นๆ เกี่ยวกับความสัมพันธ์ระหว่างประเทศ หรือ
  - (ห้า) ห้ามประเทศภาคีใดดำเนินการใดๆ ตามพันธกรณีของตนภายใต้กฎบัตรสหประชาชาติเพื่อการดำรงไว้ซึ่งสันติภาพและความมั่นคงระหว่างประเทศ
2. คณะกรรมการร่วมเอฟ ที เอ จะต้องได้รับแจ้งถึงมาตรการที่ดำเนินการภายใต้วรรค 1 (บี) และ (ซี) และการสิ้นสุดของมาตรการเหล่านั้น โดยสมบูรณ์ที่สุดเท่าที่จะกระทำได้

ข้อ 3

มาตรการทางภาษี

1. ไม่มีควมใดในความตกลงฉบับนี้ที่จะใช้บังคับกับมาตรการทางภาษี เว้นแต่จะได้อำหนดไว้ในข้อนี้
2. ความตกลงฉบับนี้จะให้สิทธิหรือกำหนดพันธกรณีเกี่ยวกับมาตรการทางภาษีเฉพาะในกรณีนี้
  - (เอ) สิทธิและพันธกรณีดังกล่าว ได้ให้หรือกำหนดไว้ภายใต้ความตกลงดับบลิว ที โอ
  - (บี) สิทธิและพันธกรณีดังกล่าว ได้ให้หรือกำหนดไว้ภายใต้ข้อ 8 (การโอน) ของบทที่ 11 (การลงทุน) หรือ
  - (ซี) สิทธิและพันธกรณีดังกล่าว ได้ให้หรือกำหนดไว้ภายใต้ข้อ 9 (การเวนคืนและการชดเชย) ของบทที่ 11 (การลงทุน)
3. ในกรณีที่ใช้วรรค 2 (บี) หรือ (ซี) จะต้องใช้ส่วนบี (ข้อพิพาทด้านการลงทุนระหว่างประเทศภาคีกับผู้ลงทุน) ของบทที่ 11 (การลงทุน) กับมาตรการทางภาษีด้วย
4. ในกรณีที่มีข้อพิพาทตามที่ระบุไว้ในข้อ 18.1 (ขอบเขตและคำนิยาม) ของบทที่ 11 (การลงทุน) ที่อาจเกี่ยวข้องกับมาตรการทางภาษี กลุ่มประเทศภาคีที่เกี่ยวข้อง ซึ่งรวมถึงผู้แทนของหน่วยงานบริหารด้านภาษีของตน จะต้องจัดให้มีการปรึกษาหารือกัน คณะผู้พิจารณาใดๆ ที่จัดตั้ง

ขึ้นตามส่วนบี (ข้อพิพาทด้านการลงทุนระหว่างประเทศภาคีกับผู้ลงทุน) ของบทที่ 11 (การลงทุน) จะต้องพิจารณาอย่างจริงจังต่อคำตัดสินร่วมของกลุ่มประเทศภาคีที่เกี่ยวข้องว่ามาตรการที่สงสัยนั้นเป็นมาตรการทางภาษีหรือไม่ เพื่อความมุ่งประสงค์นี้ ให้ใช้บังคับข้อ 25.7 (การดำเนินการของการอนุญาโตตุลาการ) ของบทที่ 11 (การลงทุน) โดยอนุโลม

5. ไม่มีความใดในความตกลงฉบับนี้ที่จะส่งผลกระทบต่อสิทธิและพันธกรณีของประเทศภาคีใดๆ ที่มีอยู่ภายใต้อนุสัญญาทางภาษีซึ่งเกี่ยวข้องกับการหลีกเลี่ยงการเก็บภาษีซ้อนที่ใช้บังคับระหว่างกลุ่มประเทศภาคีใดๆ ในกรณีที่มีความไม่สอดคล้องซึ่งเกี่ยวข้องกับการมาตรการทางภาษีระหว่างความตกลงฉบับนี้และอนุสัญญาทางภาษีดังกล่าว ให้ถือตามอย่างหลัง การปรึกษาหารือใดๆ ระหว่างกลุ่มประเทศภาคีที่เกี่ยวข้อง ว่าความไม่สอดคล้องนั้นเกี่ยวข้องกับการมาตรการทางภาษีหรือไม่ จะต้องดำเนินการโดยหน่วยงานด้านภาษีที่มีอำนาจตามที่ระบุไว้ภายใต้กฎหมายและระเบียบข้อบังคับภายในของกลุ่มประเทศภาคีที่เกี่ยวข้อง การร้องขอให้มีการปรึกษาหารือดังกล่าวจะต้องดำเนินการผ่านจุดติดต่อที่กำหนดขึ้นตามข้อ 2 (การติดต่อสื่อสาร) ของบทที่ 16 (บทบัญญัติเกี่ยวกับสถาบัน)

6. ไม่มีความใดในความตกลงฉบับนี้ที่จะก่อให้เกิดพันธกรณีให้ประเทศภาคีขยายสิทธิประโยชน์จากการประติบัติ สิทธิพิเศษ หรือเอกสิทธิ์ใดๆ ที่เกิดจากความตกลงที่มีอยู่หรือที่จะมีในอนาคตซึ่งเกี่ยวข้องกับการหลีกเลี่ยงการเก็บภาษีซ้อน หรือจากบทบัญญัติว่าด้วยการหลีกเลี่ยงการเก็บภาษีซ้อนในความตกลงหรือข้อตกลงระหว่างประเทศที่ประเทศภาคีนั้นผูกพันอยู่ให้แก่ประเทศภาคีอื่นใด

7. เพื่อความมุ่งประสงค์ของข้อนี้ มาตรการทางภาษีไม่รวมถึงอากรการนำเข้าหรืออากรศุลกากรใดๆ

ข้อ 4

มาตรการคุ้มครองดุลการชำระเงิน

1. ในกรณีที่ประเทศภาคีอยู่ในภาวะปัญหาดุลการชำระเงินและปัญหาทางการเงินภายนอกที่ร้ายแรงหรือการคุกคามดังกล่าว ประเทศภาคีสามารถ

(เอ) ในกรณีการค้าสินค้า นำมาตรการจำกัดการนำเข้ามาใช้ โดยจะต้องเป็นไปโดยสอดคล้องกับเกณฑ์ 1994 และความเข้าใจว่าด้วยบทบัญญัติเรื่องดุลการชำระเงินของ

ความตกลงทั่วไปว่าด้วยภาษีศุลกากรและการค้า 1994 ในภาคผนวก 1 เอ แนบท้าย ความตกลงดับบลิว ที โอ

- (บี) ในกรณีการค้าบริการ นำมาใช้หรือคงไว้ซึ่งข้อจำกัดทางการค้าบริการ ที่ประเทศภาคี ได้ยอมรับข้อผูกพันเฉพาะไว้ รวมถึงการชำระเงินหรือการ โอนเงินสำหรับธุรกรรม ซึ่งเกี่ยวเนื่องกับข้อผูกพันนั้น
  - (ซี) ในกรณีการลงทุน นำมาใช้หรือคงไว้ซึ่งข้อจำกัดเรื่องการชำระเงินหรือการ โอนเงิน ซึ่งเกี่ยวเนื่องกับการลงทุนที่ครอบคลุม ตามที่นิยามไว้ในข้อ 2 (เอ) (คำนิยาม) ของ บทที่ 11 (การลงทุน)
2. ข้อจำกัดที่นำมาใช้หรือคงไว้ ภายใต้วรรค 1 (บี) หรือ (ซี) จะต้อง
- (เอ) สอดคล้องกับขอบทของความตกลงไอ เอ็ม เอฟ
  - (บี) หลีกเลี่ยงความเสียหายโดยไม่จำเป็นต่อผลประโยชน์ทางการพาณิชย์ เศรษฐกิจ และทางการเงินของประเทศภาคีอื่นใด
  - (ซี) ไม่ใช่เกินกว่าความจำเป็นเพื่อแก้ไขสถานการณ์ที่ได้บรรยายไว้ในวรรค 1
  - (ดี) ใช้เป็นการชั่วคราวและค่อยๆ ยกเลิกแบบก้าวหน้าเป็นลำดับ เมื่อสถานการณ์ตามที่ระบุไว้ในวรรค 1 ดีขึ้น และ
  - (อี) จะต้องใช้บนพื้นฐานของการไม่เลือกปฏิบัติ กล่าวคือจะไม่มีประเทศภาคีใด ได้รับการปฏิบัติที่ดีกว่าประเทศภาคีอื่น หรือประเทศที่ไม่ใช่ภาคี
3. ในกรณีของการค้าบริการและการลงทุน
- (เอ) เป็นที่ยอมรับว่า ความกดดันในบางกรณีต่อดุลการชำระเงินของประเทศภาคีในระหว่างขั้นตอนการพัฒนาเศรษฐกิจหรือช่วงปรับเปลี่ยนทางเศรษฐกิจ อาจก่อให้เกิดความจำเป็นที่จะต้องใช้ข้อจำกัด เพื่อทำให้มั่นใจถึงการรักษาไว้ซึ่งระดับการสำรองทางการเงินที่เพียงพอสำหรับการดำเนินการตามแผนการพัฒนาทางเศรษฐกิจหรือการปรับเปลี่ยนทางเศรษฐกิจ
  - (บี) ในการพิจารณากำหนดเหตุการณ์เพื่อใช้ข้อจำกัดเช่นนั้น ประเทศภาคีอาจให้ลำดับความสำคัญต่อภาคเศรษฐกิจซึ่งมีความจำเป็นมากกว่าต่อแผนเศรษฐกิจหรือการพัฒนาของตน อย่างไรก็ตาม ข้อจำกัดดังกล่าวจะไม่นำมาใช้หรือคงไว้เพื่อความมุ่งประสงค์ในการปกป้องภาคเศรษฐกิจใดเป็นการเฉพาะ

4. ข้อจำกัดใดที่นำมาใช้หรือคงไว้โดยประเทศภาคีภายใต้วรรค 1 หรือการเปลี่ยนแปลงข้อจำกัดนั้น จะต้องแจ้งให้ประเทศภาคีอื่นๆ ทราบโดยเร็ว
5. ประเทศภาคีที่นำมาใช้หรือคงไว้ซึ่งข้อจำกัดใดๆ ภายใต้วรรค 1 จะต้อง
  - (เอ) ในกรณีการลงทุน ตอบสนองต่อการร้องขอของประเทศภาคีอื่นใดให้มีการปรึกษาหารือเกี่ยวกับข้อจำกัดที่ตนใช้ หากการปรึกษาหารือดังกล่าวไม่ได้ดำเนินอยู่นอกความตกลงนี้
  - (บี) ในกรณีการค้าบริการ เริ่มการปรึกษาหารือกับประเทศภาคีใดที่มีส่วนได้เสียโดยทันที หากได้รับการร้องขอ และหากการปรึกษาหารือเกี่ยวกับข้อจำกัดที่ตนใช้ไม่ได้ดำเนินอยู่ภายใต้ฉบับลิว ที โอ

ข้อ 5

สนธิสัญญาไวแวงกิก

1. ไม่มีความใดในความตกลงฉบับนี้ที่จะขัดขวางการใช้มาตรการโดยนิวซีแลนด์ที่เห็นว่าจำเป็นในการให้การประคับประคองที่ต่ำกว่าเกณฑ์ผ่านมารีในเรื่องที่ครอบคลุมโดยความตกลงฉบับนี้ ซึ่งรวมถึงการปฏิบัติให้เป็นไปตามพันธกรณีภายใต้สนธิสัญญาไวแวงกิก หากมาตรการดังกล่าวไม่ได้ใช้ในลักษณะที่จะก่อให้เกิดการเลือกปฏิบัติตามอำเภอใจหรืออย่างไม่มีเหตุผลต่อบุคคลของประเทศภาคีอื่น หรือก่อให้เกิดข้อจำกัดทางการค้าสินค้าและบริการ โดยแอบแฝง
2. กลุ่มประเทศภาคีตกลงว่าการตีความสนธิสัญญาไวแวงกิก ซึ่งรวมถึงลักษณะของสิทธิและพันธกรณีที่เกิดขึ้นจากสนธิสัญญาดังกล่าว จะต้องไม่ตกอยู่ภายใต้บังคับของบทบัญญัติว่าด้วยการระงับข้อพิพาทของความตกลงฉบับนี้ นอกจากกรณีนี้แล้ว ให้บทที่ 17 (การปรึกษาหารือและการระงับข้อพิพาท) ใช้บังคับกับข้อนี้ คณะอนุญาโตตุลาการที่จัดตั้งขึ้นตามข้อ 11 (การจัดตั้งและการนั่งพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการ) ของบทที่ 17 (การปรึกษาหารือและการระงับข้อพิพาท) อาจได้รับการร้องขอให้พิจารณาว่ามาตรการใด (กล่าวถึงในวรรค 1) ไม่สอดคล้องกับสิทธิของตนภายใต้ความตกลงฉบับนี้หรือไม่เท่านั้น

บทที่ 16
บทบัญญัติเกี่ยวกับสถาบัน

ข้อ 1

คณะกรรมการร่วมเอฟทีเอ

1. โดยการนี้ กลุ่มประเทศภาคีจัดตั้งคณะกรรมการร่วมว่าด้วยความตกลงการค้าเสรี (คณะกรรมการร่วมเอฟ ที เอ) ประกอบด้วยผู้แทนจากกลุ่มประเทศภาคี
2. หน้าที่ของคณะกรรมการร่วมเอฟ ที เอ คือ
  - (เอ) ทบทวนการปฏิบัติตามและการดำเนินการตามความตกลงฉบับนี้
  - (บี) พิจารณาและเสนอแนะการแก้ไขใดๆ ในความตกลงฉบับนี้แก่กลุ่มประเทศภาคี
  - (ซี) กำกับดูแลและประสานการทำงานขององค์กรย่อยทั้งหมดที่จัดตั้งขึ้นภายใต้ความตกลงฉบับนี้
  - (ดี) นำคำตัดสินและข้อเสนอแนะขององค์กรย่อยที่จัดตั้งขึ้นภายใต้ความตกลงฉบับนี้มาใช้ตามที่เหมาะสม
  - (อี) พิจารณาเรื่องอื่นใดที่อาจมีผลกระทบต่อ การดำเนินการตามความตกลงฉบับนี้หรือที่กลุ่มประเทศภาคีมอบหมายให้แก่คณะกรรมการร่วมเอฟ ที เอ และ
  - (เอฟ) ปฏิบัติหน้าที่อื่นใดตามที่กลุ่มประเทศภาคีอาจตกลงกัน
3. ในการปฏิบัติหน้าที่ของตน คณะกรรมการร่วมเอฟ ที เอ อาจจัดตั้งองค์กรย่อยขึ้นเพิ่มเติม ซึ่งรวมถึงองค์กรเฉพาะกิจ และมอบหมายให้ทำงานเฉพาะเรื่อง หรือมอบหน้าที่ความรับผิดชอบของตนไปให้แก่องค์กรย่อยใดๆ ที่จัดตั้งขึ้นภายใต้ความตกลงฉบับนี้ ซึ่งรวมถึง
  - (เอ) คณะกรรมการสินค้า ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามข้อ 11 (คณะกรรมการว่าด้วยการค้าสินค้า) ของบทที่ 2 (การค้าสินค้า):
    - (หนึ่ง) คณะอนุกรรมการอาร์ โอ โอ ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามข้อ 18 (คณะอนุกรรมการว่าด้วยกฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า) ของบทที่ 3 (กฎว่าด้วยถิ่นกำเนิดสินค้า)

(สอง) คณะอนุกรรมการเอส พี เอส ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามข้อ 10 (การประชุมระหว่างกลุ่มประเทศภาคีเกี่ยวกับเรื่องสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช) ของบทที่ 5 (มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช) และ

(สาม) คณะอนุกรรมการสตราแคป ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามข้อ 13 (คณะอนุกรรมการว่าด้วยมาตรฐาน กฎระเบียบทางเทคนิค และกระบวนการตรวจสอบและรับรอง) ของบทที่ 6 (มาตรฐาน กฎระเบียบทางเทคนิค และกระบวนการตรวจสอบและรับรอง)

(บี) คณะกรรมการการบริการ ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามข้อ 24 (คณะกรรมการว่าด้วยการค้าบริการ) ของบทที่ 8 (การค้าบริการ)

(ซี) คณะกรรมการการลงทุน ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามข้อ 17 (คณะกรรมการว่าด้วยการลงทุน) ของบทที่ 11 (การลงทุน) และ

(ดี) คณะกรรมการไอ พี ซึ่งจัดตั้งขึ้นตามข้อ 12 (คณะกรรมการว่าด้วยทรัพย์สินทางปัญญา) ของบทที่ 13 (ทรัพย์สินทางปัญญา)

4. คณะกรรมการร่วมเอฟ ที เอ จะต้องกำหนดคกฏเกณฑ์และกระบวนการของตนในการประชุมครั้งแรก

5. คณะกรรมการร่วมเอฟ ที เอ จะต้องมีการประชุมครั้งแรกภายในหนึ่งปีหลังจากที่ความตกลงฉบับนี้มีผลใช้บังคับ และมีการประชุมครั้งต่อไปตามความถี่ที่กลุ่มประเทศภาคีอาจกำหนดร่วมกัน และตามที่จำเป็นเพื่อปฏิบัติหน้าที่ภายใต้ความตกลงฉบับนี้ เว้นแต่กลุ่มประเทศภาคีจะตกลงเป็นอย่างอื่น คณะกรรมการร่วมเอฟ ที เอ จะต้องมีการประชุมโดยหมุนเวียนกันจัดระหว่างกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน ออสเตรเลีย และนิวซีแลนด์ เว้นแต่กลุ่มประเทศภาคีจะตกลงเป็นอย่างอื่น การประชุมวิสามัญของคณะกรรมการร่วมเอฟ ที เอ อาจมีขึ้นภายใน 30 วัน เมื่อมีการร้องขอโดยประเทศภาคี ตามที่กลุ่มประเทศภาคีได้ตกลงกัน

6. คณะกรรมการร่วมเอฟ ที เอ จะต้องรายงานเป็นประจำต่อที่ประชุมรัฐมนตรีเศรษฐกิจของอาเซียน รัฐมนตรีการค้าของออสเตรเลีย และรัฐมนตรีการค้าของนิวซีแลนด์ ผ่านทางการประชุมของเจ้าหน้าที่อาวุโสทางเศรษฐกิจของตน

ข้อ 2 การติดต่อสื่อสาร

ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องกำหนดจุดติดต่อเพื่ออำนวยความสะดวกในการติดต่อสื่อสารระหว่างกลุ่มประเทศภาคีในเรื่องใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับความตกลงฉบับนี้ การติดต่อสื่อสารอย่างเป็นทางการทั้งหมดจะต้องกระทำเป็นภาษาอังกฤษ

บทที่ 17

การปรึกษาหารือและการระงับข้อพิพาท

ส่วน เอ บทบัญญัติเบื้องต้น

ข้อ 1 วัตถุประสงค์

บทนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อจัดให้มีการกระบวนการที่มีประสิทธิผล มีประสิทธิภาพ และโปร่งใส สำหรับการปรึกษาหารือและการระงับข้อพิพาทที่เกิดขึ้นภายใต้ความตกลงฉบับนี้

ข้อ 2 คำนิยาม

เพื่อความมุ่งประสงค์ของบทนี้ ให้ใช้คำนิยามดังต่อไปนี้ เว้นแต่บริบทจะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่น

- (เอ) **ประเทศภาคีผู้ฟ้อง** หมายถึง ประเทศภาคีหรือกลุ่มประเทศภาคีใดๆ ที่ร้องขอให้มีการปรึกษาหารือภายใต้ข้อ 6 (การปรึกษาหารือ)
- (บี) **ข้อพิพาทที่เกิดขึ้นภายใต้ความตกลงฉบับนี้** หมายถึง คำฟ้องที่ยื่นโดยประเทศภาคีเกี่ยวกับมาตรการใดๆ ที่มีผลกระทบต่อการค้า การปฏิบัติตาม หรือการใช้บังคับความตกลงฉบับนี้ ซึ่งทำให้ผลประโยชน์ใดๆ ที่เกิดแก่ประเทศภาคีผู้ฟ้องโดยตรงหรือทางอ้อมภายใต้ความตกลงฉบับนี้เสียหายหรือเสื่อมลง หรือขัดขวางการบรรลุซึ่งวัตถุประสงค์ใดๆ ของความตกลงฉบับนี้ อันเป็นผลมาจากการที่ประเทศภาคีผู้ถูกฟ้องไม่ปฏิบัติตามพันธกรณีของตน¹ ภายใต้ความตกลงฉบับนี้²
- (ซี) **กลุ่มประเทศภาคีที่พิพาท** หมายถึง ประเทศภาคีผู้ฟ้องและประเทศภาคีผู้ถูกฟ้อง

---

¹ การไม่ปฏิบัติตามพันธกรณีของตน รวมถึงการใช้บังคับมาตรการใดๆ ที่ขัดต่อพันธกรณีภายใต้ความตกลงฉบับนี้โดยประเทศภาคีผู้ถูกฟ้อง

² คำฟ้องประเภทที่มีใจเรื่องการละเมิดพันธกรณีไม่อนุญาตให้กระทำได้ภายใต้ความตกลงฉบับนี้

- (ค) **ประเทศภาคีผู้ถูกฟ้อง** หมายถึง ประเทศภาคีใดๆ ที่ได้รับการร้องขอเพื่อ
ปรึกษาหารือภายใต้ข้อ 6 (การปรึกษาหารือ) และ
- (จ) **ประเทศภาคีฝ่ายที่สาม** หมายถึง ประเทศภาคีใดๆ ที่ได้แจ้งถึงการที่ตนมี
ผลประโยชน์ทางการค้าอย่างมีนัยสำคัญหรือผลประโยชน์อย่างมีนัยสำคัญตามข้อ
6.7 (การปรึกษาหารือ) หรือข้อ 10.1 (กลุ่มประเทศภาคีฝ่ายที่สาม) ตามลำดับ

ข้อ 3

ขอบเขตและความครอบคลุม

1. เว้นแต่จะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่นในความตกลงฉบับนี้ บทนี้จะต้องใช้เพื่อการหลีกเลี่ยง
หรือการระงับข้อพิพาทที่เกิดขึ้นภายใต้ความตกลงฉบับนี้ บทนี้จะต้องไม่ใช้กับการระงับข้อพิพาท
ที่เกิดขึ้นภายใต้บทที่ 5 (มาตรการสุขอนามัยและสุขอนามัยพืช) บทที่ 10 (พาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์)
บทที่ 12 (ความร่วมมือทางเศรษฐกิจ) และบทที่ 14 (การแข่งขันทางการค้า)
2. บทนี้จะต้องใช้โดยอยู่ภายใต้บังคับของบทบัญญัติพิเศษและบทบัญญัติเพิ่มเติมว่าด้วยเรื่อง
การระงับข้อพิพาทที่อยู่ในบทอื่นๆ ของความตกลงฉบับนี้
3. ภายในบังคับของข้อ 5 (การเลือกเวทีระงับข้อพิพาท) บทนี้จะไม่เป็นการกระทบถึงสิทธิ
ของประเทศภาคีในการใช้กระบวนการระงับข้อพิพาทที่มีอยู่ภายใต้ความตกลงอื่นๆ ที่ตนเป็นภาคี
4. บทนี้อาจใช้ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับมาตรการที่มีผลกระทบต่อ การปฏิบัติตามความตกลง
ฉบับนี้ ซึ่งนำมาใช้โดยรัฐบาลส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค หรือส่วนท้องถิ่น หรือเจ้าหน้าที่ผู้มีอำนาจ
ภายในอาณาเขตของประเทศภาคี

ข้อ 4

บทบัญญัติทั่วไป

1. ให้ตีความความตกลงฉบับนี้โดยสอดคล้องกับกฎจารีตประเพณีของการตีความสนธิสัญญา
ภายใต้กฎหมายระหว่างประเทศ

2. การแจ้ง การร้องขอ และการตอบรับทั้งหมดที่ได้กระทำขึ้นตามบทนี้ จะต้องกระทำเป็นลายลักษณ์อักษร
3. ให้ส่งเสริมกลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทให้พยายามทุกวิถีทาง ในทุกขั้นตอน เพื่อบรรลุถึงข้อยุติข้อพิพาทที่ตกลงร่วมกัน เมื่อบรรลุข้อยุติข้อพิพาทที่ตกลงร่วมกันแล้ว ให้แจ้งข้อกำหนดและเงื่อนไขของข้อตกลงดังกล่าวไปยังประเทศภาคีอื่นๆ
4. เว้นแต่จะระบุไว้เป็นอย่างอื่น ระยะเวลาใดๆ ที่ได้กำหนดไว้ในบทนี้อาจแก้ไขได้โดยการตกลงร่วมกัน โดยกลุ่มประเทศภาคีที่พิพาท โดยมีเงื่อนไขว่าการแก้ไขดังกล่าวจะต้องไม่กระทบถึงสิทธิของกลุ่มประเทศภาคีฝ่ายที่สามตามข้อ 10 (กลุ่มประเทศภาคีฝ่ายที่สาม)

ข้อ 5

การเลือกเวทีระงับข้อพิพาท

1. เมื่อข้อพิพาทเกี่ยวกับเรื่องใดๆ เกิดขึ้นภายใต้ความตกลงฉบับนี้และภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศอื่นที่กลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทเป็นภาคีอยู่ ประเทศภาคีผู้ฟ้องสามารถเลือกเวทีระงับข้อพิพาทเพื่อแก้ไขเรื่องนั้นได้ และให้ใช้เวทีระงับข้อพิพาทนั้นเพียงเวทีเดียวในส่วนที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้น โดยไม่ใช้เวทีระงับข้อพิพาทอื่นอีก
2. เพื่อความมุ่งประสงค์ของข้อนี้ ให้ถือว่าประเทศภาคีผู้ฟ้องได้เลือกเวทีระงับข้อพิพาท เมื่อได้ร้องขอให้มีการจัดตั้งคณะอนุญาโตตุลาการตามข้อ 8 (การร้องขอให้มีการจัดตั้งคณะอนุญาโตตุลาการ) หรือร้องขอให้มีการจัดตั้งหรือส่งเรื่องไปยังคณะพิจารณาข้อพิพาทที่มีลักษณะคล้ายกันภายใต้ความตกลงระหว่างประเทศอื่น
3. ข้อนี้ไม่ใช้กับกรณีที่กลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทตกลงเป็นลายลักษณ์อักษรว่าข้อนี้ไม่ใช้กับข้อพิพาทเรื่องใดเรื่องหนึ่ง

ส่วน บี
บทบัญญัติว่าด้วยการปรึกษาหารือ

ข้อ 6
การปรึกษาหารือ

1. ประเทศภาคีใดๆ อาจร้องขอให้มีการปรึกษาหารือกับประเทศภาคีอื่นใดเกี่ยวกับข้อพิพาทใดๆ ที่เกิดขึ้นภายใต้ความตกลงฉบับนี้ ประเทศภาคีผู้ถูกฟ้องจะต้องให้การพิจารณาอย่างเหมาะสมแก่คำร้องขอให้มีการปรึกษาหารือซึ่งกระทำโดยประเทศภาคีผู้ฟ้อง และจะต้องให้โอกาสอย่างเพียงพอสำหรับการปรึกษาหารือดังกล่าว
2. คำร้องขอใดๆ ให้มีการปรึกษาหารือจะต้องให้เหตุผลสำหรับคำร้องขอ ซึ่งรวมถึงการระบุมাত্রการที่เป็นประเด็นพิพาทและพื้นฐานทางกฎหมายสำหรับคำฟ้อง
3. ให้ส่งสำเนาของคำร้องขอทั้งหมดให้แก่ประเทศภาคีทั้งหมดในเวลาเดียวกัน ประเทศภาคีผู้ถูกฟ้องจะต้องรับรองการได้รับคำร้องขอโดยทันที โดยการแจ้งไปยังประเทศภาคีทั้งหมด โดยระบุวันที่ได้รับคำร้องขอ
4. ประเทศภาคีผู้ถูกฟ้องจะต้องตอบคำร้องขอภายในเจ็ดวันหลังจากวันที่ได้รับคำร้องขอ เว้นแต่จะตกลงร่วมกันเป็นอย่างอื่น และจะต้องเข้าสู่การปรึกษาหารือภายในระยะเวลาไม่เกินกว่า
  - (เอ) สิบวันหลังจากวันที่ได้รับคำร้องขอในกรณีเร่งด่วน ซึ่งรวมถึงสินค้าที่นำเสียได้ หรือ
  - (บี) 30 วันหลังจากวันที่ได้รับคำร้องขอสำหรับกรณีอื่นๆ ทั้งหมด
5. ถ้าประเทศภาคีผู้ถูกฟ้องไม่เข้าสู่การปรึกษาหารือภายในระยะเวลาที่ระบุในวรรค 4 หรือระยะเวลาที่ตกลงร่วมกันเป็นอย่างอื่น ประเทศภาคีผู้ฟ้องอาจดำเนินการร้องขอให้มีการจัดตั้งคณะอนุญาโตตุลาการตามข้อ 8 (การร้องขอให้มีการจัดตั้งคณะอนุญาโตตุลาการ) ได้โดยตรง
6. กลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทจะต้องพยายามทุกวิถีทางเพื่อบรรลุถึงข้อยุติที่เป็นที่พอใจร่วมกันผ่านทาง การปรึกษาหารือ เพื่อการนี้ กลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทจะต้อง

- (เอ) ให้ข้อมูลที่เพียงพอเพื่อให้สามารถมีการพิจารณาวินิจฉัยเรื่องที่พิพาทโดยสมบูรณ์ รวมถึงว่ามาตรการที่เป็นประเด็นพิพาทมีผลกระทบต่อการใช้ปฏิบัติตามหรือการใช้บังคับความตกลงฉบับนี้อย่างไร
- (บี) ปฏิบัติต่อข้อมูลที่เป็นความลับหรือที่มีกรรมสิทธิ์ที่ได้แลกเปลี่ยนระหว่างที่มีการปรึกษาหารือบนพื้นฐานเดียวกันกับประเทศภาคีผู้ให้ข้อมูล และ
- (ซี) พยายามจัดให้มีบุคลากรของหน่วยงานรัฐบาลหรือองค์กรกำกับดูแลอื่นๆ ของตน ซึ่งรับผิดชอบ และ/หรือ มีความเชี่ยวชาญในเรื่องที่อยู่ภายใต้การปรึกษาหารือ อยู่ในการปรึกษาหารือ

7. เมื่อใดก็ตามที่ประเทศภาคีนอกเหนือไปจากกลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทเห็นว่าคนมีผลประโยชน์ทางการค้าอย่างมีนัยสำคัญในการปรึกษาหารือ ประเทศภาคีดังกล่าวอาจแจ้งไปยังกลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทว่าต้องการที่จะเข้าร่วมในการปรึกษาหารือ ภายในเจ็ดวันหลังจากที่มีการแจ้งเกี่ยวกับคำร้องขอให้มีการปรึกษาหารือ การแจ้งดังกล่าวจะต้องส่งให้แก่ประเทศภาคีทั้งหมดในเวลาเดียวกัน ประเทศภาคีดังกล่าวจะต้องได้เข้าร่วมในการปรึกษาหารือหากกลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทตกลง

ข้อ 7

การประสานท่าที การประนอมข้อพิพาท และการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท

1. กลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทอาจตกลงให้มีการประสานท่าที การประนอมข้อพิพาท หรือการไกล่เกลี่ยข้อพิพาทเมื่อใดก็ได้ กระบวนการสำหรับการประสานท่าที การประนอมข้อพิพาท หรือการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท อาจเริ่มเมื่อใดก็ได้และอาจสิ้นสุดเมื่อใดก็ได้
2. หากกลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทตกลง กระบวนการสำหรับการประสานท่าที การประนอมข้อพิพาท หรือการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท อาจดำเนินต่อไปในขณะที่เรื่องดังกล่าวกำลังถูกพิจารณาวินิจฉัยโดยคณะอนุญาโตตุลาการที่จัดตั้งขึ้นหรือที่นั่งพิจารณาภายใต้บทนี้
3. กระบวนพิจารณาที่เกี่ยวข้องกับการประสานท่าที การประนอมข้อพิพาท และการไกล่เกลี่ยข้อพิพาท และท่าทีของกลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทระหว่างกระบวนการเหล่านี้ จะต้องเป็นความลับและไม่เป็นการกระทบถึงสิทธิของกลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทใดในกระบวนการพิจารณาต่อไปหรือกระบวนการพิจารณาอื่นๆ

ส่วน ซี
บทบัญญัติว่าด้วยการวินิจฉัย

ข้อ 8
การร้องขอให้มีการจัดตั้งคณะอนุญาโตตุลาการ

1. ประเทศภาคีผู้ฟ้องอาจร้องขอให้มีการจัดตั้งคณะอนุญาโตตุลาการเพื่อพิจารณาเรื่องพิพาท ถ้า
  - (เอ) ประเทศภาคีผู้ถูกฟ้องไม่เข้าสู่วิธีการปรึกษาหารือโดยสอดคล้องกับข้อ 6.4 (การปรึกษาหารือ) หรือ
  - (บี) การปรึกษาหารือไม่สามารถแก้ปัญหาข้อพิพาทได้ภายใน
    - (หนึ่ง) 20 วันหลังจากวันที่ได้รับคำร้องขอให้มีการปรึกษาหารือในกรณีเร่งด่วนซึ่งรวมถึงสินค้าที่เน่าเสียได้
    - (สอง) 60 วันหลังจากวันที่ได้รับคำร้องขอให้มีการปรึกษาหารือเกี่ยวกับกรณีอื่นใด หรือ
    - (สาม) ระยะเวลาอื่นตามที่กลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทอาจตกลงกัน
2. คำร้องขอตามวรรค 1 จะต้องระบุมาตรการเฉพาะเจาะจงที่เป็นประเด็นพิพาท และให้รายละเอียดของพื้นฐานข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายของคำฟ้อง (ซึ่งรวมถึงบทบัญญัติของความตกลงฉบับนี้ที่คณะอนุญาโตตุลาการจะกล่าวถึง) ที่เพียงพอในการแสดงให้เห็นปัญหาอย่างชัดเจน
3. ให้ส่งสำเนาของคำร้องขอทั้งหมดให้แก่ประเทศภาคีทั้งหมดในเวลาเดียวกัน ประเทศภาคีผู้ถูกฟ้องจะต้องรับรองการได้รับคำร้องขอโดยทันทีโดยการแจ้งไปยังประเทศภาคีทั้งหมด โดยระบุวันที่ได้รับคำร้องขอ
4. เมื่อมีการร้องขอตามวรรค 1 ให้จัดตั้งคณะอนุญาโตตุลาการโดยสอดคล้องกับข้อ 11 (การจัดตั้งและการนั่งพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการ)

ข้อ 9

กระบวนการสำหรับกรณีมีผู้ฟ้องหลายคน

1. ในกรณีที่มีประเทศภาคีมากกว่าหนึ่งประเทศร้องขอให้จัดตั้งคณะอนุญาโตตุลาการโดยเกี่ยวข้องกับเรื่องเดียวกัน ถ้ากลุ่มประเทศภาคีที่พิพาททั้งหมดตกลงกันได้ อาจมีการจัดตั้งคณะอนุญาโตตุลาการคณะเดียวเพื่อพิจารณาวินิจฉัยคำฟ้อง กลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทควรพยายามจัดตั้งคณะอนุญาโตตุลาการคณะเดียวหากเป็นไปได้
2. คณะอนุญาโตตุลาการคณะเดียวนั้นจะต้องจัดการพิจารณาวินิจฉัยและเสนอผลการพิจารณาของตนในลักษณะที่ไม่ทำให้เกิดความเสื่อมเสียซึ่งสิทธิของกลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทพึงมี หากคณะอนุญาโตตุลาการต่างคณะพิจารณาวินิจฉัยคำฟ้องในเรื่องเดียวกัน
3. ถ้ามีการจัดตั้งคณะอนุญาโตตุลาการมากกว่าหนึ่งคณะเพื่อพิจารณาวินิจฉัยคำฟ้องที่เกี่ยวข้องกับเรื่องเดียวกัน กลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทจะต้องพยายามทำให้มั่นใจว่าบุคคลเดียวกันทำหน้าที่เป็นอนุญาโตตุลาการในแต่ละคณะ คณะอนุญาโตตุลาการเหล่านี้จะต้องปรึกษาหารือเพื่อทำให้มั่นใจว่า ตารางเวลาสำหรับกระบวนการทำงานของคณะอนุญาโตตุลาการนั้นสอดคล้องกันให้มากที่สุดเท่าที่จะเป็นไปได้

ข้อ 10

กลุ่มประเทศภาคีฝ่ายที่สาม

1. ประเทศภาคีใดที่มีผลประโยชน์อย่างมีนัยสำคัญในเรื่องที่อยู่ในการพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการอาจแจ้งต่อกลุ่มประเทศภาคีที่พิพาท ไม่ช้ากว่าสิบวันหลังจากวันที่ประเทศภาคีผู้ถูกฟ้องได้รับคำร้องขอให้จัดตั้งคณะอนุญาโตตุลาการ หรือวันที่มีคำร้องขอให้จัดตั้งคณะอนุญาโตตุลาการทบทวนการปฏิบัติตามคำชี้ขาดตามข้อ 16 (การทบทวนการปฏิบัติตามคำชี้ขาด) ให้ส่งการแจ้งดังกล่าวให้แก่ประเทศภาคีทั้งหมดในเวลาเดียวกัน ประเทศภาคีใดซึ่งแจ้งว่าตนมีผลประโยชน์อย่างมีนัยสำคัญจะต้องมีสิทธิและพันธกรณีของประเทศภาคีฝ่ายที่สาม
2. ประเทศภาคีฝ่ายที่สามจะต้องได้รับคำให้การของกลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทในการนั่งพิจารณาเชิงสารัตถะของคณะอนุญาโตตุลาการกับกลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทครั้งแรก

3. ประเทศภาคีฝ่ายที่สามจะต้องมีโอกาสน้อยหนึ่งครั้งในการยื่นคำให้การที่เป็นลายลักษณ์อักษรต่อคณะอนุญาโตตุลาการ และจะต้องมีโอกาสแถลงต่อคณะอนุญาโตตุลาการในการนั่งพิจารณาเชิงสารัตถะกับกลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทครั้งแรก ให้ส่งคำให้การหรือเอกสารอื่นๆ ที่ยื่นโดยกลุ่มประเทศภาคีฝ่ายที่สามให้แก่กลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทและกลุ่มประเทศภาคีฝ่ายที่สามอื่นๆ
4. กลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทอาจตกลงที่จะกำหนดสิทธิเพิ่มเติมแก่กลุ่มประเทศภาคีฝ่ายที่สามเกี่ยวกับการเข้าร่วมในกระบวนการอนุญาโตตุลาการ ในการกำหนดสิทธิเพิ่มเติม กลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทอาจกำหนดเงื่อนไขได้ คณะอนุญาโตตุลาการจะต้องไม่ให้สิทธิเพิ่มเติมแก่กลุ่มประเทศภาคีฝ่ายที่สามใดเกี่ยวกับการเข้าร่วมในกระบวนการอนุญาโตตุลาการ เว้นแต่กลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทจะตกลงกันเป็นอย่างอื่น
5. ถ้าประเทศภาคีฝ่ายที่สามเห็นว่า มาตรการที่อยู่ภายใต้กระบวนการคณะอนุญาโตตุลาการ ทำให้ผลประโยชน์ที่เกิดแก่ตนภายใต้ความตกลงฉบับนี้เสียไปหรือเสื่อมลง ประเทศภาคีดังกล่าวอาจใช้กระบวนการระงับข้อพิพาทภายใต้บทนี้ได้

ข้อ 11

การจัดตั้งและการนั่งพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการ

1. ให้จัดตั้งคณะอนุญาโตตุลาการที่มีการร้องขอตามข้อ 8 (การร้องขอให้มีการจัดตั้งคณะอนุญาโตตุลาการ) โดยสอดคล้องกับข้อนี้
2. เว้นแต่กลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทจะตกลงเป็นอย่างอื่น คณะอนุญาโตตุลาการจะต้องประกอบด้วยอนุญาโตตุลาการจำนวนสามคน การแต่งตั้งและการเสนอชื่ออนุญาโตตุลาการทั้งหมดภายใต้ข้อนี้จะต้องสอดคล้องกับข้อกำหนดในวรรค 9 และ 10
3. ภายในห้าวันนับจากวันที่ได้รับคำร้องขอตามข้อ 8 (การร้องขอให้มีการจัดตั้งคณะอนุญาโตตุลาการ) กลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทจะต้องเข้าสู่การปรึกษาหารือเพื่อที่จะบรรลุข้อตกลงเกี่ยวกับกระบวนการสำหรับการจัดองค์ประกอบของคณะอนุญาโตตุลาการ โดยคำนึงถึงพฤติการณ์แวดล้อมด้านข้อเท็จจริง ด้านเทคนิค และด้านกฎหมายของข้อพิพาท กลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทอาจตกลงใช้กระบวนการทางเลือกใดๆ ที่ระบุไว้ในภาคผนวกของบทนี้ที่ว่าด้วยกระบวนการทางเลือกสำหรับการจัดองค์ประกอบของคณะอนุญาโตตุลาการ ให้ใช้กระบวนการสำหรับการจัด

องค์ประกอบของคณะอนุญาโตตุลาการใดซึ่งได้ตกลงกันภายใต้วรรคนี้ในการจัดองค์ประกอบของคณะอนุญาโตตุลาการ และให้ใช้กระบวนการดังกล่าวเพื่อความมุ่งประสงค์ของวรรค 12 และ 13

4. ถ้ากลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทไม่สามารถบรรลุข้อตกลงเกี่ยวกับกระบวนการสำหรับการจัดองค์ประกอบของคณะอนุญาโตตุลาการได้ภายใน 15 วันนับจากวันที่ได้รับคำร้องขอที่กล่าวถึงในวรรค 3 เมื่อใดก็ได้หลังจากนั้น ประเทศภาคีที่พิพาทใดอาจแจ้งต่อประเทศภาคีที่พิพาทอื่นๆ ว่าประสงค์จะใช้กระบวนการที่ระบุไว้ในวรรค 5 ถึง 7 เมื่อมีการแจ้งดังกล่าว ให้มีการจัดองค์ประกอบคณะอนุญาโตตุลาการโดยสอดคล้องกับวรรค 5 ถึง 7

5. ประเทศภาคีหรือกลุ่มประเทศภาคีผู้ฟ้องจะต้องแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการหนึ่งคนภายในสิบวันนับจากวันที่ได้รับการแจ้งที่กล่าวถึงในวรรค 4 ประเทศภาคีผู้ถูกฟ้องจะต้องแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการหนึ่งคนภายใน 20 วันนับจากวันที่ได้รับการแจ้งที่กล่าวถึงในวรรค 4

6. หลังจากการแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการโดยสอดคล้องกับวรรค 5 กลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทจะต้องตกลงแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการคนที่สาม ซึ่งจะต้องทำหน้าที่เป็นประธานคณะอนุญาโตตุลาการ ประเทศภาคีที่พิพาทแต่ละฝ่ายอาจให้รายชื่อผู้ได้รับการเสนอชื่อเพื่อแต่งตั้งเป็นประธานคณะอนุญาโตตุลาการไม่เกินสามคนแก่ประเทศภาคีที่พิพาทอื่นๆ เพื่อช่วยในการบรรลุข้อตกลง ถ้ากลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทไม่สามารถตกลงกันเรื่องประธานคณะอนุญาโตตุลาการได้ภายใน 15 วันนับจากการแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการคนที่สอง อนุญาโตตุลาการที่ได้รับแต่งตั้งทั้งสองคนจะต้องแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการคนที่สามซึ่งจะต้องทำหน้าที่เป็นประธานคณะอนุญาโตตุลาการโดยการตกลงร่วมกัน

7. ถ้าไม่มีการแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการทั้งสามคนภายใน 45 วันนับจากวันที่ได้รับการแจ้งที่กล่าวถึงในวรรค 4 ประเทศภาคีที่พิพาทใดอาจร้องขอต่อผู้อำนวยการขององค์การการค้าโลกให้แต่งตั้งอนุญาโตตุลาการส่วนที่เหลือภายในระยะเวลา 15 วัน ให้ส่งรายชื่อผู้ได้รับการเสนอชื่อซึ่งได้ให้ไว้ภายใต้วรรค 6 แก่ผู้อำนวยการขององค์การการค้าโลก และอาจใช้รายชื่อดังกล่าวในการแต่งตั้งที่กำหนด

8. วันที่จัดตั้งคณะอนุญาโตตุลาการจะต้องเป็นวันที่มีการแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการคนสุดท้าย

9. อนุญาโตตุลาการทั้งหมดจะต้อง

- (เอ) มีความเชี่ยวชาญหรือประสบการณ์ด้านกฎหมาย การค้าระหว่างประเทศ เรื่องอื่นๆ ที่ครอบคลุมโดยความตกลงฉบับนี้ หรือการแก้ปัญหาข้อพิพาทที่เกิดขึ้นภายใต้ความตกลงการค้าระหว่างประเทศ
- (บี) ได้รับคัดเลือกบนพื้นฐานของความไม่ลำเอียง ความเชื่อถือได้ และการพิจารณาตัดสินที่สมเหตุสมผลอย่างแท้จริง
- (ซี) มีความเป็นอิสระ ไม่เกี่ยวข้อง หรือปฏิบัติตามคำสั่งของประเทศภาคีที่พิพาทใด
- (ดี) ไม่มีความเกี่ยวข้องกับเรื่องที่พิพาท และ
- (อี) เปิดเผยข้อมูลซึ่งอาจทำให้เกิดข้อสงสัยที่มีเหตุผลเกี่ยวกับความเป็นอิสระหรือความเป็นธรรมของตน แก่กลุ่มประเทศภาคีที่พิพาท

10. เว้นแต่กลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทจะตกลงเป็นอย่างอื่น อนุญาโตตุลาการจะต้องไม่เป็นคนชาติของประเทศภาคีที่พิพาท นอกจากนี้ ประธานคณะอนุญาโตตุลาการจะต้องไม่มีถิ่นที่อยู่โดยปกติในอาณาเขตของประเทศภาคีที่พิพาท

11. อนุญาโตตุลาการจะต้องทำหน้าที่ในฐานะปัจเจกชน และไม่ใช่ว่าในฐานะผู้แทนของรัฐบาลหรือผู้แทนขององค์กรใดๆ กลุ่มประเทศภาคีจึงจะต้องไม่ให้คำสั่งหรือพยายามที่จะมีอิทธิพลเหนืออนุญาโตตุลาการในฐานะที่เป็นปัจเจกชน ในเรื่องที่อยู่ในการพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการ

12. ถ้าอนุญาโตตุลาการที่ได้รับการแต่งตั้งภายใต้ข้อนี้ลาออกหรือไม่สามารถปฏิบัติงานได้ อนุญาโตตุลาการที่รับช่วงต่อจะต้องได้รับการแต่งตั้งด้วยวิธีเดียวกันตามที่ได้กำหนดไว้สำหรับการแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการคนเดิม และจะต้องมีอำนาจและหน้าที่ทั้งหมดของอนุญาโตตุลาการคนเดิม ทั้งนี้ ให้ระงับงานของคณะอนุญาโตตุลาการในระหว่างการแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการที่รับช่วงต่อ

13. เมื่อมีการนั่งพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการตามข้อ 16 (การทบทวนการปฏิบัติตามคำชี้ขาด) หรือข้อ 17 (การชดเชยค่าเสียหายและการระงับสิทธิประโยชน์หรือพันธกรณีอื่น) หากกระทำได้ คณะอนุญาโตตุลาการที่นั่งพิจารณาจะต้องประกอบด้วยอนุญาโตตุลาการคนเดียวกันกับคณะอนุญาโตตุลาการเดิม หากกระทำไม่ได้ อนุญาโตตุลาการที่มาแทนที่จะต้องได้รับการแต่งตั้งด้วยวิธีเดียวกันตามที่ได้กำหนดไว้สำหรับการแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการคนเดิม และจะต้องมีอำนาจและหน้าที่ทั้งหมดของอนุญาโตตุลาการคนเดิม

ข้อ 12

หน้าที่ของคณะอนุญาโตตุลาการ

1. คณะอนุญาโตตุลาการจะต้องประเมินเรื่องที่อยู่ในการพิจารณาของตนอย่างไม่ลำเอียง ซึ่งรวมถึงการประเมินอย่างไม่ลำเอียงเกี่ยวกับ

- (เอ) ข้อเท็จจริงของคดี
- (บี) การใช้บังคับบทบัญญัติของความตกลงฉบับนี้ที่อ้าง โดยกลุ่มประเทศภาคีที่พิพาท และ
- (ซี) ประเทศภาคีผู้ถูกฟ้องไม่ปฏิบัติตามพันธกรณีของตนภายใต้ความตกลงฉบับนี้หรือไม่

2. คณะอนุญาโตตุลาการจะต้องมีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้ เว้นแต่กลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทจะตกลงกันเป็นอย่างอื่นภายใน 20 วันนับจากวันที่จัดตั้งคณะอนุญาโตตุลาการ

“พิจารณาวินิจฉัยเรื่องที่ระบุไว้ในคำร้องขอให้มีการจัดตั้งคณะอนุญาโตตุลาการตามข้อ 8 (การร้องขอให้มีการจัดตั้งคณะอนุญาโตตุลาการ) โดยคำนึงถึงบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องของความตกลงฉบับนี้ และมีผลการพิจารณาดังกล่าว และถ้าเหมาะสม ข้อเสนอแนะที่กำหนดไว้ในความตกลงฉบับนี้”

คณะอนุญาโตตุลาการจะต้องมีผลการพิจารณาโดยสอดคล้องกับความตกลงฉบับนี้

3. คณะอนุญาโตตุลาการจะต้องระบุในรายงานของตน

- (เอ) ส่วนอธิบายที่สรุปข้อโต้แย้งของกลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทและกลุ่มประเทศภาคีฝ่ายที่สาม
- (บี) ผลการพิจารณาข้อเท็จจริงของคดีและการใช้บังคับบทบัญญัติของความตกลงฉบับนี้
- (ซี) ผลการพิจารณาว่าประเทศภาคีผู้ถูกฟ้องไม่ปฏิบัติตามพันธกรณีของตนภายใต้ความตกลงฉบับนี้หรือไม่ และ
- (ดี) เหตุผลสำหรับผลการพิจารณาของตนในอนุวรรค (บี) และ (ซี)

4. นอกจากวรรค 3 คณะอนุญาโตตุลาการอาจระบุผลการพิจารณาอื่นใดที่กลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทร้องขอร่วมกันในรายงานของตน คณะอนุญาโตตุลาการอาจเสนอแนะวิธีที่ประเทศภาคีผู้ถูกฟ้องจะสามารถปฏิบัติตามผลการพิจารณา
5. เว้นแต่กลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทจะตกลงกันเป็นอย่างอื่น รายงานของคณะอนุญาโตตุลาการจะต้องอยู่บนพื้นฐานของบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องของความตกลงฉบับนี้ คำให้การและข้อโต้แย้งของกลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทเท่านั้น คณะอนุญาโตตุลาการจะต้องมีผลการพิจารณาและข้อเสนอแนะที่กำหนดไว้ในความตกลงฉบับนี้เท่านั้น
6. ให้คำนึงถึงผลประโยชน์ของกลุ่มประเทศภาคีฝ่ายที่สามและผลประโยชน์ของประเทศภาคีอื่นโดยสมบูรณระหว่างกระบวนการอนุญาโตตุลาการ รายงานของคณะอนุญาโตตุลาการจะต้องสะท้อนถึงคำให้การของกลุ่มประเทศภาคีฝ่ายที่สาม
7. ผลการพิจารณาและข้อเสนอแนะของคณะอนุญาโตตุลาการไม่อาจเพิ่มหรือลดสิทธิและพันธกรณีที่กำหนดไว้ในความตกลงฉบับนี้หรือความตกลงระหว่างประเทศอื่นใด
8. คณะอนุญาโตตุลาการจะต้องปรึกษาหารือเป็นประจำกับกลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทและให้โอกาสอย่างเพียงพอเพื่อหาข้อยุติข้อพิพาทที่เป็นที่พอใจร่วมกัน
9. คณะอนุญาโตตุลาการที่นั่งพิจารณาภายใต้บทนี้จะต้องทำหน้าที่ในการทบทวนการปฏิบัติตามคำชี้ขาดภายใต้ข้อ 16 (การทบทวนการปฏิบัติตามคำชี้ขาด) และการทบทวนระดับการระงับสิทธิประโยชน์หรือพันธกรณีอื่นภายใต้ข้อ 17 (การชดเชยค่าเสียหายและการระงับสิทธิประโยชน์หรือพันธกรณีอื่น) วรรค 1 ถึง 3 จะต้องไม่ใช่บังคับกับคณะอนุญาโตตุลาการที่นั่งพิจารณาภายใต้ข้อ 16 (การทบทวนการปฏิบัติตามคำชี้ขาด) และข้อ 17 (การชดเชยค่าเสียหายและการระงับสิทธิประโยชน์หรือพันธกรณีอื่น)
10. คณะอนุญาโตตุลาการจะต้องมีผลการพิจารณาโดยฉันทามติ โดยมีเงื่อนไขว่าคณะอนุญาโตตุลาการอาจมีผลการพิจารณาโดยคะแนนเสียงข้างมาก เมื่อไม่สามารถบรรลุฉันทามติได้

ข้อ 13

กระบวนการของคณะอนุญาโตตุลาการ

1. คณะอนุญาโตตุลาการที่จัดตั้งขึ้นตามข้อ 11 (การจัดตั้งและการนั่งพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการ) จะต้องยึดถือตามบทนี้ คณะอนุญาโตตุลาการจะต้องใช้บังคับกฎแห่งวิธีพิจารณาที่ระบุไว้ในภาคผนวกว่าด้วยกฎแห่งวิธีพิจารณาสำหรับกระบวนการอนุญาโตตุลาการของบทนี้ (ภาคผนวกว่าด้วยกฎแห่งวิธีพิจารณา) เว้นแต่กลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทจะตกลงกันเป็นอย่างอื่น คณะอนุญาโตตุลาการอาจนำกฎแห่งวิธีพิจารณาเพิ่มเติมที่ไม่ขัดต่อบทบัญญัติของบทนี้หรือภาคผนวกว่าด้วยกฎแห่งวิธีพิจารณามาใช้ เมื่อประเทศภาคีที่พิพาทร้องขอ หรือโดยการริเริ่มของคณะอนุญาโตตุลาการเอง
2. คณะอนุญาโตตุลาการที่นั่งพิจารณาภายใต้ข้อ 16 (การทบทวนการปฏิบัติตามคำชี้ขาด) หรือข้อ 17 (การชดเชยค่าเสียหายและการระงับสิทธิประโยชน์หรือพันธกรณีอื่น) อาจกำหนดกระบวนการของตนเองที่ไม่ขัดต่อบทนี้หรือภาคผนวกว่าด้วยกฎแห่งวิธีพิจารณา โดยการปรึกษารือกับกลุ่มประเทศภาคีที่พิพาท โดยนำบทนี้หรือภาคผนวกว่าด้วยกฎแห่งวิธีพิจารณามาใช้ตามที่เห็นว่าเหมาะสม

ตารางเวลา

3. หลังจากการปรึกษารือกับกลุ่มประเทศภาคีที่พิพาท คณะอนุญาโตตุลาการจะต้องกำหนดตารางเวลาสำหรับกระบวนการทำงานของคณะอนุญาโตตุลาการโดยเร็วเท่าที่จะสามารถปฏิบัติได้ และหากกระทำได้ ภายใน 15 วันหลังจากการจัดตั้งคณะอนุญาโตตุลาการ ตามกฎทั่วไป กระบวนการทำงานของคณะอนุญาโตตุลาการ จากวันที่จัดตั้งจนถึงวันที่มีรายงานฉบับสุดท้าย จะต้องไม่เกินระยะเวลาเก้าเดือน เว้นแต่กลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทจะตกลงกันเป็นอย่างอื่น
4. ในทำนองเดียวกัน คณะอนุญาโตตุลาการทบทวนการปฏิบัติตามคำชี้ขาดที่นั่งพิจารณาตามข้อ 16 (การทบทวนการปฏิบัติตามคำชี้ขาด) จะต้องกำหนดตารางเวลาสำหรับกระบวนการทบทวนการปฏิบัติตามคำชี้ขาดโดยเร็วเท่าที่จะสามารถปฏิบัติได้ และหากกระทำได้ ภายใน 15 วันหลังจากการนั่งพิจารณา โดยคำนึงถึงระยะเวลาที่ระบุไว้ในข้อ 16 (การทบทวนการปฏิบัติตามคำชี้ขาด)

กระบวนการอนุญาตตุลาการ

5. กระบวนการอนุญาตตุลาการควรมีความยืดหยุ่นที่เพียงพอ เพื่อให้มั่นใจว่ารายงานจะมีคุณภาพสูง ในขณะที่เดียวกัน ไม่ทำให้กระบวนการทำงานของคณะอนุญาตตุลาการล่าช้าเกินไป
6. การพิจารณาของคณะอนุญาตตุลาการจะต้องเป็นไปโดยลับ กลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทและกลุ่มประเทศภาคีฝ่ายที่สามจะต้องปรากฏตัวต่อคณะอนุญาตตุลาการเมื่อได้รับเชิญจากคณะอนุญาตตุลาการให้ปรากฏต่อหน้าตนเท่านั้น คณะอนุญาตตุลาการจะต้องจัดให้มีการรับฟังแบบปิด เว้นแต่กลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทจะตกลงกันเป็นอย่างอื่น การเสนอและคำแถลงทั้งหมดที่ได้กระทำในระหว่างการรับฟังจะต้องกระทำต่อหน้ากลุ่มประเทศภาคีที่พิพาท ห้ามไม่ให้มีการติดต่อสื่อสารฝ่ายเดียวกับคณะอนุญาตตุลาการเกี่ยวกับเรื่องที่อยู่ภายใต้การพิจารณาของคณะอนุญาตตุลาการ

คำให้การ

7. ประเทศภาคีที่พิพาทแต่ละฝ่ายจะต้องมีโอกาสนำข้อเท็จจริงของคดี ข้อโต้แย้ง และข้อโต้แย้งกลับเป็นลายลักษณ์อักษร ตารางเวลาที่กำหนดไว้โดยคณะอนุญาตตุลาการจะต้องรวมถึงกำหนดเวลาสุดท้ายที่ชัดเจนสำหรับการยื่นคำให้การโดยกลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทและกลุ่มประเทศภาคีฝ่ายที่สาม

การรับฟัง

8. ตารางเวลาที่กำหนดไว้โดยคณะอนุญาตตุลาการจะต้องจัดให้มีการรับฟังสำหรับกลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทเพื่อนำเสนอคดีต่อคณะอนุญาตตุลาการอย่างน้อยหนึ่งครั้ง ตามกฎทั่วไปจะต้องไม่จัดให้มีการรับฟังมากกว่าสองครั้ง เว้นแต่จะมีพฤติการณ์พิเศษ
9. สถานที่สำหรับการรับฟังจะต้องถูกกำหนดโดยการตกลงร่วมกันระหว่างกลุ่มประเทศภาคีที่พิพาท ถ้าไม่มีการตกลง จะต้องหมุนเวียนระหว่างเมืองหลวงของกลุ่มประเทศภาคีที่พิพาท โดยการรับฟังครั้งแรกจะจัดขึ้นที่เมืองหลวงของประเทศภาคีผู้ถูกฟ้อง

ความลับ

10. คำให้การเป็นลายลักษณ์อักษรต่อคณะอนุญาโตตุลาการจะต้องได้รับการปฏิบัติเป็นความลับ แต่จะต้องจัดให้กลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทเข้าถึงได้ จะต้องไม่มีการขัดขวางประเทศภาคีที่พิพาทใดในการเปิดเผยคำแถลงเกี่ยวกับท่าทีของตนต่อสาธารณะ หากไม่มีการเปิดเผยข้อมูลใดที่ประเทศภาคีที่พิพาทหรือประเทศภาคีฝ่ายที่สามกำหนดว่าเป็นความลับ กลุ่มประเทศภาคีที่พิพาท กลุ่มประเทศภาคีฝ่ายที่สาม และคณะอนุญาโตตุลาการจะต้องปฏิบัติต่อข้อมูลที่เป็นความลับที่ประเทศภาคีที่พิพาทยื่นต่อคณะอนุญาโตตุลาการ โดยกำหนดว่าเป็นความลับ เมื่อมีการร้องขอจากประเทศภาคี ประเทศภาคีที่พิพาทจะต้องให้บทสรุปที่ไม่เป็นความลับเกี่ยวกับข้อมูลในคำให้การเป็นลายลักษณ์อักษรของตน ซึ่งจะสามารถเปิดเผยต่อสาธารณะได้

ข้อมูลเพิ่มเติมและคำแนะนำทางเทคนิค

11. กลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทและกลุ่มประเทศภาคีฝ่ายที่สามจะต้องแจ้งตอบคำร้องขอข้อมูลของคณะอนุญาโตตุลาการโดยทันทีและโดยสมบูรณ์ ตามที่คณะอนุญาโตตุลาการเห็นว่าจำเป็นและเหมาะสม

12. คณะอนุญาโตตุลาการอาจหาข้อมูลเพิ่มเติมและคำแนะนำทางเทคนิคจากบุคคลหรือหน่วยงานใดๆ ซึ่งเห็นว่าเหมาะสม อย่างไรก็ตาม ก่อนกระทำการดังกล่าว คณะอนุญาโตตุลาการจะต้องถามความเห็นของกลุ่มประเทศภาคีที่พิพาท เมื่อกลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทตกลงว่าคณะอนุญาโตตุลาการไม่ควรหาข้อมูลเพิ่มเติมหรือคำแนะนำทางเทคนิค คณะอนุญาโตตุลาการจะต้องไม่กระทำการดังกล่าว คณะอนุญาโตตุลาการจะต้องให้ข้อมูลหรือคำแนะนำทางเทคนิคใดๆ ที่ได้รับแก่กลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทและให้โอกาสในการให้ความคิดเห็น

รายงาน

13. คณะอนุญาโตตุลาการจะต้องให้รายงานฉบับชั่วคราวแก่กลุ่มประเทศภาคีที่พิพาท ตามข้อกำหนดที่ระบุไว้ในข้อ 12.3 (หน้าที่ของคณะอนุญาโตตุลาการ)

14. คณะอนุญาโตตุลาการจะต้องให้รายงานฉบับชั่วคราวอย่างน้อยสี่สัปดาห์ก่อนกำหนดเวลาสุดท้ายสำหรับการทำให้รายงานฉบับสุดท้ายเสร็จสมบูรณ์ จะต้องให้โอกาสที่เพียงพอแก่กลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทในการทบทวนรายงานฉบับชั่วคราวทั้งหมดก่อนการสรุปขั้นสุดท้าย และ

จะต้องรวมการหารือเกี่ยวกับความคิดเห็นใดๆ ที่กลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทให้ไว้ในรายงานฉบับสมบูรณ์

15. รายงานฉบับชั่วคราวและฉบับสุดท้ายของคณะอนุญาโตตุลาการจะต้องร่างโดยปราศจากกลุ่มประเทศภาคีที่พิพาท ความเห็นที่แสดงไว้ในรายงานดังกล่าวโดยอนุญาโตตุลาการแต่ละคนจะต้องไม่ระบุชื่ออนุญาโตตุลาการรายนั้นๆ

16. คณะอนุญาโตตุลาการจะต้องให้รายงานฉบับสุดท้ายแก่ประเทศภาคีอื่นทั้งหมด เจ็ดวันหลังจากที่มีการเสนอรายงานดังกล่าวต่อกลุ่มประเทศภาคีที่พิพาท และประเทศภาคีที่พิพาทอาจเผยแพร่รายงานดังกล่าวต่อสาธารณะเมื่อใดก็ได้หลังจากนั้น ภายใต้เงื่อนไขการคุ้มครองข้อมูลที่เป็นความลับใดๆ ในรายงาน

ข้อ 14

การระงับและการยุติกระบวนการพิจารณา

1. กลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทอาจตกลงให้คณะอนุญาโตตุลาการระงับการทำงานของตนเมื่อใดก็ได้ เป็นระยะเวลาไม่เกิน 12 เดือนนับจากวันที่ตกลงกัน ภายในระยะเวลาดังกล่าว ให้เริ่มกระบวนการพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการที่ระงับไปอีกครั้งเมื่อมีคำร้องขอจากประเทศภาคีที่พิพาท ถ้าการทำงานของคณะอนุญาโตตุลาการถูกระงับติดต่อกันเกินกว่า 12 เดือน ให้อำนาจของคณะอนุญาโตตุลาการสิ้นสุดลง เว้นแต่กลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทจะตกลงกันเป็นอย่างอื่น
2. กลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทอาจตกลงยุติกระบวนการพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการในกรณีที่สามารถหาข้อยุติข้อพิพาทที่เป็นที่พอใจร่วมกัน
3. ก่อนคณะอนุญาโตตุลาการเสนอรายงานฉบับสุดท้าย ในขั้นตอนใดๆ ของกระบวนการพิจารณา คณะอนุญาโตตุลาการอาจเสนอต่อกลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทให้ระงับพิพาทนั้นทันที
4. กลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทจะต้องแจ้งต่อประเทศภาคีอื่นว่าคณะอนุญาโตตุลาการได้ถูกระงับหรือยุติ หรืออำนาจของคณะอนุญาโตตุลาการได้สิ้นสุดลงตามวรรค 1

ส่วน ดี
บทบัญญัติว่าด้วยการปฏิบัติตามคำชี้ขาด

ข้อ 15
การปฏิบัติตามคำชี้ขาด

1. เมื่อคณะอนุญาโตตุลาการพบว่าประเทศภาคีผู้ถูกฟ้องไม่ปฏิบัติตามพันธกรณีของตน ภายใต้ความตกลงฉบับนี้ ประเทศภาคีผู้ถูกฟ้องจะต้องปฏิบัติตามพันธกรณีของตนภายใต้ความตกลงฉบับนี้
2. ภายใน 30 วันนับจากวันที่มีการเสนอรายงานฉบับสุดท้ายของคณะอนุญาโตตุลาการต่อ กลุ่มประเทศภาคีที่พิพาท ประเทศภาคีผู้ถูกฟ้องจะต้องแจ้งต่อประเทศภาคีผู้ฟ้อง
  - (เอ) ความตั้งใจของตนในการปฏิบัติตามคำชี้ขาด ซึ่งรวมถึงการระบุงการกระทำที่เป็นไปได้ ที่ตนอาจกระทำเพื่อปฏิบัติตามพันธกรณีในวรรค 1
  - (บี) การปฏิบัติตามคำชี้ขาดจะสามารถกระทำได้โดยทันทีหรือไม่ และ
  - (ซี) ระยะเวลาที่สมเหตุสมผลซึ่งประเทศภาคีผู้ถูกฟ้องต้องการในการปฏิบัติตามคำชี้ขาด หากการปฏิบัติตามคำชี้ขาดไม่สามารถกระทำได้โดยทันที
3. ถ้าการปฏิบัติตามพันธกรณีในวรรค 1 ไม่อาจกระทำได้โดยทันที ประเทศภาคีผู้ถูกฟ้องจะต้องมีระยะเวลาที่สมเหตุสมผลเพื่อกระทำการดังกล่าว
4. ถ้าจะต้องมีระยะเวลาที่สมเหตุสมผล กลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทจะต้องตกลงระยะเวลาที่สมเหตุสมผลนั้นร่วมกันหากกระทำได้ ในกรณีที่กลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทไม่สามารถตกลง ระยะเวลาที่สมเหตุสมผลได้ภายใน 45 วันนับจากการเสนอรายงานฉบับสุดท้ายของคณะ อนุญาโตตุลาการต่อกลุ่มประเทศภาคีที่พิพาท ประเทศภาคีที่พิพาทใดอาจร้องขอให้ประธานคณะ อนุญาโตตุลาการพิจารณาตัดสินระยะเวลาที่สมเหตุสมผลนั้น คำร้องขอดังกล่าวจะต้องกระทำไม่ช้า กว่า 120 วันนับจากวันที่มีการเสนอรายงานฉบับสุดท้ายของคณะอนุญาโตตุลาการต่อกลุ่มประเทศ ภาคีที่พิพาท เว้นแต่กลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทจะตกลงกันเป็นอย่างอื่น

5. เมื่อมีการร้องขอตามวรรค 4 ประธานคณะอนุญาโตตุลาการจะต้องเสนอรายงานซึ่งประกอบด้วยผลการพิจารณาตัดสินระยะเวลาที่สมเหตุสมผลและเหตุผลในการพิจารณาตัดสินเช่นนั้น ต่อกลุ่มประเทศภาคีที่พิพาท ภายใน 45 วันนับจากวันที่มีการร้องขอ

6. เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติ ระยะเวลาที่สมเหตุสมผลที่พิจารณาตัดสิน โดยประธานคณะอนุญาโตตุลาการไม่ควรเกิน 15 เดือนนับจากวันที่มีการเสนอรายงานฉบับสุดท้ายของคณะอนุญาโตตุลาการต่อกลุ่มประเทศภาคีที่พิพาท อย่างไรก็ตาม ระยะเวลาที่สมเหตุสมผลดังกล่าวอาจสั้นกว่าหรือยาวกว่านั้น ขึ้นอยู่กับพฤติการณ์เฉพาะ

ข้อ 16

การทบทวนการปฏิบัติตามคำชี้ขาด

1. เมื่อกลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทไม่เห็นด้วยกับการมีอยู่หรือความสอดคล้องกับความตกลงฉบับนี้ของมาตรการที่ใช้เพื่อปฏิบัติตามพันธกรณีในข้อ 15.1 (การปฏิบัติตามคำชี้ขาด) ให้ตัดสินข้อพิพาทดังกล่าวโดยการใช้คณะอนุญาโตตุลาการนั่งพิจารณาเพื่อความมุ่งประสงค์นี้ (คณะอนุญาโตตุลาการทบทวนการปฏิบัติตามคำชี้ขาด)³ คณะอนุญาโตตุลาการทบทวนการปฏิบัติตามคำชี้ขาดอาจนั่งพิจารณาเมื่อมีการร้องขอของประเทศภาคีที่พิพาทใด เว้นแต่จะระบุไว้เป็นอย่างอื่นในบทนี้

2. การร้องขอดังกล่าวอาจกระทำได้ภายหลังข้อใดต่อไปนี้ที่เกิดขึ้นก่อน

(เอ) การสิ้นสุดของระยะเวลาที่สมเหตุสมผล หรือ

(บี) การแจ้งต่อประเทศภาคีผู้ฟ้องโดยประเทศภาคีผู้ถูกฟ้องว่าตนได้ปฏิบัติตามพันธกรณีในข้อ 15.1 (การปฏิบัติตามคำชี้ขาด) แล้ว

3. คณะอนุญาโตตุลาการทบทวนการปฏิบัติตามคำชี้ขาดจะต้องประเมินเรื่องที่อยู่ในการพิจารณาของตนอย่างไม่ลำเอียง ซึ่งรวมถึงการประเมินอย่างไม่ลำเอียงเกี่ยวกับ

(เอ) ข้อเท็จจริงของการปฏิบัติตามคำชี้ขาดที่กระทำโดยประเทศภาคีผู้ถูกฟ้อง และ

(บี) ประเทศภาคีผู้ถูกฟ้องได้ปฏิบัติตามพันธกรณีในข้อ 15.1 (การปฏิบัติตามคำชี้ขาด) หรือไม่

---

³ ไม่มีการกำหนดให้มีการปรึกษาหารือภายใต้ข้อ 6 (การปรึกษาหารือ) สำหรับกระบวนการนี้

4. คณะอนุญาโตตุลาการทบทวนการปฏิบัติตามคำชี้ขาดจะต้องระบุในรายงานของตน
  - (เอ) ส่วนอธิบายที่สรุปข้อโต้แย้งของกลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทและกลุ่มประเทศภาคีฝ่ายที่สาม
  - (บี) ผลการพิจารณาข้อเท็จจริงของคดี และ
  - (ซี) ผลการพิจารณาว่าประเทศภาคีผู้ถูกฟ้องได้ปฏิบัติตามพันธกรณีในข้อ 15.1 (การปฏิบัติตามคำชี้ขาด) หรือไม่

5. หากกระทำได้ คณะอนุญาโตตุลาการทบทวนการปฏิบัติตามคำชี้ขาดจะต้องให้รายงานฉบับชั่วคราวต่อกลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทภายใน 75 วันนับจากวันที่นั่งพิจารณา และรายงานฉบับสุดท้าย 15 วันหลังจากนั้น เมื่อคณะอนุญาโตตุลาการทบทวนการปฏิบัติตามคำชี้ขาดเห็นว่าไม่สามารถให้รายงานภายในกรอบเวลาที่กำหนดได้ จะต้องแจ้งให้กลุ่มประเทศภาคีที่พิพาททราบเป็นลายลักษณ์อักษรถึงเหตุแห่งความล่าช้า พร้อมกับระยะเวลาที่คาดว่าจะยื่นรายงานได้

6. เมื่อคณะอนุญาโตตุลาการถูกร้องขอให้นั่งพิจารณาตามวรรค 1 คณะอนุญาโตตุลาการจะต้องนั่งพิจารณาภายใน 15 วันนับจากวันที่มีการร้องขอ ระยะเวลาจากวันที่มีการร้องขอให้คณะอนุญาโตตุลาการนั่งพิจารณาจนถึงวันที่ยื่นรายงานฉบับสุดท้ายจะต้องไม่เกิน 120 วัน เว้นแต่จะใช้บังคับข้อ 11.12 (การจัดตั้งและการนั่งพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการ) หรือกลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทจะตกลงกันเป็นอย่างอื่น

ข้อ 17

การชดเชยค่าเสียหายและการระงับสิทธิประโยชน์หรือพันธกรณีอื่น

1. การชดเชยค่าเสียหายและการระงับสิทธิประโยชน์หรือพันธกรณีอื่นเป็นมาตรการชั่วคราวที่จะใช้ได้กรณีที่ประเทศภาคีผู้ถูกฟ้องไม่ปฏิบัติตามพันธกรณีของตนภายใต้ข้อ 15.1 (การปฏิบัติตามคำชี้ขาด) อย่างไรก็ตาม ทั้งการชดเชยค่าเสียหายและการระงับสิทธิประโยชน์หรือพันธกรณีอื่นจะไม่ดีไปกว่าการปฏิบัติตามพันธกรณีภายใต้ข้อ 15.1 (การปฏิบัติตามคำชี้ขาด) การชดเชยเป็นไปตามความสมัครใจ และถ้ามีการให้ จะต้องสอดคล้องกับความตกลงฉบับนี้

2. เมื่อพฤติการณ์ใดดังต่อไปนี้เกิดขึ้น

- (เอ) ประเทศภาคีผู้ถูกฟ้องได้แจ้งต่อประเทศภาคีผู้ฟ้องว่าไม่ประสงค์จะปฏิบัติตามพันธกรณีในข้อ 15.1 (การปฏิบัติตามคำชี้ขาด) หรือ
- (บี) การไม่ปฏิบัติตามพันธกรณีในข้อ 15.1 (การปฏิบัติตามคำชี้ขาด) ได้ถูกพิสูจน์ตามข้อ 16 (การทบทวนการปฏิบัติตามคำชี้ขาด)

ประเทศภาคีผู้ถูกฟ้องจะต้องเข้าสู่การเจรจาเพื่อที่จะหาการชดเชยที่ยอมรับได้ร่วมกัน ถ้าประเทศภาคีผู้ฟ้องร้องขอ

3. ถ้าไม่สามารถตกลงการชดเชยที่เป็นที่พอใจได้ภายใน 30 วันนับจากวันที่มีการร้องขอภายใต้วรรค 2 เมื่อใดก็ได้หลังจากนั้น ประเทศภาคีผู้ฟ้องอาจแจ้งต่อประเทศภาคีผู้ถูกฟ้องและประเทศภาคีอื่นๆ ว่าตนประสงค์จะระงับการให้สิทธิประโยชน์หรือพันธกรณีอื่นแก่ประเทศภาคีผู้ถูกฟ้อง เทียบเท่ากับระดับการทำให้เสียไปหรือการทำให้เสื่อมลงซึ่งผลประโยชน์ และจะต้องมีสิทธิที่จะเริ่มการระงับสิทธิประโยชน์หรือพันธกรณีอื่น 30 วันหลังจากวันที่ได้รับการแจ้ง

4. ไม่ให้มีการใช้สิทธิในการระงับสิทธิประโยชน์หรือพันธกรณีอื่นที่เกิดขึ้นภายใต้วรรค 3 เมื่อ

- (เอ) อยู่ระหว่างดำเนินการทบทวนตามวรรค 8 หรือ
- (บี) ได้มีการบรรลุข้อยุติข้อพิพาทร่วมกัน

5. การแจ้งซึ่งกระทำภายใต้วรรค 3 จะต้องระบุระดับสิทธิประโยชน์หรือพันธกรณีอื่นที่ประเทศภาคีผู้ฟ้องเสนอที่จะระงับ และบทและสาขาที่เกี่ยวข้องกับสิทธิประโยชน์หรือพันธกรณีอื่นดังกล่าว

6. ในการพิจารณาว่าจะระงับสิทธิประโยชน์หรือพันธกรณีอื่นใด ประเทศภาคีผู้ฟ้องจะต้องใช้บังคับหลักการดังต่อไปนี้

- (เอ) ประเทศภาคีผู้ฟ้องควรพยายามระงับสิทธิประโยชน์หรือพันธกรณีอื่นในสาขาเดียวกันกับสาขาที่ได้รับผลกระทบจากมาตรการเป็นลำดับแรก และ
- (บี) ประเทศภาคีผู้ฟ้องอาจระงับสิทธิประโยชน์หรือพันธกรณีอื่นในสาขาอื่น ถ้าเห็นว่า การระงับสิทธิประโยชน์หรือพันธกรณีอื่นในสาขาเดียวกันไม่สามารถกระทำได้หรือไม่มีประสิทธิผล

7. ระดับการระงับสิทธิประโยชน์หรือพันธกรณีอื่นจะต้องเทียบเท่ากับระดับการทำให้เสียไปหรือการทำให้เสื่อมลงซึ่งผลประโยชน์

8. ภายใน 30 วันจากวันที่ได้รับการแจ้งที่กระทำภายใต้วรรค 3 ถ้าประเทศภาคีผู้ถูกฟ้องคัดค้านระดับการระงับที่มีการเสนอหรือเห็นว่าไม่ได้มีการปฏิบัติตามหลักการที่กำหนดไว้ในวรรค 6 ประเทศภาคีผู้ถูกฟ้องอาจร้องขอให้คณะอนุญาโตตุลาการนั่งพิจารณาเพื่อมีผลการพิจารณาเกี่ยวกับเรื่องนี้ คณะอนุญาโตตุลาการจะต้องให้ผลการประเมินแก่กลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทภายใน 30 วันนับจากวันที่นั่งพิจารณา เมื่อคณะอนุญาโตตุลาการถูกร้องขอให้นั่งพิจารณาตามวรรคนี้ คณะอนุญาโตตุลาการจะต้องนั่งพิจารณาภายใน 15 วันนับจากวันที่มีการร้องขอ เว้นแต่จะใช้บังคับข้อ 11.12 (การจัดตั้งและการนั่งพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการ)

9. การระงับสิทธิประโยชน์หรือพันธกรณีอื่นจะต้องเป็นการชั่วคราว และจะต้องใช้บังคับจนกระทั่งมีการปฏิบัติตามพันธกรณีในข้อ 15.1 (การปฏิบัติตามคำชี้ขาด) หรือได้มีการบรรลุข้อยุติข้อพิพาทที่เป็นที่พอใจร่วมกัน

10. เมื่อมีการใช้สิทธิในการระงับสิทธิประโยชน์หรือพันธกรณีอื่นภายใต้ข้อนี้ ถ้าประเทศภาคีผู้ถูกฟ้องเห็นว่า

(เอ) ระดับสิทธิประโยชน์หรือพันธกรณีอื่นที่ถูกระงับโดยประเทศภาคีผู้ฟ้องไม่เทียบเท่ากับระดับที่การทำให้เสียไปหรือการทำให้เสื่อมลงซึ่งผลประโยชน์ หรือ

(บี) ตนได้ปฏิบัติตามพันธกรณีในข้อ 15.1 (การปฏิบัติตามคำชี้ขาด) แล้ว

ประเทศภาคีผู้ถูกฟ้องอาจร้องขอให้คณะอนุญาโตตุลาการนั่งพิจารณาเพื่อพิจารณาวินิจฉัยเรื่องดังกล่าว⁴

11. เมื่อคณะอนุญาโตตุลาการนั่งพิจารณาตามวรรค 10 (เอ) จะต้องใช้บังคับวรรค 8 เมื่อคณะอนุญาโตตุลาการนั่งพิจารณาตามวรรค 10 (บี) จะต้องใช้บังคับข้อ 16.3 ถึง 16.5 (การทบทวนการปฏิบัติตามคำชี้ขาด)

---

⁴ ในกรณีที่คณะอนุญาโตตุลาการทบทวนการปฏิบัติตามคำชี้ขาดพิจารณาตัดสินว่ามาตรการที่กระทำเพื่อปฏิบัติตามคำชี้ขาดไม่สอดคล้องกับความตกลงฉบับนี้ หากมีการร้องขอ คณะอนุญาโตตุลาการทบทวนการปฏิบัติตามคำชี้ขาดอาจประเมินว่าระดับการระงับสิทธิประโยชน์ที่มีอยู่นั้นยังคงเหมาะสม และถ้าไม่เหมาะสม อาจประเมินระดับที่เหมาะสม

ส่วน อี
บทบัญญัติสุดท้าย

ข้อ 18

การประติบัติที่เป็นพิเศษและแตกต่างที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มประเทศสมาชิกใหม่ของอาเซียน

1. ในทุกขั้นตอนของการพิจารณาคัดสินเหตุแห่งข้อพิพาทและของกระบวนการระงับข้อพิพาทที่เกี่ยวข้องกับกลุ่มประเทศสมาชิกใหม่ของอาเซียน จะต้องคำนึงถึงสถานการณ์พิเศษของกลุ่มประเทศสมาชิกใหม่ของอาเซียนอย่างเห็นอกเห็นใจเป็นการเฉพาะ ในกรณีนี้ กลุ่มประเทศภาคีจะต้องใช้การระงับยับยั้งอันควรในการเสนอเรื่องภายใต้กระบวนการเหล่านี้ที่เกี่ยวข้องกับประเทศภาคีที่เป็นประเทศด้อยพัฒนา ถ้าพบการทำให้เสียไปหรือการทำให้เสื่อมลงซึ่งผลประโยชน์อันเป็นผลมาจากมาตรการที่ประเทศภาคีที่เป็นประเทศด้อยพัฒนาใช้ ประเทศภาคีผู้ฟ้องจะต้องใช้การระงับยับยั้งอันควรเกี่ยวกับเรื่องที่ครอบคลุมภายใต้ข้อ 17 (การชดเชยค่าเสียหายและการระงับสิทธิประโยชน์หรือพันธกรณีอื่น) หรือพันธกรณีอื่นๆ ตามกระบวนการเหล่านี้
2. เมื่อประเทศภาคีที่พิพาทประเทศใดประเทศหนึ่งหรือมากกว่านั้นเป็นประเทศสมาชิกใหม่ของอาเซียน รายงานของคณะอนุญาโตตุลาการจะต้องระบุอย่างชัดเจนถึงรูปแบบการคำนึงถึงบทบัญญัติที่เกี่ยวข้องว่าด้วยการประติบัติที่เป็นพิเศษและแตกต่างสำหรับประเทศสมาชิกใหม่ของอาเซียนซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของความตกลงฉบับนี้ ซึ่งประเทศสมาชิกใหม่ของอาเซียนดังกล่าวได้ยกขึ้นอ้างในระหว่างกระบวนการระงับข้อพิพาท

ข้อ 19

ค่าใช้จ่าย

1. ประเทศภาคีที่พิพาทแต่ละฝ่ายจะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายของอนุญาโตตุลาการที่ตนแต่งตั้ง และค่าใช้จ่ายและค่าใช้จ่ายทางกฎหมายของตน เว้นแต่กลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทจะตกลงกันเป็นอย่างอื่น
2. กลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทจะต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายของประธานคณะอนุญาโตตุลาการ และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินกระบวนการพิจารณาเป็นส่วนเท่าๆ กัน เว้นแต่กลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทจะตกลงกันเป็นอย่างอื่น

ข้อ 20

จุดติดต่อ

1. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องกำหนดจุดติดต่อสำหรับบทนี้ และจะต้องแจ้งรายละเอียดของจุดติดต่อเหล่านี้แก่ประเทศภาคีอื่นๆ ภายใน 30 วันนับจากวันที่ความตกลงฉบับนี้มีผลใช้บังคับ ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องแจ้งการเปลี่ยนแปลงจุดติดต่อของตนต่อประเทศภาคีอื่นๆ
2. คำร้องขอ คำให้การเป็นลายลักษณ์อักษร หรือเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการพิจารณาใดๆ ตามบทนี้จะต้องยื่นต่อประเทศภาคีหรือกลุ่มประเทศภาคีที่เกี่ยวข้องผ่านทางจุดติดต่อที่กำหนดไว้ ซึ่งจะต้องยืนยันการได้รับเอกสารดังกล่าวเป็นลายลักษณ์อักษร

ข้อ 21

ภาษา

1. กระบวนการพิจารณาทั้งหมดตามบทนี้จะต้องดำเนินการเป็นภาษาอังกฤษ
2. เอกสารใดที่ยื่นเพื่อใช้ในกระบวนการพิจารณาตามบทนี้จะต้องเป็นภาษาอังกฤษ ถ้าต้นฉบับของเอกสารใดไม่ใช่ภาษาอังกฤษ ประเทศภาคีผู้ยื่นเอกสารเพื่อใช้ในกระบวนการพิจารณาจะต้องให้คำแปลภาษาอังกฤษของเอกสารนั้น

ภาคผนวกว่าด้วยกฎแห่งวิธีพิจารณาสำหรับกระบวนการอนุญาตตุลาการ

1. การอ้างใดๆ ในกฎแห่งวิธีพิจารณาเหล่านี้ถึงข้อใดข้อหนึ่งเป็นการอ้างถึงข้อที่เหมาะสมในบทที่ 17 (การปรึกษาหารือและการระงับข้อพิพาท)

ตารางเวลา

2. หลังจากการปรึกษาหารือกับกลุ่มประเทศภาคีที่พิพาท คณะอนุญาตตุลาการจะต้องกำหนดตารางเวลาสำหรับกระบวนการทำงานของคณะอนุญาตตุลาการ โดยเร็วเท่าที่จะสามารถปฏิบัติได้ และหากกระทำได้ ภายใน 15 วันหลังจากการจัดตั้งคณะอนุญาตตุลาการ ตามกฎทั่วไป กระบวนการทำงานของคณะอนุญาตตุลาการ จากวันที่จัดตั้งจนถึงวันที่มีรายงานฉบับสุดท้าย จะต้องไม่เกินระยะเวลาเก้าเดือน เว้นแต่กลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทจะตกลงกันเป็นอย่างอื่น

3. ในการพิจารณาตัดสินตารางเวลาสำหรับกระบวนการทำงานของคณะอนุญาตตุลาการ คณะอนุญาตตุลาการจะต้องให้เวลาที่เพียงพอแก่กลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทเพื่อเตรียมคำให้การของตน คณะอนุญาตตุลาการจะต้องกำหนดเวลาสุดท้ายที่ชัดเจนสำหรับการยื่นคำให้การเป็นลายลักษณ์อักษร โดยกลุ่มประเทศภาคีที่พิพาท และจะต้องปฏิบัติตามกำหนดเวลาสุดท้ายเหล่านั้น คณะอนุญาตตุลาการจะต้องให้รายงานฉบับชั่วคราวอย่างน้อยสี่สัปดาห์ก่อนกำหนดเวลาสุดท้ายสำหรับการทำให้รายงานฉบับสุดท้ายเสร็จสมบูรณ์

4. คณะอนุญาตตุลาการจะต้องเสนอรายงานฉบับสุดท้ายต่อกลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทภายใน 180 วันนับจากวันที่มีการจัดตั้งคณะอนุญาตตุลาการ ในกรณีเร่งด่วน ซึ่งรวมถึงกรณีที่เกี่ยวข้องสินค้าที่เน่าเสียได้ คณะอนุญาตตุลาการจะต้องมุ่งที่จะเสนอรายงานของตนต่อกลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทภายใน 90 วันนับจากวันที่มีการจัดตั้งคณะอนุญาตตุลาการ เมื่อคณะอนุญาตตุลาการเห็นว่าไม่สามารถเสนอรายงานฉบับสุดท้ายได้ภายใน 180 วัน หรือภายใน 90 วันในกรณีเร่งด่วน จะต้องแจ้งให้กลุ่มประเทศภาคีที่พิพาททราบเป็นลายลักษณ์อักษรถึงเหตุแห่งความล่าช้า พร้อมกับระยะเวลาที่คาดว่าจะยื่นรายงานได้

5. ให้หยุดนับระยะเวลาใดๆ ที่ใช้บังคับกับกระบวนการคณะอนุญาตตุลาการ ในระยะเวลาเริ่มจากวันที่สมาชิกของคณะอนุญาตตุลาการลาออกหรือไม่สามารถปฏิบัติงานได้ และสิ้นสุดในวันที่มีการแต่งตั้งอนุญาตตุลาการที่รับช่วงต่อ

6. เว้นแต่กลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทจะตกลงกันเป็นอย่างอื่น คณะอนุญาโตตุลาการอาจแก้ไขระยะเวลาใดๆ ที่ใช้บังคับกับกระบวนการอนุญาโตตุลาการ โดยการปรึกษาหารือกับกลุ่มประเทศภาคีที่พิพาท และกระทำการปรับเปลี่ยนด้านกระบวนการหรือด้านบริหารซึ่งอาจจำเป็นในกระบวนการพิจารณา

การดำเนินการของคณะอนุญาโตตุลาการ

7. ประธานคณะอนุญาโตตุลาการจะต้องนั่งเป็นประธานในการประชุมทั้งหมดของคณะอนุญาโตตุลาการ คณะอนุญาโตตุลาการอาจมอบให้ประธานมีอำนาจในการตัดสินใจด้านบริหารและด้านกระบวนการ

8. เว้นแต่จะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่นในภาคผนวกนี้ คณะอนุญาโตตุลาการอาจดำเนินงานของตนโดยวิธีใดๆ ซึ่งรวมถึงโทรศัพท์ การส่งโทรสาร และวิธีติดต่อสื่อสารทางอิเล็กทรอนิกส์อื่นๆ

9. สมาชิกคณะอนุญาโตตุลาการเท่านั้นอาจเข้าร่วมในการพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการ

10. คณะอนุญาโตตุลาการอาจจ้างผู้ช่วย ล่าม หรือนักแปล หรือผู้จัดบันทึกที่ได้รับมอบหมายซึ่งอาจจำเป็นสำหรับกระบวนการพิจารณา และอนุญาตให้บุคคลเหล่านี้ปรากฏตัวระหว่างการพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการ โดยการปรึกษาหารือกับกลุ่มประเทศภาคีที่พิพาท การจัดการดังกล่าวโดยคณะอนุญาโตตุลาการอาจถูกแก้ไขได้โดยการตกลงของกลุ่มประเทศภาคีที่พิพาท

11. การพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการจะต้องเป็นความลับ สมาชิกของคณะอนุญาโตตุลาการและบุคคลที่คณะอนุญาโตตุลาการจ้างจะต้องรักษาความลับของกระบวนการและการพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการ

12. ห้ามไม่ให้มีการติดต่อสื่อสารฝ่ายเดียวกับคณะอนุญาโตตุลาการเกี่ยวกับเรื่องที่อยู่ภายใต้การพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการ

13. ให้คำนึงถึงผลประโยชน์ของกลุ่มประเทศภาคีฝ่ายที่สามและผลประโยชน์ของประเทศภาคีอื่นๆ ระหว่างกระบวนการอนุญาโตตุลาการ

คำให้การเป็นลายลักษณ์อักษรและเอกสารอื่น

14. ประเทศภาคีที่พิพาทแต่ละฝ่ายจะต้องส่งคำให้การฉบับแรกเป็นลายลักษณ์อักษรซึ่งระบุข้อเท็จจริงของคดีและข้อโต้แย้งของตนต่อคณะอนุญาโตตุลาการ เว้นแต่กลุ่มประเทศภาคีจะตกลงกันเป็นอย่างอื่น ประเทศภาคีผู้ฟ้องจะต้องยื่นคำให้การฉบับแรกต่อคณะอนุญาโตตุลาการและประเทศภาคีผู้ถูกฟ้องภายใน 14 วันหลังจากวันที่มีการจัดตั้งคณะอนุญาโตตุลาการ ประเทศภาคีผู้ถูกฟ้องจะต้องยื่นคำให้การฉบับแรกของตนต่อคณะอนุญาโตตุลาการและประเทศภาคีผู้ฟ้องภายใน 21 วันหลังจากวันที่ได้รับคำให้การฉบับแรกของประเทศภาคีผู้ฟ้อง ให้ยื่นคำให้การเป็นลายลักษณ์อักษรฉบับต่อๆ ไปในเวลาเดียวกัน

15. ประเทศภาคีที่พิพาทจะต้องยื่นสำเนาคำให้การเป็นลายลักษณ์อักษรของตนไม่น้อยกว่าสี่ฉบับต่อคณะอนุญาโตตุลาการและสำเนาจำนวนหนึ่งฉบับต่อประเทศภาคีที่พิพาทอื่นๆ กลุ่มประเทศภาคีฝ่ายที่สามจะต้องได้รับคำให้การของกลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทในการรับฟังเชิงสารัตถะครั้งแรก

16. ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับคำร้องขอ หนังสือบอกกล่าว หรือเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวกับกระบวนการอนุญาโตตุลาการซึ่งไม่ครอบคลุมโดยกฎข้อ 14 และ 15 ประเทศภาคีที่พิพาทแต่ละฝ่ายอาจยื่นสำเนาเอกสารดังกล่าวต่อประเทศภาคีที่พิพาทอื่นทางโทรสาร ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ หรือวิธีส่งผ่านทางอิเล็กทรอนิกส์อื่นๆ

17. ประเทศภาคีที่พิพาทอาจแก้ไขข้อผิดพลาดเล็กน้อยที่ไม่ใช่สาระสำคัญ ในคำร้องขอ หนังสือบอกกล่าว คำให้การเป็นลายลักษณ์อักษร หรือเอกสารอื่นๆ ที่เกี่ยวกับกระบวนการอนุญาโตตุลาการ โดยการยื่นเอกสารฉบับใหม่ที่ระบุการเปลี่ยนแปลงอย่างชัดเจน

การรับฟัง

18. ในการรับฟังเชิงสารัตถะครั้งแรกกับกลุ่มประเทศภาคีที่พิพาท ประเทศภาคีที่พิพาทแต่ละฝ่ายจะต้องเสนอข้อเท็จจริงของคดีและข้อโต้แย้งของตน ประเทศภาคีผู้ฟ้องจะต้องเสนอทำทิวของตนก่อน กลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทจะต้องได้รับโอกาสในการนำเสนอคำแถลงสุดท้าย โดยประเทศภาคีผู้ฟ้องจะเสนอคำแถลงของตนก่อน

19. ให้เชิญกลุ่มประเทศภาคีฝ่ายที่สามทั้งหมดมาเพื่อเสนอความคิดเห็นของตนระหว่างการนั่งพิจารณาต่างหากของการรับฟังเชิงสารัตถะครั้งแรกของคณะอนุญาโตตุลาการซึ่งกำหนดไว้เพื่อความมุ่งประสงค์นั้น กลุ่มประเทศภาคีฝ่ายที่สามอาจปรากฏตัวตลอดการนั่งพิจารณานี้

20. กลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทและกลุ่มประเทศภาคีฝ่ายที่สามจะต้องจัดให้คณะอนุญาโตตุลาการมีค่าแถลงด้วยวาจาและคำตอบคำถามในการรับฟังกับคณะอนุญาโตตุลาการเป็นลายลักษณ์อักษร

การจัดสรรข้อมูล

21. คำให้การเป็นลายลักษณ์อักษรต่อคณะอนุญาโตตุลาการจะต้องได้รับการปฏิบัติเป็นความลับ แต่จะต้องจัดให้กลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทเข้าถึงได้ จะต้องไม่มีการขัดขวางประเทศภาคีที่พิพาทใดในการเปิดเผยค่าแถลงเกี่ยวกับทำที่ของตนต่อสาธารณะ หากไม่มีการเปิดเผยข้อมูลใดที่ประเทศภาคีที่พิพาทหรือประเทศภาคีฝ่ายที่สามกำหนดว่าเป็นความลับ กลุ่มประเทศภาคีที่พิพาท กลุ่มประเทศภาคีฝ่ายที่สาม และคณะอนุญาโตตุลาการจะต้องปฏิบัติต่อข้อมูลที่เป็นความลับที่ประเทศภาคีที่พิพาทยื่นต่อคณะอนุญาโตตุลาการ โดยกำหนดว่าเป็นความลับ เมื่อมีการร้องขอจากประเทศภาคี ประเทศภาคีที่พิพาทจะต้องให้บทสรุปที่ไม่เป็นความลับเกี่ยวกับข้อมูลในคำให้การเป็นลายลักษณ์อักษรของตน ซึ่งจะสามารถเปิดเผยต่อสาธารณะได้

การรวบรวมข้อมูล

22. กลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทและกลุ่มประเทศภาคีฝ่ายที่สามจะต้องแจ้งตอบคำร้องขอข้อมูลของคณะอนุญาโตตุลาการ โดยทันทีและโดยสมบูรณ์ ตามที่คณะอนุญาโตตุลาการเห็นว่าจำเป็นและเหมาะสม

23. คณะอนุญาโตตุลาการอาจหาข้อมูลและคำแนะนำทางเทคนิคจากบุคคลหรือหน่วยงานใดๆ ซึ่งเห็นว่าเหมาะสม อย่างไรก็ตาม ก่อนกระทำการดังกล่าว คณะอนุญาโตตุลาการจะต้องถามความเห็นของกลุ่มประเทศภาคีที่พิพาท เมื่อกลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทตกลงว่าคณะอนุญาโตตุลาการไม่ควรหาข้อมูลเพิ่มเติมหรือคำแนะนำทางเทคนิค คณะอนุญาโตตุลาการจะต้องไม่กระทำการดังกล่าว คณะอนุญาโตตุลาการจะต้องให้ข้อมูลหรือคำแนะนำทางเทคนิคใดๆ ที่ได้รับแก่กลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทและให้โอกาสในการให้ความคิดเห็น

รายงาน

24. คณะอนุญาโตตุลาการจะต้องให้รายงานฉบับชั่วคราวแก่กลุ่มประเทศภาคีที่พิพาท ตามข้อกำหนดที่ระบุไว้ในข้อ 12.3 (หน้าที่ของคณะอนุญาโตตุลาการ)
25. คณะอนุญาโตตุลาการจะต้องให้รายงานฉบับชั่วคราวอย่างน้อยสี่สัปดาห์ก่อนกำหนดเวลาสุดท้ายสำหรับการทำให้รายงานฉบับสุดท้ายเสร็จสมบูรณ์ จะต้องให้โอกาสที่เพียงพอแก่กลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทในการทบทวนรายงานฉบับชั่วคราวทั้งหมดก่อนการสรุปขั้นสุดท้าย และจะต้องรวมการหารือเกี่ยวกับความคิดเห็นใดๆ ที่กลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทให้ไว้ในรายงานฉบับสมบูรณ์
26. รายงานฉบับชั่วคราวและรายงานฉบับสุดท้ายของคณะอนุญาโตตุลาการจะต้องร่างโดยปราศจากกลุ่มประเทศภาคีที่พิพาท ความเห็นที่แสดงไว้ในรายงานดังกล่าวโดยอนุญาโตตุลาการแต่ ละคนจะต้องไม่ระบุชื่ออนุญาโตตุลาการรายนั้นๆ

สถานที่

27. สถานที่สำหรับการรับฟังของคณะอนุญาโตตุลาการจะต้องถูกกำหนดโดยการตกลงร่วมกันระหว่างกลุ่มประเทศภาคีที่พิพาท ถ้าไม่มีการตกลง จะต้องหมุนเวียนระหว่างเมืองหลวงของกลุ่มประเทศภาคีที่พิพาท โดยการรับฟังครั้งแรกจะจัดขึ้นที่เมืองหลวงของประเทศภาคีผู้ถูกฟ้อง

การตอบแทนและการจ่ายค่าใช้จ่าย

28. คณะอนุญาโตตุลาการจะต้องบันทึกและส่งมอบบัญชีสุดท้ายของค่าใช้จ่ายทั่วไปทั้งหมดที่เกิดขึ้น โดยเกี่ยวข้องกับกระบวนการพิจารณา ซึ่งรวมถึงค่าใช้จ่ายที่จ่ายให้แก่ผู้ช่วย ผู้จดบันทึกที่ได้รับมอบหมาย หรือบุคคลอื่นๆ ซึ่งอ้างตามกฎข้อ 10

ภาคผนวกว่าด้วยกระบวนการทางเลือกสำหรับการจัดองค์ประกอบของคณะอนุญาโตตุลาการ

ตามที่ระบุไว้ในข้อ 11.3 (การจัดตั้งและการนั่งพิจารณาของคณะอนุญาโตตุลาการ) กลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทอาจตกลงใช้กระบวนการทางเลือกใดดังต่อไปนี้ หรือการผสมผสานกระบวนการดังกล่าว เพื่อความมุ่งประสงค์ในการจัดองค์ประกอบของคณะอนุญาโตตุลาการ

กระบวนการทางเลือก เอ

1. ประเทศภาคีผู้ฟ้องและประเทศภาคีผู้ถูกฟ้องจะต้องแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการฝ่ายละหนึ่งคนภายใน (ระยะเวลาที่กลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทตกลง) นับจากวันที่ได้รับคำร้องขอให้จัดตั้งคณะอนุญาโตตุลาการ ถ้าประเทศภาคีประเทศใดประเทศหนึ่งไม่แต่งตั้งอนุญาโตตุลาการภายในระยะเวลาดังกล่าว อนุญาโตตุลาการที่ประเทศภาคีอีกฝ่ายหนึ่งแต่งตั้งจะต้องปฏิบัติงานเป็นอนุญาโตตุลาการคนเดียวในคณะอนุญาโตตุลาการ
2. เมื่อมีการแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการสองคนโดยสอดคล้องกับวรรค 1 แล้ว กลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทจะต้องแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการคนที่สามซึ่งจะต้องทำหน้าที่ประธานคณะอนุญาโตตุลาการโดยการตกลงร่วมกัน ถ้ากลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทไม่แต่งตั้งประธานคณะอนุญาโตตุลาการภายใน (ระยะเวลาที่กลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทตกลง) นับจากการแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการคนที่สอง อนุญาโตตุลาการสองคนที่ได้รับแต่งตั้งโดยสอดคล้องกับวรรค 1 จะต้องแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการคนที่สามซึ่งจะต้องทำหน้าที่ประธานคณะอนุญาโตตุลาการโดยการตกลงร่วมกัน ถ้าประธานคณะอนุญาโตตุลาการไม่ได้รับการแต่งตั้งภายใน (ระยะเวลาที่กลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทตกลง) นับจากการแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการคนที่สอง เมื่อมีการร้องขอจากประเทศภาคีที่พิพาทใด ให้ผู้อำนวยการองค์การการค้าโลกแต่งตั้งประธานคณะอนุญาโตตุลาการภายใน (ระยะเวลาที่กลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทตกลง) นับจากที่มีการร้องขอ

กระบวนการทางเลือก บี

1. ประเทศภาคีผู้ฟ้องและประเทศภาคีผู้ถูกฟ้องจะต้องแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการฝ่ายละหนึ่งคนภายใน (ระยะเวลาที่กลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทตกลง) นับจากวันที่ได้รับคำร้องขอให้จัดตั้งคณะอนุญาโตตุลาการ

2. กลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทจะต้องตกลงเกี่ยวกับการจัดตั้งอนุญาโตตุลาการคนที่สามภายใน (ระยะเวลาที่กลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทตกลง) นับจากการแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการคนที่สามซึ่ง จะต้องทำหน้าที่เป็นประธานคณะอนุญาโตตุลาการ ถ้าการแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการทั้งสามคนมิได้กระทำภายใน (ระยะเวลาที่กลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทตกลง) เมื่อมีการร้องขอจากประเทศภาคีที่พิพาทใด ให้ผู้อำนวยการองค์การการค้าโลกแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการที่จำเป็นภายใน (ระยะเวลาที่กลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทตกลง) ต่อไป

กระบวนการทางเลือก ซี

1. ภายใน (ระยะเวลาที่กลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทตกลง) นับจากวันที่ได้รับคำร้องขอให้จัดตั้งคณะอนุญาโตตุลาการ ประเทศภาคีที่พิพาทแต่ละฝ่ายจะต้องให้รายชื่อผู้ได้รับการเสนอชื่อเพื่อแต่งตั้งเป็นอนุญาโตตุลาการ ไม่เกินห้าคนแก่กลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทอื่น ซึ่งรวมถึงอย่างน้อยสองบุคคลที่เหมาะสมสำหรับการแต่งตั้งเป็นประธาน จากนั้น กลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทจะต้องปรึกษาหารือซึ่งกันและกันเกี่ยวกับการจัดองค์ประกอบของคณะอนุญาโตตุลาการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อแต่งตั้งอนุญาโตตุลาการ โดยเลือกจากรายชื่อผู้ได้รับการเสนอชื่อตามความเหมาะสม

2. ถ้าอนุญาโตตุลาการทั้งหมดไม่ได้รับการแต่งตั้งภายใน (ระยะเวลาที่กลุ่มประเทศภาคีที่พิพาทตกลง) นับจากที่มีการร้องขอให้จัดตั้งคณะอนุญาโตตุลาการ เมื่อมีการร้องขอจากประเทศภาคีที่พิพาทใด ให้แต่งตั้งอนุญาโตตุลาการส่วนที่เหลือโดยการสุ่มจากรายชื่อผู้ได้รับการเสนอชื่อ ซึ่งเพื่อความมุ่งประสงค์นี้ แยกออกเป็นรายชื่อผู้ได้รับการเสนอชื่อเพื่อแต่งตั้งเป็นประธานและรายชื่อผู้ได้รับการเสนอชื่อเพื่อแต่งตั้งเป็นอนุญาโตตุลาการทั่วไป

บทที่ 18
บทบัญญัติสุดท้าย

ข้อ 1

ภาคผนวก เอกสารแนบท้าย และเชิงอรรถ

ภาคผนวก เอกสารแนบท้าย และเชิงอรรถของความตกลงฉบับนี้ จะเป็นส่วนหนึ่งของความตกลงฉบับนี้

ข้อ 2

ความสัมพันธ์กับความตกลงอื่น

1. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายยืนยันอีกครั้งถึงสิทธิและพันธกรณีภายใต้ความตกลงฉบับนี้ ที่ โอ และความตกลงอื่นๆ ซึ่งประเทศภาคีเหล่านี้เป็นภาคีอยู่
2. ไม่มีความใดในความตกลงฉบับนี้ที่จะตีความเพื่อทำให้สิทธิหรือพันธกรณีใดของประเทศภาคีภายใต้ความตกลงฉบับนี้ ที่ โอ และความตกลงอื่นๆ ซึ่งประเทศภาคีเหล่านี้เป็นภาคีอยู่ เสื่อมลงไป
3. ในกรณีที่มีความไม่สอดคล้องกันระหว่างความตกลงฉบับนี้และความตกลงอื่นใดซึ่งกลุ่มประเทศภาคีสองประเทศหรือมากกว่านั้นเป็นภาคีอยู่ กลุ่มประเทศภาคีดังกล่าวจะต้องปรึกษาหารือโดยทันทีเพื่อที่จะหาข้อยุติที่เป็นที่พึงพอใจร่วมกัน
4. ไม่มีความใดในความตกลงฉบับนี้ที่จะห้ามประเทศสมาชิกอาเซียนใดจัดทำความตกลงที่เกี่ยวข้องกับการค้าสินค้า การค้าบริการ การลงทุน และ/หรือ ความร่วมมือทางเศรษฐกิจด้านอื่นๆ กับประเทศสมาชิกอาเซียนประเทศใดประเทศหนึ่งหรือมากกว่านั้น และ/หรือ ออสเตรเลีย และ/หรือ นิวซีแลนด์
5. บทบัญญัติของความตกลงฉบับนี้จะต้องไม่ใช้บังคับกับความตกลงใดๆ ระหว่างกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียน บทบัญญัติของความตกลงฉบับนี้จะต้อง ไม่ใช้บังคับกับความตกลงใดๆ ที่

เกี่ยวข้องกับประเทศสมาชิกอาเซียนใด และ/หรือ ออสเตรเลีย และ/หรือ นิวซีแลนด์เช่นกัน เว้นแต่ กลุ่มประเทศภาคีของความตกลงนั้นจะตกลงกันเป็นอย่างอื่น¹

ข้อ 3

การแก้ไขเพิ่มเติมหรือการตีสิทธิ์ความตกลงระหว่างประเทศ

ถ้าความตกลงระหว่างประเทศใด หรือบทบัญญัติในความตกลงระหว่างประเทศนั้น ซึ่งถูกกล่าวถึง ในความตกลงฉบับนี้ (หรือรวมเข้าไว้ในความตกลงฉบับนี้) ได้ถูกแก้ไข กลุ่มประเทศภาคีจะต้อง ปรึกษาหารือว่าจำเป็นต้องแก้ไขความตกลงฉบับนี้หรือไม่ เว้นแต่ความตกลงฉบับนี้จะกำหนดไว้ เป็นอย่างอื่น

ข้อ 4

การเปิดเผยข้อมูล

เว้นแต่จะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่นในความตกลงฉบับนี้ ไม่มีความใดในความตกลงฉบับนี้ที่ กำหนดให้ประเทศภาคีให้ข้อมูลที่เป็นความลับ ซึ่งการเปิดเผยข้อมูลดังกล่าวจะขัดขวางการบังคับ ใช้กฎหมาย หรือขัดต่อผลประโยชน์สาธารณะ หรือทำให้ผลประโยชน์เชิงพาณิชย์อันชอบธรรม ของวิสาหกิจของรัฐหรือเอกชนแห่งหนึ่งเชื่อมโยง

ข้อ 5

ความลับ

เว้นแต่จะกำหนดไว้เป็นอย่างอื่นในความตกลงฉบับนี้ เมื่อประเทศภาคีให้ข้อมูลแก่ประเทศภาคีอีก ฝ่ายโดยสอดคล้องกับความตกลงฉบับนี้และกำหนดว่าเป็นข้อมูลลับ ประเทศภาคีอีกฝ่ายจะต้อง รักษาความลับของข้อมูล จะต้องใช้ข้อมูลดังกล่าวเพื่อความมุ่งประสงค์ที่กำหนดไว้เท่านั้น และ จะต้องไม่เปิดเผยข้อมูลโดยปราศจากความยินยอมที่เฉพาะเจาะจงของประเทศภาคีผู้ให้ข้อมูล ยกเว้นกรณีที่ถูกกฎหมายภายในของประเทศภาคีผู้รับข้อมูลกำหนดให้ประเทศภาคีนั้นให้ข้อมูล ดังกล่าวในกระบวนการตุลาการ

---

¹ วรรคนี้ไม่ใช่บังคับกับความตกลงในอนาคตใดๆ ที่สรุปผลโดยสอดคล้องกับความตกลงฉบับนี้

ข้อ 6
การแก้ไขเพิ่มเติม

ความตกลงฉบับนี้อาจถูกแก้ไขโดยการตกลงเป็นลายลักษณ์อักษรของกลุ่มประเทศภาคี และการแก้ไขดังกล่าวจะต้องมีผลใช้บังคับตามที่กลุ่มประเทศภาคีจะตกลงกัน

ข้อ 7
การมีผลใช้บังคับ

1. ประเทศภาคีแต่ละฝ่ายจะต้องแจ้งประเทศภาคีอื่นแต่ละฝ่ายเป็นลายลักษณ์อักษรว่าได้ดำเนินการตามข้อกำหนดภายใน²ของตนซึ่งจำเป็นสำหรับการมีผลใช้บังคับของความตกลงฉบับนี้ ความตกลงฉบับนี้จะมีผลใช้บังคับในวันที่ 1 กรกฎาคม ค.ศ. 2009 สำหรับประเทศภาคีใดที่ได้ทำการแจ้งดังกล่าวแล้ว หากออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนอย่างน้อยสี่ประเทศได้ทำการแจ้งก่อนวันนั้น
2. ถ้าความตกลงฉบับนี้ไม่ได้มีผลใช้บังคับในวันที่ 1 กรกฎาคม ค.ศ. 2009 ความตกลงฉบับนี้จะมีผลใช้บังคับ สำหรับประเทศภาคีใดที่ได้ทำการแจ้งที่กล่าวถึงในวรรค 1 60 วันหลังจากวันที่ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ และกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนอย่างน้อยสี่ประเทศได้ทำการแจ้งที่กล่าวถึงในวรรค 1
3. ภายหลังจากการมีผลใช้บังคับของความตกลงฉบับนี้ตามวรรค 1 หรือ 2 ความตกลงฉบับนี้จะมีผลใช้บังคับสำหรับประเทศภาคีใด 60 วันหลังจากวันที่ประเทศภาคีนั้นทำการแจ้งที่กล่าวถึงในวรรค 1

ข้อ 8
การถอนตัวและการสิ้นสุด

1. ประเทศภาคีใดอาจถอนตัวจากความตกลงฉบับนี้โดยการแจ้งเป็นลายลักษณ์อักษรล่วงหน้า เป็นระยะเวลาหกเดือน ต่อกลุ่มประเทศภาคีอื่น

---

² เพื่อให้มีความแน่นอนยิ่งขึ้น คำว่า “ข้อกำหนดภายใน” อาจหมายถึงการได้รับความเห็นชอบจากรัฐบาลหรือความเห็นชอบจากรัฐสภา ตามที่กฎหมายภายในกำหนด

2. ความตกลงฉบับนี้จะสิ้นสุดถ้า ตามวรรค 1
- (เอ) ออสเตรียถอนตัว
  - (บี) นิวซีแลนด์ถอนตัว หรือ
  - (ซี) ความตกลงฉบับนี้มีผลใช้บังคับสำหรับกลุ่มประเทศสมาชิกอาเซียนน้อยกว่าสี่ประเทศ

ข้อ 9

การทบทวน

กลุ่มประเทศภาคีจะต้องดำเนินการทบทวนความตกลงฉบับนี้ โดยมุ่งที่จะดำเนินการให้บรรลุวัตถุประสงค์ของความตกลงต่อไป ในปี ค.ศ. 2016 และทุกๆ ห้าปีหลังจากนั้น เว้นแต่กลุ่มประเทศภาคีจะตกลงกันเป็นอย่างอื่น

ลงนาม ณ ชะอำ เพชรบุรี ประเทศไทย เมื่อวันที่ 27 กุมภาพันธ์ คริสตศักราชสองพันเก้า เป็น
สำเนาภาษาอังกฤษสามฉบับ

สำหรับรัฐบาลบรูไนดารุสซาลาม

สำหรับรัฐบาลออสเตรีย

สำหรับรัฐบาลราชอาณาจักรกัมพูชา

สำหรับรัฐบาลนิวซีแลนด์

สำหรับรัฐบาลสาธารณรัฐอินโดนีเซีย

สำหรับรัฐบาลสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว

สำหรับรัฐบาลมาเลเซีย

สำหรับรัฐบาลสหภาพพม่า

สำหรับรัฐบาลสาธารณรัฐฟิลิปปินส์

สำหรับรัฐบาลสาธารณรัฐสิงคโปร์

สำหรับรัฐบาลราชอาณาจักรไทย

สำหรับรัฐบาลสาธารณรัฐสังคมนิยมเวียดนาม

ภาคผนวก 1

ตารางข้อผูกพันภาษีศุลกากร

หมายเหตุทั่วไป

1. เพื่อความมุ่งประสงค์ของภาคผนวกนี้
  - (เอ) “เอช เอส โค้ด” และ “คำอธิบาย” หมายถึง พิกัดอัตราศุลกากรที่เกี่ยวข้องของประเทศภาคีและคำอธิบายที่สอดคล้องกัน ตามที่มีอยู่ในตารางภาษีศุลกากรของประเทศภาคีนั้น ณ วันที่ 1 มกราคม ค.ศ. 2005 และ
  - (บี) “อัตราฐาน” หมายถึง อัตราประติบัติเชิงชาติที่ได้รับความอนุเคราะห์หยิ่ง (เอ็ม เอฟ เอ็น) ที่มีผลบังคับ ณ วันที่ 1 มกราคม ค.ศ. 2005 ในตารางภาษีศุลกากรของประเทศภาคีแต่ละฝ่าย และสำหรับประเทศภาคีที่ไม่ใช่สมาชิกดับบลิว ที โอ อัตราการศุลกากรที่มีผลบังคับกับออสเตรเลียและนิวซีแลนด์ ณ วันที่ 1 มกราคม ค.ศ. 2005
2. การมีผลใช้บังคับของความตกลงฉบับนี้จะต้องอ้างถึงวันที่ความตกลงฉบับนี้มีผลใช้บังคับตามข้อ 7.1 และ 7.2 (การมีผลใช้บังคับ) ของบทที่ 18 (บทบัญญัติสุดท้าย)
3. เพื่อความมุ่งประสงค์ในการปฏิบัติการลด และ/หรือ การยกเลิกอากรศุลกากร การลดครั้งแรกจะต้องกระทำในวันที่ความตกลงฉบับนี้มีผลใช้บังคับ และการลดครั้งต่อไปจะต้องกระทำในวันที่ 1 มกราคม ของแต่ละปีต่อไป
4. ไม่ว่าความตกลงฉบับนี้จะมามีผลใช้บังคับในปีใด ให้ปฏิบัติการลดหรือการยกเลิกอากรศุลกากรเริ่มแรกตามระดับของการลดหรือการยกเลิกที่ระบุไว้สำหรับปีนั้นในตารางข้อผูกพันภาษีศุลกากรในภาคผนวกนี้
5. สำหรับประเทศภาคีซึ่งความตกลงฉบับนี้มีผลใช้บังคับช้ากว่าที่กำหนดไว้ในข้อ 7.1 และ 7.2 (การมีผลใช้บังคับ) ของบทที่ 18 (บทบัญญัติสุดท้าย) ให้ปฏิบัติการลดหรือการยกเลิกอากรศุลกากรเริ่มแรกตามระดับของการลดหรือการยกเลิกที่ระบุไว้ในตารางข้อผูกพันภาษีศุลกากรของประเทศภาคีนั้น สำหรับปีที่ความตกลงมีผลใช้บังคับสำหรับประเทศภาคีนั้น

6. ให้จัดการประเด็นที่เกิดจากการปฏิบัติตามการเปลี่ยนแปลงของเอส เอส ໓໔ โดยสอดคล้องกับกระบวนการที่นำมาใช้โดยคณะกรรมการร่วมเอฟ ที เอ ที่จัดตั้งขึ้นตามข้อ 1 (คณะกรรมการร่วมเอฟ ที เอ) ของบทที่ 16 (บทบัญญัติเกี่ยวกับสถาบัน)